

ХЕДЕР ЖЭСИИ

ДЕМОН, ЮДА
УМАТ БОСНУК

ХЕДЕР МЕСПИ ДЕМОН, ЮДА И МАГЪОСНИК

chitanka.info

Изключително приятно и интересно фентъзи!

От една страна — класика в жанра — владетели и война за смяна на статуквото на надмощие и подчинение; явна и подмолна борба между жреци и светска власт; дълбоко пазени тайни, прикривани с фалшиви и лъжовни знания, митове и легенди; принцове и принцеси, любов и съперничества, вражди, предателства, гибел... И във всички събития волево или случайно участват чудати същества и по-особени хора, владеещи причудливи магически или свръхчовешки способности...

Аналогията с класиката обаче е дотук, до фона на събитията, до първия пласт на фабулата. Защото фентъзито е изключително динамично и по структура по-скоро е съпоставимо със съвременен екшън — във всяка глава се случва нещо изключително и интересно. Всяка глава е развита като самостоятелен епизод от филм — от друга интрига и с герои, различни от тези в предишната глава. Пада булото от една тайна, но се заплитат нови интриги и въображението ти така е възбудено, че няма търпение и препуска, и не може да догони, камо ли да изпревари, неудържимия полет на фантазията на автора.

Езикът е художествено богат и изключително образен. Четеш и си представяш мястото, героите, светлините и сенките, движението и покоя, красотата и грозотата, естественото и причудливото, дори звуците и миризмите... при това, без да се натъкваш на пространни описания, които ти се иска да подминеш, а в движение, докато следиш случващото се.

Тази е от книгите, които се „поглъщат на един дъх“. И когато стигнеш до края, ти се иска веднага да започнеш следващата, защото краят ѝ е многообещаващ.

1. ДЕТЕТО

И тогава златните пламъци и облаци изчезнаха. Усещаше, че с него става нещо странно и необяснимо. А на пода пред него едно дете любопитно въртеше очички. Седеше в средата на кръг от светлина, идваща сякаш от нищото, или сякаш самото то я излъчваше. Когато погледите им се срещнаха, то весело се засмя и протегна розовите си ръчички.

Озърна се наоколо, питайки се: „Какво прави тук това дете?“. После решително тръгна към него. Прекрачи в кръга от светлина и се случи нещо немислимо. Сякаш цялата му личност се свлече от него и го напусна. Всички желания, мисли, намерения, възжеления... изчезна всичко, което е бил и е преживял. Не му останаха нито чувства, нито памет и знание за това, кой е и какво е представлявал, какъв е бил животът му. Остана му само смътен спомен за един отрязък от време, през което е съществувал. Като че ли някой в миг отне самоличността му. Но заедно с това му донесе усещането за огромна пълнота, разбиране и проникновение.

Детето, въпреки че изглеждаше много малко, за да може да ходи, се изправи, хвана го за ръка и го поведе след себе си, весело гукайки.

I ГЛАВА

ПЕСЕНТА ЗА СЕМЕЙСТВОТО

По коридорите и залите на празнично украсения дворец кипеше необичайно оживление. Чевръсти придружители и придружителки разнасяха многообразни блюда, отрупани с апетитни ястия. Целият първи етаж на двореца бе старателно подготвен за тържеството по случай сватбата на Деница — най-голямата от трите дъщери на кан-предводителя Иртхитюин, владетел на областта Онгалада, с Вихтун — сина на кан-предводителя Умар, владетел на областта Чаладара. За церемонията бяха пристигнали много представители на билярската аристокрация заедно с кан-предводителите на останалите две области на Биляра. А за угощенията, които предстояха, бяха поканени и се очакваха още повече гости.

Слънцето вече клонеше към залез. Небето отразяваше червените отблясъци на пламтящото кълбо. По земята нахлуваха нощните сенки и бавно поглъщаха дневната светлина. Преди около час сватбените обреди в храма бяха привършили и всички участници в тайнството бяха отишли да приемат поздравленията на градското население във външния град. Иртхитюин бе издал заповед да не се работи на днешния ден и целият град бе обхванат от празнично настроение. Единствено дворцовите придружители и охранители не почиваха.

Една от старшите, така наречени кан-придружителки, стоеше до един от многобройните прозорци и с нетърпеливи възклицания подканяше останалите придружители да бързат. Освен че следеше как върви подредбата на масите, тя наблюдаваше и парадния вход на вътрешната стена, ограждаща двореца, откъдето трябваше да се появи тържественото шествие, предвождано от исинейския жрец Батбал.

Притеснението ѝ, примесено с възбуда и нетърпение, все повече се усилваше. Кан-царица Андала, първата съпруга на кан-предводителя Иртхитюин, бе поверила подготовката на сватбеното угощение на нея и нея щеше да държи отговорна и за най-малкия провал.

— Есла.

Произнасянето на името ѝ я стресна и тя се обърна.

Млада придружителка я гледаше с ясните си сини очи:

— Готови сме — гласът ѝ бе звънлив и приповдигнат.

Есла нареди на момичето да остане до прозореца и отиде да провери дали всичко е наред. Като се увери, че всичко е така, както го е пожелала господарката, Есла отпрати придружителката от прозореца и продължи да наблюдава портите и двора, но вече по-спокойно.

Не след дълго се зададе и шествието. Предвождаше го жрецьт в бяла, дълга до земята роба. В ръцете си държеше златния жезъл, на чийто връх блестеше символът на свещеното Живо Дърво — красива изработка на най-добрите бижутери в града. След жреца, хванати под ръка, пристъпваха Вихтун и Деница, облечени в обичайните за този ритуал златисти дрехи. Лицата и на двамата бяха сериозни и тържествени. Следваха ги двамата кан-предводители, техни бащи, а след тях жените и децата им, както и всички гости на събитието, подредени в низходящ ред според аристократичния си статут и ранговете си в държавното управление. В самия край на шествието крачеха войниците от личната охрана на кан-предводител Ирхитюин, предвождани от великия воин на Онгалада кан-водач Серет, командир на Войската на Дивата свиня. Когато шествието стигна до средата на дворцовия парк, отрядът воини се отдели от останалата група и в строен ред се отправи към казармите. Там ги очакваха ястия, музика и напитки.

Достигнал до широко отворения портал на двореца, жрецьт се спря, изпя песента за семейството на древния език савхи, въведе Вихтун и Деница през прага и се оттегли към храма. Жреците не участваха в светските забавления.

Кан-царица Андала влезе в двореца и се огледа изпитателно. Из въздуха блестяха десетки бели кълбета вечна светлина и осветяваха просторните помещения. Навред около стените ухаеха луни — цветя, специално доставени от град Ранга, център на единствената местност в страната, където вирееха. Красиви сиви танцуваха на специално издигнати платформи в просторни кафези от фини метални мрежи. Оттам не можеха да избягат. Докато ги гледаше, Андала за пореден път се убеди, че си заслужават златото, което даде, за да има сиви на празника.

Колко жалко, помисли си Андала, че тези невероятно красиви същества са толкова трудно достъпни и живеят толкова кратко. Бяха изумителни. Не се отличаваха една от друга по нищо — като създадени по калъп. Кожата им, млечно-кафява на цвят, излъчваше на импулси мека светлина, която им придаваше прелестна ефирност. На вид бяха подобни на хора, но притежаваха още един чифт ръце, които бяха по-малки и израстваха от вътрешната страна на първите. Ръстът им бе около четири педи. Очите им се отличаваха с големината си и с цвета си, вариращ от светло-лешников до тъмно-кафяв, почти черен. Върху издължените си глави имаха нещо като човешка коса, но то само напомняше коса, защото се държеше като самостоятелен жив организъм. Хиляди дълги, изящни пипалца се движеха в различни посоки, виеха се на спирали, къдреха се на вълни и на букли, изправяха се рязко нагоре, а после се устремяваха наляво или надясно, напълно независимо от посоката, в която сивата обръщаше главата си. „Косите“ красиво контрастираха, поради по-тъмния си цвят, с бледата матова кожа, цялата покрита с нежен мъх. Чрез това подобие на коса сивите се ориентираха в пространството и успяваха да се движат и летят в удивителен синхрон помежду си. От гърба им изникваха два чифта крила, прозрачни, кремави, изпъстрени с кафяви шарки, подобни на окраската при пеперудите. Когато крилата се разперваха, ставаха по-големи от ръста на сивата, но се свиваха и прибираха така, че намаляваха поне три пъти реалната си големина. Вместо уста имаха нещо като цепки, от които се подаваха и прибираха къси хоботчета. Като малки тромпетчета, те издаваха нежни и хармонични звуци. Под този акомпанимент грациозните движения на сивите наподобяваха танц.

Погледът на Андала се плъзна по отрупаните маси, където гостите, вече настанени удобно, започваха веселите си разговори. В центъра на най-голямата зала начело на дълга маса седяха Деница и Вихтун. Светлината от белите кълбета се отразяваше в златистите одежди и ги обгръщаше със светъл ореол, през който трудно се различаваха чертите на лицата им, и в това имаше нещо приказно. Отляво на младоженците седяха кан-предводителят Умар и трите му жени Деви, Сати и Мавилака заедно с най-големия син, бъдещия кан-предводител на Чаладара — Янкул. До Янкул седеше Язник, кан-предводителят на област Ябрус, само с една от жените си — Касила, с

първородния Кувиар и дъщеря си Бендидора. Отдясно на масата седеше Ирхитюин. От едната му страна се смееше Ситара, втората му жена, а мястото от другата му страна беше празно. Това накара Андала да се разбърза. Огледът на залите я забави, но вече беше време да се присъедини към празнуващите. Потърси с поглед довереницата си Есла и я видя да стои близо до една от масите, готова да обслужва високопоставените гости. Погледите им се срещнаха и кан-царицата с кимване повика при себе си придружителката. Сърцето на Есла заби по-учестено. Страхуваше се от укори, въпреки че съвестно бе изпълнила желанията на кан-царицата. Бързо се приближи до Андала и сведе глава в поклон. Правилата не ѝ позволяваха да гледа владетелката в очите, освен ако тя не пожелае това.

— Доволна съм, Есла. Погледни ме.

Кан-придружителката погледна в очите господарката си и въздъхна с облекчение.

— Иди да си починеш. Тази вечер си свободна.

— Благодаря ви, но не съм уморена, ако кан-царицата има нужда от нещо, аз съм на ваше разположение.

Андала се усмихна снизходително и поклати глава.

— Аз те освобождавам, но ако искаш да останеш тук, не възразявам. Постъпи както ти е приятно.

Есла сведе глава в поклон, а кан-царицата се запъти към мястото си. Вече настанила се до величествения си мъж, Андала се отпусна уморено на стола. Напрежението от последните дни ѝ се бе отразило и синкави сенки тъмнееха под очите ѝ. От другата ѝ страна седеше синът ѝ Ермиар и разговаряше със сестра си Алгара. Андала се приведе към тях, с намерението да се присъедини към разговора, но изведнъж тялото ѝ изтръпна, глъчката от разговорите и музиката заглъхна и в ушите и зазвуча познатият режещ шум, който предхождаше остро главоболие, от което страдаше напоследък. Опита се да се съвземе и отметна глава. Погледът ѝ попадна на двама души, които се гледаха многозначително. Сред усмивките и веселите наздравици тези два лица бяха сериозни и потопени едно в друго като в магия. Андала задържа за миг очите си върху тях, а след това пред взора ѝ се заредиха едно след друго лицата на Язник, Касила, Кувиар, Умар, на другите гости срещу нея... Образите се завъртяха и сляха, шумът в главата ѝ стана непоносим. Отново направи усилие да повдигне глава и

последното, което видя, бяха синът ѝ Ермиар и кан-предводителят Ирхитюин, наведени над нея. Ермиар ѝ говореше нещо. Тя се опита да го разбере, но изведнъж стана тъмно и тихо.

* * *

Ермиар се разхождаше нервно в приемната на майка си. Приблужи се до прозореца. Нощта бе настъпила и ниско в небето изгряваха белите кълбета. По това време на годината кълбетата ставаха най-многобройни и Ермиар можеше да различи с подробности всеки предмет, дърво или храст в градината. Любимите жълти цветя на Андала изглеждаха бели на светлината им. Тук-там прелитаха харлии, малки черни птици, които излизаха само нощем. До ушите му долиташе музиката от първия етаж на двореца. Вече втори ден празнуваха, а откакто вчера припадна, Андала още не се бе съвзела. От стената до прозореца го гледаше нейният портрет. Рисунката я изобразяваше в цял ръст. Бе облечена в светло-кремава рокля. Косите ѝ падаха на букли по раменете, а замечтаният ѝ поглед сякаш преминаваше през Ермиар, през стената, през целия град и се отправяше към някакъв друг свят, известен и познат единствено на Андала. Художникът бе уловил този характерен за нея поглед и го бе пресъздал на платното по такъв въздействащ начин, че в сумрака на стаята тръпки побиха вгледания в очите от портрета Ермиар. Той рядко мислеше за смъртта. Но сега неволно я свърза в мислите си с изкуството на художника. Ето, Андала от плът и кръв, лежеше болна в спалнята си и никой не знаеше дали ще се събуди. А това парче платно бе отнело нещо от нейния образ, бе откраднало част от душата ѝ и запечатало мигове от младостта ѝ, мигове, които никога няма да се върнат. Това кой знае защо му се стори зловец и той извърна глава от портрета. Над самата картина се рееше само едно бяло кълбо вечна светлина и осветяваше слабо стаята. Меките цветове на мебелите и стените, както и нежната светлина подеждаха успокояващо на Ермиар. Той се отпусна на едно кресло и затвори очи. Остави мислите си да се носят свободно. Те идваха и отлитаха, без да ги задържа. Постепенно това състояние го изтръгна от реалността и... *сякаш*

цялата му личност се свлече от него и го напусна. Изчезнаха всички желания, мисли, намерения, възжеления...

От унеса го изтръгна една кан-придружителка. Шумът от отварянето на вратата го накара да се изправи и с очакване да погледне натам. Придружителката влезе, поклони се и отправи поглед надолу, както изискваше етикетът.

— Е, как е майка ми? Все така ли е? — Ермиар нервно се огледа. Не му стана приятно, че го извадиха от унеса. Толкова добре се бе почувствал.

— Събуди се, но е слаба. Знае, че сте тук, и помоли да ви извикам.

Преди да отиде при майка си, Ермиар изпрати придружителката да съобщи на кан-предводителя, сестрите и брат му, че царицата вече е добре. Миг по-късно седеше на ниска табуретка до леглото на Андала и я оглеждаше внимателно. Лицето ѝ бе бледо, а устните се сливаха с кожата, цветът им се бе изгубил. Тъмни кръгове ограждаха дълбоките черни очи, а клепачите бавно, сякаш с усилие, примигваха. Гласът обаче, за разлика от измъчения ѝ вид, прозвуча свежо и бодро:

— Как си, Ермиар? Разбрах, че от вчера цяла нощ и цял ден спя. Но ти не трябваше да стоиш през цялото време тук. Празненството сигурно продължава. Мястото ти е там.

— Някой трябваше да е тук с теб. Сестра ми Алгара пожела да остане, но аз я смених. Знаеш, че не обичам тълпите от хора за разлика от нея.

Лека усмивка премина по безкръвните устни на Андала.

— Да, Алгара е хубава и обича да привлича погледите. И на колкото повече хора привлече вниманието, толкова по-добре се чувства.

И двамата се засмяха.

— Но, Ермиар, тук е пълно с придружителки и лечители. Не съм сама. При това вече съм добре и те моля да се присъединиш към останалите. Имам нужда от почивка.

Андала го хвана за ръката и го погледна с очакване. Той кимна утвърдително.

— Ще си тръгна, но ми обещавай, че ще си починеш добре и скоро ще се оправиш. Това е вече четвърти припадък и продължи по-дълго от

останалите. Може би трябва да извикаме лекар от манастира. Батбал явно не може да се справи, въпреки тревите, които по цели дни събира.

Андала отново се усмихна и го погали нежно по главата.

— Благодаря ти, сине — замълча за момент и отдръпна ръката си. — А сега върви. Искам да спя.

Ермиар се наведе и я целуна по челото. Когато се изправи, кан-царицата вече бе затворила очи и дишаше равномерно. Тръгна към вратата, но точно преди да излезе, гласът ѝ го спря:

— Още нещо, Ермиар...

Той се извърна. Кан-царицата се бе подпряла на една страна и го гледаше:

— Янкул, големият брат на Вихтун... Има нещо в него, нещо, което не ми харесва.

Ермиар я погледна учудено:

— Но защо, какво е направил?

— Не е нещо важно, Ермиар. Може би бъркам. Той е наш гост и следва да го уважаваме. И все пак... — Андала се замисли, сякаш да си спомни нещо, но бързо се сепна. — Върви, върви, сигурно ми се е сторило — и тя се отпусна отново сред завивките.

Ермиар смръщи вежди, но не искаше да безпокои майка си с повече въпроси и тихо излезе от стаята. Ала думите ѝ му направиха впечатление, тъй като не вярваше, че Андала ще изрече нещо срещу някого, ако наистина няма основание за това.

Спусна се по витите стълби, отделящи покоите на кан-царицата от останалия дворец. Празникът продължаваше. Вече втори ден гостите не спираха да пият и ядат. Музикантите се редуваха по платформите така, че празнуващите да не остават без музика. Нагоре-надолу бързаха придружители, понесли пълни съдове с вино и храна или празни съдини с отпадъци. Залите на двореца кънтяха от смехове и весела глъчка, а пъстрите костюми на жените допълваха светлото настроение.

Последните думи на Андала още звучаха в ушите му и той потърси с поглед Янкул. Не го видя в централната и се запъти към останалите зали. Навсякъде хората се забавляваха. Спираха го с чаши в ръце и с поздравления за сестра му и Вихтун. Ермиар обръщаше внимание на всеки гост, както го изискваше положението му на домакин, ала не преставаше да се оглежда за Янкул. Скоро обиколи

всички зали на първия етаж, но не го срещна никъде. Докато оглеждаше масите, чу някой да го вика. Вихтун, сменил златните дрехи от вчера с бели, се приближаваше усмихнат към него. Двамата се прегърнаха. Вихтун взе две чаши от един поднос и подаде едната на Ермиар.

— Днес продължават празненствата за сватбата ми. Кого ли не видях, но все го няма най-скъпият ми приятел — Вихтун сложи ръка на рамото на Ермиар.

— Ти сам беше свидетел на случилото се с майка ми.

— Така е и не ти се сърдя — усмивката се стопи от лицето на Вихтун, заменена от угрижен поглед. — Как е кан-царицата? Сериозно ли е?

— Да благодарим на Живото Дърво, сега е по-добре. Спи.

— Това е вече четвъртият ѝ припадък само за десет дни, Ермиар. Защо не повикате лекар от манастира?

— Същото си помислих и аз и когато привършат тържествата, ще го обсъдя с баща ми.

Събеседникът му посочи с ръка една от масите, на която седяха Угаин, по-малкият брат на Вихтун, и Кувиар, синът на кан-предводител Язник, управителя на областта Ябрус.

— Щом кан-царицата вече е добре, ще приемеш ли да се присъединиш към нас?

Ермиар не можеше да откаже, а и не искаше. И тримата му бяха добри приятели. Заедно преминаха годините на обучение в школата на Живото Дърво. Преди да седнат на богато отрупаната маса, той се обърна към Вихтун:

— Не виждам жена ти, Вихтун. Толкова бързо ли си омръзнахте?

Вихтун се засмя високо и силно:

— Жени, Ермиар, жени. Какво да ги правиш? Умори се и отиде да спи.

Ермиар постепенно се увлече в разговори с другарите си. Спомените ги връхлетяха и те с носталгия си припомняха случки от отминалите дни. Мъките от строгата дисциплина и изпълненият с лишения живот в планината Карпонили вече не изглеждаха толкова тежки. От дистанцията на времето всичко, което тогава им причиняваше физически и духовни страдания, сега ставаше повод за веселие и бурен смях, за което допринасяха и пълните с вино чаши.

Ермиар, който не бе привикнал да пие алкохол, скоро усети замайване и тежест в главата. Опита се да не обръща внимание на връхлетялото го състояние. Ала образите на шумните събеседници все повече и повече се размиваха пред погледа му, а думите, които изричаше, някакси все не означаваха това, което искаше да каже. Прииска му се да се махне и въпреки възмущението, което предизвика сред останалите младежи, се оттегли с обещанието скоро да се върне. Качи се по първите стъпала, които му се изпречиха насреща, и тръгна по слабо осветения коридор. Докато минаваше покрай библиотеката, му се стори, че чува гласове. Вратата не бе затворена добре и той я побутна, да провери дали наистина някой говори, или му се причува.

Заради празничното осветление на първия етаж, повечето кълбета вечна светлина бяха преместени долу и в просторната библиотека плуваха само две от тях. В полумрака Ермиар различи две прегърнати фигури, застанали до прозореца. В първия момент помисли, че са придружители, и се намери да ги нахока, но нещо го възпря. Вгледа се по-внимателно и забеляза, че дрехите им са по-светли от обичайните униформи на придружителите. Това го накара да се спотаи и внимателно да отвори вратата, за да се вмъкне вътре незабелязано. Застана зад един шкаф и наостри уши.

Когато се убеди, че това, което вижда, е истина, а не резултат от изпитите чаши вино, Ермиар все така тихо и внимателно се измъкна от библиотеката. В коридора се спря за момент и нарочно събори един портрет. Тежката рамка издрънча достатъчно силно. „Това ще ги накара да се махнат“, помисли си Ермиар. Не искаше някой друг да види същото, което той видя. Продължи бързо към стаите си. Трябваше да легне и да заспи, защото усещаше, че не може да мисли, че това, което видя, е прекалено ужасно, за да може в момента да го възприеме и осмисли. Преди да се унесе в сън, в ушите му отново зазвучаха думите на Андала: „Има нещо в него, нещо, което не ми харесва.“

В ранния следобед на другия ден Ермиар се събуди с натежала от тъпа болка глава. Изпи наведнъж чашата с квесел, поставена до леглото от личния му кан-придружител, и отново затвори очи. Течността се разля по тялото му и след известно време болката утихна. Повика придружителя за още квесел и го изпрати да научи как е Андала. Очаквайки завръщането му, Ермиар стана, изкъпа се набързо и започна да облича кожен екип за езда. Докато се обуваше, до ушите му

долетя шум от говор и конски тропот. Приблужи се до прозореца. Кан-предводителят Язник, многобройното му семейство, свитата от придружители и охраната се подготвяха за отпътуване. Тържествата бяха приключили. Ермиар разсеяно ги наблюдаваше и отпиваше квесел, когато забеляза Бендидора, най-малката дъщеря на Язник. Тя стоеше сама, встрани от останалата група, зареяла поглед в тълпата придружители, понесли вързопите с багаж. От дете Ермиар знаеше, че Бендидора е предопределена за негова жена от двамата кан-предводители Язник и Ирхитюин. До сватбата им оставаха още цели две години, тъй като тя не беше навършила необходимите осемнадесет години, възрастта, на която билиярките можеха да се задомят. Жителите на областта Ябрус имаха славата на диваци. Това бе най-рядко населената част на Биляра. Хората там носеха кожи и през лятото. Не обичаха да спазват законите и се носеше слух, че именно някъде из Ябрус се е зародило движението на боломитите, които се бунтуваха срещу жреците и отричаха вярата. Плъзна безразличен поглед по слабата фигура на годеницата си и се извърна към влезлия в стаята придружител, забравяйки веднага за нея.

— Майка ви е по-добре, господарю. Изпраща ви целувки и каза, че можете да я посетите, щом пожелаете.

Ермиар го отпрати с жест и продължи да отпива квесел. Скоро болката напълно изчезна и мисълта му се проясни. Откакто се събуди, съзнателно отпъждаше мисълта за Деница и Янкул, но сега споменът за телата им, застанали прегърнати до прозореца, го връхлетя и гримаса на отвращение изкриви лицето му. Скрит зад шкафа, той видя как Янкул притиска Деница, облечена в ритуалните за втория ден от сватбата бели дрехи. Чу как тя му говори за любов. Любовта, която изпитала, щом го видяла. Усети отново срама, който почувства, когато устните им се сляха в дълга целувка, а той използва това, за да се измъкне незабелязано. Спомни си и Вихтун, как весело обясняваше, че Деница е уморена и спи. Ярост и гняв напиреха да го задушат. Бързо напусна стаите си и излезе незабелязан, освен от двама-трима придружители, през един от задните входи на двореца. Тръгна към конюшните. Изчака нетърпеливо да оседлаят коня му и препусна към външния град. Добре съзнаваше, че трябва да се махне. Трябваше да отиде някъде и да овладее гнева си, защото в това състояние бе способен да счупи главите и на двамата.

2. МАГЪОСНИКЪТ

Както вървеше, хванал детето за ръка, започна да усеща, че чувството на пълнота го напуска. Полъхна хлад, наоколо стана тъмно и някаква остра болка прониза цялото му тяло. Болката отмина и той забеляза, че детето е изчезнало и е останал сам. Самотата го обгърна и сърцето му се изпълни със страх и желание да придобие власт и знание над всичко и за всичко заобикалящо го. Пълнотата и разбирането някак си се оттеглиха на заден план, победени от страха и желанието. И тогава срещу него в далечината се появи светлина, която сякаш идваше от някаква пролука или прозорец. Без да се замисля, той уверено тръгна към светлината. Като се приближи достатъчно, разбра, че това не е прозорец или пролука, а огледало. Застана срещу него, но за своя огромна изненада не видя себе си, а човек, който смътно го наподобяваше, но не беше той. В главата му възникна странна мисъл:

„Това съм аз, но съм магьосник и притежавам силата и желанието да покоря и разбера материята, която едновременно ме плаши и привлича.“

II ГЛАВА

СТЕТИ-САНТРОПИ — УПРАВЛЯВАЩАТА КАСТА

Белите кълбета висяха безредно в тъмното небе. От време на време някое от тях, умирайки, политаше с невероятна скорост, оставяше ярка диря и угасваше. Посребрените поляни се събуждаха за живота на нощните си обитатели. Над тях се носеха звуците от крилата на прелитащи харлии. Далече, някъде над северното плато, се появяваше светъл облак от танцуващи сиви; издигаше се нагоре, разпиляваше се на хиляди отблясъци в короната на някое дърво, а после пак се събираше и плавно се носеше над земята; вълнуваше се като буен поток и изчезваше зад някое възвишение, за да се появи след това отново сред клоните на следващото дърво или храсталак. В тревите ту заглъхваше песента на щурците, смутена от силния крясък на някоя птица, ту отново се понасяше, ведра и звънлива. Топлите дни настъпваха и кълбетата щяха да останат близо седем месеца все така многобройни и ярки. А през зимните дни, когато изчезваха, нощите ставаха тъмни и звездите изгряваха на небето.

Ермиар обичаше да гледа звездите. Но сега това бе невъзможно, тъй като светлината от кълбетата ги скриваше. Някои едва се забелязваха през светлата пелена, с която вечната светлина покриваше земята. Той се уви по-плътно в кожата и се загледа умислено в огъня, който запали заради хладния вятър. Препускане го умори и укроти гнева му. Трябваше да реши какво да прави от днес нататък.

Двадесет и три годишен, Ермиар бе среден на ръст, с правилно телосложение и изразително лице. Бе първороден син на кан-предводителя Ирхитюин от кастата стети-сантропи, управляващата каста. От векове дедите му ръководеха областта Онгалада и вярно служеха на предците на великия кан-император Издулор, днешния владетел на свещената държава Биляра.

Страната Биляра, както и народът ѝ, имаше дълга история, която започваше назад, назад, в дълбоката древност, когато първите хора са се появили на континента Архидиния. Как и откъде? — все още никой не знае, но имаше няколко интересни теории за произхода им. Жреците на Биляра поддържаха тази от теориите, в която никой не вярваше, но всички почитаха. Според нея под клоните на велико дърво се е зародил животът: от плодовете му — мъжът, а от цветовете — жената. Затова хората почитаха това дърво като свещено и отправяха молитвите си към него. Твърдеше се, че то съществува и днес, но единици убедено вярваха в това, тъй като никой не го бе виждал.

Малцина се интересуваха от прастарите времена. Знаеше се, че както и да са се появили, хората са живеели добре, защото континентът, макар и малък, предлагал благоприятен климат, плодородна земя и достатъчно диви животни за улов. Постепенно хората населили целия континент, разделили се на племена, започнали да използват сечива, да обработват земята и да воюват. Изработвали също салове и лодки, с които излизали на риболов в морето, реките и езерата. Умение, което изиграло съществена роля в оцеляването им, защото един ден голям катаклизъм сполетял Архидиния. Земята се разтресла, изригващи вулкани и огромни вълни, дошли от морето, потопили голяма част от континента, а останалата превърнали в пустиня, негодна за живот. Малцината оцелели в тази гигантска катастрофа се качили на лодки и салове и въпреки страшната перспектива да се озоват на дъното на морето и да станат храна за рибите, потеглили по вода. На пръсти се броели тези от тях, които твърдели, че щом съществува Архидиния, несъмнено някъде сред огромната водна необятност има и друга земя, годна за живот. Останалите не вярвали, но от немай къде потеглили да търсят спасение.

В това пътешествие мнозина намерили гибелта си. Но и до днес малките деца изучават тази история, за да знаят, че надежда има и в най-тъмните времена, и сред най-голямата безизходица. Защото след дълго и изтощително пътуване по вода хората намерили земя. Открили нов континент, по-голям от Архидиния, и се заселили на него. Гелда Валуния нарекли новата земя, на която човешкото племе намерило поминък, заселило се и заживяло.

За билирите се твърди, че са истинските потомци на онези, които вярвали в спасението и първи повели хората по вода след гибелта на Архидиния. И още, че са потомци на онези, които донесли със себе си на Гелда Валуния семена от свещеното дърво и сложили начало на новия живот. В това вярваха билирите и затова Билира се нарича свещена страна. Тя се дели на четири области: Чаладара, Онгалада, Ябрус и Лексинта Варнас. Всяка от областите има върховен управител, наречен кан-предводител. Кан-предводителите са подчинени на кан-императора, който, освен цяла Билира, управлява и областта Лексинта Варнас. Тази област е от огромно значение за страната по две причини. Първо, там се намира столицата Истрос с най-красивия и висок дворец, изграден от човешка ръка. Единствената сграда, която може да му съперничи, е манастирът в планината Карпонили. А той е втората, ако не и по-важната причина за значимостта на Лексинта Варнас.

Този манастир е средището на билирската религия, на вярата в Живото Дърво. Живеят в него двадесет и двамата жреци, пазителите на Дървото, които хората наричат избраните. Съществува легенда, че там те съхраняват семе от свещеното дърво — онова семе, което хората някога донесли от Архидиния. Мълвеше се, че някъде в Карпонили, на място, известно само на жреците, расте Дървото, което всички споменават, но никой не е виждал. Всякакви поверия се предаваха от поколение на поколение, а жреците не ги отричаха, нито ги потвърждаваха. Колкото по-тайнствени бяха в очите на обикновените хора, толкова повече почит получаваха.

На четири касти се делят хората в свещената страна. Стети-сантропи е кастата на управляващите. Тя има най-малко представители — семействата на кан-императора и кан-предводителите. Само кръвна връзка или брак може да причисли човек към тази каста. Шанс имат и военните. Ако някой от тях извърши дело, достойно и героично, кан-императорът може да го възнагради с приемане в кастата на стети-сантропи.

Вети-сантропи е кастата на жреците. Всеки, независимо какъв е произходът му и откъде са корените му, може да попадне в тази каста, стига да е избран от някой жрец. Ограничение представлява възрастта, тъй като членове на вети-сантропи се подбират изключително измежду деца до десет години. Причината най-вече е в това, че жреците

изучават магия, а за да се усвои нещо толкова сложно, е необходимо много време.

Тези, които воюват и охраняват границите, се числят към кастата на тректи-сантропи. Това са всички, които изучават военното изкуство и постъпват във войските на Биляра. Всеки, готов да даде живота си за страната, става член на тази каста и се ползва с голямо уважение и доста привилегии. Но службата отнема най-хубавите години от живота на човека. Войниците прекарват времето си в казармите и въпреки че се пенсионираат рано и с добра пенсия, желаещите да се присъединят към тректи-сантропи не са многобройни.

Всички останали — търговци, занаятчии, земеделци, строители, музиканти, ловци, лечители, моряци, рибари и какви ли още не, се числят към ури-сантропи, или иначе казано — към простолюдието.

Такъв бе редът в свещената страна. Билярите бяха изградили най-развитото общество, което оказваше влияние, както върху съседните страни, така и върху по-далечни обитатели, населяващи дивия и огромен континент Гелда Валуния, чийто предели и досега никой не е обходил.

Откакто хората бяха стъпили на новата земя, беше изминала цяла епоха на Живото Дърво, но Гелда Валуния пазеше още много тайни, скрити в необятните ѝ лесе и високи планини. Старите хора из закътаните селца вярваха в някакви тъмни сили и ги споменаваха със страх и шепнешком. Носеха се предания за отминали времена, когато по земята бродели чудати същества и странни човеци. Но нищо такова не било описано в нито една летопис — нито на древния език савхи, нито на по-съвременните езици, например на билярски. Така твърдяха жреците, знаещи савхи, съхраняващи древните ръкописи и поддържащи библиотеките.

Ермиар бе изпратен още от седемгодишен в школата на Живото Дърво, да изучава различни военни изкуства, писмо, четмо, малко математика и други науки, които да го подготвят за отговорната мисия, с която се бе родил като първороден син на Ирхитюин. Тази школа се намиреше в сградата на манастира на билярите наред планината Карпонили. Жреците обучаваха високопоставените младежи, най-вече от Биляра, но също така и от съседна Уголия, и от други по-далечни страни. Голям престиж имаше Карпонилската школа и чест бе за всекиго да учи там. Измина година, откакто Ермиар се завърна в

двореца, но тук не се чувстваше добре. Сякаш бе в постоянно очакване да се случи нещо. И ясно съзнаваше само това, че не разбира нито какво очаква, нито защо се чувства така. Трудно му беше да си намери място и единствена утеха намираще в тренировките с воините от Войската на Сивия вълк.

Войските на Биляра се делиха на пет военни части, всяка от които имаше за символ някое животно. Според това кое животно почитат, можеше да се определи и на коя техника залагат в боя.

Войниците с тотем Дива котка владееха до съвършенство боя с кинжали и бойни брадви. Бързи и пъргави, те бяха царете на ръкопашния бой. Обединяваха се и под названието „пешаци“, защото се придвижваха пеша, а и така се биеха.

„Ястребите“ овладяваха точната стрелба с лък, както и мятането на копие. В битките обстрелваха от разстояние предните и фланговите линии на врага; бяха незаменими при отбраната на крепостни стени и дворци.

„Змиите“ изучаваха техники за безшумно придвижване и промъкване през всякакви местности и препятствия; знаеха да се маскират по всевъзможни начини и да се крият на необикновени места. Учета чужди езици и чужди обичаи и често си „сменяха кожата“, защото от тях излизаха най-умелите шпиони. Единствено на тях се позволяваше да се възползват от смъртоносното действие на отровата като оръжие. За всички останали употребата ѝ се считаше за недостойна — и по време на война, и в мирно време. А и самите „воини на змията“ я използваха само при извънредни обстоятелства. Това гарантираше свещената клетва, която полагаха при постъпване на обучение.

„Сивите вълци“ владееха изкусно ездата и двубоя с мечове и копия. Винаги във вихъра на битката, превъзходни ездачи, най-лудите и опасните — те бяха острието на всяка смъртоносна атака.

„Глиганите“ обикновено охраняваха двореца, кан-предводителя и останалите членове на стети-сантропи, тъй като наблягаха най-вече на физическата сила. Чрез упражнения с тежести добиваха внушителен външен вид. Без усилие можеха да убиват и с голи ръце. Използваха коне, да се придвижват, но далече отстъпваха по ездачески умения на „сивите вълци“.

И с друга военна сила разполагаше Биляра — сангасите. Но те се кълняха не в държавата и не пред кан-императора, а пред върховния жрец Алобоготур. Само той имаше властта да ги командва.

Въпреки че Биляра имаше и морска граница, нямаше военна флотилия по две причини. Едната е, че нямаше врагове, които да я заплашват с нахлуване откъм морето. Другата е, че самото море я пазеше. Крайбрежието му представляваше километри рифове и плитчини, преминаващи в обширна непроходима блатиста местност, постоянно наводнявана от приливите.

Докато учеше в школата към манастира, един от най-близките хора на Ермиар стана Вихтун, по-малкият син на кан-предводителя Умар, управителя на съседна Чаладара. Бяха връстници и заедно преминаха годините на обучение, сближавайки се като братя. Вихтун, който гостуваше вече половин година в двореца Исинея, поради предстоящата сватба с Деница, продължаваше да бъде много скъп човек за Ермиар. Почти колкото майка му Андала, която всеки ден търсеше близостта му. Сестрите, брат му, втората жена на баща му и самият му баща бяха някак чужди на Ермиар — така и не намираше общ език с тях.

Сега, когато видя със собствените си очи измяната на Деница в деня след сватбата ѝ с Вихтун, Ермиар почувства още по-голямо отчуждение от семейството си. Съзнаваше, че ако разкрие долната постъпка на Деница, може да предизвика война между областите.

На жената в Биляра се гледаше по-различно, отколкото на мъжа. Мъжете се грижеха за жените си и в никакъв случай не се отнасяха нито с пренебрежение, нито зле с тях, но жените нямаха много от свободите на мъжа. Уважението и зачитането на волята им стоеше на първо място за всеки билярин. Въпреки това се намираха жени, които искаха повече — желяеха свобода. Тъй като бяха малцинство, това положение не се менеше с векове и така си я караха билярците, откакто се помнеха. По-богатите мъже си вземаха по няколко жени и това се считаше за редно, даже за необходимо. Наред с този обичай строго се спазваше едно твърдо правило — нито мъжете, нито жените могат да изневеряват, ако са в брачни отношения. Смърт очакваше прегрешилите.

— Гръм да я удари! — Ермиар ядно се изплю на земята.

Мислите запрепусаха в главата му. Деница, той и Алгара бяха от една майка. Брат му Севар и сестра му Азмара бяха деца на кан-царица Ситара. Деница бе най-хубавата му сестра. Млечно-бяла кожа, дълги тъмни и гъсти коси, топло-кафяви живи очи и стройна, налята фигура. Тя очароваше с хубостта си. Надменна и затворена обаче, не допускаше много хора до себе си и поведението ѝ се открояваше с прекалена независимост за жена. С изненада Ермиар бе открил, че Деница, за разлика от всички останали жени, които познава, язди като мъж, стреля с лък, мята копие и дори владее техники на ка-ом-ра, бойно изкуство, използвано предимно от „дивите котки“. Ермиар най-малко за нея би допуснал, че е способна на подобна постъпка, поради надменността и гордостта ѝ. Ами Янкул, по-големият брат на Вихтун, достойният за възхищение наследник на титлата кан-предводител на Чаладара, което означаваше и пазител на морала?!... Припомни си времето, когато Янкул учеше в школата. Вихтун страшно се гордееше с по-големия си брат, който бе един от най-добрите воители, завършили школата. Защо Янкул е пренебрегнал изконните билиарски ценности, завета на учителите и е поел риска от отлъчване и смърт?! И как прегръщаше и целуваше Деница, когато знаеше, че е вече жена на Вихтун по желание на двамата кан-предводители Умар и Иртхитюин и със съгласието на върховния кан-император Издулор? Да причини такова нещо на собствения си брат!... Тези мисли накараха Ермиар да се запита дали не е сънувал, или халюцинирал. Толкова невероятна му се струваше тази изневяра.

Той продължи да се вира в огъня. *Самотата го обгърна и сърцето му се изпълни със страх и желание да придобие власт и знание над всичко и за всичко заобикалящо го.* Завърнал се наскоро в Исинея, той не беше подготвен за такъв проблем. Ако остави нещата така и не предприеме нищо, може да предизвика гибелта на семейството си и дори война между областите. А какво би направил кан-император Издулор — върховният владетел, който наред с политическото върховенство бе и пазител на морала в Билира? Ермиар не искаше и да си помисли за последствията, ако родът му предизвика подобен скандал. Нуждаеше се от съвет. Но от кого? Той отново се изплю гневно, сякаш по този начин изхвърля яростта от себе си, и сръчка с един клон огъня. Чуваше, как конят пасе зад гърба му и как от

време на време пръхти и тръска глава. Ермиар се изтегна и затвори очи, но дълго не успя да заспи.

Събуди се рано. Кълбетата губеха яркостта си, скоро щяха да са невидими. Облакът сиви не се виждаше никъде. В просветлялото вече небе хвърчаха и чуруликаха шарени гуги. Огънят беше угаснал, а студът на земята проникваше до костите му. Ермиар яхна коня си и го смушка към града с намерението да поиска помощ от майка си. Откакто се завърна в Исиней, не бе успял да се сближи с Деница. Стори му се неуместно да разговаря с нея, още повече по този повод. Андала беше най-подходящият човек.

След близо два часа препускане на хоризонта изникна двойната каменна стена, ограждаща града. Златните конусовидни покриви на кулите отразяваха слънчевите лъчи. Ермиар притвори очи, заслепен от блясъка им. Мостовите вече бяха спуснати. Премина през източната кула, извика на пазача да отвори портата и бясно запрепуска към вътрешния град. До ушите му достигаха шумовете на града. Търговци бутаха дървени колички, натоварени с разнообразни стоки. Спираха встрани от пътя, докато отmine. Препускайки, дочу не едно и две гневни възклицания заради скоростта, с която се движеше. Достигнал вътрешната стена, намали ход и уморено се отпусна върху гърба на коня. През целия път не помисли за нищо друго, освен за Деница и Янкул. Ами ако друг ги беше видял, ако друг ги види? Ермиар съсредоточи цялата си надежда в Андала. Тя трябва да измисли нещо, преди Вихтун да отведе Деница в Чаладара. Потънал в тези мисли, Ермиар нито обърна внимание на просяците, застанали до каменната стена, нито усети как премина през стражите на портала и препусна по широкия път към двореца. Отби към конюшните, да остави коня, и влезе през един от задните входове. Качи се на един дъх по витите стълби към покоите на майка си и потропа на масивната дървена врата. Отвори му една от кан-придружителките.

Придружителки и придружители ставаха пленниците от стълкновения със северните племена. Повечето от тях имаха бели кожи, светли коси и сини очи. Тези племена живееха примитивен и скитнически живот. През по-голямата част от годината пътуваха и се местеха от местност на местност. Понякога, подтиквани от глада през студените месеци, нападаха и ограбваха граничните поселения на Биляра. Но в повечето случаи претърпяваха неуспех. Пленените при

тези набези биваха продавани на тържищата в главните градове: Истрос, Исиней, Юртия и Каим. Само най-заможните билияри си позволяваха лукса да ги притежават. Някои от придружителите и придружителките преминаваха през специално обучение, за да бъдат приети на работа в някой дворец. Най-надеждните и най-схватливите ставаха кан-придружители, което значеше, че са на разположение лично на кан-императора или на кан-предводителите и семействата им. Много рядко се случваше някой придружител да избяга и да се върне към предишния си живот. Принудителното им битие на придружители ги спасяваше от лишенията, които понасяха като скитници, а техните деца ставаха свободни и пълноправни жители на Билияра.

Кан-придружителката се поклони и заби поглед в земята.

— Искам да говоря с майка ми.

— Кан-царицата е в покоите си и спи — придружителката продължаваше да гледа в земята.

— Погледни ме — Ермиар се втренчи в нея. — Кажете на царицата, че е важно да ме приеме. Кажете ѝ, че е много важно.

Придружителката кимна и го въведе в преддверието. Той се отпусна на мекото канапе срещу портрета на майка си. След около четвърт час кан-придружителката влезе тихо, едва я чу.

— Кан-царицата ви очаква, господарю. Заповядайте.

Въведе го в светла стая с високи прозорци и много цветя. Майка му стоеше до прозореца и гледаше навън. Беше облечена в кафява рокля, без бижута и с вдигната високо коса. От припадъка и главоболието не бяха останали никакви следи. Андала изглеждаше напълно възстановена. Прегърна я и я целуна, а после се изтегна на дивана.

— Янкул и Деница са любовници. Видях ги.

Ермиар не се поколеба направо да го каже. Имаше пълно доверие в здравия разум на майка си и не очакваше от нея излишен драматизъм. Андала кимна и пак се обърна към прозореца. Не показва никаква изненада. Явно, с типично женски усет, е долавяла какво се случва през последните месеци под куполите на исинейския дворец. Тя знаеше, че това застрашава мира между двете области и е заплаха за цялото ѝ семейство. Като кан-царица и представител на кастата стети-сантропи от нея се очакваше да поставя винаги на първо място мира в

страната, но сърцето ѝ в този момент се развълнува единствено заради Деница.

— И аз ги видях, Ермиар. В деня на сватбата, преди да припадна на масата, видях как се гледат. Тези погледи не могат да се сбъркат. Но бях слаба, а по-късно реших, че греша. Искрах да вярвам, че ми се е сторило.

Обърна се и го погледна с тревога:

— Какво си решил?

— Не мога да ги предам. Ти знаеш. Разчитам на твоята помощ. Говори с нея, опитай се да я вразумиш. След десет дни ще отпътуват за Чаладара и тогава ще е късно да направим каквото и да било. Иртхитюин също трябва да научи. Може би той ще се справи с Янкул.

Хладнокръвието напусна Андала. Обзе я силна възбуда. Очите ѝ заблестяха и тя се приближи бързо към сина си.

— Иртхитюин не трябва да узнае за това, Ермиар — хвана ръката му и я стисна силно. — Ти си първородният син на баща си. Ще наследиш неговата длъжност кан-предводител. Трябва да си смел и да поемеш отговорността за страната, но и за сестра си. Тя е твоя плът и кръв.

Андала се отдръпна, отиде отново до прозореца и продължи с по-спокоен глас:

— Страхувам се, че баща ти няма да прости постъпката на Деница, Ермиар. Нямам му доверие. Бремето на властта, което носи цял живот, го е променило много през последните години. А това може да коства живота на Деница.

— Баща ми е строг и съвестно изпълнява законите, прилага ги дори към най-близките си. Зная това, но един такъв скандал може да предизвика вътрешна война между областите, а баща ми не би го допуснал. Никога няма да предаде Деница и Янкул на съд. Не се тревожи за живота ѝ.

Ермиар се изправи и закрачи из стаята.

Андала му хвърли притеснен поглед и поклати глава. А той продължи:

— Има и още нещо. Сега по-малко от всякога Иртхитюин би нарушил вътрешния мир заради вероятната война с Уголия. В този момент Биляра трябва да е сплотена и единна.

Андала се извърна от прозореца и втренчи в него черните си очи.

— Така е. И точно затова баща ти може да изпадне в немилост. Ермиар, страхувам се от сангасите.

— Сангасите!?

Ермиар си спомни за двамата сангаси, които бе забелязал пред входа на двореца, когато слезе от коня си. Жегна го прозрението, че изневярата на Деница, дъщерята на кан-предводителя, е основателна причина за присъствието на сангаси около двореца.

— Та те какво общо имат с това? Защо биха се занимавали с Деница? Нима знаят нещо?

— О, едва ли. Ако знаеха, досега да са се случили ужасни неща.

— Да не мислиш, че ще дойдат и ей така ще убият Деница, без съд, без присъда?

Андала поклати глава и припряно продължи:

— Не знам, но много ме е страх. Мисля, че са способни на всичко.

Майка му се смълча и зарея поглед през прозореца.

Ермиар не проумяваше всичко, което се случва. Беше толкова внезапно и необичайно. Деница и Янкул му създадоха проблем, за който никой никога не го е подготвял. Замисли се и за присъствието на сангаси в двореца. Те бяха най-особената войска в страната. При тях нямаше разделение на високопоставени и низши войници. Всеки сангас имаше правомощията да взема решения, каквито дори главнокомандващите на другите войски нямаха. Най-странното беше, че те успяваха да се сработят така, че когато е необходимо, действаха като един, независимо от броя си. Служеха предимно за охрана на манастира на Живото Дърво, но имаха корпуси в почти всеки по-голям град. Обикновено не пребиваваха в двореца, тъй като строго пазеха своите тайни. А това не допускаше близост с толкова различни групи от хора, каквито живееха там. Каква ли е причината сега да са тук?! Може би подозират нещо, но по-вероятно е присъствието им заради конфликта с Уголия. Ермиар помисли известно време за сангасите, но вниманието му отново се върна на сестра му. Как Деница и още повече Янкул, как точно те, представителите на стети-сантропи, допускат тази ерес в сърцата си и ѝ се отдават?

Андала извърна поглед от прозореца и го насочи към сина си:

— Надявам се да намериш правилното решение, Ермиар, но искам да знаеш, че е опасно Ирхитюин да научи за това.

След тези думи отново замълчаха. Ермаиар се изправи и започна да обикаля нервно стаята. Това му дойде прекалено много.

— Аз разчитах на теб. Да поговориш с нея. Може би ще те послуша. Може би, ако разбере, че и някой друг знае за връзката им, ще се уплаши и ще прекрати това безумие.

Майка му трепна, сякаш последните му думи я впечатлиха, но после размисли, приближи се до дивана, седна и наведе глава.

— Не знам, Ермаиар, не знам. Времената се промениха, днешните жени също. От известно време Деница сякаш се е преобразила, а и никога не е била от послушните. Оставям на теб да решиш. Ти си бъдещият кан-предводител. А сега те моля да ме оставиш сама. Имам нужда от почивка.

И отпусната на дивана, затвори очи.

Наговори му всички тези неща, отказа му помощта си, а сега имала нужда от почивка. *Той се разгневи, защото се почувства предаден и самотен* пред проблем, с който не знаеше как да се справи. От това зависеха мирът на областите и благополучието на семейството му, а тя отказваше да му помогне. Обърна се и бързо напусна стаята, без да види сълзите, които потекоха от притворените очи на Андала.

3. ЖРИЦАТА

Помислил и приел, че е магьосник, той се наведе напред, за да се разгледа по-добре в огледалото. И видя зад себе си нечий силует. Стреснат се обърна, но там нямаше никого. Погледна в огледалото и пак различи силуета. Отново зад него нямаше никого, когато се обърна, и отново, когато погледна в огледалото, някой стоеше зад него. Мина му мисълта: „Не трябва да се обръщам. Това, което е зад мен, мога да виждам само в магическото си огледало. Това е жрицата, моята помощница.“ И пак се наведе към огледалото. Зад него стоеше женска фигура, загърната в бяла мъгла: „Това съм аз, душата ти. Ти ме изгуби заради страха и желанието, но аз ще остана с теб, за да ти напомням за първичната ти същност, освободена от желанията на материята. Моят глас ще достига трудно до теб и ти ще се бориш с присъствието ми, но аз съм тази, от която ще черпиш истинското знание. Ти и аз сме едно и също нещо, разделено от материята“.

III ГЛАВА

ДЕЦАТА НА АСУРА

Вече втори ден, откакто се омъжи и се премести във временните покои, отредени за нея и мъжа ѝ, Деница лежеше и се оплакваше от главоболие. Вихтун изпращаше през два-три часа придружителка, за да се осведомява за състоянието и нуждите ѝ. Деница се дразнеше, но нямаше избор. Предпочиташе това, вместо да търпи личното му присъствие. Взе една книга, четете известно време и я захвърли с досада. Не бе свикнала да лежи толкова дълго и нищо да не прави. Прииска ѝ се да излезе навън, да се разхожда или да язди... А може случайно да срещне Янкул... Някой почука на вратата. „Сигурно пак пратеници на Вихтун“ — помисли Деница и се намръщи, но извика утвърдително. Кан-придружителката влезе и наведе глава:

— Господарят Вихтун пита как сте и дали се нуждаете от нещо. Смята да отиде на лов с братята си. Може да отсъстват няколко дни.

Тази новина зарадва Деница и тя бързо отвърна:

— Но това е чудесно. Кажи му, че съм малко по-добре, да не се притеснява. Нямам нужда от нищо.

Придружителката се поклони и излезе. Деница се надигна възбудено в леглото и се заслуша. Не след дълго през леко отворения прозорец дочу гласовете на Угаин и Вихтун. Стана и погледна навън. Видя ги да отиват заедно с Янкул към конюшните. И тримата бяха въоръжени и облечени за лов. Нямаше да срещне Янкул, но поне можеше да излиза спокойно навън, докато ги няма. Облече се набързо и отново застана до прозореца. Видя тримата, яхнали конете си, да се отдалечават към външния град. Позаглади разпиляната си коса и извика придружителката:

— Ще се разходя в градината. Оправи стаята, скоро ще се върна.

Жената сведе глава, а Деница излезе и тръгна по дългия коридор към стълбището за придружителите. Не ѝ се щеше да срещне някого и да дава обяснения. Слезе по стъпалата и се озова в помещенията, където се намираха стаите на придружителките. Две от тях я видяха и

се поклониха, докато ги отmine. Завиваше покрай един ъгъл, когато някой здраво я сграбчи изотзад и притисна с ръка устата ѝ. Деница усети, че нещо почти я пробужда през дрехите. Нападателят бе опрял нож в тялото ѝ. Ужас скова мисълта ѝ. В гърдите ѝ се надигна паника и тя с мъка успя да я овладее. Похитителят я поведе напред, сви в един коридор и грубо я избута в някакво помещение. Докато се обръщаше, чу как вратата зад нея хлопва. Изправи се очи в очи с висок мъж. Започна бързо да съобразява — беше виждала някъде това лице. Ядоса се на себе си, че не може да се сети откъде го познава. Откакто застана срещу мъжа, страхът ѝ изчезна. Не вярваше да ѝ направи нещо лошо, все пак тя бе дъщеря на кан-предводителя. Замисли се дали да не се развика, но ѝ се стори смешно и унижително, пък и едва ли някой щеше да я чуе. Тя го попита предизвикателно:

— Как смееш, човече? Не знаеш ли коя съм?

Мъжът кимна, но лицето му не издаваше нищо.

— Точно вие ми трябват, принцесо. Простете за грубостта ми, но нямаше друг начин да поговоря с вас.

Деница присви очи и го изгледа от глава до пети. Гняв се надигна в гърдите ѝ — този за какъв се мислеше! — но изведнъж, като се огледа, я напуши смях и гневът ѝ се изпари. Бяха в някаква сушилня. Навсякъде висяха дрехи и бельо, а по земята бяха наредени бали с вече изсъхнали и сгънати дрехи. За първи път някой се отнасяше така с нея. На този мъж явно не му липсваше дързост. И тъй като самата тя бе дръзка за десетима, това, неизвестно защо, я развесели и пробуди любопитството ѝ.

— Как се казваш? Струва ми се, че съм те виждала някъде — попита тя.

— Кюригин. Аз улових сивите, които танцуваха на сватбата ви. По заповед на кан-царицата, майка ви.

Сега вече Деница си спомни откъде ѝ е познато това лице.

— Какво искаш от мен? Доколкото знам, ти получи възнаграждението си.

Кюригин кимна утвърдително.

— Да, така е. Не за това искам да говорим.

— А за какво тогава?

— Сангасите ме преследват. Втори ден вече се крия в двореца, но е въпрос на време да ме открият. Завардили са всички изходи.

Трябва да ми помогнете да избягам.

Деница помълча известно време и попита:

— Затова ли напоследък виждам сангаси навсякъде? Защо те гонят?

Кюригин се усмихна лукаво:

— Още не е време да научите това.

Този отговор и усмивката подразниха Деница.

— Какво те кара да мислиш, че ще ти помогна, щом не искаш да ми кажеш какво си направил, та те преследват? Мога още сега да те предам в ръцете им.

— Можете да постъпите и така, разбира се — съгласи се Кюригин, — но мисля, че вие ще ми помогнете, защото в замяна и аз мога да ви помогна.

Деница повдигна вежди и се засмя:

— Че с какво можеш да ми помогнеш ти? И защо въобще си въобразяваш, че имам нужда от нечия помощ?

— Защото е така — спокойно отвърна Кюригин и тихо добави: — Още колко дълго ще остане скрита връзката ви с Янкул?

Деница го погледна внимателно и разбра, че няма нужда да отрича. Този човек знаеше какво говори. Спомни си за картината, която вдигна шум в коридора пред библиотеката, където се целуваха с Янкул. Каква глупост бе от тяхна страна, да се срещнат там. Тя тръсна глава и с отвращение му отвърна:

— Долно е да се изнудва. Пък и не можеш да докажеш нищо.

— Така е — кимна Кюригин в съгласие, — и не ви изнудвам. Само мисля, че бихте ми помогнали, защото така бихте помогнали и на себе си.

— Нима? — Деница се намръщи. — Какво общо имате ти и сангасите с мен?

— Аз съм боломит — тихо каза мъжът и се озърна, притеснен, че някой може да чуе.

— Какво? — тя повиши глас и го изгледа надменно. — Аз, дъщерята на кан-предводител Иртхитюин от рода Стювиги и кастата стети-сантропи с вечен покровител Живото Дърво, да помагам на боломитите? Ти не се чуваш какво говориш.

— Да, май е по-лесно да станете любовница на Янкул. Но трябва да понесете и последствията. А те много скоро ще се стоварят върху

главата ви, която след това няма да остане дълго на мястото си. Повярвайте ми — бързо ѝ отвърна мъжът.

Деница гневно се обърна и излезе от стаята, без да каже и дума. Бясно затръшна вратата след себе си и стремително закрачи по коридора. Не само че никой не беше се държал така с нея, но и никой досега не ѝ беше говорил така. В случая истината нямаше значение. Той нямаше право да ѝ говори така, този боломит и гнусен ловец на сиви. Но колкото повече приближаваше изхода, толкова повече устремът и бързината ѝ намаляваха и накрая тя се спря. Тропна ядосано с крак, огледа се, да не я чуе някой, изруга грубо и се върна обратно с не помалък устрем от този, с който бе тръгнала да бяга. Отвори вратата на сушилнята и заговори бързо, като че ли се страхуваше, че ако не го направи, отново ще се откаже:

— Добре, какво искаш и какво можеш да направиш за мен?

Изражението на Кюригин, който сякаш не бе помръднал след излизането ѝ, остана спокойно.

— Тази нощ след изгрева на светещите кълбета ще има сбирка на боломитски водачи. Трябва да намерите начин да ме измъкнете от двореца и да дойдете с мен.

Деница се замисли:

— Но защо да идвам на тази сбирка, както я наричаш? С какво може да ми е полезна тя?

— Още е рано да говорим за това, но трябва да ми повярвате.

Деница понечи да възрази, но се възпря и само каза:

— Рисковано е. Въпреки помощта ми могат да те хванат.

— Знам, но така или иначе нямам друг избор.

— Ако те заловят, ще кажа, че си ме принудил. Искам да сме наясно с това.

Мъжът не ѝ отговори нищо. Само кимна с глава в знак, че приема думите ѝ и е съгласен с тях. Деница заоглежда помещението и скоро очите ѝ се спряха на нещо. Тя се запъти към една купчина дрехи, докато Кюригин, явно привлечен от някакво шумолене навън, долепи ухо до вратата и ѝ направи знак да мълчи. Деница разрови купчината с дрехи и му я посочи с глава. Приблужи се до него и зашепна:

— Това там са униформи на „глиганите“. Намери си дрехи, които ти стават, и преоблечен ме чакай тук. Довечера ще дойда да те взема. Пред сангасите се дръж почтително към мен и дръзко и резервирано с

всички останали. С нищо не показвай, че вършим нещо нередно. Останалото остави на мен. Но ако ни разкрият, не очаквай помощ. Няма как да ти я дам.

Кюригин отиде при униформите и започна да ги вади и оглежда една по една.

— А сега трябва да вървя — продължи Деница. — Гледай да не те хванат, докато се върна.

— Благодаря ви — Кюригин сведе глава в почтителен жест. — Ще ви очаквам тук, като се стъмни.

Деница бързо излезе в коридора и се запъти навън. Сигурно съм полудяла, помисли си тя, да помагам на боломитите. Ако семейството ѝ разбере, щеше да я убие, още преди за това да са се погрижили сангасите или самият Издулор.

Боломитите бяха нелегално сдружени хора, които преследваха и понякога убиваха жреци, отричаха вярата и злословеха дори срещу Издулор. За представител на стети-сантропи и поддръжник на религията, каквато е тя, беше недопустимо да се забърква с тези хора. Но Деница вече бе стигнала толкова далече в нарушаването на благопристойното за една принцеса поведение, че решението да помогне на Кюригин като че ли допълнително вкорави сърцето ѝ и приспа съвестта ѝ. Все пак нищо не я заплашваше директно, лесно можеше да прехвърли вината върху ловеца, ако нещо се обърка.

Деница интуитивно усещаше, че свободата и спасението ѝ зависят от съюза с врага на собствената ѝ каста — боломитите. Нямаше представа нито защо, нито как, само знаеше, че в противен случай я очакват други две зловещи възможности. Едната бе, да разкрият връзката ѝ с Янкул и да ги убият, а другата — да се раздели окончателно с него и да се обрече на скучен живот с Вихтун, когото не понася. Пред тази алтернатива би избрала смъртта. Тя отново прехвърли всички варианти, които въображението ѝ рисуваше. Това затвърди решението ѝ да помогне на ловеца на сиви, дори ако се окаже боломитска заложница и създаде ядове на семейството си.

Докато вървеше към изхода, в един от ъглите на преддверието видя нещо, което я накара да се спре. До клетката на пощенските гуги стоеше още една, на чието дъно лежаха телата на сивите, които танцуваха на сватбата ѝ. Все още бяха живи, но слабата светлина, която учестено излъчваха на пресекулки, предвещаваще скорошния им

край. Когато ги видя, Деница си спомни, че Кюригин, който занимаваше мислите ѝ, е ловец на сиви, и се запъти към тях, да ги погледне отблизо.

Скупчени едно върху друго, телата им едва проблясваха. Докато ги наблюдаваше, една от сивите, почувствала присъствието ѝ, отвори очи и повдигна глава. Сиянието ѝ се усили и тя втренчи кафявите си очи в жената. Деница си спомни, че тези същества избягваха погледа на хората, докато танцуваха в нощта на сватбата ѝ. От любопитство тя също се взря в очите на сивата, които ставаха все по-тъмни и по-тъмни. Деница се чувства странно, сякаш започна да се дави в тези дълбоки и необятни очи. Погледът на сивата се заби в съзнанието ѝ. Тялото ѝ изтръпна, парализира се и тя спря да усеща крайниците си. Мека светлина изпълни всичко наоколо. След това в главата и прозвучаха особени съскащи звуци. Някой я викаше, но на непонятен за нея език. Почувства, че е зов за някъде и за нещо, без да разбира за къде и за какво. В следващия момент усети, че се движи. Носеше се във въздуха, издигна се за момент и пак се спусна надолу. Вратата на клетката се отвори и покрай тялото ѝ се понесоха сивите, вече заблестели с по-ярка светлина. А съскащите звуци ставаха все по-силни и по-силни. Съществата танцуваха около нея, главата ѝ щеше да се пръсне и единственото нещо, в което можеше да съсредоточи погледа си, бяха очите на сивата. Съвзе се изведнъж от обзелото я състояние. Сивата, която се взря в нея, лежеше до останалите замижала. Всичко си беше така, както когато го видя, преди да погледне в бездънните очи на съществото. Тръсна глава и бързо излезе през вратата. Слънчевите лъчи се плъзнаха по лицето и косите ѝ и тя пое дълбоко въздух. Тръгна към градината, без да спира да мисли за ужасяващото изживяване. Колко странни бяха тези сиви. Вече не изпитваше любопитство и симпатия към тях, а страх. Страх, който я обземаше все повече и повече, докато мислеше за тъмните, изпиващи я очи. В тях има нещо злоещо и неразгадаемо, но Деница не искаше и да знае какво е.

Щом излезе през вратата, сивите една след друга започнаха да се надигат и клетката заблестя в ярка светлина. Вече не се въргаляха безпомощно по пода, а се понесоха безредно във въздуха, сякаш ужасени от нещо. Първото стадо на Асура, родено през месец шехлем, бе разтревожено. Асура-майката ги зовеше. Съскащият ѝ нисък глас

отекуваше в главите им и те започнаха да се блъскат в решетките, в желанието си да се измъкнат. Металът се забиваше дълбоко в плътта им и по светлата кожа се затъркаляха тъмножълти струйки кръв. Сивата, изсмукала енергия от Деница, успя да разкъса тънката мрежа там, където бе захваната за рамката на кафеза, и се измъкна с болезнен писък навън. Останалите същества я последваха. Издигнаха се плавно до отворения прозорец и попаднали навън, се понесоха с вихрена скорост. Преминаха над вътрешната стена и над улиците на външния град, където предизвикаха интереса на деца и възрастни. Хората спираха и вдигаха очи нагоре към пъстрия облак, усмихваха се на красивите същества. Но те, устремени напред, не виждаха, а и не се интересуваха от ури-сантропи. Зовът на Асура кънтеше в главите им; тя ги очакваше да се завърнат.

Докато се разхождаше из пустите алеи на градината, Деница отпъди мисълта за сивата и се замисли за собственото си положение. Лъжата с главоболието не може да продължава вечно. Защо всичко е толкова сложно? Защо не може да се радва свободно на любовта си към Янкул, към когото се стремеше с цялото си същество? Въпреки че знаеше добре отговора, тя страдаше. Дъщерята на Ирхитюин от кастата стети-сантропи бе възпитана да признава и да спазва законите, които правеха връзката ѝ с Янкул невъзможна. Но сега бунтарският ѝ независим дух и любовта се противопоставяха на възпитанието и тя изживяваше това като болезнено раздвоение. Деница не беше съвсем наясно с исканията на боломитите, но знаеше, че са врагове на легендата за Живото Дърво и на жреците. Тя самата нито се отнасяше враждебно към жреците и тяхното Дърво, нито вярваше истински на приказката, че под клоните му се е зародил животът: от плодовете му — мъжът, а от цветовете — жената. Според нея никой не вярваше на тази легенда, дори и самите жреци. Просто всички я приемаха за даденост, както и вярата, и морала на Биляра. На нея ѝ се струваше странно, че тези хора — боломитите, се занимават с нещо толкова незначително като легендата за Дървото. Може би други мотиви ги движеха, за да воюват така подмолно и упорито вече години наред срещу кастата на жреците.

Умислена, Деница не усети, как се е върнала отново до входа, от който излезе. Огледа се. Слънцето светеше високо в небето. Време беше да се прибира, но изтръпна при спомена за клетката със сивите.

Замисли се дали да не се прибере от друг вход, но накрая преодоля ужаса си и реши да мине бързо оттам, без да поглежда към ъгъла.

Това, което свари, когато влезе, силно я изненада. Около празната клетка на сивите се бяха събрали десетина сангаси, баща ѝ, двама от „глиганите“ и жрецьт Батбал. Разговаряха тихо, а при появата на Деница млъкнаха и впериха очи в нея. Сърцето ѝ заби учестено, но бързо се съвзе. Нямаше как да знаят за случилото се преди малко с Кюригин. Мина ѝ мисълта, че може да са заловили ловеца, макар че го нямаше тук. Иртхитюин се приближи, хвана я за ръката и я поведе нагоре по стълбите:

— Ти си излизала? — попита я учудено той.

Деница си отдъхна. Щом я пита по този начин, значи нищо не знае. Тя кимна с глава.

— Значи вече си по-добре. Какво ти беше?

— О-о-о, нищо особено, може би преумората... — недоизрече Деница и се обърна с любопитство назад.

— Откъде се прибираш? Защо от този вход? — попита бързо Иртхитюин.

Вече бяха стигнали площадката на стълбите, откъдето започваше коридорът, и спряха.

— Разхождах се в градината. Уморих се и реших да не се връщам отпред, а да се прибера направо оттук.

— Сама?

— Нищо ми няма. Исках да съм сама.

— Да си видяла нещо необичайно, докато се разхождаше? — кан-предводителят я погледна изпитателно.

Несъмнено ставаше въпрос за Кюригин. За какво друго „необичайно нещо“ би могъл да я пита. Деница се загледа за секунда някъде зад гърба на баща си, уж си припомня, и попита:

— Не, какво например? Защо сте се събрали там? Какво се е случило?

Иртхитюин я изгледа продължително и отвърна спокойно, почти нежно:

— Качи се в стаята си, Деница. Не е нещо важно.

Деница знаеше от опит, че няма смисъл да се противи на кан-предводителя. Докато се прибираше към покоите си, в главата ѝ се

въртяха тревожни въпроси: Защо сивите ги нямаше в клетката? Какво ли бяха направили с тях? И въобще, какво ставаше тук?

Деница нетърпеливо крачеше от стая в стая, обзета от безпокойство, докато накрая не издържа и изпрати кан-придружителката някак си да разбере дали опасенията ѝ са верни и Кюригин е заловен.

* * *

Кан-предводителят Иртхитюин се присъедини отново към жреца и сангасите. Батбал угрижено поклати глава:

— Засега удряме на камък, но той няма къде да избяга. Рано или късно ще му се наложи да напусне двореца. Не може да се крие вечно тук.

— Аз ви давам разрешение да претърсите основно двореца, ако това ще помогне да го намерите — каза Иртхитюин, тутакси спокоен от неприятното чувство, че ако жрецът приеме предложението му, наоколо ще настанат хаос и суетня, каквито той не понасяше.

Жрецът го погледна изпитателно с присвити очи, сякаш четеше мислите му:

— Не искам да създавам проблеми само заради един човек. Както казах, този боломит не може да се крие вечно. Щом направи опит да напусне двореца, ще го заловим. Сангасите ще стоят на всеки изход и ще пазят.

Кан-предводителят кимна с глава и пое ръката на Батбал в двете си ръце.

— Тръгвам, учителю. Имам работа, но изцяло давам подкрепата си за залавянето на предателя. Ако знаех каква змия е този човек, нямаше да остане жив, за да ни разиграва така. Имаш ли нужда от нещо, само кажи.

Батбал се усмихна благо на кан-предводителя:

— Вървете.

Иртхитюин пое по стълбите, последван от личната си охрана „глигани“.

* * *

Жрецьт Азвигортула бавно изкачваше широките стъпала към южната кула на манастира Карпонили. Пестеше силите си. На неговите години бе цяло чудо, че още ги има. Когато стигна до статуята, се озърна предпазливо и натисна скрития механизъм в основата на тила ѝ. Тя започна бавно да се отмества под съпровода на характерния шум от търкащ се метал в камък. Жрецьт не изчака да се отмести докрай и бързо се шумугна в отворилата се пролука.

Слънчеви зайчета заиграха по лицето му, а чуруликането на птичките го накара да се усмихне. Обичаше да идва тук. Намираше се в необятна на шир и височина кръгла зала, облицована с бял камък. Навред имаше изящни бели пейки край причудливи фонтани; водопадчета и водни каскади ромолеха всред изумрудена трева; бухнали храсти и прекрасни цветя пъстрееха на групи и туфи. А в средата се извисяваше огромното Живо Дърво. Гигантско и величествено, то бе разперило могъщите си клони над цялата зимна градина. Короната му бе обсипана с широки, тъмнозелени, лъскави листа. До дънера му бе побит бял камък, висок половин метър, с неправилни страни и ръбове, върху който, издълбан с длето, се четеше надписът:

Под цветовете на свещеното дърво, усетихме дъха на живота.

Песен пее вятърът в листата му и утеха е силата му за нас.

Дърво, наречено Живот, преклонението ни пред тебе ще пребъде.

Високият таван на залата бе направен от десетки огромни стъклени капандури, които през целия топъл сезон стояха отворени. Свободно нахлуващите светлина, топлина и вятър, жужащите насекоми и чуруликащите птички създаваха усещането, че човек се намира навън.

Един градинар, от десетимата, които се грижеха за градината, беше в помещението и щом видя жреца, му помахаша:

— Готово е. Сега ще го донеса — провикна се той и бързо тръгна към една от нишите в стената.

Азвигортула седна на една пейка и зачака. Не след дълго градинарят се появи и с енергични стъпки се отправи към него.

— Прясно наточен — с усмивка обяви той, докато му подаваше доста голям, цилиндричен съд със запушалка.

По усилието, с което жрецът пое съда, пролича, че е пълен.

— Благодаря — тихо каза той и се изправи на крака. — Тук всичко наред ли е?

— Всичко е наред. Да помогна ли? — попита загрижено, като видя, че старият човек полага усилия да носи съдината.

Не, ще се справя — отвърна жрецът и се отправи към изхода.

Въпреки че вече беше с товар, пътят му надолу по стълбите беше по-лесен от този нагоре.

* * *

Деница беше готова за излизане. Благодарение на придружителката си знаеше, че Кюригин не е заловен от сангасите. Нощта бе настъпила. Тя отиде до прозореца и погледна навън. Мракът, обгърнал всичко наоколо, бе разкъсван единствено от мекия блясък на кълбетата. Време е, помисли си тя, и тръгна към преддверието, където я очакваха двама мъже от личната ѝ охрана. Повика само единия от тях. Другият мълчаливо остана на мястото си. „Глиганите“ изпълняваха безропотно дълга си дори когато нарежданията на господарите им бяха странни и необясними. Те бяха най-дискретните и верни пазачи, които един стети-сантропи би пожелал, защото ги чакаше смърт в случай на предателство. За сметка на това те се ползваха с привилегията да се отнасят пренебрежително към всеки, който не е от кастата на управляващите или от съсловието на „глиганите“. Обичаят повеляваше всеки член от семейството на Ирхитюин да се движи извън двореца с най-малко двама „глигани“. И въпреки че Деница постъпи странно, като тръгна само с единия от охранителите си, те приеха това безпрекословно.

Двамата стигнаха необезпокоявани до сушилнята. Деница нареди на охранителя да остане пред вратата. Кюригин я очакваше, както се бяха разбрали — облечен в униформа на „глиган“. Беше по-висок от повечето „глигани“, но едрата му снага по нищо не отстъпваше на техните. Тя го огледа и остана доволна.

— Отлично. Можем да заблудим охраната, но трябва да изиграеш ролята си така добре, както ти стои това облекло.

Тя му обясни подробно как да се държи и какво да говори, ако се наложи. Кюригин я слушаше внимателно. Когато приключи с напътствията, Деница пое дълбоко въздух, издиша и го погледна в очите:

— Готов ли си?

Той кимна.

— Да вървим тогава — тя решително отвори вратата и тръгна по коридора.

Кюригин застана рамо до рамо с пазача на Деница. Бе виждал не един път как „глиганите“ крачат зад своите господари. Двамата мъже се огледаха един друг преценяващо и безмълвно я последваха.

4. ИМПЕРАТРИЦАТА

Жрицата изчезна заедно с огледалото и пред него се появи майка му, императрицата, облечена в скъпи и блестящи одежди. Тя протегна ръка и я постави на рамото му. И го изпълни универсалната любов, недосегаема за никакви амбиции, желаня или условности. Безкористна, чиста любов, чийто обект бе той. Сетне императрицата отдръпна ръката си и той чу мислите й: „Това е любовта, към която винаги ще се стремиш. Първо, ще я изискваш от мен; по-късно — от хората, които ще срещнеш; от бога, в когото ще вярваш. Но този е пътят на страданието и илюзиите. Търси любовта единствено в себе си. Всичко останало е само нейно бледо отражение.“ Отдръпнала ръката си, тя го лиши от любовта си и той се разгневи, защото се почувства предаден и самотен пред това, което му предстоеше, каквото и да бе то.

IV ГЛАВА

САЛИСТАР

Сумрачното помещение се огласяше от пиянски брътвежи и ругатни. Единственото кълбо вечна светлина осветяваше само три от дървените маси в кръчмата. Светлината, проникваща през прозорците, съвсем слабо разреждаше мрака. На две от осветените маси се бяха разположили осмина мъже, които често-често наливаха течността от големите кани в чаши и после — в гърлата си. От време на време подвикваха към дремещия на бара кръчмар за още вино и отново потъваха в несвързаните си разговори. Полунощ отминаваше, когато вратата се отвори и заедно със свежия въздух в помещението влезе загърната в черен плащ фигура. Огледа обстановката и бавно затвори вратата. Пияните мъже се втренчиха в новодошлия, замълчаха, докато го огледат добре, и отново насочиха вниманието си към чашите. Той, без да им обръща внимание, се запъти към кръчмаря.

Дрямката напусна съдържателя и той се размърда смутено. Размени няколко думи с посетителя, дръпна една завеса зад бара и отвори намиращата се зад нея врата, където тъмната фигура потъна. Кръчмарят огледа едно по едно лицата на мъжете и като видя, че единственото, което ги интересува, е съдържанието на чашите пред тях, спокойно си наля квесел, изпи го на един дъх и се провикна към клиентите:

— Хайде, стига сте пили вече, затварям.

Никой не му обърна внимание, мъжете продължаваха да се надприказват. Кръчмарят поклати глава с усмивка и отиде до масата. Сложи ръка на рамото на един от тях и продължи:

— Хайде, Кетор, вървете си. Време е да ставате. Достатъчно сте се натряскали.

Кетор, подпухнал и зачервен от алкохола, се извърна към съдържателя и залитайки, се опита да го погледне в очите. Но това му се стори прекалено трудно и вперил размътен поглед в панталона му,

възмутено започна да възразява, че съвсем не се е натряскал и може да продължи да се налива до сутринта.

— Хей, Кетор — съдържателят се захили, — аз съм тук горе.

Този път Кетор положи по-големи усилия и успя да го погледне в лицето. Съдържателят продължи с по-висок глас:

— Вятърът да ви отнесе, ставайте, виното свърши.

Прихвана Кетор под мишниците и го изправи. Отиде до вратата, отвори я широко и среднощната прохлада нахлу в помещението.

— Не ме карайте да ви изнасям един по един. Тръгвайте!

Хладният въздух разбуди пияните мъже и те с недоволни възклицания се заизнизваха през вратата. Само Кетор продължаваше да стои там, където го бе изправил кръчмарят. Пристъпваше, залитайки, от крак на крак, подпираше се с ръка на масата, пускаше се, пак се подпираше... Съдържателят тръгна към него, но преди да го достигне, още три фигури, подобни на първата, се появиха на вратата. Под черния плащ на едната се очертаваше по-дребен силует, и ако единият мъж не беше толкова пиян, а другият — зает да изгони първия, сигурно и двамата щяха да се усъмнят в мъжествеността на пристигналия. Но те не обърнаха достатъчно внимание на фигурата. Тя от своя страна не се притесни от невниманието им и спокойно влезе, наред с другите две в помещението. Кетор залитна и се строполи върху единия от новодошлите. Опита се да се задържи прав, като се хвана за дрехата, и замалко да смъкне качулката от главата му, но не успя. Съдържателят реагира светкавично. Сграбчи Кетор през кръста и със замах го избута до вратата:

— Казах ти да си тръгваш, Кетор.

Усетил силата на тялото и твърдостта на гласа му, Кетор омекна.

— Добре, добре, тръгвам. Просто исках да изпия още една чаша.

Кръчмарят пусна Кетор и го проследи с поглед, как, клатушкайки се и мърморейки, напуска заведението. После заключи вратата и спусна пердетата.

Пръв свали качулката си Кюригин. Деница и „глиганът“ го последваха.

— Вятърът да те отнесе! — Кюригин ядосано се обърна към съдържателя. — Отдавна тази дупка трябваше да е изпразнена от пиянската паплач.

— От тази паплач си изкарвам прехраната — заяде се в отговор съдържателят. — Ако не ви харесва, търсете си друго място за сбирките.

Кюригин омекна:

— Знаеш, че съм прав, рисковано е.

— Знам — намусено отвърна мъжът, — хайде, елате. Очакват ви. Деница прошепна на „глигана“ да остане да я чака и последва Кюригин и съдържателя зад завесата.

Кетор продължаваше да тича. Опасяваше се, че няма да стигне навреме, за да предупреди жреца за сбирката на боломитите. Умората го победи и той се спря да си поеме дъх. Походи известно време и пак се затича към вътрешната стена, която вече се виждаше. Достигна един от входовете, почука на вратата и зачака появата на пазача в контролното прозорче.

— Кой е?

Кетор се повдигна на пръсти и прошепна нещо, което накара пазача незабавно да му отвори вратата. Когато се намери в пределите на двореца, Кетор продължи да тича. Знаеше къде отива, бе запомнил местонахождението на каменната постройка. Въпреки тъмнината не се заблуди и бързо я намери. Отмина храма и продължи вдясно, към жилището на жреца. Потропа припряно на вратата и не след дълго Батбал му отвори. Помещението, в което жрецът покани Кетор, бе просторно и празно, с изключение на един куп големи кръгли възглавници, струпани в средата му. Вътре горяха стотина свещи, а във въздуха плуваше само едно кълбо светлина. Батбал седна върху възглавниците и погледна Кетор:

— Къде са?

— В „Шарената гуга“. Затънтена кръчма извън стените на града, вдясно от търговския път.

— Колко са?

— Не знам, успях да видя петима-шестима, но може и да са повече. Опитах се да сваля качулката на единия, но не успях.

— Добре, това е за теб — жрецът подаде няколко златни монети на Кетор. — Сега си върви.

Останал сам, жрецът стана, взе няколко изсъхнали листа от една полица на стената, постави ги на метален поднос на пода пред възглавниците и ги запали. Когато стаята се изпълни с упойваща,

натрапчива миризма, Батбал отново седна върху възглавниците, отпи голяма глътка от чаша, поставена до краката му, и затвори очи. След няколко секунди устните му зашепнаха на савхи — древния език. Изведнъж спря да шепне и очите му се отвориха с невиждащ поглед. Каналът на съзнанието му се отвори и той се свърза с върховния жрец. Мислите им се понесоха по двустранно отворения канал.

* * *

На Деница ѝ се струваше, че това, което се случва, е сън. В главата ѝ се бореха различни мисли. Ако тази сутрин, преди да излезе на разходка, някой ѝ беше казал, че вечерта ще присъства на боломитска сбирка, никога нямаше да повярва. Но точно това ставаше в момента. Още не можеше да се отърве от напрежението, което изпита при проверката на сангасите на излизане от двореца. Нямаше основание да се страхува. Най-малко нея биха заподозрели, че прикрива боломит. Деница се движеше с личната си охрана „глигани“ и нямаше причина да я спират или разпитват. Положението ѝ на омъжена жена също помогна. Нямаше да ѝ се удаде да излезе от двореца само с двама от „глиганите“, ако все още беше девойка. И все пак съзнанието, че върши нещо нередно, я караше вътрешно да трепери. Всичко мина повече от добре. Никой не се усъмни в Кюригин и тримата лесно преминаха и през външната стена на града.

Сега се намираха в тясна, схлупена стаичка в долнопробна кръчма, отдалечена на поне три километра от външната стена, на безлюден, черен път в гората. Вътре се бяха побрали общо осем души, заедно с нея и Кюригин. Ловецът на сиви и шестимата боломити си размениха поздрави, но никой не спомена нищо за присъствието ѝ сред тях. Само я разглеждаха с любопитство и интерес. Личеше си, че нямат представа коя всъщност е тя. След известно време Деница осъзна, че всички очакват нещо да се случи, тъй като разменяха шепнешком по някоя дума и гледаха напрегнато към вратата. Тя се наведе към Кюригин и тихо го попита:

— Какво чакаме?

— Ръководителят ни трябва да дойде. Той ни извика на тази сбирка. Сигурно има нещо важно за обсъждане.

Деница се смълча, обзета от лошо предчувствие.

— А не се ли страхуваш, че ме доведе тук? — попита тя след малко. — Ами ако ви издам?

— Поемам риска — спокойно ѝ отговори Кюригин. — Мисля, че стигнахте много далече и вече няма връщане. Ако разкажете за това, което се случи днес, ще си причините прекалено много неприятности. Не вярвам да го направите.

Деница се замисли. Той, разбира се, беше прав. Но с какво боломитите биха ѝ помогнали? Най-вероятно с нищо, но поне ще избяга от скуката в очакване накрая да я разкрият и убият. Тъжна усмивка засенчи лицето ѝ. Усети, как обида и горчивина се прокрадват в душата ѝ. Защо не можеше да е доволна от това, което имаше?

В стаята влезе висок, почти мършав мъж с остри черти и с много тъмни, пронизателни очи. Косата му беше черна и дълга до раменете. Личността му излъчваше студенина, надменност и сарказъм, които сякаш изпълниха стаята. Отвсякъде се чува поздрав и Деница с право заключи, че това е този, когото очакваха.

— Името му е Салистар — наведе се към нея Кюригин. — Той е основателят на боломитството.

Когато Салистар забеляза Деница, едната му вежда се устреми въпросително нагоре. Явно бе изненадан, както и всички останали, от присъствието на непознатата жена. С изключение обаче на този поглед той вече с нищо не показва, че отдава по-специално внимание на присъствието ѝ.

В помещението настъпи пълна тишина. Всички очакваха Салистар да заговори. Той се изправи и започна тихо, но ясно и отчетливо:

— Поздрав на всички, които са тук тази вечер. — Погледът му зашари по лицата, обърнати към него. — Повиках ви, защото предстоят събития, които няма как да не ни засегнат. Не само нас като организация, но и цялата страна. — Салистар направи кратка пауза и продължи: — Едно от тях е предстоящата война с Уголия, както навярно сте се досетили.

— Това са слухове — прекъсна го един русоляв и много слаб мъж, очевидно със северно потекло. — Бакуриан не е толкова глупав, че да тръгне на война срещу Издулор. Не вярвам.

Репликата му предизвика развълнуван шепот сред присъстващите. По лицето на Салистар премина сянка и устните му се присвиха с презрение. По всичко си личеше, че трудно приема забележки. Но съвсем скоро се овладя и от изражението му не остана и следа. Тогава спокойно продължи със същия тих глас:

— Война ще има. Говорил съм лично с Бакуриан, видях с очите си войската, която е събрал.

Салистар повиши леко тон:

— Така че не се съмнявайте. Това не са слухове.

Новината предизвика нескриван интерес у присъстващите. Те с внимание зачакаха следващите му думи.

— Най-важното за нас сега, докато още нищо не се е случило, е да решим каква ще бъде нашата роля в това, което предстои.

И Деница слушаше с интерес. Тя знаеше, че Уголия се готви за война. В двореца непрекъснато се говореше за това. Но беше сигурна, че никой — нито баща ѝ, нито жрецът Батбал се притесняват особено от Уголия. А щом те не отдават значение на ширещите се слухове за военната мощ на съседите, значи и в столицата Истрос не им обръщат голямо внимание. Явно, съгледвачите не са оценили войската на Бакуриан като внушителна и опасна за Биляра.

— Защо Бакуриан е тръгнал срещу нас? — попита един доста възрастен мъж, който се намираще отдясно на Салистар. — Какво цели?

— Бакуриан иска страната му да се спаси от така нареченото покровителство на Биляра. Исква независимост, по-голяма власт и парите за данъци, които отиват в Издулор, да останат за него — отговори му Салистар.

— А какво искаш да кажеш с това, че трябва да решим каква ще е ролята ни? — попита го друг. — Какво сте обсъждали с Бакуриан?

— Бакуриан иска от нас да му помогнем срещу манастира на Живото Дърво. Всеки от вас е наясно, че манастирът е по-важен и от столицата. Падне ли той, пада и цяла Биляра.

Салистар ги огледа един по един и продължи:

— В замяна ще получим манастира. Сградата и местността стават наши.

Деница не се сдържа и се разсмя звънливо. Всички погледи се обърнаха към нея. Чак когато забеляза вперените в нея очи, тя се сепна

и спря. Червенина заля бузите ѝ, но в очите ѝ още играеха весели пламъчета. Видя, че от нея очакваха обяснение за смеха, и заговори с видимо чувство на превъзходство, като на малки деца, едва сблъскали се с живота:

— Това, което говорите, е невъзможно. Всеки, който е ходил в Карпонили, го знае. Дълбока пропаст огражда сградата, а сангасите пазят манастира. Бакуриан не може да се мери с тях, освен ако войниците му не са крилати. А аз не съм чувала такова нещо за уголците.

Гласът ѝ стана по-силен:

— Дори ако предположим, че невероятното се случи и Бакуриан удържи победа над Карпонили, нима наистина вярвате, че ще ви подари манастира? — тя впери очи в Салистар.

Той остана спокоен. Само по устните му премина бегла усмивка, преди да ѝ отговори:

— Нито аз му вярвам, нито той вярва, че аз му вярвам. Всеки от нас ще се възползва от другия, докато може. Аз се нуждая от помощта му, за да проникна в манастира. Същото се отнася и за него. По необходимост сме съюзници.

— А защо ти е да проникваш в манастира? — попита Деница. — Какво толкова търсиш там, че си готов да предадеш собствената си страна и да се съюзиш с Бакуриан?

По лицето на Салистар отново премина сянка, но той отново се овладя бързо и я смени с усмивка. Поклони се на Деница и заговори, като местеше погледа си върху всеки един от присъстващите:

— Сигурно се чудите коя е тази млада жена. Това е принцеса Деница, дъщеря на кан-предводителя Ирхитюин.

Всички погледи се насочиха към Деница. Тя съжали, че се намеси в разговора и предизвика Салистар да разкрие самоличността ѝ, но вече беше късно.

— Преди да отговоря на въпроса ви, моля да ми кажете, вие какво търсите тук?

Деница се смути. Тя не можеше да отговори на този въпрос пред себе си, пък камо ли пред тези мъже. Отлично разбираше, че с необмислените си въпроси сама се постави в това положение. Какво право имаше да съди Салистар, когато и тя, с присъствието си в тази стая, предаваше близките си, а и Биляра? Вече ужасно съжеляваше, че

се намира там сама, без нито един близък човек наоколо, освен охраната ѝ отвън. Прииска ѝ се да стане и да си тръгне, но в този момент Кюригин се прокашля и заговори:

— Принцесата е тук по моя покана, тя спаси живота ми. Моля те да забравиш това, което стана преди малко, и да продължиш с Бакуриан и уговорката, която имате.

— Разбира се, не бих желал принцесата да се чувства притеснена — отговори Салистар и тънка ехидна усмивка се изписа на самодоволната му физиономия.

Деница долови иронията, но се постара да прикрие смущението си.

— Аз ви казах основното — продължи ръководителят на боломитите. — От тук нататък трябва да съберем колкото може повече последователи. Войната е шанс за нас, който не бива да изпускаме. Искам да знам колко души ще ме последват, ако тръгна към Карпонили. А с Бакуриан ще се разправим, когато му дойде времето. Оставете това на мен. Салистар седна на една пейка и продължи:

— Предлагам да обмислите на спокойствие действията си и да се съберем след три дни, за да преброим хората, на които може да се разчита. И ако нямате въпроси, нека приключваме, стана късно.

В стаята настана тишина, никой не каза и не попита нещо. Кюригин пръв се изправи, Деница го последва. В този момент вратата на стаята се отвори и охранителят на Деница влетя вътре. Заедно с него в стаята нахлу черен и задушлив пушек. „Глиганът“ затвори зад себе си вратата и се обърна към останалите, които вече се бяха изправили. Погледът му се спря на Деница:

— Всичко гори, принцесо.

— Сангасите, намерили са ни! — прошепна Кюригин и пребледня.

Деница се обърна стъписана към него и попита, без да очаква отговор:

— Сангасите ли?

През това време „глиганът“ бе хванал една тежка покривка, която свали от масата, и я хвърли върху Деница.

— Увийте се добре — каза ѝ бързо той и се обърна към Кюригин, като сочеше вратата.

— Това ли е единственият изход?

Кръчмаря и Кюригин се спогледаха и заедно хванаха голямата маса от двете ѝ страни и я пренесоха до стената. Отдолу се откри голям дървен капак. Ервек, слабият рус мъж, го отмести и на пода зейна голяма дупка. „Глиганът“, чийто дълг бе да пази живота на Деница, препречи с тялото си дупката за останалите и викна:

— Бързо, принцесо, слизайте.

Деница не се забави. Само отметна от себе си тежката покривка, която трябваше да я пази от пламъците, и първа се спусна долу. „Глиганът“ я последва и едва тогава заслизаха и останалите. Озоваха се в дълъг, тесен и тъмен тунел. „Глиганът“ хвана Деница за ръката и опипом я поведе. Препъваха се в буци пръст, краката им затъваха в кал. Отзад се чуваха гласовете на останалите. Зад тях Кюригин се провикна:

— Има изход, продължавайте все напред. Излиза се през дървен капак като този, през който влязохме.

Скоро достигнаха края на тунела и „глиганът“ избута капака над себе си. Вътре проникна вечната светлина. Той се изкатери и издърпа след себе си Деница. Намираха се на петдесетина метра от обхванатата в пламъци гостилница, сред гъсти храсти и няколко дървета. Цялата горяща грамада на гостилницата бе заобиколена от десетина конници в светлосиви дрехи, които на светлината блестяха като сребро. Главите им бяха увити в тюрбани от същата материя с една единствена пролука за очите. Конете им бяха бели и в цялата гледка имаше нещо страховито и призрачно. Кюригин, който също бе успял да излезе, се наведе към жената и прошепна:

— Сангасите, ветровете да ги отнесат. Внимавайте. Нека се върнем долу, докато си отидат.

— Защо, тук не могат да ни видят — прошепна Деница, загледана в странните воители. Но той вече слизаше обратно в тунела. Тя не му обърна внимание и продължи да наблюдава. Чу, как Кюригин ѝ шепнеше отдолу да го последва, но убедена, че зад прикритието на храстите няма да я видят, тя остана на мястото си. Само верният ѝ охранител остана с нея, безмълвен и невъзмутим. Докато оглеждаше сангасите, се случи нещо невероятно. Тя усети, как някой минава покрай нея и в следващия момент видя гърба на Салистар. Деница не можеше да повярва на очите си. Салистар уверено вървеше право към

сангасите, но най-удивителното беше, че те не му обръщаха внимание. Гледаха през него, без го виждат.

Той се приближи до един от конниците и протегна ръка към задницата на коня. Деница зърна само за миг огнената сфера в дланта му. В същия момент красивото животно се вдигна на задните си крака и замалко да свали ездача си на земята. Сангасът успя да се задържи, а конят хукна напред като побеснял. Останалите сангаси се спогледаха, потърсиха с поглед причината за странното поведение на другаря си, но не видяха нищо и пришпориха конете след него. Отдалечиха се в галоп. Само Салистар остана на мястото, където бяха до преди малко. Силният вятър, който изведнъж задуха, развя косата му. Деница потръпна от студ и се обърна към „глигана“:

— Искам да се прибирам.

Това обаче нямаше да е толкова лесно, защото от конете им нямаше и следа. Явно сангасите ги бяха отвързали и пуснали, за да не изгорят в пожара. Боломитите, разбрали, че сангасите са прогонени от Салистар, се измъкнаха от тунела и се пръснаха в различни посоки. В суматохата Салистар също изчезна. Деница остана сама с Кюригин и с „глигана“.

— Какво да правя? — завайка се тя. — Не бива да се връщам след изгрев. Всички ще разберат, че съм излизала, ще ме разпитват, а какво да им кажа?

— Елате с мен, принцесо. Имам роднини наблизо. Сигурен съм, че ще се намери кон за вас — предложи Кюригин.

— Добре — съгласи се Деница след кратък размисъл, — да вървим.

Тримата тръгнаха с бързи крачки, защото времето до съмване бе малко.

Една мисъл обаче не даваше покой на Деница и въпреки скоростта, с която вървяха, тя задъхано се обърна към Кюригин:

— Този ваш предводител Салистар... Той ли е прогоненият от избраните?

— Той е — отговори ѝ Кюригин.

— Но името му не е ли Гостед?

— Да, това е истинското му име, но като избран е щял да получи името Салистар. Сега го използва, въпреки че сам отказа да е един от тях.

— Ето защо никой не знае, че Гостед е основателят на боломитството — каза като че ли на себе си Деница.

— Така е — отвърна ѝ Кюригин. — Жреците и сангасите много добре знаят кой е той, но хората нямат и представа.

— Сега започва да ми става ясно, как така нареченият Салистар е намразил цялата каста вети-сантропи. — Тя извърна поглед към него и продължи: — Защо казваш, че Гостед сам е решил да напусне избраните. Всеки знае, че е бил прогонен от жреците.

— Така твърдят те — отвърна ѝ той с крива усмивка.

— Ха! — възкликна Деница с изненада. — Той твърди, че сам ги е напуснал, а вие, така наречените боломити, му вярвате? Това е несериозно.

— Имам причина да му вярвам — студено отвърна Кюригин.

— И каква е тя? Каква е причината да роптаете срещу жреците? Какво толкова има в манастира и защо сключвате сделки дори с Бакуриан, за да се доберете до него?

— Искате прекалено много от мен, принцесо. Това са въпроси, на които не мога да отговоря. Въпреки че присъствахте днес на срещата ни, все още не сте една от нас.

Деница замълча и не попита нищо повече. Стана ѝ ясно, че е безсмислено.

Неусетно, разговаряйки, бяха стигнали до външната стена.

— Близо сме — прошепна Кюригин, докато се промъкваша по тесните каменни улички на града. — Преди да стигнем до къщата, искам да ви попитам дали ще присъствате на следващата ни сбирка?

Деница за момент се стъписа. Не беше мислила по този въпрос. Но минута по-късно без колебание му отговори:

— Не, забравете, че съм присъствала тази нощ на събранието ви. Аз също ще забравя. От мен никой няма да научи какво се е случило и какво съм разбрала.

Кюригин поклати недоволно глава.

— Нима ще се оставите течението да ви отнесе? — попита я той.

— Какво ми остава? — вдигна рамене Деница. — Мястото ми не е сред вас. Вие с нищо не можете да ми помогнете. Вашата битка е различна от моята.

— Грешите — твърдо каза Кюригин. — Вие можете да се отървете от съпруга си само чрез нас. Ще ви предложим сделка, когато

му дойде времето.

Деница замълча. Кюригин я изгледа проникателно и продължи:

— След два дни ще ви потърся. Дотогава помислете върху това, което ви казах.

След по-малко от час Деница и охраната ѝ се прибраха в двореца благодарение на двата коня, които получи от Кюригин. Искаше ѝ се да помисли за всичко, което се случи през изминалата нощ, но умората я надви в мига, в който положи глава върху възглавницата.

5. ИМПЕРАТОРЪТ

Императрицата се отдалечи и към него се приближи императорът, неговият баща. Като майката, и бащата постави ръката си на рамото му. Тогава разбра, че императорът олицетворява силата, от която се възхищава, но се и бои; силата, към която ще се стреми, за да овладее материята. Императорът отдръпна ръката си и каза:

— Аз съм това, което ще уравни стремежа ти към чистата любов. Аз съм този, който ще те предпазва да не се поддадеш на болката от загубата ѝ. Спомни си магьосника и жрицата. Аз и майка ти сме отражение на двойствеността ти, но заедно я удържаме в неразривна цялост, затова не се страхувай. Да бъдеш силен, значи да следваш дълга си дори когато се налага да изгубиш нещо, за да продължиш.

V ГЛАВА ВОЙНАТА

Алобоготур, върховният жрец и първият между избраните, затвори канала на съзнанието си и отвори очи. Погледът му придоби смисления си израз. Изправи се бавно и излезе от стаята. Тръгна към трите големи тераси на манастира, които бяха разположени точно над главния портал в северната кула, където се намираха и спалните помещения на учениците. Очакваше да намери там Азвигортула, приятел, жрец и един от двадесет и двамата избрани да пазят тайната на Живото Дърво. Азвигортула наистина беше там. Грижеше се за красивите цветове на един от многото храсти, посадени в огромните каменни саксии по перваза на средната тераса. Азвигортула бе най-възрастният от избраните, но бе жилав и жизнен старец. Обичаше природата и странеше от хората. Алобоготур бе единственият, с когото поддържаше по-близки отношения.

Азвигортула сърдечно поздрави Алобоготур и остави настрана ножиците, с които подкастрияше храста. Изтупа една в друга ръцете си и приседна на пейка с изглед към високите върхове на Карпонили. Вятърът приятно подухваше и рошеше посребрената му коса.

— Батбал се свърза с мен. В онази кръчма наистина е имало сбирка на боломити, както е съобщил селянинът. Присъствал е и Салистар — каза Алобоготур, докато седеше до приятеля си.

— Пратих там десетима сангаси. Запалили са бараката. Не се знае дали има убити, но Салистар със сигурност се е измъкнал. Жигосал е един от конете на сангасите със знака си, без да го видят — Алобоготур въздъхна след последното изречение и се смълча.

— Гостед беше способен ученик. С голяма мощ и силен дух — поклати глава Азвигортула. — Затова сега създава и големи проблеми.

— Само за едно се радвам — кимна в съгласие Алобоготур, — че не го допуснахме дотук. Малко му оставаше, да ни заблуди напълно.

— Не се тревожи, силите му ще свършат някой ден. Той има нужда от нас, за да ги поддържа.

Азвигортула се наведе и взе от земята продълговат съд. Отпуши го и го подаде на Алобоготур.

— Пресен е. Вчера сутринта го свалих от кулата.

Алобоготур надигна глинения съд. След като се напи, избърса с ръка устата си и го върна на Азвигортула.

— Дотогава могат да изминат години — смръщи се Алобоготур.

— Гостед е неразумен. Хаби силите си ненужно, като ни праща послания по задниците на конете и невидим се промъква сред сангасите — присви очи с презрение Азвигортула.

— И все пак се тревожа, Азвигортула — жрецът се изправи. — Примамва хората да му служат. Срещал се е и с Бакуриан. Все още си въобразява, че Зелената книга е скрита тук в манастира.

Азвигортула махна с ръка, сякаш да отпъди досадна муха.

— Тези хора, с които се огражда, не притежават дух, от който да черпи сила. Те само ще попилеят тази, която притежава. Каквото и да прави, няма да успее да се домогне до южната кула, където си мисли, че крием Книгата. Нито Дървото ще попадне в ръцете му. Не го мисли повече отколкото заслужава, Алобоготур. Този неблагодарник ще загуби силите си и ще бъде забравен.

— Може би си прав — замислено му отвърна Алобоготур и закрачи напред-назад около пейката, на която седеше Азвигортула. — Но се е вкопчил здраво в идеята да намери волобарската книга. А пък аз отдавна се питам дали тя не е легенда, стара като този свят?

Азвигортула кимна с глава:

— И да е имало такава книга, навярно вече е станала на пепел. Стига ни, че имаме Живото Дърво, Алобоготур. Забрави за Салистар, той сам се обрече на забвение след като ни предаде.

Азвигортула реши да смени темата:

— Питам се — понижи леко глас — дали вече е тръгнала на път?

— Може би още не е, но скоро ще тръгне.

— Вече съм стар човек, Алобоготур. Не вярвах, че ще доживея затварянето на цикъла. Притеснявам се, че войната, която готви Уголия, ще ѝ попречи да стигне до тук.

Алобоготур го изслуша с внимание и каза:

— Рано е още. Не се знае ще има ли наистина война. Този вчерашен сополанко Бакуриан може би просто вдига шум, за да

изпроси нещо от Издулор. А ние познаваме кан-императора. Малко са нещата, които би отказал, за да запази мира.

Азвигортула въздъхна:

— И все пак...

— Ако се стигне до война, ще изпратим сангасите — успокой го Алобоготур. — Те ще ѝ помогнат да намери пътя.

Азвигортула понечи да каже нещо, но в този момент се чу глъчка откъм столовата, където учениците ядяха. Няколко малчугани нахлуха тичешком на терасата. Явно, бяха приключили с обяда и ги бяха освободили да полудуват, преди да започнат учебните им занятия в западната кула.

Двамата жреци се разбраха с поглед. Разговорът им бе приключил. Алобоготур се насочи към стаята си, а Азвигортула се зае отново с храстите си.

* * *

Сивите от първото стадо на Асура, родени през месец шехлем, се завръщаха в земите на майката. Гласът ѝ звучеше в главите им. Скоро щяха да пристигнат. Спуснаха се ниско над земята и забавиха скорост. Достигнаха голямото дърво и се скупчиха върху коренищата му. Една след друга започнаха да влизат в хралупата и потъваха в земните недра. Запълзяха по изкопаните в земята коридори, а гласът на Асура ставаше все по-силен и настойчив. Изведнъж нещо черно и бързо се появи, сграбчи първата сива, тя нададе ужасяващ писък и изчезна. Останалите спряха. В дивите им очи изригна ужас, а телата им заблестяха ярко и силно. Гласът на майката заглъхна и те инстинктивно се извъръщаха назад, в порив да избягат от опасността. Но преди да се отправят по обратния път, отново чуха зова ѝ и като хипнотизирани продължиха да го следват навътре и надолу. Накрая остана само една сива, останалите ги отнесе непознатото. Гласът на Асура я водеше и тя не усещаше страх. Продължаваше да следва призива ѝ.

* * *

Деница се събуди с главоболие и с усещането, че е сънувала. Спомените от отминалата нощ я връхлетяха един след друг, но ѝ се струаха толкова нереални, сякаш бе гледала всичко от страни, без да взема участие в събитията. Провикна се вяло и придружителката влезе.

— Донеси ми квесел. И никой да не ме безпокои — нареди тя и с досада си помисли, че този път главоболието ѝ не е измислено.

Отпусна се назад и затвори очи, докато изчака така нужния ѝ квесел. След известно време, когато почувства ободрителното му действие, Деница стана и отвори широко прозореца. Свежият въздух нахлу в стаята. Тя пое дълбоко дъх и се облегна на перваза. Загледа се в синьото небе и в птичките, които прехвърчаха весело насреща ѝ.

Прехвърли в мислите си случилото се предишния ден. В душата ѝ се промъкна чувството на вина. Бе помогнала на един боломит да се измъкне от двореца под носа на сангасите. И на всичко отгоре час по-късно присъства на боломитска сбирка. Стори ѝ се ненужно да обмисля предложението на Кюригин за повторна среща. Още вчера ѝ стана ясно, че тя няма място сред тези хора. Не можеше да разбере какво въобще си е въобразявала снощи, за да се озове в тази ситуация. Деница твърдо реши, че каквото и да се случи от тук нататък, за нищо на света няма да се забърква отново с боломитите и с отлъчения от избраните Салистар. Слуховете за него тръгнаха преди години. Беше известен с това, че е обучаван за новата смяна избрани, но е бил отхвърлен още преди да го посветят. Никой не знаеше причината за решението на жреците. След отказа им да го изберат за един от тях и да го посветят, през една топла нощ Салистар изчезнал, за да се появява само в приказките, които се носеха за него от време на време и от уста на уста.

Деница седна на леглото. Замисли се за Янкул, какво ли прави в момента, дали и той би извършил заради нея същите глупости, които извърши тя?

— Едва ли — отговори си сама с горчивина и се облегна назад.

Изведнъж предметите в стаята се размазаха пред очите ѝ. Тялото ѝ отново изтръпна и се схвана, както когато срещна погледа на сивата. Все едно че попадна под нечия чужда власт и само частичка от съзнанието ѝ си остана нейна и непокътната. Всичко наоколо се изпълни с мъгла и тя се издигна сред нея, без да вижда нито мебелите, нито стените, а само мъглата. И тогава отново чу онзи глас. Съскащ и

зловещ, той сякаш нахлу от всички ъгли на стаята, блъсна се в стените и задраска в съзнанието ѝ. В гърдите ѝ се надигна неописуем ужас. Тя напрегна всичките си сили, да се освободи от това състояние, но неведомото бе по-силно от нея, издигаше я нагоре и в главата ѝ все понатрапчиво звучаха съскащите и драскащи звуци.

Без да съзнава как, Деница отново се намери върху леглото, мъглата бе изчезнала и тишина изпълваше стаята. Тя стисна силно главата си с ръце. Изпитваше страх — силен, всепоглъщащ, панически страх. Вече не се интересуваше нито от боломитите, нито от войната с Уголия, нито от Вихтун и Янкул. Стана бързо от леглото и започна да се облича. Само един човек можеше да ѝ помогне — Батбал, жрецьт на Исинея. Ако имаше човек, който да е наясно с тези странности, това можеше да е единствено учителят.

Деница повика придружителката си и двете се запътиха към жилището на Батбал. Жрецьт веднага я прие. Деница развълнувано му разказа за сивата и за състоянието, в което изпадна след като погледите им се срещнаха.

— Кажете ми, учителю Батбал, какво става с мен? — завърши тя разказа си и напрегнато зачака отговора му.

От възмущение Деница не забеляза, че случката със сивата предизвика у жреца небивал интерес. Между очите му се появи тревожна гънка, а спокойните му и ведри очи някакси помръкнаха.

Батбал не отговори веднага на въпроса ѝ. Личеше си, че сериозно обмисля думите на Деница. Когато заговори, гласът му бе тих и равен:

— Мисля, че това, което ви се е случило, заслужава внимание. Но нямам никакви догадки, принцесо. И за да съм по-изчерпателен в отговора си, искам да ме оставите да събера и проуча каквото се знае по въпроса. Върнете се отново привечер. Ще ви очаквам.

Деница видимо се разочарова, но тъй като нямаше друг избор, се поклонил с благодарност на жреца и си тръгна, за да се върне отново по-късно.

Останал сам, Батбал, без да губи време, започна да изпълнява ритуала на свързване с Алобоготур. Каналите на техните съзнания се отвориха и тревожни мисли полетяха шеметно по тях.

* * *

Ермиар се отправи обратно към покоите си, разочарован, че не намери Деница. Беше събрал смелост да поговори с нея за Янкул. Но тъкмо когато я потърси, се оказа, че е излязла с придружителката си. Докато вървеше замислен по коридора на двореца, го настигна светлокос мъж — личният кан-придружител на баща му Ирхитюин.

— Господарю — обърна се към него придружителят и сведе поглед надолу, — кан-предводителят ви търси. Искате да разговаряте.

— Води ме при него — отвърна Ермиар и последва мъжа.

Докато вървяха, през главата на Ермиар преминаха някои предположения за причината, поради която кан-предводителят искаше да го види. От всички най-много го притесни вероятността баща му да е разбрал нещо за Деница и Янкул. Ако зависеше от него, той с охота би поверил този проблем на кан-предводителя, но майка му Андала толкова се боеше за сестра му...

Придружителят го въведе в кабинета на владетеля. Кан-предводител Ирхитюин беше със среден ръст, здраво тяло и остър поглед. Косите му, посивели от годините, бяха пристегнати на тила му на опашка.

Ермиар застана прав срещу баща си и се поклони.

— Седни, Ермиар. Искам да разговарям с теб.

Младежът се настани на стола и зачака думите на баща си, старейки се да прикрие нервността си. Ирхитюин се прокашля леко и затвори книгата, която четеше.

— Всеки момент очаквам война с Уголия, Ермиар, и ти знаеш, че аз ще предвождам онгаладските войски.

Ермиар бе изтикал на заден план мислите си за войната, за която толкова се говореше напоследък.

— Получил си новини от Истрос ли?

Ирхитюин кимна утвърдително.

— Бакуриан е близо до Артебос. Всеки момент очаквам заповеди от Издулор.

Ермиар не се притесни особено от новината. Билярите се отнасяха с пренебрежение почти към всичко уголско, включително и към уголската армия.

Ирхитюин продължи:

— Искате ми се като мой наследник да си възможно най-добре подготвен за кан-предводител, ако с мен се случи нещо, Ермиар.

Заповядвам ти след три дена да заминеш за Карпонили в манастира при Алобоготур.

Тази заповед стъписа Ермиар и въпреки че не беше редно възрази:

— Защо след като завърших школата, отново ме връщаш там, вместо да отида да посритам уголските задници? Не мога да повярвам.

— Явно, трябва да се върнеш, щом не са те научили да се подчиняваш на предводителя — ядно му отговори Ирхитюин и продължи, като повиши тон:

— Ще изпълниш заповедта ми. Не искам да слушам нищо повече по въпроса. Алобоготур ще те напътства.

Ермиар не можа да сдържи недоволството си:

— Искам да се бия, а не да бягам като някой страхливец. Какво ще помислят хората!?

— Ермиар, караш ме да мисля, че искаш да се биеш за Биляра, само за да не те помислят за страхливец. Понякога *да бъдеш силен, значи да следваш дълга си*, дори когато другите няма да одобряват това. Казах вече, заминаваш.

Настана мълчание. Ермиар стисна устни и сви дланите си в юмруци. Лицето му поруменя от усилието да се удържи и да приключи спора с баща си. Ирхитюин го гледеше гневно и строго, но постепенно се успокои и с тих глас продължи:

— Ермиар, нима мислиш, че ако има война, тя няма да стигне до Карпонили? Повярвай ми, по-тежко ми е да те изпратя там, отколкото да си тук, където мога да те предпазя.

Ермиар не бе погледнал на нещата от тази им страна. Струваше му се, че Ирхитюин го изпраща в планината, за да го отдалечи от битките. Но явно имаше нещо, което го караше да мисли, че и манастирът няма да бъде пощаден от предстоящата война.

— Нима допускаш, че Бакуриан може да стигне до манастира? — не се стърпя да не попита Ермиар.

— Не знам докъде ще стигне, сине — отговори му кан-предводителят. — Това, в което съм сигурен обаче е, че главните цели на Бакуриан ще бъдат столицата Истрос и манастирът на Живото Дърво. Всеки, тръгнал на война с Биляра, би се целил първо в тези две места.

Ермиар поклати глава.

— Това е безспорно, но Уголия не може да ни победи. Твърде слаби са.

— Надявам се, да си прав. Но ако не си и ако Бакуриан стигне до манастира, ще се озовеш на едно от най-опасните места, Ермиар. Предполагам, че това те удовлетворява.

В тона на Иртхитюин се долови насмешка, но Ермиар не я забеляза. Напротив, вече не му се струваше толкова лошо да заmine за Карпонилите. Постепенно двамата заговориха за здравето на Андала, за отминалата сватба и други всекидневни неща. Когато разговорът се изчерпи, Иртхитюин даде недвусмислен знак на Ермиар, че е време да си върви. Но преди синът му да напусне кабинета, Иртхитюин отново се върна на главната тема на разговора:

— Избери си десетима „сиви вълци“, които да те придружат до Карпонили. След три дена заминавате.

Когато се раздели с баща си, Ермиар тръгна към покоите на Деница и Вихтун. Оставаха му само три дни, да се опита да вразуми сестра си.

* * *

Бакуриан, младият предводител на Уголия, се изкачи на близкия хълм. Беше нисък на ръст, слаб и леко прегърбен. Лицето му се открояваше — красиво и волево. Очите, продълговати и черни, сякаш горяха върху бледата кожа. Докъдето стигаше погледът му, се простираше лагерът на огромната уголска войска. Почти всички шатри вече бяха издигнати. Войниците се събираха на групи, палеха огньове и в оживени разговори изчакваха да се опекаат набучените на дълги шишове пилета. До ушите му достигаше смесен шум от гласове, смях, дрънчене на оръжия и съдини. Слънцето в ярки червени багри бавно залязваше зад хоризонта. Кълбетата все още бледнееха, преди нощта да покрие земята и да открие ярката им светлина.

Бакуриан обърна коня и се загледа в обратната посока. Още три дена и щяха да достигнат границата на Биляра. Мечтата му щеше да се осъществи. Този път Уголия няма да се провали. Бакуриан се погрижи да си създаде много съюзници сред съседите на Биляра. Северните племена бяха готови да нападнат от север, а на юг разчиташе на

таболците. Откакто завърши школата в Карпонили и наследи баща си, Бакуриан, първият кан-предводител на Уголия, не спря да крои планове за тази война. Дълго време изчакваше удобен момент за нападение и сключваше тайни договори със съседните страни. Векове наред държавата му живееше под влиянието на съседна Биляра, чието положение на първа сила ѝ даваше неограничени правомощия да се намесва във всички сфери на живот в Уголия — военната, правораздаването, търговията, вярата, морала, образованието, нравите и обичаите. Дори титлата на Бакуриан бе първи кан-предводител, а не император, за да е ясно, че никой не стои наравно с Издулор, кан-императора на Биляра.

От школата Бакуриан добре помнеше надменното отношение на билиарските младежи към всички останали ученици чужденци. Тогава у Бакуриан се зароди презрението към баща му и предшествашите го владетели. Нима Уголия не бе способна да извоюва независимостта си и да създаде своя школа, та трябваше да се обучават в билиарската?! Години наред тази мисъл го тормозеше и не му даваше покой. Заспиваше и се будеше с желанието Уголия да стане независима и също толкова горда и силна страна като Биляра. Така нямаше да се срамува и навежда глава пред всеки билиарин, колкото и жалък да е, само защото е роден отвъд западната граница на Уголия. С времето, откакто се възкачи на престола, желанието му за независимост прерасна в желание за превъзходство над Биляра. Постоянната намеса на Издулор в политиката му го изпълваше със скрит гняв и ожесточение. Нима страната му нямаше свои аристократи, учители, богати търговци и велики воители, за да търпи чуждите?! Той, Бакуриан, щеше да създаде уголка школа и велика Уголия — по-велика от Биляра. Но преди това щеше да смаже Биляра и статута ѝ на първа сила, заедно с жреците, манастирите и школата им — проводниците на билиарското влияние в Уголия.

Бакуриан разчиташе на изненадата. Политиката му на пренебрежение спрямо жреците и вярата им ясно говореше за отношението му. От много време насам и връзките му с Издулор бяха обтегнати, но въпреки това двете държави живееха в мир. Едва ли Издулор си представя и очаква, че точно през последната година на 300-годишния цикъл ще води война, и то със съседна Уголия. И че тази война ще сложи край на епохата на билиарското могъщество. Колкото и

силна да е Биляра, както нападението на уголската войска, така и нашествието на таболците и северите ще ѝ дойдат като гръм от ясно небе. И това не беше всичко.

Договарянето със Салистар му осигуряваше коварен и силен съюзник вътре в самата Биляра. Освен това успя да сключи съглашение и с жестокото и диво племе на негулите. Струваше му много злато, но си заслужаваше — те бяха най-свирепите воители. Вярвах, че колкото войници убият в битка, толкова слуги ще имат в задгробния живот. Нападаха устремно и смело с бързите си коне, обсипваха противника с удари от мечове и бягаха, но още преди враговете им да се осъзнаят и съвземат, се връщаха и повтаряха страховитата си атака.

Естествено, Биляра можеше да разчита на могъщи съюзници, като тайнствената северна държава Раха, с която единствено Издулор поддържаше отношения. Говореше се, че във войската си раханяните използват потомци на зли духове, каквото и да означава това. Много малко неща се знаеха за тази държава, предимно от слухове и измислици, защото чужденците не бяха добре дошли в Раха. Но Бакуриан разчиташе, че ще успее да окупира Биляра, преди съюзниците да достигнат границите ѝ, за да ѝ помогнат.

Бакуриан смуши коня и се отправи към лагера. Появата му предизвика вълна от възгласи в негова и на Уголия прослава. Погледът му се спираше на здравите и силни мъже, на куповете ризници и подредените оръжия, на дорестите коне и запалените в прави редици огньовете и в кръвта му закипя опиянението от властта и силата, която съзря във войската си.

Докато яздеше гордо сред въодушевените войници, срещу него в галоп се зададе конник. Бакуриан спря на мястото си в очакване. Беше един от съгледвачите. Трябва да е видял нещо, за да препуска така. Наоколо настана тишина и всички обърнаха очи към конника. Той стигна до Бакуриан, скочи от коня, поклони се и задъхано и бързо заговори:

— Пратеници на Издулор. Искат да се срещнат с вас.

Тази новина предизвика у войниците шумни викове на недоволство и ругатни. Бакуриан направи жест да млъкнат:

— Колко са?

— Трима.

Бакуриан посочи първия попаднал му пред погледа войник:

— Пригответи се да дойдеш с мен! — Обърна се към съгледвача:
— Смени си коня!

Двамата мъже хукнаха да изпълняват нарежданията му, а той се запъти към шатрата. Облече парадната си туника, обшита със злато и скъпоценни камъни и отново яхна коня. Придружен от съгледвача и войника, пое към мястото на срещата. Там го очакваха трима от войните на „сивия вълк“. Единият се отдели от другарите си, като подкара бавно коня към Бакуриан. Предводителят на уголците постъпи по същия начин. Когато се срещнаха, „сивият вълк“ не каза нищо. Само подаде на Бакуриан посланието от императора.

Бакуриан счупи печата на Издулор и зачете писмото. Като свърши, се разсмя с глас и гордо вдигна глава. Изглежда пратеника на Издулор и заговори високо на родния си език, макар че владееше отлично билярски. Не се интересуваше дали пратениците ще го разберат:

— Дори няма да си правя труда да давам писмен отговор на страхливец. Нима вашият прославен владетел се е разтреперил от страх, та ми предлага дъщеря си за жена и в замяна иска мир!? — Бакуриан скъса писмото и захвърли парчетата. — Аз, Бакуриан, имам достатъчно жени и не съм страхлив като тях, за да приемам мир, когато съм тръгнал на война. Това кажете на Издулор.

Бакуриан се обърна и със смях препусна обратно към лагера, последван от войниците си.

6. ЖРЕЦЪТ

Когато императорът се отдалечи, той отново се намери пред огледалото. Ликът в него бе променен и повече не се раздвояваше. Осъзна, че сега вижда съвкупния образ на магьосника и жрицата, че е овладял противоположностите, че е обединил две същности в лицето на жреца, гледащ го от огледалото. Разбра, че самият той е жрецът, който в сблъсък с материята ще търси мъдрост и знание. Но не разбираше защо вече не вижда въплъщението на душата си и защо престана да чува гласа ѝ; защо едната същност потиска другата? Трябваше да продължи пътя си, да постигне проникновението, с което да разбира не само материалните, но и духовните същности.

VI ГЛАВА

ВСЯКО ПЪТУВАНЕ Е ПРИКЛЮЧЕНИЕ

Батбал затвори канала на съзнанието си и бавно се изправи на крака. Почувства се изтощен от преплитането на мисловната му енергия с тази на Алобоготур. Отвори вратата и проветри помещението от тежката миризма на изгорелите треви. Не след дълго Деница щеше да се върне. Батбал се замисли. Решението на избраните беше ясно и категорично. Истината не трябва да се казва на Деница. Жрецът въздъхна тежко и се загледа в посоката, от която щеше да се появи принцесата. Трябваше все пак да ѝ каже нещо. Тя очакваше помощ от него. Но как да се помогне на обречен човек? Избраните знаеха, от древните извори, написани на савхи, че и друг път се е случвало сива да погледне човек в очите. По време на предишната война на асурите сивите са унищожавали много хора, като са гледали в очите им. Нещастниците постепенно напълно обезумявали и умирали, а ако се случело зрителният контакт да трае по-дълго, умирали на място. Билярите не помнеха тези дни, писмеността им бе твърде млада и това знание бе безвъзвратно загубено за тях. Въпреки че жрецът умееше да се владее, тръпки полазиха по гърба му. Дните се търкаляха, битката за Живото Дърво приближаваше и случващото се с Деница като че ли предвещаваше неведоми беди.

* * *

Ермиар крачеше напред-назад в малката библиотека до спалнята на Деница, докато чакаше принцесата да го приеме. Опитваше се да не мисли за предстоящия разговор, толкова неприятен за него. Видя едно огледало и *се наведе напред, да се разгледа по-добре, но изведнъж видя зад себе си нечий силует. Стреснат, се обърна — Деница го гледаше с широка усмивка.*

— Хубав си, братко, и е време вече да се оглеждаш за съпруга — гласът ѝ бе звънлив и весел за разлика от мрачното настроение на Ермиар.

Той не успя да отвърне на усмивката ѝ. Нещо в епизода с огледалото го накара да се почувства странно и особено, но нямаше как да се съсредоточи върху това усещане. Ермиар поздрави сдържано сестра си. Настаниха се удобно, а една придружителка им поднесе свежи плодове и квесел. Ермиар не знаеше как да започне разговора, чийто повод така го измъчваше, и затова реши да отложи момента с разговор за войната:

— Бакуриан е близо до границата. Може би всеки момент войната ще започне.

— Да — кимна Деница, — чух за това. Какво ли ще предприеме баща ни?

— Мисля, че кан-императорът Издулор ще пресрещне Бакуриан, преди да е достигнал Истрос, но това е само предположение. А баща ни ще се съобрази със заповедите на императора.

— Ох, тази война — въздъхна Деница, — заради нея трябва да тръгваме по-скоро от предвиденото за Юртия. Рано сутринта заминаваме.

— Аз също напускам Исиней.

Деница се изненада:

— Но защо?

— Ирхитюин нареди. Тръгвам за Карпонили.

— За Карпонили ли? — Деница смръщи вежди и го изгледа изпитателно. — Защо пък за Карпонили?

— Не знам защо. Ирхитюин си има своите съображения, праща ме в манастира.

Деница се смълча, спомни си думите на Салистар от боломитската сбирка: „Бакуриан иска от нас да му помогнем срещу манастира на Живото Дърво. Всеки от вас е наясно, че манастирът е по-важен и от столицата. Падне ли той, пада и Издулор.“

Първата ѝ мисъл бе да предупреди брат си, да му разкаже за плановете на боломитите. Но навреме се възпря и замълча.

— Какво ти е? — Ермиар озадачено я наблюдаваше.

— Нищо, няма нищо.

— Като че ли искаше да кажеш нещо...

— Не, не е нещо важно. Забрави.

Ермиар не настоя повече. Вместо това събра кураж и я попита:

— Какво ще правиш сега, когато с Вихтун сте свързани в брак?

Деница го погледна учудено:

— Какво имаш предвид, какво трябва да правя?

Ермиар реши да не увърта повече и заговори направо:

— Деница, знам за Янкул.

Тя трепна от думите му и се изправи. Направи няколко крачки из стаята, докато той я гледаше строго, скръстил ръце на гърдите си.

— Трябва да прекратиш това — продължи Ермиар. — Може да си навредиш непоправимо, а и майка ни ще се поболее заради теб.

Знаеше, че прекалява. Болестта на Андала нямаше нищо общо с Деница, но това бе начин да подчертае сериозността на постъпката ѝ.

— И тя ли знае? — попита тя, без да го поглежда.

— Да, Деница, и тя.

Ермиар също се изправи и се приближи към нея. Не беше много по приказките и увъртанията, затова реши да не губи повече време.

— Искам, преди да заминеш, да ми обещаеш, че ще прекратиш тази връзка. Излагаш и себе си, и страната на опасност. Биляра има нужда от Вихтун и Янкул повече от всякога. Помисли за последствията, ако това излезе на бял свят.

Деница пребледня, но отговори спокойно:

— Аз съм решила, Ермиар. Няма нужда да ти обещавам каквото и да било.

— Какво означава това?

— Между мен и Янкул вече не може да има нищо.

Сякаш камък падна от сърцето на Ермиар. Не бе очаквал всичко да мине толкова добре. Погледна я с подозрение, но по решителното ѝ изражение разбра, че не се опитваше да го залъже. Беше очевидно, че думите ѝ са плод на добре обмислено решение.

Това, незнайно защо, го притесни. Видя, че в този момент Деница сякаш остана сама със себе си. Мислите ѝ я отнесоха далече от стаята и от разговора им. Той се разходи нервно из помещението и рязко се обърна към нея:

— Време е да вървя.

Деница съвсем леко се усмихна, когато го попита:

— Ще ме изпратиш ли утре, Ермиар? Може да не се видим вече.

— Не говори така. Аз не се плаша от Уголия — той махна пренебрежително с ръка. — В Юртия ще бъдеш на сигурно място.

Деница отново се усмихна, този път по-широко. Приблужи се към него и го прегърна.

— Пожелавам ти успех, братко. Прости ми.

Ермиар отвърна на прегръдката ѝ.

— Внимавай и се пази, Деница.

Двамата се пуснаха едновременно и Ермиар се оттегли, убеден, че Деница се е разкажала и съжالياва. Но той грешеше. Тя се упрекваше и съжالياваше много повече за това, че не намери сили да му признае за срещата на боломитите и опасностите, на които може да се изложи в планината Карпонили. Успокояваше я мисълта, че пазени от сангасите и избраните, Карпонилите и манастирът всъщност са непревземаеми дори за хора, предвождани от Салистар.

Навън се смрачаваше. Деница бързо прогони мислите за Ермиар, боломитите и манастира. Батбал ѝ беше заръчал да го посети повторно. Тя повика придружителката си и отново се запъти към жилището на жреца, с надеждата този път да получи отговор.

* * *

Една сива, родена през месец шехлем в третото стадо на Асура, сви крила и се стрелна към цветовете, които я опияняваха с уханието си. За краткия си живот от няколко дни не беше попадала на толкова ароматни цветя. Тя се спусна към един голям и ярък цвят, прихвана го с двете си дълги ръце за дръжката, с късите го привлече и зарови главата си между нежните му тичинки. Съществува заби хоботчето си в цветето. Примижа блажено, докато всмукваше нектара. Асура щеше да е доволна. Еликсирът от тези цветя трябваше да има вълшебен вкус. Сивата пусна цветето и полетя към следващия цвят. Около нея цялото стадо се трудеше със същото усърдие и удоволствие.

По това време Асура изяде и последната сива от първото стадо. То беше заловено от хората и сивите не успяха да съберат нектар и прашец за еликсира ѝ. Бяха безполезни. Времето им изтече и тя се нахрани с телата им. Трябваше ѝ сили, за да продължи да ражда сиви,

които да я хранят с еликсир. Предстоеше ѝ пътуване и той ѝ беше жизнено необходим.

Черното космато туловище на майката се повлече по подземните тунели нагоре към повърхността. Достигнала корените на голямото дърво, Асура се излегна в пръстта и затвори очи. Скоро щяха да започнат болките. Тя усети, как зародишите напират в корема ѝ. Стисна с краиците си корените на дървото и зачака. Когато моментът дойде, от муцуната ѝ се проточиха стържещ вой и съскащо хрипене. След известно време излезе и последният зародиш. Родилните болки спряха, но от напъните всички мускули я боляха. Продължаваше да стиска коренищата. Пусна ги и се огледа. Около нея лежаха зародишите, обвити в слузести ципи. Асура се зае да ги настани в гнезда. Чакаше я много работа. Зародишите на четвъртото стадо бяха многобройни. Тя правеше дупки в пръстта, поставяше вътре слузестите топки и грижливо ги заравяше. Скоро, много скоро щеше да потегли към планината. Дните щяха да се отърколят и Живото Дърво да се обсипе с цвят. На майката не ѝ оставаше много време.

* * *

След разменените поздрави Деница се настани удобно срещу Батбал. Въпреки че се беше поуспокоила, мисълта за повторния кошмар след срещата със сивата не ѝ даваше мира. В помещението имаше някаква странна миризма, от която почти ѝ прилоша. Искаше по-бързо да се махне оттам и без да дочака Батбал да заговори пръв, попита припряно:

— Разбрахте ли нещо, учителю?

Жрецьт тъжно поклати глава срещу нея:

— За съжаление не, принцесо. Досега никой не е чувал за нещо подобно. Сивите са изключително странни същества, но не мисля, че може с нещо да ви навредят. Може би е някаква емоционална реакция от ваша страна.

Деница го погледна разочаровано. Замисли се за момент и възбудено му отговори:

— Не може да е емоционална реакция. Наистина с мен се случва нещо. И причината е в тази сива. Сигурна съм.

Батбал не я поглеждаше. Знаеше, че скрива от нея нещо ужасно, и това го караше да се чувства неудобно. Но и Алобоготур бе на мнение, че истината би я подлудила много по-бързо, отколкото неведението. Затова бе решил, че единственото, което може да направи за нея, е да я успокои.

— Ще помоля жреца на Юртия да ви държи под наблюдение, принцесо. Не се притеснявайте да се обърнете към него, ако имате нужда от помощ. Но не отдавайте на това повече от необходимото внимание. Може да е нещо, което ще отшуми с времето.

— Не искам да ме държат под наблюдение — тръсна глава Деница. — Щом не знаете какво ми е, каква ще е ползата от него?

Батбал поклати замислено глава, но нищо не отговори. Настана мълчание. Жрецът се изправи и отиде до една лавица, отрупана с разнообразни предмети. Бе му хрумнала идея, с която се надяваше да успокои младата жена. Деница го наблюдаваше с неодобрение. Той взе една книга, върна се и отново седна срещу нея.

— Виждаш ли тази книга? — гласът му беше тих и благ.

Деница погледна книгата. Дебела и похабена, с твърди, тъмни корици.

— Вътре са описани стотици животински видове. Методите за отбрана на някои от тях са направо невероятни. Затова те съветвам да не отдаваш прекалено значение на сивите. Това, което ти се случва, може да е някакъв начин за прогонване на зложелатели. Ти каза, че когато си ги видяла, са се чувствали зле. Може би, умирайки, съществото, което си погледнала, е събрало силите си и се е опитало да се спаси и защити.

Това обяснение ѝ се стори по-правдоподобно от онова за „емоционалната реакция“. И Деница реши, че вероятно това е истинската причина за неразположението ѝ. Усети как ѝ олеква. Настроението ѝ се оправи, но оставаше само още един въпрос, на който да си отговори, за да бъде наистина спокойна.

— Ако сте прав, учителю, и това е причината, то кога ще престанат тези пристъпи?

— Не знам, принцесо. Казах ви, че досега случай като вашия не е бил наблюдаван и описан. Но едва ли ще продължи дълго.

Деница се изправи. Жрецът я последва. Тя хвана ръката му и го погледна в очите:

— Благодаря ви, учителю. Много ми помогнахте. Няма да ви забравя.

Батбал я потупа по ръката в отговор и отново отклони погледа си.

— Бъди здрава, Деница, и щастлива с Вихтун.

Деница чевръсто се запъти към изхода, където я очакваше придружителката. Бързаше, за да контролира приготвянето на багажа, който щеше да отнесе в Юртия. Но и друга причина я караше да не остава бездейна и да не се задържа дълго на едно място. Колкото и да отпъждаше тази мисъл, тя все по-натрапчиво засядаше в съзнанието ѝ: заминава да живее другаде, и то с Вихтун.

* * *

Сутринта беше хладна. Слънцето още не се бе показало. През отворения прозорец долитаха звуците от приготовленията за предстоящото пътуване на Ермиар. Придружителите подготвяха конете на „вълците“ и разпределяха багажа. Ермиар ги наблюдава известно време, докато чакаше да му донесат квесел. Не след дълго придружителят се появи и Ермиар изпи на един дъх напитката.

Преди два дена по същото време си бяха тръгнали всички гости от Юртия начело с Деница и Вихтун. Ермиар ги изпрати с известно притеснение, но и с надеждата, че Деница ще изпълни обещанието си.

Днес бе негов ред да замине. Все още нямаха новини от столицата. Ирхитюин изчакваше заповедите на Издулор и не бе напуснал двореца. Всеки момент двамата с Андала щяха да се появят на парадния вход, за да го изпратят. Ермиар се разбърза. Облече се и огледа стаята, преди да излезе. Спря се за момент, да не би да е забравил нещо, и се запъти навън. Стигна до огледалото в преддверието. Пооправи няколко кичура от вече доста порасналата си коса и се огледа критично. Кожата му беше потъмняла от слънцето, а между веждите му вече се беше появила гънка, подобна на тази, която браздеше челото на Ирхитюин. Ермиар си каза, че с времето все повече заприличва на баща си. И сякаш се гледеше отстрани, помисли за себе си, че *той е този, който ще се впусне в предстоящото*, без да е очаквал такъв развой на събитията — вместо да участва във войната,

защитавайки областта и родния си град, да замине за Карпонили. Въпреки нежеланието, с което прие това пътуване, изпитваше приятна възбуда. „Всяко пътуване е приключение“, припомни си той думите на свой приятел от манастира.

Навън десетимата „вълци“ го очакваха, яхнали конете си. В един глас го посрещнаха с бойния вик на „сивите вълци“:

— Карн веган!

Ермиар вдигна ръка и високо отвърна на поздрава им:

— Карн веган.

Вълнението му се засили, сърцето му заби по-бързо в очакване на мига — да яхне коня и да препусне към високите планински върхове.

Сякаш в отговор на желанието му Ирхитюин, Андала и Ситара се появиха на изхода, следвани от сестрите му Алгара, Азмара, брат му Севар и няколко придружители. Той прегърна Ситара, баща си и Андала, която го задържа по-дълго в обятията си и прошепна в ухото му:

— Пази се.

Сковано се приближи към сестрите и брат си и размени прегръдки и с тях. После с няколко крачки стигна до коня и ловко го яхна. Погледна към роднините, махна с ръка и препусна, последван от верните „вълци“. Непознато и неизпитано досега чувство, заедно с мисълта: „*Аз хванах живота си в ръце...*“, го накара да полети да се надбягва с вятъра.

* * *

Сивите от третото стадо на Асура се рояха тревожно над гъстата растителност. В главите им отекваше зовът на майката. Съвсем скоро цялото стадо се събра и вкупом се понесе към голямото дърво, където ги очакваше Асура. Когато наближиха, видяха, как от корените на голямото дърво излитат сивите от второто стадо. Една по една се измъкваха и политаха за още прашец и нектар. От тях сивите произвеждаха еликсира за Асура. Съхраняваха го в специалното си коремче до срещата си с нея. Вкусът му ставаше несравним благодарение на сокове, които отделяха стените на коремчето.

Третото стадо изчака, докато всички от второто излетят, и на свой ред се запромъква по тунелите, изкопани от майката. Гласът ѝ ги зовеше все по-надолу и по-надолу във влажната пръст. Сивата водач първа видя грозната, покрита със сплъстена козина морда на майката. Асура я грабна със силната си лапа през кръста и я доближи до муцуната си. Стисна я и за миг, очите на сивата просветляха и се завъртяха ужасено, а Асура впи уста в устата на сивата, засмука хоботчето ѝ и еликсирът тръгна нагоре към вечно гладната ѝ паст. Щом еликсирът намаля и започна да достига трудно до гърлото ѝ, Асура събра малко от него в устата си и го пусна обратно, но не в хоботчето, а в устата на сивата. Сивите можеха да произвеждат и съхраняват еликсира, но нямаха достъп до него. Единственият начин да го опитат бе чрез Асура. Сивата не бе вкувала нищо подобно до този момент. Почувства се така добре, сякаш се е родила отново. Еликсирът ѝ даде нови сили, сладостта му я опияни и тя пожела да донесе още и още на Асура, само и само да получи финалната глътка. Без да губи време, се заизмъква по тунелите нагоре — към светлината и цветята, за да събира, да донесе и да получава животворен, опияняващ сироп — отново, и пак, и още... Една след друга получилите своя дял от еликсира бързаха след нея.

7. ЛЮБОВНИЦИТЕ

Той се отдели от огледалото и тръгна напред. Насреща си видя много хубава девойка. Приближавайки се към нея, изпита силно влечение. Вероятно и тя почувства същото, защото се протегна и го прегърна.

„Това съм аз, ти ме намери“ — чу той мислите на красивото момиче и спонтанно устните им се сляха в дълга целувка. Забрави се в прегръдките на момичето... А тя му говореше:

— Бях толкова самотна, преди да те срещна. Веднъж видях образ в едно огледало, но беше неясен. Сега, когато те срещнах, мисля, че това си бил ти.

Той ѝ отвърна:

— И аз видях нечий образ в едно огледало. Този образ ми каза, че е моята душа. И тръгнах да я търся. Ти моята душа ли си?

Момичето се отдръпна и го погледна учудено:

— Не знам. Аз мислех, че ти си моята душа, а не аз твоята.

И двамата се смутиха. Момчето предложи:

— Искаш ли да продължим заедно пътя си. Може би ще разберем дали аз съм твоята душа, или ти си моята.

Момичето кимна в съгласие и тръгнаха един до друг, ръка в ръка.

VII ГЛАВА

СЪН

Вече дванадесети ден свитата на кан-предводителя Умар пътуваше към столицата на Чаладара. И най-последно кулите на Юртия заблестяха на хоризонта.

През целия път Деница се усамотяваше и препускаше далече от всички останали, като избягваше както Вихтун, така и Янкул. Янкул нямаше представа на какво се дължи промяната ѝ. Въпреки че връзката им предизвикваше у него постоянни пристъпи на угризение, резервираното ѝ поведение и хладината ѝ го караха да забравя всякаква предпазливост в опитите му да разбере каква е причината. Но тя не отстъпваше и по време на похода той не успя да остане и за минута насаме с нея.

Вихтун също бе объркан. Деница бе първата му съпруга, а той не си представяше така брачния живот. Неуспешните опити да осъществи близост с нея го ядосаха и натъжиха и последните дни на пътуването той прекара, подобно на нея, в усамотение.

Слънцето вече преваляше, когато достигнаха крепостта и преминаха през централната порта на града. Хората спираха и ги поздравяваха с викове и весела глъчка. Яздейки до мъжа си, Деница се оглеждаше наоколо с интерес. Юртия ѝ хареса. Градът бе разположен в полите на планината Ервелас, чийто бели върхове се издигаха сякаш досами покривите на къщите. Сградите бяха чисти и бели. Улиците се виеха, стесняваха, разширяваха и се срещаха на големия централен площад, където се издигаше мраморен фонтан. Косите слънчеви лъчи, попадащи в него, се разпиляваха на милиони разноцветно искрящи пръски. Шарените сергии и спретнатите гостилници по площада грабнаха погледа; а компактната сянка на три огромни дървета, скупчени в група, вече се простираше върху почти половината от площада. Въодушевлението и радостта на хората се предаде и на нея. На красивото ѝ лице за първи път от много дни насам се появи усмивка.

Бъдещият ѝ дом — дворецът Юртия, също я впечатли. Нямаше такава голяма и висока стена като Исинейския. Беше по-малък, но и по-уютен, а градината беше приказна с трите си басейна, разкошните цветя, беседките, поточетата и фонтаните.

Вихтун, забелязал оживлението ѝ, също се усмихна.

— Радвам се, че Юртия ти харесва, Деница.

— Да, навсякъде е много красиво. Бях слушала доста за този град, но друго е да го видиш с очите си.

— Искаш ли да се разходим в градината, докато сервират вечерята.

В първия момент Деница понечи да откаже, но размисли и прие с усмивка. Хвана го под ръка и двамата се запътиха към най-близкия фонтан. Вътре плуваха рибки, рачета, костенурки. Двамата се надвесиха над водата и Деница започна да се смее и да се радва на водните обитатели като дете.

Горе, в една от залите на двореца, Угаин стоеше на прозореца. Нетърпелив да дочака вечерята, хубаво си похапна пушено месо и плодове и сега зяпаше безцелно навън.

— Виж, ледовете май са се стопили — обърна се той към брат си.

Янкул се приближи до прозореца и се загледа във Вихтун и Деница. Изражението му остана спокойно:

— Така и трябва.

Обърна се и се запъти все така спокоен към изхода. Ръката, с която стискаше токата на колана си, докато ги наблюдаваше, почервения. Металът се бе впил в плътта му до кръв, а той забеляза това едва когато посегна да отвори вратата.

Радвайки се на рибките, Деница почувства, че тъжното настроение и уплахата от новостите в живота ѝ са я напуснали. Реши да спази обещанието си пред Ермиар и да се опита да бъде щастлива с Вихтун. Янкул щеше да разбере. Но както се усмихваше на Вихтун и на опитите му да я впечатли, усети странни тръпки по гърба си. Обърна се и видя под едно дърво фигурата на мъж. Дългата коса и издължената снага ѝ бяха познати. Салистар ги наблюдаваше втренчено. Вихтун погледна в същата посока, но не видял нищо особено, я попита:

— Какво има? Ако искаш, ще отидем в онази част на градината, но там няма фонтани.

— Не — Деница отклони поглед от Салистар, — искам да се прибирам.

Стана ѝ ясно, че Вихтун не вижда Салистар, така както сангасите не го видяха онази нощ след боломитската сбирка. Отново настръхна. Какво иска този човек от нея? Крадешком погледна към дървото, но от Салистар нямаше и следа. Това не я успокои и тя забърза към двореца. Вихтун я последва, отново озадачен от рязката смяна в настроението ѝ.

* * *

Ермиар отвори очи. Слънцето го заслепи и отново ги затвори. Цялото тяло го болеше. Опита се да помръдне, но остра болка в гърба го закова на място. Остана известно време така, докато болката отшуми. Напрегна всичките си сили и успя да се обърне по корем. Отново отвори очи. Реката го беше изхвърлила в плиткото, до големи бели скали, с които бе осеян брегът и които стърчаха и навътре във водата. Ермиар запълзя към една плоска скала и след много усилия успя да се изкатери и да се просне върху нея. Съблече се някакси, огледа и опипа тялото си — нямаше разкъсвания и счупвания, болките се дължаха на натъртвания. Слънцето стопли премръзналото му тяло и подсуши прогизналите му дрехи. Огледа и околността. След ивицата скалист бряг започваше гора. Скоро щеше да се стъмни и трябваше да намери място за нощуване.

Въпреки болките, движейки се покрай брега, успя да събере доста голям наръч сухи съчки и клони. Намери и удобно място между две дървета; там земята бе покрита с буйна и мека трева. Стъкми малка клада. Извади лупата си и много скоро успя да запали хубав огън. Но огънят трябваше да се поддържа, а дървата едва ли щяха да му стигнат. Ермиар отново тръгна да събира клони. Умората и болката постепенно го победиха и той се излегна до огъня. Стори му се, че видя движеща се сянка между дърветата. Вгледа се натам, но не различи нищо. Това малко го притесни, облегна се на едното дърво и полулегнал продължи внимателно да наблюдава гората.

От съня го изтръгнаха гласовете им. Отвори очи и те млъкнаха. Нощта бе настъпила и над дърветата се носеха светещи кълбета. Огънят тлееше и скоро щеше да угасне. Две фигури стояха изправени до него и го наблюдаваха. Ермиар се опита да се изправи, но болката го прикова към земята. Изпъшка и остана неподвижен, докато остротата ѝ утихне, но отвори широко очи, за да огледа фигурите. Бяха жени. На слабата светлина успя да различи само това, че едната е млада, а другата — възрастна. Старата носеше дълга до земята светла рокля, а младата бе с тъмен панталон и светла блуза.

— Кой сте вие?

Ермиар се надигна на лакти и изпъшка. И най-малкото движение беше болезнено.

Старата се наведе и втренчи тъмните си очи в неговите:

— Ти кой си? И какво правиш тук?

Ермиар добре знаеше кой е, но не можеше да си спомни как се е озовал на това място. Последният му спомен беше, че препуска начело на „вълците“ на път за Карпонили. Бяха тръгнали по краткия, но по-слабо познат път за манастира. Откакто дойде в съзнание, колкото и усилия да полагаше да си припомни какво се е случило, не успяваше.

— Ермиар, син на кан-предводителя Ирхитюин — отговори той след кратко премисляне. — Отивах към Карпонили с десетима от „сивите вълци“, но друго не помня. Когато се свестих, реката ме бе довлякла дотук.

— Ха-ха-ха — старата се разсмя и дрезгавият ѝ глас отекна между дърветата. — Царчето е паднало във водите на Релсма. Ха-ха-ха.

Ермиар я погледна с учудване и негодуващо повиши глас:

— Това смешно ли е?

— Ха-ха-ха — старата продължаваше да се кикоти.

— Майко, престани — девойката се приближи до тях. — Не обръщайте внимание на майка ми, тя си е такава.

Ермиар се опита да различи чертите на лицето ѝ, но светлината от кълбетата се губеше в клоните на дърветата, а и дългите ѝ коси отчасти го скриваха. Гласът ѝ прозвуча отново:

— Не се тревожете, ще ви помогнем.

— Но кои сте вие и какво правите тук по това време?

— Живеем в Кодили, малко село наблизно. Майка ми е лечителка и събираме билки за мехлемите и отварите ѝ. Ще помогнем и на вас.

Момичето приклепна до него и... той *видя насреца си много хубава девойка*. Чертите ѝ се открииха ясно. Косите и очите ѝ бяха много тъмни, лицето ѝ — много красиво. Гласът и беше приятен — мек и топъл. Ермиар *изпита силно влечение към нея*. После тръсна глава и се намръщи на себе си. Та той дори не я е разгледал добре, при това е селянка.

— Къде ви боли? — попита тя.

— Навсякъде — Ермиар се усмихна криво.

Момичето свали от рамото си една кожена торба и бръкна в нея. Извади малко бурканче и го подаде на Ермиар.

— Вземете. Намажете се там, където ви боли, и поспете. Утре ще ви донеса храна и ще доведе някого с мен, за да ви пренесем у нас. Не можете да останете дълго тук, а сам едва ли ще успеете да се доберете до село.

— Ха-ха-ха — гласът на старата се носеше след нея, докато силуетът ѝ се стопяваше сред дърветата.

Девойката хвърли един куп съчки в огъня, разпали го с един клон и хукна след майка си.

— Чакайте — извика след тях Ермиар, — хей, къде тръгнахте?

Но светлата блуза на момичето се скри сред дърветата, без някоя от жените да му обърне внимание и да му отговори.

Ермиар повъртя бурканчето в ръце и го отвори. Вътре имаше гъста бяла паста. Поднесе го към носа си, не усети никакъв мирис. Погледна в посоката, където бяха изчезнали двете странни жени, и се засмя:

— Побъркани! Само дано утре се върнат с помощ.

Хвърли бурканчето в тревата, изтегна се и затвори очи.

* * *

Деница се изправи рязко в леглото. В стаята проблясваше само едно от кълбетата. Вихтун дишаше равномерно. Тя прокара ръка през челото си. Лицето ѝ бе плувнало в пот. Опита се да си спомни съня, който я уплаши така, че да се събуди, но не успя. В момента, в който

отвори очи, забрави всичко. Тя се отпусна сред завивките и вече се унасяше, когато пак усети сковаването, от което толкова се боеше. Направи опит да помръдне, но не успя. Пред погледа ѝ всичко се размаза и мъглата я обгърна. Стържещите звуци заблъскаха и задълбаха в съзнанието ѝ. Гласът я зовеше, настояваше, повеляваше. Деница с всички сили се опитваше да се освободи от обладаната я сила, но постепенно губеше себе си, потъваше в мъглата и накрая се понесе към Асура, която я призоваваше. Първото, което видя пред себе си миг по-късно, бяха уплашените очи на Вихтун. Той я беше хванал за раменете и я разтърсваше:

— Какво ти е, Деница? Какво има?

Спонтанно понечи да разкаже всичко на мъжа си, да поиска помощ, съчувствие и подкрепа, но с усилие се овладя и се усмихна:

— Нищо ми няма, Вихтун, на теб какво ти е? Да не си сънувал лош сън?

Той я пусна, объркан.

— На теб ти имаше нещо.

Деница звучно се засмя:

— На теб ти има нещо, щом ме разтърсваш и будиш с викове.

Тя интуитивно усещаше, че ако разкаже на Вихтун за преживяванията си, няма да срещне разбиране. Затова по всякакъв начин се опитваше да скрие това, което ѝ се случваше.

— Ти гледаше втренчено в една точка, Деница. Съскаше и се мяташе като полудяла... — Вихтун се запъна, — ... нещо не е наред.

Деница избухна в още по-силен смях.

— Ти наистина си сънувал странен сън, Вихтун.

Той я изгледа разколебано. Постепенно започна да се съмнява в себе си и не след дълго двамата се смееха весело, а Деница съскаше, отваряше широко очи и „плашеше“ развеселения Вихтун.

* * *

Бакуриан и министър Тобел вечеряха в просторната, затоплена от огъня шатра. До ушите им достигаше свистенето на вятъра и цвиленето на конете. Разговорите на войниците отдавна бяха заглъхнали. Само от време на време някой се провикваше, я за да

наругае другаря си, я за нещо друго, и отново наставаше тишина. Утрешният ден щеше да е тежък и воините рано се прибраха в шатрите си. Само един хълм ги делеше от Артебос, първия град, който трябваше да превземат по пътя за Истрос.

И двамата мълчаха. Въпреки непоклатимата си убеденост в победата, Бакуриан бе обхванат от напрежение и безпокойство. Това не му харесваше и той се опитваше да потисне тези чувства, като не мисли за предстоящата битка. Но по един или друг начин мислите му все се връщаха на нея.

— Господарю, може ли да вляза? — стресна го гласът на придружителя, застанал до чергилото.

— Влез.

Придружителят отметна кожата и в шатрата нахлу хладина.

— Един от съгледвачите е тук. Има новини за вас.

— Да дойде.

Войникът влезе и след задължителния поклон заговори отсечено:

— Пратеници на Издулор. Искат да се срещнат с вас.

Бакуриан повдигна изненадано вежди и нареди на съгледвача:

— Излез и чакай отвън.

Когато чергилото се спусна след войника, Бакуриан погледна въпросително Тобел:

— Какво ще кажеш?

— Приеми ги. Издулор не е за подценяване.

— Да, но се държи като страхливец. Започвам да мисля, че славата му е значително преувеличена.

— Ти още не знаеш с какво предложение идват пратениците.

— С каквото и да е. Нима мисли, че ще приема мир или че ще ме уплаши с приказки и ще се върна, при положение, че вече съм повел войска!?

— Приеми ги. Поне чуй какво имат да кажат.

Бакуриан извика войника:

— Колко са?

— Двама.

— Доведи ги тук.

Бакуриан не повярва на очите си. В шатрата влезе учителят му от школата в Карпонили. Скочи на крака, поклони се и заговори на билиарски:

— Учителю?!

Жрецът се огледа и спокойно седна върху натрупаните за тази цел кожи. Направи знак на придружаващия го войник да излезе и многозначително изгледа Тобел, който се изправи, поклони се и също излезе навън. Останаха сами и жрецът се обърна към все още стоящия прав Бакуриан:

— Седни, сине.

Бакуриан седна срещу жреца:

— Учителю Татра, радвам се да ви видя. Но искам от самото начало да ви кажа, че ако сте дошли да преговаряте с мен от името на Издулор за мир, ще се върнете в Истрос с отказ. Твърдо съм решен да водя тази война и се учудвам, че Издулор вече втори път изпраща при мен пратеници. При това, първо се опита да ме манипулира с изгоден брак, а сега и с уважението и почитта ми към вас.

— Разбирам, Бакуриан. Сега чуй какво имам аз да ти кажа. Не се учудвай, че Издулор моли за мир и ти предлага съюз чрез брак с принцеса. Точно затова той е достоен владетел и заслужава да бъде император на свещената страна. Забрави ли на какво съм те учил през годините, прекарани при нас? Дипломатичност, смирение, правда и реална преценка. Къде е всичко това, Бакуриан? Води те гордостта, алчността, желанието за превъзходство. Не завиждай на силните, Бакуриан, а се учи от тях.

— Но, учителю, аз искам независимост за страната си. Нима ние не можем да бъдем достоен народ, без Издулор да се намесва в политиката ни?

— Може, Бакуриан, но извоювай това за страната си, като постигнеш успех в културата, занаятите, търговията. Развий тези дейности, направи страната си богата, създай възможност на способните да се развиват в мирна обстановка под твоята закрила. Не похабявай богатствата на Уголия в битка, която няма да спечелиш.

Бакуриан наведе глава и сви устни. Знаеше си, да не приема пратеници, но защо ли послуша този глупак Тобел. Жрецът разклати увереността му и го накара да се почувства като малко момче.

— Колелото на живота се върти, Бакуриан — продължи жрецът, — понякога силните стават слаби, а слабите — силни. Ти си учил това, но си учил и друго. Ти носиш отговорността за цяла Уголия и е непростимо, че я хвърляш в обречена битка за твоя собствена прослава

и изгода. Оправдание е, че искаш независимост за Уголия. Първо докажи какво благо — по-добро от Издулор и делата му — ти можеш да дадеш на страната си. Тогава отхвърляй Издулор и покровителството му. Той ти дава тази възможност и още веднъж те моли да приемеш дъщеря му за жена и да живеете в мир. Аз също те моля, Бакуриан, смири се. Аз не съм покровител само на билиарите, но и на целия човешки род. И затова те моля, направи го за доброто на народа си. Нима ти не си човекът, който си, благодарение на това, което научи в манастира? А сега си тръгнал на война срещу нас. Толкова ли си слаб, сине?

Бакуриан продължаваше да стои с наведена глава. Да се спре като страхливец пред погледа на всички мъже, които е повел след себе си и на които е обещал победа? Да се обърне и да се върне в Уголия?! Никога!

Гласът му беше тих, но твърд:

— Няма да се върна обратно.

Жрецът се изправи:

— Честолюбие то е от най-големите врагове на човека, Бакуриан.

Бъди здрав.

Тръгна към входа на шатрата и преди да излезе, погледна отново към Бакуриан. Той продължаваше да седи с наведена глава.

Министър Тобел видя, че жрецът и придружителят му се отдалечават на конете си, и понечи да се върне в шатрата. Като го зърна, Бакуриан скочи и гневно се развика:

— Вън, вън отук! Защо ли те слушам? Защо ли те търпя? Махай се, искам да остана сам!

Бакуриан се разбесня и започна да хвърля кожите, възглавниците, съдовете и всичко, което му попадна пред погледа. Хвърли се на земята и заудря с юмрук по нея. Защо, защо послуша този кретен Тобел? Постепенно яростта му стихна. Няма да се поддаде на манипулациите на Издулор. Прати му жреца от страх, от страх и от нищо друго. Гневният изблик го изтощи. Той се уви с кожи и полегна. Сънят дойде по-скоро, отколкото се бе надявал.

Но изведнъж скочи с вик. Пот се стичаше по лицето му, а крайниците му трепереха като в треска.

— Господарю, желаете ли нещо?

Лицето на придружителя се подаде на входа на шатрата.

— Квесел, донеси ми квесел! — Бакуриан продължаваше да трепери.

Този сън! Защо пак сънува същия сън!? Беше му се присънил отдавна, в нощта преди да го провъзгласят за пръв предводител на Уголия. Сънува ритуала на приобщаването. Ритуал, с който жреците овенчаваха края на обучението в школата.

До високия портал на манастира отвеждаше застлан с камъни път, дълъг поне два километра. Пътят минаваше над широка и дълбока пропаст. Сградата се намираше отвъд пропастта. Беше висока, от камък, на седем етажа, вградена в огромен скален масив, извисяващ се зад нея. От двете страни на каменния път се издигаха през три метра бели каменни колони. На всяка колона бяха издълбани на савхи златни надписи и имена. Бакуриан така и не узна какво означават надписите. Когато учениците завършваха, в нощта преди отпътуването им жреците ги нареждаха пред колоните. Посочваха на всекиго неговата колона. И тогава започваше ритуалът. Жреците излизаха в белите си роби с горящи факли в ръце и планинското ехо понасяше молитвите им.

Бакуриан знаеше, че с ритуала вграждат сенките на възпитаниците в колоните, за да ги приобщят завинаги към знанието и морала, които им е дала школата. След приобщаването върху всяка колона със златни букви се изписва името на стоящия пред нея ученик.

И ето, той за втори път сънува един и същи сън, и то отново в навечерието на важно за него събитие. Сънува, как стои прав, с лице към колоната. Пропастта под него зловещо чернее и тук-там из въздуха плуват светещи кълбета. Около него играят сенки от запалените факли, а зад него звучат в хор равните и бездушни гласове на жреците:

— Хутам енам локас. Двештид татра, асме те гата. Хутам енам локас адате...

Той се взира в златните надписи, издълбани в колоната, опитвайки се да ги прочете. Тогава, сякаш с нож издълбани в жива плът, се появяват кървящи букви, които той разпознава. Вцепенява се от страх, когато прочита собственото си име. Опитва се да извика, но от устата му не излиза никакъв звук. Обръща се към жреците, ала на пътя няма никого. Той стои сам сред редицата от колони, а гласовете продължават да звучат монотонно:

— Хутам енам локас. Двештид татра, асме те гата...

Обръща се пак към колоната, а по нея от горе до долу се стичат кървави вадички и образуват локва в краката му. Този път викът му прозвучава — силен и ужасяващ. Хуква да бяга, но накъдето и да се обърне, облятата в кръв колона е пред него. Обезумял, Бакуриан се втурва към колоната, бута я и заедно политат в зейналата паст на пропастта.

8. КОЛЕСНИЦАТА

Двамата дълго вървяха и накрая стигнаха до колесница с два коня. В колесницата имаше само едно място, на което със златни букви беше написано неговото име. Момичето се разплака:

— Сигурно аз не съм твоята душа, нито ти моята, щом животът ни разделя.

Той обаче без колебание я хвана за ръцете и каза:

— Това е моят дълг. Аз трябва да се кача в колесницата и да извърша множество дела. Но ако ти си моята душа, а аз съм твоята, несъмнено някой ден ще се съберем отново. Когато те видях в огледалото, ти ми каза, че гласът ти понякога ще достига трудно до мен, но че ние сме едно и също нещо, разделено от материята. Ако това е така, ние ще се разделим само временно. Виж, и твоята колесница пристигна.

Момичето се обърна, и наистина — колесница, подобна на първата, но с нейното име, беше спряла близо до нея.

— Но защо е необходимо да се разделяме? Няма ли дотолкова да се отдалечим един от друг, че повече никога да не се намерим? — попита момичето, а от очите му продължаваха да бликат сълзи.

Момчето се замисли и отвърна:

— Нали тръгнахме да търсим отговор дали аз съм твоята душа, или ти си моята. Щом животът ни разделя, значи това е начинът да разберем.

Момичето не продума и думичка, само се повдигна на пръсти и го целуна по бузата. После бързо се качи в колесницата и потегли. Той гледа след нея, докато се изгуби в далечината. Сетне се качи в своята колесница.

VIII ГЛАВА

ПРЕДСКАЗАНИЕ

Сивите от четвъртото стадо се изхлузваха от слузестите си обвивки. Нежният мъх по телата им беше влажен и прилепнал за кожата. С полуотворените си очи те се опитваха да различат нещо в заобикалящите ги мрак и миризма на влажна пръст.

Асура усети от дълбините на скривалището си, че сивите вече се измъкват от зародишните ципи. Тръгна нагоре към гнездата. Трябваше да им помогне и да ги изведе на повърхността. Само след няколко часа стадото вече ще събира нектар и прашец навън, сред простора. Достигнала най-горния почвен слой, тя видя една сива точно пред себе си. Грубо я придърпа и хубаво я облиза. Щом я пусна, отворилата широко очи сива плахо се запромъква към слабия проблясък на светлина някъде над нея. Но в този момент в главата ѝ прозвуча властният хрип на майката и тя застина на място. Сивата никога не излиза сама! Това бе първият урок, научен от Асура.

* * *

Ермиар оглозга докрай пушения бут и надигна каната. Водата се разля по лицето му и тънки струйки потекоха по брадата и шията му. Напи се хубаво и вдигна поглед към мъжа и жената. Мъжът бе много висок и здрав. Около тридесет и пет-шест годишен, с остри, правилни черти. Откакто дойде, не обръщаше никакво внимание на Ермиар; обикаляше бавно около дърветата, наведен, сякаш търси нещо. Момичето му се видя още по-хубаво на дневна светлина. Бе сменило вчерашните дрехи с дълга светла рокля. Тя се наведе и вдигна нещо от земята до него:

— Не сте го използвали, а трябваше. Няма да станете скоро, ако не се намажете с този мехлем.

Той се обърна и някак надутото отвърна:

— *Защо? Аз мога да стана, когато си поискам.* — Думите ѝ го бяха жегнали, сякаш му намекуваше, че е слабак.

Тя потърси наоколо капачката, намери я, затвори бурканчето и го прибра в торбата си, без да му обръща повече внимание.

— Как се казваш? — Ермиар с интерес следеше движенията ѝ.

— Загарда.

Отвърна му, озъртайки се, и когато намери с поглед мъжа между дърветата, започна да го следи с внимание.

— Благодаря за храната, Загарда.

Момичето само кимна с глава и продължи внимателно да наблюдава мъжа.

— Какво прави той? — интересът на Ермиар се пробуди.

— Не знам — момичето сви рамене и озадачено повдигна вежди.
— Странен е, нали?

— Но нали ти го доведе?

— Да, но нямам представа какво прави. Откакто дойде в селото, живее в нашата къща. С майка ми сме сами. Той върши някои мъжки работи. Цепи дърва за огъня, постегна къщата, купува и ядене, но не знам нито за какво, нито откъде е дошъл. Много е потаен. Всеки ден излиза сутрин, обикаля околностите и се връща привечер, някой път и по тъмно.

През това време мъжът бе клекнал и се вглеждаше внимателно в нещо, което само той виждаше. Огледа се, видя че го наблюдават, изправи се и с бързи крачки се приближи към тях.

— Е, нахранихте ли се? — гласът му беше груб, интонацията — сопната.

Ермиар кимна. Мъжът застана до него и протегна ръка.

— Хванете се за мен. Ще ви помогна да стигнем до селото.

Ермиар си спомни, че се изперчи, как ще стане, когато си поиска, и не обърна внимание на протегнатата ръка. Събра сили и се опита да се изправи сам. Болката го прониза толкова силно, че бързо прие помощта на мъжа и бавно се надигна. Лицето му се покри с руменина — беше се изложил пред Загарда. Но тя не даваше вид, че е забелязала, зяпаше разсеяно някъде към хоризонта. Мъжът го прихвана през кръста и двамата тръгнаха след Загарда. Ермиар го погледна крадешком. Въпреки сърдитото и строго изражение, което имаше

лицето му, то се хареса на Ермиар. Силата, която излъчваше атлетичното му тяло, предизвикваше и възхищение, и респект.

— Името ми е Ермиар.

Мъжът се извърна и го изгледа така, сякаш го вижда за първи път:

— Знам.

Ермиар замълча. Непознатият явно не държеше на добрите обноски. След няколко крачки Ермиар отново направи опит да завърже разговор:

— А вашето как е?

— Кое?

Първоначалното добро впечатление се изпари и Ермиар загуби търпение. За какъв се мисли този селянин? Въпреки неизгодната си позиция, той изгледа надменно непознатия и отвърна с леден глас:

— Или сте глупав, или се правите на такъв, но и в двата случая името ви вече не ме интересува.

— Чудесно.

Отклониха се от скалистия бряг и стигнаха до междуселски път, край който кротко си пасеше дорест оседлан кон. С помощта на непознатия грубиян Ермиар криво-ляво го възседна. Мъжът поведе коня, Загарда изостана зад тях, а принцът потъна в мълчание, старайки се да не обръща внимание на болките и да не пъшка при всяко по-рязко и неритмично движение на коня.

Държанието на мъжа донякъде обърка Ермиар. Благодарение на произхода си той беше свикнал да му демонстрират почит и уважение.

Пренебрежителното отношение на един най-обикновен ури-сантропи го накара да се замисли. Колко по-различен е животът в Исинеийския дворец от този на обикновеното билиарско население. Но може би хората без потекло и привилегии живееха по-щастливо!? Ермиар, още от завършването на Карпонилската школа, се питаше какво е мястото му в този свят. Целият му живот, от раждането нататък, бе предопределен. Други бяха решили къде ще учи, коя ще е жена му, а по наследство получаваше и управлението над област Онгалада. Но никой никога не го бе попитал какво желаят умът и сърцето му.

Селото беше малко и спретнато. Повечето къщи бяха едноетажни, с овощни и зеленчукови градини отзад и лехи с пъстри

цветя край предния вход. Ермиар видя в далечината храма, извисяващ се над всички останали къщи, но така и не стигнаха до него. Свиха в една тясна улица и се озоваха пред голяма къща. Беше на два етажа, доста стара и занемарена. Боята ѝ беше олющена, няколко прозореца липсваха, но си личеше, че навремето е била много хубава. В голямата градина имаше и втора постройка, едноетажна. Според преценката на Ермиар в нея имаше поне три стаи. Под дървен навес беше завързан кон, който пасеше сено.

Момичето изчезна в къщата, а мъжът свали Ермиар от коня и го поведе към ниската постройка. Въведе го в малък коридор. Стаите наистина бяха три — поне толкова бяха вратите в коридора. Влязоха в една от стаите. Помещението беше с камина, в дъното имаше легло, а в средата ниска дървена маса. Мъжът заведе Ермиар до леглото, остави го да легне и запали огън в камината. После се обърна към него:

— Името ми е Безмер. Живея в съседната стая — и излезе.

Останал сам, Ермиар се повъртя известно време, премръзнал до кости. Скоро огънят затопли стаята и той престана да зъзне. Мислейки за странните събития, случили се напоследък, неусетно заспа.

Събуди се по тъмно. Огънят в камината гореше и светлината му беше достатъчна, за да забележи храната, оставена на масата. Наяде се добре. На масата намери и бурканчето със странния мехлем. „Защо пък не?“ — помисли, и внимателно намаза натъртените места по тялото си, преди да легне отново. По-късно, вече в просъница, Ермиар дочу шум от отварянето на външната врата, после проскърца и вратата на съседната стая.

Загарда разтребваше остатъците от храна. Лъчите на слънцето играеха по масата, по косите и ръцете ѝ. Ермиар не се обади, а продължи да я наблюдава. Движенията ѝ бяха бързи, отсечени и някак припряни. Често поглеждаше към вратата, спираше, ослушваше се и продължаваше да шета. Когато свърши, Загарда се изправи, прокара ръка по челото си и въздъхна. Сети се, че в стаята има и друг човек, и погледна към Ермиар. Като видя, че и той я гледа, се сепна, но после се усмихна широко:

— Видях, че сте използвали мехлема. По-добре ли сте?

Ермиар се размърда под завивките. Тялото наистина не го болеше толкова много, колкото предишния ден.

— Мисля, че съм по-добре. Какъв е този мехлем?

— О, съдържа много билки, прави го майка ми. Не знам какво слага, но наистина лекува. Сигурно сте гладен. Сега ще ви донеса нещо.

— Чакай, къде да се измия?

— Банята е до вас.

Тя се върна с голямо парче хляб и паница топла супа. Ермиар, измит и спретнат, се зае бързо с храната. Докато опитваше от супата, повдигна очи и видя, че Загарда стои права до вратата и се суети, сякаш се чуди дали да остане, или да си тръгне.

— Седни де — усмихна се мъжът.

Тя сведе притеснено глава и седна срещу него. Ермиар се нахрани и доволен се облегна назад:

— Много вкусна супа. Кой я приготви?

— Аз — тя притеснено се размърда. — Но вие сигурно сте привикнали на по-изискани ястия, наистина ли ви хареса?

— Да, Загарда, много беше вкусна. Говори приятелски с мен, няма нужда от официалности. Ти ми направи добро. Не знам как да ти се отплатя.

— О, ние с мама бихме направили това за всекиго. Нали тя е лечителка.

— И все пак... — Ермиар не довърши мисълта си. — Няmate ли жрец в селото, да ви лекува? Защо майка ти върши това?

— О, имаме — Загарда се наведе към него и тихо прошепна: — Но майка ми е по-добра.

После с бързо движение се дръпна назад и звучно се засмя. Ермиар не се присъедини към смеха ѝ, видя му се нередно, без сам да разбира защо, и бързо смени темата:

— Откъде мога да си купя кон?

Загарда спря да се смее така внезапно, както и започна, и отговори със сериозно изражение:

— На пазара продават, но не бързайте. Останете поне още един ден, докато оздравеете напълно.

Ермиар кимна:

— Сигурно ще се наложи да остана още известно време — той надникна през прозореца. — В коя област се намираме? За първи път попадам тук.

— Лексинта Варнас. От Кодили до столицата има девет-десет дена път. Но казахте, че отивате в Карпонили. До там са около двадесет дни.

Скърцането на отваряща се врата ги прекъсна. Безмер бе станал от сън. Ермиар с учудване забеляза, че шумът от отварянето на вратата накара девойката да скочи и бързо да грабне съдините от масата. Лицето ѝ поруменя и дишането ѝ се учести. Ермиар смътно усети на какво се дължи тази промяна и с изненада установи, че не му стана приятно. Наистина я харесваше, но чак да ревнува... Стана и отвори вратата. Безмер вече излизаше от банята. Не обърна никакво внимание на Ермиар, а погледна към Загарда:

— Има ли нещо за ядене?

— Да, супа — тя сведе поглед. — Да донеса ли?

— Аха — Безмер отвори вратата на стаята си и я затръшна след себе си.

В същия момент Загарда се спъна и изпусна чиния. Двамата с Ермиар се наведоха едновременно, но Ермиар пръв я хвана и я подаде на момичето. Погледите им се срещнаха:

— Благодаря ви — смотолеви притеснено тя, — трябва да тръгвам.

Изправи се и бързо излезе от стаята.

Той остана известно време клекнал. Загарда имаше хубави очи.

Ермиар се разхождаше в градината. Вече втори ден прекарваше или в стаята, или навън, но стигаше само до ниската ограда и не проявяваше интерес към селото. Мъчеше се да си спомни как се е озовал тук и какво се е случило с „вълците“, но безуспешно. Безмер изчезваше всеки ден нанякъде и само по звуците на вратите, нощем и рано сутрин, се разбираше, че живее тук. Загарда се появяваше за малко, колкото да му остави нещо за ядене или да разчисти. Желанието ѝ да разговаря с него сякаш се бе изпарило в момента, когато изпусна чинията. А от странната ѝ майка нямаше и следа. Откакто пристигна в селото, дори един път не я чу, нито я видя. В двора често идваха някакви хора, повечето жени, и влизаха в къщата, но ги посрещаше и изпращаше Загарда.

„Утре ще си купя кон и ще се махна от това затънтено село“, мислеше Ермиар, докато кръстосваше за пореден път градината. Тялото вече не го болеше толкова благодарение на белия мехлем, а

всекидневната скука така му омръзна, че бе готов да се махне на момента. Разнообразяваха го единствено догадките, които се опитваше да прави по отношение на мистериозния си съсед. Но колкото и да си блъскаше главата, не успяваше да намери логично обяснение на странното му поведение и целодневните му разходки. Бързо го умориха и тези мисли. Остана му утехата, че съвсем скоро ще напусне новите си познайници. Дори Загарда, когато го посещаваше, за да му донесе храна, вече не му се виждаше толкова хубава и интересна.

Както се разхождаше, по-скоро със сетивата си усети напрежението. До ушите му долитаха непривични звуци, но той продължаваше да мисли за предстоящия ден и не обърна внимание на обхваналата го, незнайно как и защо, възбуда. Постепенно безпокойството взе връх и той се послуша внимателно.

Из тесните улици на селото хората не ходеха, а притичваха; дочуваха се тревожни гласове; вратите на съседните къщи се отваряха и захлопваха с необичайна честота; майки прибираха играещите деца. Обзе го любопитство и се запъти към улицата, да разбере какво става, но бе пресрещнат от забързаната и задъхана Загарда:

— Артебос е обсаден от уголските войски. Във война сме. — Тя го погледна с разширени от уплаха очи и продължи: — Ако имате някакъв багаж, съберете го, отиваме в пещерите.

— Какви пещери, Загарда? Как разбра за Артебос?

— Дойде пратеник на кан-императора Издулор. Наредено е да се скрием в пещерите извън селото и там да чакаме още заповеди от Истрос.

— Къде е пратеникът?

— Замина още преди час за съседното село Пулчир.

— Какви са тези пещери?

— Помните ли скалите, дето ви изхвърли реката? По-навътре в гората, в скалите има пещери. От край време при опасност намираме убежище там. Бързо, побързайте.

И момичето се втурна към къщата. Ермиар се ядоса:

— Загарда — гласът му бе груб и властен, — спри веднага и се успокой.

Тя се обърна и стреснато го изгледа. За първи път го чуваше да говори така.

— На какво разстояние оттук се намира Артебос?

- Шест-седем дни път с кон.
- Има ли друг обсаден град?
- Не знам — уплахата не слизаше от лицето й.
- Кой е върховен в селото?
- Секубал.
- Къде мога да го намеря?

— На площада, всички се събират там, за да отидем заедно в пещерите.

— Добре, върви. Съберете си багажа и ме изчакайте тук. Ще дойда да ви взема. И стига си се паникьосвала. Артебос е далече.

Ермиар излезе на улицата и се отправи към площада. Не познаваше селото, но се ориентира лесно по хората, стичащи се към центъра, както и по високата кула на храма.

Площадът беше във формата на квадрат. В единия му край се издигаше храмът, но Ермиар не успя да види нищо друго, тъй като море от хора го изпълваше и дори тези, които тепърва пристигаха, се принуждаваха да застават по съседните улици. Хората водеха всякакъв добитък и коне, натоварени с вързопи покъщнина. Малки деца ревяха, гушнаха полите на разтревожените си майки, а мъжете се събираха на групи и от време на време ги гълчаха, за да млъкнат.

Ермиар с възмущение си пробиваше път сред тълпата. Какъв управител е този Секубал, щом допуска тази бъркотия? Нима в това село няма жрец или някой с повече мозък? Разпита тук-там и накрая едва успя да си проправи път до стълбите на храма, където управителят Секубал, побелял и прегърбен мъж, се караше на някаква жена, която не оставаше по-назад и го ругаеше здравата. Ермиар се стъписа пред тази жалка и комична сцена. Постоя известно време като зрител — сред дюдюканията и подигравките на хората — и със свъсени вежди застана между Секубал и разгневената жена.

— Ти пък кой си? — старецът го изгледа учудено.

Ермиар не си даде труд да му отговаря, а ядосано се развика:

— Не те ли е срам? Какъв управител си ти? Викнал си цялото село за публика на семейните ви кавги.

Хората, застанали наоколо, млъкнаха и впериха очи в него. Секубал предизвикателно наклони глава и надменно изгледа Ермиар:

— Кой си ти, вчерашен сополанко такъв, и откъде си, та да ми казваш какво да правя?

— Не си позволявай да говориш така на бъдещия кан-предводител на Онгалада. Аз съм Ермиар, син на Иртхитюин, и те питам кой луд те е направил върховен на Кодили и къде му е бил мозъкът? Жена ти щеше да се оправи по-добре от теб, изкуфял дъртак такъв. А теб те бива за върховен само на стадо крави.

Дружен смях избухна след последните думи на ядосания Ермиар. Но когато изгледа смръщено тълпата, кикотът утихна и спря. Секубал наведе глава и тихо помоли:

— Простете, господарю. Не ви познах. А жената е луда горката, така ме ядоса, че...

Ермиар нетърпеливо го прекъсна:

— Не искам да слушам глупавите ти оправдания. Къде е жрецът на селото?

— Умря преди два дена — наведе глава Секубал.

Ермиар замълча за момент и попита:

— Какви са новините от Истрос?

— Артебос е обсаден от огромна уголска войска. Пратеникът нареди да се скрием и да чакаме заповеди. Ако се наложи, мъжете ни ще заминат за Сатрос, най-близкия до Артебос град, но само ако получим заповед от Издулор.

— Добре. Слушай ме внимателно. Първо, още сега изпрати съгледвачи във всички посоки и веднага махни хората от площада и улиците. Нека всички се приберат по домовете си. Жените и децата да са готови най-късно след три часа да напуснат селото, и то без никакъв багаж и животни, освен ядене, дрехи и конете, които ще яздят. Избери десет мъже, които да ги придружат. Още двайсетина мъже ще трябва за добитъка и багажа. Ще тръгнат утре рано сутринта. Останалите мъже да останат по домовете си, докато реша какво ще правим по-нататък. Намери ми кон и ме чакай тук, скоро ще се върна. И по-живо!

Секубал се поклони, а Ермиар тръгна обратно към къщата на Загарда. Този път не се наложи да разбутва тълпата. Мълвата за присъствието му се разнесе от уста на уста из множеството и хората сами му правеха път.

Загарда очакваше Ермиар, застанала пред къщата. Нетърпеливо се оглеждаше на всички посоки. Видя го да се задава, махна му с ръка и когато той я наближи, заговори припряно:

— Елате, майка ми иска да разговаря с вас. Каза, щом дойдете, да ви заведе при нея.

— Не сега. Донеси ми нещо за ядене.

— Моля ви, елате. Вие не я познавате. Не помня досега да е искала да разговаря с някого. Винаги другите искат помощта и съветите ѝ. Сигурно е важно.

Ермиар си припомни подигравателния смях на старицата и отново изпита неприязън, но любопитството надделя и тръгна след Загарда, макар и с нежелание.

Къщата беше мрачна и тъмна. Изкачиха се по дървено стълбище, което жално поскърцваше, и минаха по дълъг коридор. В дъното на коридора Загарда го въведе в претрупано с мебели помещение и излезе. Ермиар се огледа, но не видя никого. Върху дървени лавици стояха шишета, стъкленици и бурканчета с най-различни течности и мехлеми. По стените висяха изсушени снопове билки, върху масата имаше натрупани книги. Докато разглеждаше стаята с интерес, една завеса, която до този момент не бе забелязал, се дръпна и старицата влезе при него. Накани се да я поздрави и тръгна към нея, но тя махна отпъждащо с ръка:

— Седни тук — посочи му една ниска маса с два стола. Върху масата имаше голяма стъклена купа с вода, на чието дъно забеляза някакви почернели листа.

Ермиар послушно седна на стола. Въпреки краткия си престой в селото, той привикна към безцеремонното отношение на селяните, които не познаваха дворцовите обноски и живота в града. Тъй като не беше нито суетен, нито самовлюбен, непринудеността в отношенията им дори му харесваше.

Старата се приближи до него, наведе се и надникна с внимание в очите му:

— Момче, ти чувал ли си за оренда?

— Да, чувал съм думата.

Ермиар не я чуваше за първи път. Жреците я споменаваха в разговорите си, но не знаеше значението ѝ. Старицата не обърна внимание на отговора му и продължи да говори:

— Оренда е сила, която живее у всекиго. Тя може да преминава всякакви граници, да влиза от човек в човек, в предмети и в животни.

Оренда е форма и сила, дух и вечност. Тя е в кръвта ни, в сърцето, в главата, но малцина намират пътя към оренда, малцина я познават.

Устните ѝ зашепнаха някакъв стих, който постепенно премина в мелодия:

*Чудна, страшна и красива, разперила крила,
неописуема, зловеща, по-черна от смъртта.
Отровна, злобна, но и мила, по-нежна от роса,
могъща, силна, дива като вековната земя.
И зла е, но и жива е, по-жива от дъха,
по свежа е от въздуха, по-мокра от вода.
След стъпките ѝ кървави, разкъсали плътта,
ще тръгне пътят към орендата, ела след мен, ела!*

Ермиар никога не бе чувал такава музика. Унесе се, тъй като гласът на старата жена бе хубав и нежен, а извивките на мелодията го плениха. Изненадващо тя млъкна, бръкна с ръка в купата и напръска лицето му с водата. Това го стресна и той започна да се бърше с ръка, а жената отново избухна в странния си смях:

— Ха-ха-ха! — седна срещу него и го загледа хитро с черните си мънистени очи. — Голям мъж, а го е страх от водата, ха-ха-ха...

Смехът ѝ секна така внезапно, както и пеенето. Лицето ѝ придоби сериозно и страшно изражение, когато каза:

— Ти си тръгнал по пътя на оренда. *Изправи се и върви, защо се страхуваш?*

Ермиар се ядоса и скочи на крака. Не се развика само защото тя го бе приютила в дома си, но нямаше намерение да стои там и да я забавлява. „Явно е напълно луда“, помисли Ермиар с досада. Вече достигна вратата, когато кикотът ѝ спря:

— Забрави нещо, момче.

Ермиар се извърна и видя в ръката ѝ, протегнатата към него, да блести някаква верижка. На края ѝ висеше предмет, който той не успя добре да различи. Поколеба се за момент, но се върна и протегна ръка, за да го вземе. Тя обаче го дръпна бързо към себе си:

— Преди да го вземеш, да знаеш и да помниш: До вратата друг ще те заведе, но ти трябва да я отвориш!

Старата постави верижката на масата, изправи се и се скри зад завесата, откъдето се бе появила. Ермиар взе верижката и я разгледа. Беше изработена от непознат му метал. На нея беше закачен голям кръгъл медальон от същия метал. В средата на кръга бе гравирано свещеното Дърво, заобиколено от надписи на савхи. На обратната страна на медальона изпъкваха само три окръжности, две от тях — близо една до друга, а третата — по-отдалечена от останалите. Всичко това му се стори много странно, но той се замисли за момент, каза си на ум: „Какво пък толкова, ако го взема?“, и окачи медальона на врата си. Измъкна се бързо оттам и слезе внимателно по паянтовите стълби. Загарда го очакваше:

— Оставила съм ядене в стаята ви.

— Благодаря ти — погледна я право в очите. — Майка ти е странна жена, Загарда.

Момичето наведе глава:

— Веднъж тя ми каза, че не сте попаднали случайно тук, а за да възстановите равновесието. Но не знам какво означава това. Каза също, че сте с добра душа и затова злото ви е повикало в Кодили.

Тези думи на девойката затвърдиха мнението на Ермиар за старата. Загарда сякаш усети това и добави:

— Някои казват, че е луда. Струва ми се, че и вие искате да кажете същото.

Ермиар не обичаше да се оправдава и увърта, затова не каза нищо повече, а се запъти към стаята си.

9. СИЛА

Когато се качи в колесницата и хвана поводите, почувства прилив на огромна сила. Тя го теглеше напред и той забрави, че търси душата си. Всичко останало загуби смисъл, освен стремежа да овладее тази сила и да я използва, за да насочва колесницата, накъдето си поиска.

— Аз хванах живота в ръцете си — помисли той и препусна да се надбягва с вятъра.

IX ГЛАВА

ОБСАДАТА

Деница, облегната на прозореца, премести погледа си от препускащите в далечината конници, предвождани от Янкул, Вихтун и Угаин, и го устреми към мястото в градината, където бе видяла Салистар в деня на пристигането си. Птички прехвъркваха по клоните на високото дърво и слънцето шареше с отблясъци едрите му листа. В свежата утрин нямаше какво да я безпокои, но тя се чувстваше по-самотна и по-объркана от всякога.

Кан-предводителят Умар бе тръгнал ден по-рано от синовете си. Дойде новината, че Артебос е обсаден, и въпреки че бе на голямо разстояние от Юртия град, кан-предводителят взе мерки за защита. Всички мъже се събираха на лагер във външния град, откъдето щяха да бранят вътрешните стени на града, приютили жените и децата и двореца Юртия.

Деница обаче не се притесняваше толкова от войната, колкото от пристъпите, които продължаваха, както и от странната поява на Салистар в Юртия. Все повече я възприемаше като лоша поличба. А отношенията им с Вихтун потвърждаваха опасенията ѝ — нещата между тях не вървяха въпреки доброто начало. Тя не можеше да се отпусне пред него, не го харесваше и компанията му я отегчаваше. Само няколко дни след решението си да се опита да го заобича, разбра, че това е невъзможно. Янкул ѝ се сърдеше и я отбягваше, както тя бе постъпила с него по време на пътуването. Майката на Вихтун кан-царица Деви се стремеше да се сближи с Деница. Интересуваше се за здравето ѝ, канеше я на дворцови сбирки и по два-три пъти на ден търсеше компанията ѝ. Но Деница изпитваше угризения за това, че не обича Вихтун, и въпреки симпатията си към кан-царицата се стремеше да избягва компанията ѝ. Това поведение я обрече на изолация и самота. Избягвайки Деви, Деница губеше шансовете си да води пълноценен светски живот.

Въздъхна и прокара ръка през косите си. Мислите ѝ се въртяха най-вече около пристъпите. Единствено личната ѝ кан-придружителка знаеше за тях, а Деница я бе предупредила, че ще я убие, ако каже и дума на някого. Постоянно се страхуваше Вихтун или някой друг да не види припадъците ѝ. Затова сега чувстваше известно облекчение от заминаването на мъжа ѝ за външния град. Едва бе успяла да го убеди, че е сънувал в нощта, когато бе получила последния пристъп. Най-много я измъчваше фактът, че няма към кого да се обърне за помощ. Тя въздъхна и тъкмо когато се наклони да се махне от прозореца, зърна тъмната и висока фигура на Салистар. Той стоеше на същото място до дървото и я гледаше. Този път Деница отвърна на погледа му и двамата доста продължително останаха втренчени един в друг. Салистар пръв извърна очи и се огледа наоколо. Из парка се мяркаха войници, охраняващи двореца; сред храстите и цветните лехи градинарите поливаха, плевяха, подкастрияха, окопаваха... И въпреки че Салистар стоеше на място, видимо отвсякъде, никой не забелязваше присъствието му. След като обходи всичко с поглед, той отново се обърна към Деница, която го наблюдаваше внимателно. Вдигна ръка и посочи към една беседка недалече от мястото, където стоеше. Беседката бе прикрита почти изцяло от зеленина. Сърцето на Деница щеше да изскочи, толкова силно туптеше. Но тя решително излезе от стаята, с намерението да отиде в беседката и да разбере какво иска този мъж от нея.

Салистар се изправи, когато Деница се приближи, и я поздрави с присъщата си иронична и крива усмивка. Но тя не обърна внимание на изражението му, а се озърна предпазливо. Не видя нищо обезпокоително и тихо прошепна:

— Какво искате от мен? — гласът ѝ бе тревожен, този човек я плашеше.

— Не съм съгласен с вас, Деница — той се наклони към нея и тя усети дъха му. — Вие искате нещо от мен, не аз от вас.

— Грешите — тя направи крачка назад и смело го погледна в очите. — Какво ви кара да го мислите?

— Погледнали сте сива в очите, Деница, а никой не ви е казал, че така не бива — изражението му беше сериозно, но погледът и тонът му сякаш бяха предназначени за малко детенце, сторило беля.

Тя се стъписа и го изгледа с разширени от учудване очи:

— Но как... как сте разбрали за това?

— Хм, потърсили сте помощта не на когото трябва. Подлата каста на така наречените жреци няма да ви помогне. Те мислят единствено и само за себе си.

— Не ми отговорихте на въпроса. Как разбрахте?

— Не ви отговорих, защото нямам такова намерение. Но мога да ви помогна.

Деница се смълча и замисли. Салистар не ѝ харесваше, но желанието ѝ да се отърве от пристъпите победи над предпазливостта ѝ.

— Как ще ми помогнете? — тихо попита принцесата.

— Първо, трябва да ми се доверите — разсеяно отвърна Салистар и погледът му се зарея из дворцовата градина, — а след това ще научите истината за сивите и връзката им с жреците.

Любопитството започна да човърка Деница и тя несъзнателно седна на пейката.

— Слушам ви.

— Не тук и не сега — очите му сякаш се впиха в нейните и тя изгуби способността да вижда друго, освен тях... Когато се осъзна, от Салистар вече нямаше и следа. Небето бе притъмняло и хладен ветрец разбърка косите ѝ. Деница се изправи и тръгна към двореца. Очите ѝ се напълниха със сълзи. Дори опасенията и страхът започнаха да отстъпват пред отчаянието. Други чувства не ѝ останаха.

* * *

Асура, свита на кълбо, се пробуждаше от краткия си сън. Скоро щяха да се появят сивите, за да ѝ донесат еликсир. Бе ги призовала. Гладът ѝ нарастваше, тя усещаше края. Оставаха ѝ още няколко дни, преди да тръгне на път. Майката се размърда и надигна. От муцуната ѝ се понесоха задавени хрипове. Асура беше единствената оцеляла. Бе се крила и спотайвала през всичките тези години. А сега бе дошло времето да продължи рода си. Идваше времето на новата майка. Асура помнеше къде е дървото, но пътят дотам беше дълъг.

* * *

Бакуриан, предводителят на Уголия, примижа, оглеждайки външната стена на Артебос. Нямаше много време за губене. Трябваше да вземе важно решение. Той се извърна и хвърли поглед към огромната войска, която бе повел. Вече два дни обсаждаха града и заемаха позиции, но той все още не беше решил дали да атакува. През нощта се срещна с пратеник на неочакван и могъщ съюзник, който се появи изневиделица и му даде идея, която сега обмисляше внимателно. Махна с ръка към придружителя си, който побърза да се приближи.

— Намери Тобел и го доведи в шатрата ми — нареди Бакуриан и с бързи крачки се отправи към срещата с първия си министър, който все още не смееше да се мярка пред очите му от нощта, когато го посети учителят Татра.

Министърът не се забави, бързо дотича в шатрата. Бакуриан едва се бе отпуснал върху меките кожи, когато чергилото се отметна и придружителят направи път на Тобел. Бакуриан нетърпеливо прекъсна поздрава му:

— Седни, трябва да обсъдя нещо с теб.

Тобел седна срещу господаря си. В скованата му стойка се усещаше напрежение. Не му се говореше с Бакуриан, чието избухване го бе обидило и озлобило, но нямаше избор и с внимание чакаше да чуе какво ще обсъждат. Бакуриан започна да излага плана си:

— Знаеш, че целите ми са две: Истрос и манастира в Карпонили.

Тобел кимна. Бакуриан продължи:

— Тогава защо да хвърлям силите си в Артебос?

— Пътят към Истрос минава оттук и ако не атакуваме града, а го отменим, артебосци ще ни подгонят в гръб и ще попаднем в засада. От Истрос сигурно вече са тръгнали насам. Ще се озовем между двете войски — на Артебос и на Истрос. Не можем да подменим Артебос.

Бакуриан поклати глава:

— Какво се вижда от кулите на града според теб? — той се изправи. В движенията и в гласа му личеше възбуда.

Тобел не разбираше накъде бие Бакуриан и затова замълча.

— Благодарение на дългите години мир около този град са израсли толкова гори и храсталаци, че едва ли виждат и половината от войската ни. Съдят за броя ни по това, което са видели съгледвачите им, когато бяхме на открито, преди да навлезем в тази местност.

— Така е — след известно мълчание отговори Тобел.

Артебос бе неголям град, построен върху полегат хълм, около който растеше гъста гора. Стената, която го ограждаше, не беше за пренебрегване. Висока, двойна, изградена от белите камъни, добивани в карпонилските кариери. За разлика от околните градове, които бяха предимно търговски и се охраняваха от малки войскови части, Артебос бе пограничен град, пълен с войници. Беше замислен и построен като отбранителна крепост пред евентуални нашественици, защото преграждаше пътя към столицата на Биляра. Но с войската си от тридесет хиляди пешаци и две хиляди конници Бакуриан имаше реален шанс да превземе града, преди Издулор да стигне навреме, за да подсили защитата му.

— Ако оставим една част от хората тук за заблуда, а с другата тръгнем към вътрешността, без да ни видят, ще си спечелим преднина — очите на Бакуриан блестяха. Личеше, че е възхитен от тази идея.

Тобел, не успял да се въодушеви като него, поклати замислено глава:

— Не мисля, господарю. Какво ще спечелим така? Издулор сигурно е на път и ще ни пресрещне. Само ще разпилеем силите си.

Бакуриан се усмихна:

— Мислил съм за това и ще ти разиграя друг вариант. Несъмнено Артебос поддържа връзка със столицата. Докато Издулор смята, че сме тук и обсаждаме града, без да имаме особен успех, няма да бърза и ще се забави, за да събере по-многобройна войска от близките градове. Така би бил по-сигурен в победата си. А докато той се готви, ние ще настъпим достатъчно навътре, за да избегнем срещата с него и да се разминем незабелязано. Той отива към Артебос, а зад гърба му ние удряме Истрос, преди да е разбрал какво всъщност става. Докато се движим към Истрос, негулите ще нападнат манастира от югозапад, а таболите и северните племена ще върлуват по границите, ще отклоняват части от билярските войски и ще им пречат да свърнат към Истрос. Ако успеем да превземем столицата, пътят ни към манастира става открит и ще се притечем на помощ на негулите... ако дотогава сангасите не са ги избили. Във всеки случай, дори ако сангасите победят негулите, както най-вероятно ще стане, то те ще бъдат достатъчно изтощени след битката. В Карпонили срещу манастира ще ни помогнат и таболците. От нас се иска да бъдем колкото се може по-незабележими, докато достигнем столицата. Ако

успеем с този план, Издулор постоянно ще бъде с няколко дни зад нас и няма да може да направи нищо.

— Но Издулор може да тръгне насам, без да губи време — възрази Тобел, учуден от увереността на Бакуриан.

— Готов съм да рискувам — с присвити очи и замислено изражение отговори Бакуриан. — Имам предчувствие, че планът ми ще успее.

— Падаме в капан, ако ни усетят — не се предаваше Тобел, чиято умора от живота се предаваше и на всичко, с което се захване.

Бакуриан бе млад, пълен с амбиции и идеи, с желание да действа, да рискува и побеждава. А министърът мразеше тази война и младостта на господаря си. Предпочиташе да си стои вкъщи и да се наслаждава на спокойния живот. До последно се надяваше Бакуриан да приеме някое от предложенията на Издулор и когато това не се случи, го налегна тежка депресия. Обсеби го мрачното предчувствие, че няма да се върне жив обратно в Уголия.

— Ще се крием — твърдо отвърна Бакуриан, който вече бе решил и никакви възражения нямаше да успеят да го отклонят.

— Много сме. Не познаваме пътищата. Трябва ни водач — сипеше аргументите си Тобел и в очите му засвяткаха гневни искри от безсилие, че няма власт да спре безумието на господаря си.

— Така е — рязко отвърна Бакуриан. — Но аз съм се погрижил. Имаме водач.

След един ден тръгваме — смръщи вежди и замълча за момент. — И искам утре по изгрев да дойдеш, за да можем с теб и командващите да определим колко хора ще останат тук и колко ще тръгнат с мен за Истрос. Дотогава нито дума на никого. Не искам да се разправям с празноглавите си министри.

— А какво ще стане с тези, които останат? — попита Тобел.

Бакуриан разсеяно го погледна. Личеше, си че не се интересува особено от този въпрос.

— Ще се бият и ще отвличат вниманието, докато могат.

— Как ще се спасят от гнева на Издулор, когато разбере, че е изигран?

Бакуриан махна с ръка и смръщи вежди.

— Това е война, а те са войници, ветровете да те отнесат! Какво си се завайкал? Ще нападат нощем, за да не усетят броя им. Ако са

достатъчно смели, никой няма да разбере, че са само шепа нещастници.

Бакуриан нервно си отсипа вода в голяма дървена чаша, изпи я на един дъх и с остър тон се обърна към Тобел:

— Свободен си.

Тобел се изправи и бързо напусна шатрата. Противно на вратата на господаря в успеха, министърът се прибра, потиснат от предчувствието за надвиснала над всички тях беда.

* * *

Асура призова стадата си и бавно се запромъква към повърхността. Наближаваше времето завинаги да напусне леговището, което ѝ бяха осигурявали корените на голямото дърво. Предпазливо се спря, когато лъч светлина проникна в тъмнината. Подуши въздуха. Изключително силното ѝ обоняние не регистрира опасност, но въпреки това се върна малко назад и се сви в очакване. Преди да настъпи нощта, Асура щеше да се нахрани с достатъчно еликсир и тела на сиви, за да се запаси с необходимите ѝ сили за дългия и рискован път. Майката щеше да остави живо само последното стадо, за да ѝ помага в прехода. Останалите сиви бяха вече ненужни. Предвкусила обилното угощение, Асура облиза муцуната си. Лепкавите ѝ лиги се проточиха по козината и закапаха по земята. Очите ѝ блестяха лакомо и кръвожадно. Тя надигна глава. Припряно задуши въздуха и усети, че второто стадо е наблизо. Чудовището изпрати нов мощен зов. Лигите отново покапаха по земята, козината ѝ настръхна от възбуда, а туловището и се присви в очакване на сивата водач. С нея щеше да започне угощението.

* * *

Ермиар яздеше уверено коня, който не бе от най-красивите, но бе здрав, едър и кротък. Болките му отшумяха напълно благодарение на белия мехлем. Цяла сутрин със селяните пренасяха багаж към пещерите и сега, когато денят вече преваляше, правеха последния

курс. От днес до края на войната пещерите щяха да бъдат домът на кодилците. Ермиар се колебаеше между желанието да остане и да разбере тайната на Безмер и дълга си да поеме отново по пътя за Карпонили — там, където го бе изпратил Ирхитюин. Върволицата мъже язدهа бавно след него. След тях вървяха петима „заличители“, които Ермиар не хареса много, но поради липса на други им се довери. Според повечето мъже петимата бяха най-добрите заличители на следи в селото.

По пътя иззад завоя срещу тях се зададоха конници. Това беше неочаквано. Но със силното си зрение Ермиар почти веднага разпозна „сивите вълци“, които бе изгубил незнайно как. Бяха го открили. Щеше да разбере какво се е случило с него и как е попаднал в реката, която го изхвърли край затътеното село. Умората отлетя, обзе го възбуда, пришпори коня и със светнали очи изкрещя:

— Карн веган!

„Вълците“, стъписани от гледката на препускащия селянин — за каквото го взеха първоначално — го познаха. Извикаха силно и дружно в отговор и също пришпориха конете. Пръв до Ермиар стигна Булик и със скок слезе от коня. Той бе тридесет и три годишен „вълк“, изкарал целия си живот в казармите на двореца, тъй като и баща му бе войник от същата войска. Беше в по-близки отношения с Ермиар — познаваше го от дете. Двамата се разбираха чудесно. Затова и не скри радостта си, че са открили принца:

— Благодаря на Живото Дърво, че сте добре.

— Добре съм, но не знам какво се случи. Озовах се на брега на река Релсма и последният ми спомен е, как яздим по един път... — Ермиар също скочи от коня, замисли се и добави: — Един доста стръмен път...

Вече всичките „вълци“ го бяха наобиколили и слизаха от конете си. По лицата им се четеше радост и облекчение. Немислимо бе за тях да се върнат в Исиней без Ермиар. Булик заразказва:

— Наистина пътят беше стръмен. Оказа се, че води до паянтов мост, по който вие тръгнахте пръв. Водехте коня след себе си, но нещо стана. Цилок се подхлъзна и полетя в пропастта, а вие не го пуснахте. Скочихте с него.

Ермиар усети упрека в гласа на Булик. Не каза нищо. Заслужаваше го, но в душата му се прокраднаха силна болка и

празнота. Той много обичаше коня си Цилок, бе го отгледал от малко жребче. Сега, когато Булик разказа за падането му от моста, паметта му се събуди и започна да рисува познати картини.

— Конят ми — с надежда попита Ермиар, — жив ли е?

— Не го открихме — тъжно отвърна Булик. — Течението бе много силно, реката дълбока и не вярвам да е оцелял поради височината, от която падна.

Ермиар замълча, наведе глава, очите му се замъглиха от мъка по коня. Знаеше, че сега не е време да ѝ се отдава. Съвзе се, изправи глава и се постара да покаже на „вълците“ радостта си от това, че са се намерили. А той наистина беше щастлив. Дните, през които беше на легло — все едно не ги е имало.

Когато първоначалната шумотевица от срещата премина, Ермиар се огледа и видя очакващите го настрани мъже от Кодили. Повика ги с жест и те се приближиха. След това се обърна към войниците:

— Артебос е обсаден от уголските войски. Жителите на селото се местят в близките пещери, където ще очакват новини от столицата. Искам да ги придружим дотам. Ще останем да пренощуваме и ще тръгнем отново към Карпонили.

Ермиар се качи на коня и потегли към пещерите, следван от войниците и кодилците. Не след дълго пред очите им се разкри невероятно красива местност. Покрай скалите, в които се бяха образували четири пещери, минаваше малък приток на река Релсма. Бреговете му бяха живописно обрасли с гъста растителност. Гледката бе завладяваща, но Ермиар остана равнодушен. В съзнанието му, още от момента, в който напускаха Кодили, се загнезди една мисъл, която не му даваше мира. И щом еуфорията от срещата със „сивите вълци“ отмина, тя отново го зачовърка. Единствено Безмер не отиде в пещерите заедно с останалите, а остана в селото. Отказа да тръгне с тях и заяви, че не се страхува от „уголските баби“. Това изказване и постъпките на Безмер замениха недоумението, което Ермиар изпитваше досега, с усилващо се подозрение. През цялото време, откакто се познаваха, Безмер се държеше нагло и безочливо, въпреки властта, която Ермиар олицетворяваше. Държеше се така, сякаш е над всички и всичко, сякаш не го засягат ред, закон и правила. Независимо че Ермиар изгаряше от желание да се махне от селото и да продължи по пътя си за Карпонили, все по-категорично се убеждаваше, че трябва

да разбере каква тайна крие Безмер и каква е причината за присъствието му в Кодили. Затова, щом се увери, че „вълците“ и кодилците са добре — нахранени и готови за почивка — той повика настрана Булик и му съобщи, че ще се върне в селото. Разказа му за Безмер и нареди да го потърсят, ако не се завърне след ден. Не прие предложението на войника да го придружи и твърдо заяви, че трябва да свърши сам тази работа. Измъкна се незабелязано, съпроводен само от угрижения поглед на Булик, и препусна възможно най-бързо към Кодили.

10. ОТШЕЛНИКЪТ

Докато колесницата вихрено се носеше по пътя, единият от конете се спъна, падна и колесницата се преобърна. Той се изтърколи и се огледа с недоумение.

— Какво се случи? Та аз бях хванал живота в ръцете си. Имах всичко, а сега този кон преобърна моята колесница!

Изправи се и се отдалечи от злополучното място. Седна отстрани на пътя, по който бе тръгнал, и се хвана за главата:

— Не искам да продължавам нататък, защото ме е страх. Първо трябва да реша дали вината е в мен, или в коня, или в пътя, осеян с камъни. Може би е съдба. Ще седя тук и ще мисля защо се случи именно това и именно така?

Гледаше, как по пътя минават колесниците на другите:

— И защо на мен се случи, та аз не съм завършил пътя си?! Други хора също минават по този каменист друм и продължават!...

Х ГЛАВА

МЕДАЛЪОНЪТ

Деница отвори очи. В стаята цареше сумрак, плътни пердета закриваха прозорците. Чуваха се тихи хлипащи звуци. Принцесата се огледа. Личната ѝ кан-придружителка седеше на стол до леглото ѝ и ронеше сълзи.

— Какво става тук? — попита Деница. Главата ѝ бе празна, нямаше спомен защо е в леглото, при това облечена и наметната със завивка.

— Така сте от сутринта — отговори придружителката, бършейки сълзите си. — Много се уплаших за вас, но вие забранихте да викам помощ, затова ви крия цял ден.

— Какво ми е? — объркана, Деница стана от леглото. Леко ѝ прилоша, но бързо отмина.

— Не бяхте на себе си. Издавахте странни звуци, очите ви се въртяха, мятахте се. Както предишните пъти, но сега продължи цял ден.

Деница се приближи до огледалото. Кожата ѝ бе бяла като платно, само две червени петна грееха трескаво върху хлътналите бузи. Под очите се чернееха тъмни кръгове, а на челото ѝ бе залепнал кичур коса, мокра от пот. Докато гледаше отражението си в огледалото, тя започна да си припомня виденията, в които бе потънала. Носеше се из тъмни тунели, където грозно чудовище пиеше от устата ѝ. Беше летяла сред ухаещи цветя и беше събирала прашец от красивите им цветове. И беше опитала животворна течност, несравнима с нищо, което бе вкусвала досега.

— Принцесо, трябва да потърсите помощ — изхлипа придружителката.

— Мълчи, глупачке. Ти беше с мен, когато говорих с жреца Батбал — просъска Деница и впери яден поглед в придружителката си. — Никой не може да ми помогне, не разбираш ли?

Жената се сви на стола и избърса с ръка зачервените си очи. Деница постепенно потисна гнева си и дишането ѝ се нормализира.

— А може би има един човек, който ще ми помогне — каза Деница повече на себе си, отколкото на придружителката.

Случващото се ѝ показва, че трябва да се обърне към Салистар. Почувства се слаба и изоставена от всички. Сълзи напълниха очите ѝ, когато си помисли за Янкул. Как искаше сега да е до нея. Но разумът ѝ подсказваше, че освен предводителя на боломитите, никой друг няма силите и способностите да ѝ помогне. И още по-лошо, разбираше, че ако остави нещата така, много скоро всички ще узнаят за припадъците ѝ и ще я обявят за луда. Единствените, от които семейството ѝ би поискало помощ, са жреците. Но вече бе наясно, че те или не искат, или не могат да ѝ помогнат. Кан-принцеса Деница Стювиги нямаше избор, трябваше да се довери и уповава на Салистар.

* * *

Ермиар стигна до селото посред нощ. Влезе в съседен двор на Загардиния. Завърза коня си възможно най-далече от пристройката, която обитаваше през последните дни. Светлината от кълбетата огряваше селото. Криейки се в сенките на дърветата, Ермиар се промъкна съвсем тихо до къщурката. Прозорецът на Безмер светеше. Огледа се и бързо се шмугна в дома отсреща, откъдето се виждаха и прозорецът, и входът, през който Безмер щеше да излезе на сутринта. Намери подходяща за наблюдение стая и се отпусна на леглото. Сънят веднага го пребори.

Над опустялото село се стелеше утринна мъгла. Кълбетата вечна светлина постепенно избледняваха на дневната светлина и само птичите песни нарушаваха непривичната тишина. Ермиар тихо изруга под носа си, когато се събуди и разбра, че се е успал, а Безмер вероятно отдавна е излязъл. Времето бе захладняло и студеният вятър го накара да настръхне. Той се промъкна внимателно в двора на Загардината къща и се послуша. Не се чуваше нищо. Влезе в пристройката и се спря пред вратата на Безмер. Почука, но не получи отговор. Отвори внимателно вратата, огледа се, порови между дрехите, нахвърляни на един стол, повдигна завивките на леглото, но никъде не откри нищо

подозрително или странно. Повтори претърсването и като се убеди, че нищо няма да намери, се отпусна на един стол и се замисли. Единственото, което му оставаше, бе да проследи Безмер, за да види къде отива и какво прави. Изправи се, погрижи се всичко да си бъде така, както го е заварил, и излезе на двора. Имаше цял ден до завръщането на Безмер. Запъти се към мястото, където бе оставил коня си, за да го нахрани и напои. След близо час и половина се върна и влезе в къщата, която доскоро обитаваха двете жени. Зачака в една стая на първия етаж завръщането на Безмер. И този път не от умора, а от скука пак заспа.

От дрямката го изтръгна звук от отваряне или затваряне на врата. Повдигна се и погледна през прозореца. Не видя никого, но под навеса беше завързан кон. Отиде до вратата на стаята и се заслуша. Ясно долови нечии стъпки в къщата. Едва ли е Безмер, той не се прибираше никога толкова рано. Дочу, как стъпките се изкачиха по дървеното стълбище и продължиха по коридора. Ермиар отвори внимателно вратата и излезе в тъмния коридор. Притаи се зад един шкаф и зачака, за да види кой е влязъл в къщата. Отгоре някой май ровеше и търсеше нещо — шумолеше хартия, скърцаха мебели, дрънкаха стъкленици... Не след дълго стъпките затрополиха по стълбището и Ермиар с изненада видя Загарда, праметнала торбата си през рамо. Успокои се и се поколеба, дали да ѝ се обади и да я смъмри, но се отказа. Сигурно е дошла да вземе някои от лековете на майка си, макар че бе опасно да се връща в селото сама. Когато Загарда излезе от къщата, той се приближи до един прозорец и я проследи с поглед. Момичето не си тръгна, а се запъти към ниската постройка и влезе вътре. Ермиар продължи да наднича, а тя се бавеше и не излизаше.

Както си чакаше, дочу конски тропот и скоро се зададе и конникът — Безмер. „Дали тези двамата нямат среща?“ — запита се Ермиар и интересът му се усили. Безмер завърза коня при другия кон и влезе в къщичката. Ермиар остана на мястото си, за да не се издаде. Смрачаваше се и реши да поизчака, докато съвсем се стъмни.

Скоро излезе от къщата и се насочи към пристройката. Сянката на дърветата бе доста плътна и Ермиар се промъкна без проблеми до прозореца на Безмер. Внимателно надникна в стаята. Безмер се разхождаше около масата, а Загарда седеше на един стол. Двамата разговаряха оживено. До него обаче не достигаше нито думичка от

това, което приказваха. Трябваше да влезе вътре и да подслуша на вратата. Въпреки риска да го хванат, любопитството му надделя и той внимателно отвори външната врата. Прокрадна се безшумно в коридора и залепи ухо на вратата.

Загарада звучеше развълнувано:

— Колко пъти да ти повторя, Безмер, търсих го навсякъде. Не го е взела със себе си в пещерите, тук също го няма. Единственият начин е да я попитам.

— Сигурна ли си, че майка ти ще се съгласи да ми го продаде? Ще платя в злато колкото трябва.

— Защо да не се съгласи? Не виждам причина да не го продаде, но все пак трябва да я попитам.

— Погледни пак — нещо прошумоля. — Сигурна ли си, че това е медальонът?

— Да, същият е. И Дървото от едната страна, и кръговете от другата — също като на тази рисунка. Но ти не ми казваш защо ти е. И откъде имаш тази рисунка?

Гласът на Безмер стана студен:

— Нищо не ме питай, момиче. Намери го и аз ще платя добре за него. Това е всичко. И нито дума на никого. Разбра ли?!

Този разговор накара Ермиар да си спомни верижката с медальона, който му даде лудата майка на момичето. Извади го от пазвата си и го стисна в юмрук. Дали не говорят за това? Ермиар отново се заслуша.

— Добре, но защо не ми кажеш, нямаш ли ми доверие?

Думите й прозвучаха с такава мъка и горчива безнадеждност, че Ермиар се стъписа. „Трябва да е много влюбена“, помисли си той, макар че на него самия до този момент не му се беше случвало да се влюби.

Безмер сякаш не чу последните й думи:

— Късно е. Ще те изпратя.

Ермиар бързо се измъкна от къщата и се сви в храсталака. Изчака да отминат и когато тропотът на конете им заглъхна, се върна в постройката. Първото, което забеляза, щом влезе в стаята на Безмер, бе един лист хартия на масата. Личеше си, че е много стар: краищата му бяха оръфани и като по чудо се крепеше цял, без да се разпадне. Той го разгъна с интерес. На листа бяха нарисувани, доста избелели, но ясни,

изображенията на неговия медальон от двете страни. Сега вече се убеди, че това, което търсеха Безмер и Загарда, се намира у него. За какво ли му е на Безмер, та е готов да го купи със злато? Въпросите, довели го тук, станаха с един повече. Ермиар бързо излезе и се върна в къщата. Очакваше го дълга нощ. Не трябваше да заспива, за да последва Безмер на сутринта и да удовлетвори нарастващото си любопитство.

Ермиар прекара неспокойна нощ. Ту заспиваше, ту се стряскаше и проверяваше дали не е дошло утрото. Когато небето просветля, той стана и зачака появата на Безмер в двора. Не мина много време и силуетът на Безмер се очерта в отвора на вратата. Мъжът се протегна и дълга прозявка изкриви лицето му. После оседла жребеца и бавно потегли по улицата. Ермиар изчака известно време и тичешком отиде при коня си. Не се наложи да гадае накъде отива Безмер, защото тропотът на копитата кънтеше из самотните улици. Ермиар поведе безшумно своя жребец за юздите. Когато шумът заглъхна, той се метна на коня и ускори ход. Стигнал до края на селото, Ермиар едва успя да зърне изчезващия сред дърветата Безмер. За радост на преследвача в меката пръст ясно личаха дирите на коня и не се наложи да бърза, за да не го изгуби от поглед. Яздейки по следите, Ермиар установи, че водят към реката, и то към мястото, където го бе изхвърлила. Спомни си, че там Безмер като че ли намери нещо. Но когато забеляза, че Загарда и Ермиар го наблюдават, бързо се изправи и се върна при тях. Този спомен възбуди още по-силно любопитството му.

Следвайки дирите, стигна до нещо, което със сигурност не беше там предишния път. Тревата, по която досега вървеше, свършваше пред широк път от големи каменни правоъгълници. Ермиар скочи от коня и се наведе да ги разгледа отблизо. Отстрани на пътя бяха изхвърлени буци пръст и коренища, което го наведе на мисълта, че някой, най-вероятно Безмер, е разчистил пътя от земята и треволяка, които са го скривали. Качи се отново на коня и продължи да язди покрай пътя, следвайки посоката му. Премина близо до мястото, където го изхвърли реката, като се оглеждаше внимателно за Безмер, но той сякаш беше изчезнал. Каменната алея го отведе до много високи, гладки като стена, обрасли в бръшлян скали. На едно дърво в подножието им беше завързан конят на Безмер, но самият той не се виждаше никъде. Ермиар завърза своя кон навътре между дърветата, да не се забелязва.

Върна се при скалите и обстойно ги огледа. Не откри нищо странно или особено, освен че каменният път свършваше така, сякаш влиза под тях. Тук-там опипа, натисна, подритна, но каменната стена си стоеше непоклатимо на мястото. Продължи да оглежда и с периферното си зрение долови някакво движение встрани от пътя. Зад храстите хвърчаха буци пръст. Внимателно се приближи и разбра, че някой копае яма, и то доста дълбока, като съдеше по характерния звук и по това, че копаещият не се виждаше, а бе изцяло под нивото на земята.

В този момент пръстта спря да хвърчи и от дупката се изкатери Безмер. Той гледаше намръщено Ермиар, без да проявява никакви признаци на изненада. Само промърмори сърдито:

— Знаех си, че ще ми създадеш проблеми. Защо не си вървиш по пътя, а се врещ, където не ти е работа? — и без да се бави, се запъти към коня си.

— Чакай — Ермиар тръгна след него, — няма ли да ми обясниш какво става тук?

Безмер невъзмутимо продължаваше да върви.

— Не.

Ермиар го настигна и застана пред него.

— Ще ми обясниш, защото аз имам нещо, което ти трябва!

— Ако имаш пред вид нахалство, грешиш. Запази си го за себе си.

— Виж, внимавай как ми говориш! Няма да търпя повече наглостта ти — ядосаният Ермиар хвана дръжката на меча си.

Безмер, като усети, че назрява сериозна свада, омекна и се постара да успокои Ермиар.

— Не искам да съм груб, но аз не преследвам хората и не им се вра в работата — намусено отговори той.

— Слушай, аз наистина имам нещо, от което ти се интересуваш.
— Ермиар разкопча ризата си и извади медальона.

Безмер го разгледа внимателно и ядосано възкликна:

— Откъде имаш това?

— Първо ти ми кажи какво е това място тук и защо ти трябва медальонът?

— Кой ти каза, че медальонът ми трябва? Загарда ли?

— Не, аз ви подслушах вчера, докато разговаряхте в стаята ти.

Безмер се замисли за момент, преди да яхне шарения си кон, изгледа го продължително и каза:

— Последвай ме.

Ермиар се затича да отвърже коня си, яхна го и препусна след Безмер.

* * *

В двореца Юртия царяха смут, суматоха и покруса. По нареждане на кан-царица Деви в покоите на цялото канско семейство бяха закачени бели пердета в знак на голяма скръб. Принцеса Деница Стювиги бе отвлечена. „Глиганите“ обикаляха на групи по коридорите и общите помещения. Присъствието им в двореца бе утроено, за да пазят останалите членове от семейството на кан-предводителя Умар. Отряди войници обикаляха из града и претърсваха всяка съмнителна къща, кръчма или хотел. Вихтун, когото тази вест завари на лагер във външния град, бе сформирал дружина, с която обикаляше околностите на града вече трети ден. Но от принцесата нямаше ни вест, ни кост.

Слънцето вече преваляше, когато кан-царица Деви получи известие, че Деница все още не е намерена. Тя смръщи вежди. Кан-царицата бе отговорна за официалната кореспонденция на двореца и тъй като считаше, че не е редно да отлага повече, седна да напише писмо до Ирхитюин и Андала. Свидела, сестрата на мъжа ѝ, се наведе над рамото ѝ и погледна към все още празния лист на бюрото.

— Недей, не им пиши още — разтревожено прошепна тя, изправи се и се приближи към масичка в ъгъла, отрупана с напитки.

Кан-царицата я проследи с поглед:

— Рано или късно ще се разбере. Не мога да крия вечно липсата ѝ.

— Може да избухне конфликт, Деви.

— Знам — тъжно поклати глава Деви и въздъхна. — Как е възможно да изчезне точно сега? Та дворецът е с постоянна охрана, а външният град гъмжи от войски. Дори в покоите ѝ бдят „глигани“. Това е пълна мистерия. Трябва да има крила, за да изчезне.

Свидела повдигна рамене:

— Нямам представа. Наистина е необяснимо как, но е от ясно по-ясно, че Деница сама е избягала.

Деви изненадано я погледна:

— Какво те кара да го мислиш?

— Тя се държеше странно още от самото начало. Избягваше всички и се усамотяваше. Вихтун не е щастлив с нея. Според мен няма как да я отвлечат отгук, без самата Деница да го пожелае. Тя е планирала бягството си.

Деви поклати глава и се загледа замислено в тъмните очи на Свидела.

— Това са силни думи.

— Но верни — Свидела отпи от чаша с вода и погледна Деви в очите. — Аз харесвам Деница. Тя е най-красивата жена, която съм виждала, но решителността и независимостта, които излъчва личността ѝ, ме карат да изтръпвам. Плаши ме, Деви, тя не е добра съпруга на сина ти.

— Това са глупости, Свидела. Деница е младо и объркано момиче и аз съм много притеснена за нея. Забравяш, че сме във война. Може да е отвлечена за заложничка и... — Деви замълча и ужасено прехапа устните си. — Каквото и да се е случило, трябва да я намерим. „Глиганите“ я издирват навсякъде. Вихтун също я търси. Моля се на Живото Дърво тя да е добре и скоро да се завърне.

Свидела едва успя да прикрие презрението си към заключенията на Деви, но се овладя и продължи с равен глас:

— Както искаш, но моят съвет е да не бързаш да пишеш на Иртхитюин за изчезването ѝ.

Деви се замисли, наведе се, написа няколко реда и запечата плика с печата си. Извика една от кан-придружителките и ѝ предаде писмото:

— Да се изпрати на кан-предводител Умар незабавно — нареди царицата и се отпусна назад в креслото.

— Нека кан-предводителят реши дали да уведомим двореца Исинея за изчезването на Деница. Помолих го да не отлага. Те са ѝ родители и имат право да знаят — каза Деви, когато придружителката излезе.

Свидела кимна:

— Решението ти е правилно. Умар би изчакал, преди да изпрати тази вест в Онгалада. Все още има шанс Деница да бъде намерена.

11. КОЛЕЛОТО НА СЪДБАТА

Докато седеше край пътя, докато размишляваше и съзерцаваше как животът тече покрай него, наблизко спря колесница. Един човек слезе от нея, въздъхна уморено и го попита:

— Може ли да седна до теб, да си почина? — но дори не изчака отговора и седна:

— Откога си тук?

— Отдавна — отговори той. — Конят ми се спъна в един камък и колесницата ми се преобърна. Сега мисля кой е виновен, дали аз, дали каменистият път, дали конят, или съдбата?

— Е, след като толкова отдавна мислиш, какво реши? Кой е виновен?

Той повдигна рамене:

— Колкото повече мисля, толкова повече се обърквам.

— Тогава защо още мислиш, а не продължиш пътя си?

— Защото ме е страх, че ако тръгна, без да съм намерил отговора, отново ще падна.

Човекът до него поклати глава:

— На твое място аз бих се страхувал не че отново ще падна, а че няма вече да стана.

Той се обърна и някак надуто отвърна:

— Защо? Аз мога да стана, когато си поискам.

— Да, но първо трябва да решиш дали искаш, дали трябва, дали тук е по-добре, или там, където ще отидеш.

Като каза това, човекът се изправи, качи се на колесницата си, махна му с ръка и се изгуби по пътя.

ХІ ГЛАВА

ГЕЛДА ВАЛУНИЯ

Докато писмото на кан-царица Деви пътуваше към външния град, двама конници препускаха по прашния път на изток от град Юртия, в подножието на планината Ервелас. Това бе най-краткият път за област Ябрус и Черната планина, но пътуващите в тази посока рядко го използваха, защото бе стръмен и неравен. Край него нямаше нито една кръчма, където човек да се измие, да отдъхне и да изпие чаша квесел, та да накваси прашасалото си гърло. Но тези двамата яздеха уверено. Личеше си, че бързат и неудобствата по пътя не ги интересуват.

Бяха изминали вече три дни, откакто Деница избяга от двореца Юртия с помощта на Салистар. Той бе обещал да ѝ разкрие всичко, което знае за сивите, и тя го последва без колебание. Но времето минаваше, а той все още не бе изпълнил обещанието си, защото през деня спираха само за кратко и продължаваха да яздят. Все още бяха много близо до града и имаше опасност да ги заловят. А вечер бяха толкова изтощени, че веднага след като заситеха глада си, заспиваха.

Слънцето клонеше към залез. Тук-там се забелязваха изгряващите вече кълбета вечна светлина. Сенките по земята ставаха все по-тъмни и по-издължени. Деница, на която не ѝ се налагаше да пътува често и с толкова кратки почивки, се чувстваше изтощена, но се стараеше да не го показва. Стоически понасяше дългото и изнурително яздене.

Салистар препускаше на няколко крачки пред нея и тя с облекчение видя, че ѝ дава знак да се отбият от пътя. Намериха една закътана поляна, където разседлаха конете. За тях имаше хубава сочна трева, а Салистар успя да събере достатъчно дървета и клони за един голям и топъл огън. През това време Деница отдъхваше от тежкия път, увита в дебела кожа. Дните бяха топли, но привечер ставаше хладно и духаше пронизващ вятър. Салистар седна до нея и извади от мешката си големия бут осолено еленско, от което ядяха вече трета вечер. Но

поради глада и умората им се струваше, че ядат най-вкусното месо на света. Когато се заситиха и напиха с вода, принцесата подложи някаква дреха под главата си, уви се плътно с кожата и с уморен глас каза:

— Спокойни сънища.

Салистар я погледна изпод вежди и не отговори. Хванал един клон в ръка, той разпали огъня и се вгледа замислен в пламъците. Деница, не получила отговор, се извърна към него и го погледна:

— Какво има?

— Мисля, че е време да научиш това, което знам за сивите — отговори ѝ Салистар.

Деница се размърда и надигна, умората и сънливостта ѝ сякаш отлетяха:

— Слушам те.

— Знанията, които имам, съм натрупал от различни източници в продължение на години. Някои от нещата могат да ти прозвучат нереалистично, но те уверявам, че векове наред нашите предци и ние сме живели в заблуда и неведение. Аз разказвам, а ти сама ще прецениш дали да вярваш.

Деница кимна, а очите ѝ се разшириха от любопитство и нетърпение.

— Учили сме, че всяка една епоха на Живото Дърво продължава триста години, нали?

— Да.

— Така е — отвърна Салистар. — Но ти запитвала ли си се някога, дали такова дърво наистина съществува?

— Дори съм говорила за това с Батбал — засмя се принцесата — преди много години. Още бях дете. Той каза, че Живото Дърво пониква на всеки триста години. Израствало на скрито място някъде в свещената планина Карпонили и за един ден преминавало през всички фази на растеж, докато достигне размери, по-големи от тези на най-големите дървета. На следващия ден изчезвало, за да се появи отново след три века. Благодарение на появата му животът продължавал за още триста години напред. Но, разбира се, това са приказки за деца. Всеки знае, че Дървото не съществува. Просто една хубава легенда.

— Но в тази легенда има повече истина, отколкото можеш да предположиш, принцесо — отвърна Салистар и отново разрови огъня с пръчката. — Аз съм виждал с очите си Живото Дърво.

Деница не отговори нищо, а с внимание продължи да слуша Салистар, по чието лице играеха сенки и отблясъци от огъня. Студенината, която той излъчваше, сякаш се бе стопила от топлината на огнените езици и Деница имаше чувството, че говори друг човек — добър и внимателен.

— Но то не израства за един ден, както ти е казал Батбал — продължи Салистар. — Живото Дърво расте и живее като всяко друго дърво. Единствената разлика е, че цъфти и дава плодове веднъж на всеки триста години. Цъфти само едно денонощие, а плодовете му узряват за няма и пет дни след цъфтежа. Било е време, когато Живото Дърво е растяло навсякъде из планината Карпонили, единственото място, където вирее. Но жреците са го унищожили. Организирали са експедиции специално с тази цел. Сега има запазени само няколко екземпляра, които строго се охраняват и се пазят в тайна.

— Но защо? — учуди се Деница.

— Знаете, че ние, хората, най-напред сме се появили на Архадиния. Континент, който някога е бил плодороден и богат, с растителност, реки и езера. Ала голям катаклизъм го е потопил наполовина в океана, а оцелялата част се е превърнала в пустиня, негодна за живот.

Деница продължаваше да слуша с внимание, въпреки че Салистар повтаряше неща, които всеки що-годе образован билиарин знаеше от дете.

— Оцелелите се принудили да потърсят друго място за живот — продължи с разказа си Салистар. — Въпреки рисковете и неизвестността те преплували океана с цената на много жертви, но все пак успели да стигнат до нова земя — нашия дом Гелда Валуния — и да донесат със себе си семето на Живото Дърво.

Салистар млъкна за момент и погледна принцесата в очите.

— Всичко, което разказах досега, не е новост за теб, знам това. Но от тук нататък ще чуеш неща, за които не си и помисляла. Жреците са положили много усилия, за да преиначат миналото и да скрият това, което не им изнася да се знае. Когато хората попаднали на Гелда Валуния, за първи път видели Живото Дърво. Лъжа е, че са го донесли със себе си от Архадиния. Това дърво вирее само в планината Карпонили. Стъпвайки на Гелда Валуния, хората открили, че бъдещият им дом вече е обитаван от странна раса, подобна на нашата. Наричали

се волобари. Владеели магията до ниво, до което и до днес никой човек не се е добирал. Живеели в земите на днешна Биляра, но волобарската държава се е наричала Дебриагадам. Волобарите били малоброен народ. Жените им можели да раждат само по едно дете през целия си живот, а и това рядко се случвало, защото бездетните сред тях били доста. За сметка на това живеели с десетки години повече от хората и се радвали на продължителна младост. Те населявали неголяма територия от континента — предимно държавата си Дебриагадам, рядко се срещали селища или градове извън границите ѝ. Волобарите приели добре хората. Заживели в мир с тях и им помогнали да изградят собствени селища. Дори обучили най-любознателните и способните в тайнствата на магията си. Но все пак били особени, не се смесили с хората. Продължили да водят изолиран от тях живот и не ги допусkali да живеят в градовете и селищата си. Волобарите, които управлявали Дебриагадам, владеели най-силната магия и обитавали три свещени места. Едното се е намирало някъде сред върховете на Черната планина в областта Ябрус — там, където отиваме ние. Другото се е наричало академия Лимен Карон, построена в голям град със същото име, а третото е в Карпониите — сградата и околността, където сега се намира манастирът на жреците.

Деница слушаше занемяла разказа на Салистар. Огънят играеше по бледото ѝ лице. Очите ѝ светеха, възбудени и попиващи всяка казана дума. От умората ѝ не бе останала и следа. Историята на Салистар бе твърде интригуваща, за да се отдаде на съня.

— И тогава се случило това, което променило завинаги облика на Гелда Валуния. Двадесет години изминали, откакто хората населили континента и заживели добре — в хармония с волобарите и околния свят. И ето че през пролетта на двадесетата година от пристигането им Живото Дърво цъфнало. Скоро след това плодовете му натезжали по дебелия клони, сочни и месести, и навред из Карпониите се понесла апетитната им миризма. И се появили те — синовете и дъщерите на Асура.

Деница го погледна озадачено.

— Асура? — смръщи вежди тя. — Какво е това?

— Асура е тайнствено същество, което живее под земята. Притежава огромна сила и инстинктите на див звяр. Майка е на създанията асури, заедно с които по особен начин са приспособени

към цикъла на живот на Живото Дърво. За да роди двуполово поколение, способно да се размножава, Асура се нуждае от плодовете на Живото Дърво. Единствено те дават необходимите вещества на организма ѝ, за да роди синове и дъщери. Това ѝ се случва едва на 300-тната година след като самата тя се е родила. Щом започне да се храни с плодовете на Дървото, Асура ражда двуполови асури. През предшестващите 300 години тя ражда само стада от безполови сиви, които я изхранват...

— Какво? — Деница се надигна. — Стада от сиви ли каза?

Салистар кимна:

— Да, Деница. Сега ще научиш всичко, което знам за природата на тези древни същества. Майката Асура живее през всичките триста години в равнината, скрита в корените на някое дърво. Ражда стада от сиви, които обикалят и събират прашец и нектар от цъфтящите растения. Така те изхранват майката и себе си с еликсира, който произвеждат. Сивите измират или майка им ги изяжда през есента, преди студовете да сковат Биляра. А Асура изпада в летаргия и спи през студените месеци. Напролет се буди от зимния си сън и отново започва да ражда нови и нови стада сиви. И така — триста години. Когато настане времето на Живото Дърво — да цъфне и даде плод — майката тръгва към планината, за да търси плодовете, с чиято помощ ще продължи рода си. Предполага се, че винаги се връща на мястото, където самата тя се е родила, и което помни през всичките триста години.

Салистар замълча и смръщи вежди. Търсеше възможно най-подходящите думи, за да продължи разказа си. След минута пак заговори:

— Важното в тази история, Деница, е, че между Живото Дърво и асурите съществува симбиоза, благодарение на която и двата вида оцеляват. Ако унищожим Дървото, асурите неминуемо ще загинат. И обратно, избием ли асурите, Дървото ще ги последва в небитието. Плодът на Живото Дърво е извънредно интересен. Сякаш е създаден единствено за целите на съвършената симбиоза с асурите. Горната обвивка, или месото на плода, съдържа необходимите елементи и съединения, без които Майката не може да роди полово поколение. А вътрешността, или ядката на този плод узрява едва след нейната смърт. Докато се храни с плодовете, тя изхвърля още зелените ядки навсякъде

из леговището си, където те узряват. Минават дни, месото на плода презрява и изгнива, но Асура е изяла достатъчно, за да роди децата си. След като роди зародишите си, тя умира. Когато децата ѝ се появят на бял свят, първата храна, която приемат, са вече узрелите ядки. Без тези ядки те не могат да оцелеят, защото с тяхна помощ придобиват силата да живеят. А защо е важно това за Живото Дърво!? Защото, щом погълнат ядките му, асурите стават преносители на семето му, което представлява малки несмилаеми костилчици в ядрото на ядката. Плодове и ядки си похапват и други животни, но поникват само тези от семената, които са в контакт с изпражненията на асурите. Обаче ядките не са достатъчни, за да може новата Майка да роди асури. Тя трябва да се храни с месото на плода. А плод Дървото ще даде отново чак след триста години. И ето, цикълът е затворен.

Салистар плесна с ръце, за да онагледя затварянето на цикъла, и продължи да разказва, а очите му светеха в тъмнината, отразявайки пламъците на огъня.

— След раждането си асурите се групират по двойки. Ако някой женски или мъжки екземпляр не намери половинката си, той пръв е обречен на смърт. Единственият начин асурите да оживеят е като образуват двойки. Всяка двойка започва да се чифтосва и скоро след това женските асури раждат стада от сиви. Щом се сдобият с достатъчно стада, започва войната на асурите. Всяка двойка се бие до смърт с останалите двойки, докато не остане само една двойка асури — най-силните и могъщите от цялото поколение. Случи ли се това, женската разкъсва мъжкия, изяжда го и става новата Асура — Майката. На нея се пада да опита плодовете на Живото Дърво след триста години и да продължи вида на асурите. Останала единствена от вида си, Асура заспива зимен сън в корените на някое дърво. Докато спи, претърпява невероятна метаморфоза и през пролетта се събужда като див звяр, като грозно, космато чудовище, приспособено да живее под земята. И до следващия цикъл на Живото Дърво ражда само стада от безполови сиви.

— Небеса — възкликна Деница, — откъде знаеш всички тези неща?

— Описани са на савхи в една книга, която открих в библиотеката на Алобоготур. Има и рисунки, на които са изобразени

Живото Дърво, плодовете ядките и семките му, Майката, асурите и сивите. За съжаление голяма част от книгата е съсипана и не се чете.

— Но каква връзка има това с мен и с това, което ми се случва? — попита Деница и челото ѝ се сбърчи в тревожна гримаса.

— Нека първо ти разкажа всичко, което знам за тези същества.

Тя се смълча и продължи да следи внимателно думите на Салистар.

— Синовете и дъщерите на Асура са невероятно красиви и силни създания, преди единствената оцеляла от тях да се превърне в грозно и отвратително същество. Войната, която водят помежду си, е кървава и жестока. Унищожават всичко живо, което срещнат по пътя си. Нуждаят се от много храна и сили, за да се бият. Изяждат без жал цели стада от собствените си сиви и всяко друго живо същество, което успеят да убият.

Волобарите знаели всичко за войната на асурите и цикъла на Живото Дърво. Но те не се страхували от синовете и дъщерите на Асура, защото силата им била по-голяма от тази на съществата. Асурите бягали, когато срещнали волобар, без значение дали е дете, жена, мъж или старец. Но когато на Гелда Валуния настъпила поредната война на асурите, се оказало, че хората, дошли от Архадиния, нямат защита срещу жестоките и кръвожадни същества, въпреки физическата си прилика с волобарите. Някак си асурите усетили това и стотици човеци били избити и изядени, преди волобарите да разберат и да се притекат на помощ. Тогава хората, оцелели след кървавата мелница, се обърнали с молба към волобарите, да им позволят да унищожат Асура. Но волобарите категорично отказали на хората. Симбиозата между Живото Дърво и асурите — а оттам и между сивите и всичко живо, което расте, цъфти, връзва плод и семе благодарение на тяхното опрашване — била с огромно значение за природата на Гелда Валуния. Волобарите знаели това. Освен това самите те имали нужда от Живото Дърво, която държали в тайна от хората. Човеците нямали представа защо им отказват унищожаването на Асура. Те били много разочаровани и уплашени от отговора на волобарите.

— Защо просто не са се преселили някъде далече от асурите? — попита Деница, все по-увлечена от историята, която слушаше.

— Никъде не е достатъчно далече от асурите, Деница — усмихна се тъжно Салистар. — Те притежават крила, с които бързо облитат земята в търсене на храна. Представа си нямаш за какви същества става въпрос. Аз също не съм ги виждал, разбира се, но знам, че са изключително кръвожадни, силни и умни.

— Какво направили тогава хората?

— По това време не било по силите на хората да направят каквото и да е, но за да смекчат недоволството им и за да гарантират сигурността им в бъдеще, волобарите сключили договор с юдите от Черната планина.

— С кого? — озадачено попита Деница.

— Юдите също са същества, населявали Гелда Валуния преди векове. Малко знам за тях. Но според древните източници, до които успях да се добера, една от юдите още е жива и се намира някъде в Черната планина. Преди векове волобарите са се обърнали към юдите за помощ, те имали за задача да помогнат на хората срещу асурите. Ако има някой, който да ни помогне, Деница, то това е юдата на Черната планина.

— Но аз все още не разбирам какво се случва с мен? Какви са тези пристъпи, които получавам?

— Нямам представа, но такива неща са се случвали и друг път. Хората, погледнали сива в очите, губят разсъдъка си. Има още много въпроси, на които не съм намерил отговор, принцесо. Може би щях да успея, ако жреците не бяха усетили, че съм стигнал твърде далече в разгадаването на тайните им. Сигурен съм обаче, че ако на тази земя има някой, който може да ти помогне, това ще е черната юда. А сега нека поспим, защото ни очаква дълъг път. Салистар се излегна, намести се добре и се уви в кожата си.

Но Деница не успя да заспи. Хиляди въпроси се въртяха в съзнанието ѝ. Взираше се в звездите и се опитваше да асимилира цялото знание, което ѝ предаде Салистар. Накрая не издържа. Понадигна се и попита:

— Какво се е случило с волобарите, Салистар? Защо са изчезнали?

— Хората са ги избили — рязко отговори той. — Заспивай.

Тя легна отново, но остана с широко отворени очи. Чувстваше, че в това, което ѝ разказа Салистар, има истина. Колко много неща са

били скрити и потулени. Тя си спомни виденията, които я обземаха напоследък. Знаеше как изглежда Асура. Беше я видяла в последното си видение. Побиха я тръпки на ужас. Постепенно обаче умората я победи и тя заспа дълбоко.

Двамата се събудиха още по тъмно. Без да си говорят, се приготвиха за пътуването, оседлаха конете и преди да е изгряло слънцето, отново потеглиха по прашния път. Тъй като язدهа все още бавно поради тъмнината, Деница, която бе на няколко крачки зад Салистар, се изравни с него и попита:

— Вчера ти каза, че си щял да научиш тайните на жреците, ако те не са се усетили навреме. Какво означава това?

— Хм, жреците знаят всичко това, което ти разказах, принцесо, та и повече. Но държат останалото население да остане в неведение. Те са наследниците на хората, които са избили волобарите преди векове. Твърдят, че пазят тази тайна заради доброто на цялото човечество, но ако е така, защо са запазили Живото Дърво и Асура? Защо не са ги унищожили? — Устните на Салистар се изкривиха в крива усмивка. — Ти знаеш вече каква заплаха е Майката за хората. Но въпреки това жреците я пазят и крият. Помниш ли Кюригин, ловеца на сиви?

— Помня го, разбира се.

— Преди да стане боломит, Кюригин работеше за жреците. Той е един от тези, които като деца са показали известни умения и са избрани от жреците за обучение, но с годините, вместо да усъвършенстват способностите си, са ги загубили. Такива хора жреците използват предимно за физическа работа, но неговата служба при жреците се състоеше в това, да следи отдалече Асура. Той трябваше да дава информация за местонахождението ѝ, здравето, навиците. И също, да събира изпражненията ѝ. Разказах ти за какво служат.

— Значи те отглеждат Живото Дърво — каза по-скоро на себе си Деница. — Но за какво им е?

— Сокът на Живото Дърво има чудодейни свойства. Това също е една от причините, поради която волобарите са отказали на хората да унищожат Асура.

— Какви са тези чудодейни свойства? — с интерес запита принцесата.

— Това е дълга тема, а и аз не знам много. Доскоро смятах, че жреците крият ръкописа, в който е описано всичко за Живото Дърво — Зелената книга. Тя съдържа знания и дава сила, които само волобарските управители са владеели. Но сега вече имам съмнения, че жреците някога са я притежавали. Който намери тази книга, ще придобие голяма мощ — отговори Салистар.

— Затова ли жреците са те прокудили? Защото си разбрал тези неща?

— Не — бързо отвърна той. — Жреците сами щяха да ми ги разкрият. Те ме обучаваха за един от тях. Но не ми простиха това, че сам стигнах до тези истини, още преди да решат да ме посветят, и че не им казах нищо за тези си разследвания. Не ми простиха, че имам тайна от тях, въпреки че тяхната тайна е много по-голяма.

— А защо не разкри тези неща пред кан-императора или поне пред някой от кан-предводителите? Защо се опълчваш сам срещу жреците заедно с тази сбирщина, наречена боломити?

Сякаш тъмна сянка премина през лицето на Салистар след въпроса на Деница. Някаква вътрешна, стаена злоба се изписа на него, когато отговори:

— Аз сам ще изкова нова съдба не само за Биляра, но и за Гелда Валуния. Кан-императорът е нещастник, щом се е оставил да го водят за носа. Това се отнася за всички вас — прехвалените стети-сантропи. Ха-ха-ха — с гърлен смях завърши думите си Салистар и заби пети в коня си, който препусна напред.

Деница озадачено погледа известно време след него, преди да го настигне. Когато се изравниха, извика, за да я чуе добре:

— Защо правиш всичко това? Защо ми помагаш?

Салистар се обърна и продължително се втренчи в очите й:

— Аз не ти помагам. Отначало накарах Кюригин да те доведе на сбирката ни, защото беше в незаконна връзка и с нечиста съвест, а това, че си стети-сантропи, те прави добър трофей. Организацията ми щеше да се издигне на друго ниво с твоето присъединяване.

Думите му я жегнаха, ала тя преглътна и спотаи гнева си. Той видя това, но продължи, без да се смуцава:

— И понеже съм отдал живота си на това, да разбере всичко за древните обитатели на Гелда Валуния, ти ще ми бъдеш само от полза, когато намеря черната юда.

Деница го погледна с презрение, задържа коня и умишлено изостана. Отново я обзе чувството на самота. Животът ѝ губеше смисъл, откакто бе срещнала очите на онова същество. В същия момент всичко около нея се завъртя с бясна скорост и мъглата я обгърна. Деница отново потъна в света на сивите. За късмет, точно тогава Салистар се бе обърнал към нея, схвана какво става и реагира бързо — успя да я задържи на седлото. Дълбока бръчка проряза челото му. Трябваше да вземе Деница на коня при себе си и да я крепи така до Черната планина. Това щеше да ги забави, но друг начин нямаше. Салистар не знаеше колко време му остава, преди да стане твърде късно за спасяването на Деница. Добре че припадъкът ѝ се случи сега, когато вече бяха далече от Юртия.

12. СПРАВЕДЛИВОСТ

Той разбра, че е сбъркал и си помисли: „Аз се чудех кой е виновен и мислех, че това, което ми се случи, не е справедливо, защото паднах, а другите продължаваха пътя си, качени на красивите си колесници. Но аз трябва да следвам своя път и да не мисля дали е справедливо, или не, защото няма как да науча отговора.“

Изправи се и тръгна по пътя. Докато вървеше и колесниците профучаваха покрай него, той проумя отговора:

„Справедливо е това, че пред мен има път, както и пред всички останали. Независимо как вървя по него, важното е, че има път.“

Като си помисли това, му стана леко и спокойно на душата.

ХІІ ГЛАВА

ЧЕРНА ЮДА

Ермиар и Безмер препускаха мълчаливо до селото. Ермиар прие, че благодарение на медальона Безмер ще разкрие пред него тайната си. Затова реши да не го притиска и дразни с въпроси, докато спътникът му сам не проговори. От своя страна Безмер напрегнато обмисляше ситуацията. Трябваше да измисли правдоподобна легенда за присъствието си в селото и намирането на останките на древния град Лимен Карон. Затова поведе Ермиар обратно към Кодили; печелеше време, преди да прецени какво да му разкрие и как да действа. Тревожеше се доколко наследникът на онгаладския трон е запознат с древната история, но правилно заключи, че представителите на стети-сантропи, за разлика от вети-сантропи — жреческото съсловие, не получават чак толкова задълбочени знания. Образованието в Биляра изцяло се ръководеше, организираше и изпълняваше от жреците, които нямаха интерес от разкриването на някои истини. Но Безмер се безпокоеше. Знаеше, че принцът е тръгнал към Карпонили и манастира. Ако той проговори пред Алобоготур или някой друг от пазителите, преди Безмер да намери това, за което е дошъл, мисията му се проваляше. А и медальонът се намираще у Ермиар. Безмер едва се удържа да не изругае. Но ако Ермиар знаеше за какво служи, нямаше да го разпитва и преследва. Как се бе озовал в него, на този въпрос Безмер нямаше отговор.

Така, увлечени всеки в мислите си, не усетиха как пред тях изникна портата на Загардината къща. Вързаха конете си под навеса, напоиха ги с прясна вода и се прибраха в стаята, обитавана от Безмер. Той извади от торбата си пушен бут, нарязва го на едри парчета и се обърна към Ермиар:

— Яж.

Ермиар, без да се бави, лакомо се нахвърли върху месото. Безмер седна срещу него и също хапна две-три парчета, но тъй като не беше много гладен, се задоволи само с тях и ги преглътна с помощта на

чаша вода. След това изтегна краката си върху един стол, оригна се звучно и с наслада примлясна.

— Така-а-а, питай сега каквото те интересува — обърна се Безмер към дъвчещия си сътрапезник. — Но преди това ми кажи откъде имаш медальона?

Ермиар вдигна глава, задъвка бързо залька си и бързо-бързо го преглътна, преди да отвърне:

— Старата майка на Загарда ми го даде.

Безмер изви вежди и подсвирна:

— Как така ти го даде? Без да каже нищо ли?

Ермиар си спомни, че тя каза нещо за някаква врата, но тъй като не бе запомнил добре какво точно, отвърна:

— Нищо не ми е казвала — махна с ръка, сякаш да подчертае колко маловажно е това, и насочи разговора към Безмер. — А сега е твой ред, кажи ми какво търсиш от толкова време в околностите на Кодили и кой си ти?

Безмер не настоя с въпросите си. Разбра, че няма да научи нищо повече за медальона и отвърна:

— Произхождам от ури-сантропи, баща ми и майка ми са земеделци. Роден съм в село Бахалин, област Ябрус. От малък съм мечтал да пътувам и когато навърших деветнадесет години, реших да поскитам по света. Така, докато обикалях от град на град, се запознах с един скитник като мен — Рабаден му беше името. Той издирваше древни градове и ценностите, останали погребани под останките им. Главно от това се прехранваше. Заедно с него намерихме доста ценни вещи и продавайки ги, добре си поживяхме. Но преди година се разболя и умря. Така и не разбрах от каква болест. — Безмер се умълча за момент и продължи: — Древните останки на града Лимен Карон бяха мечта за Рабаден. Когато го сполетя болестта, бяхме на път да го намерим. Останах сам, но не се отказах. Сведенията, които имах за града, ме доведоха в Кодили, и не сбърках — каменният път, който сам видя днес, е построен от древните обитатели на град Лимен Карон. Река Релсма е минавала точно през средата му.

Ермиар го слушаше с интерес, но не спираше да яде от месото. Когато Безмер спря да говори, той обърса с ръка устата си и попита:

— Откъде разбрахте с Рабаден, че такъв град е съществувал?

— Най-вече от легендите — усмихна се криво Безмер, — но преди около четири години, когато с Рабаден разкопахме останките на старата къща, открихме документи. По всичко личеше, че са търговски. Между тях намерихме и доста точна карта за разположението на града.

Ермиар продължи с въпросите:

— А скалата, какво има зад нея? Пътят свършва точно там? Какво се опитваше да разкопаеш?

— Не знам, но усетът ми подсказва, че зад скалата се намира нещо ценно. Опитах се да прокопая вход отдолу, но ще е невъзможно. Днес се убедих окончателно. Скалата отива прекалено надълбоко в земята.

— А медальонът? — спомни си Ермиар и издърпа верижката от врата си. — Ти имаш рисунка, на която е изобразен. Видях я.

Безмер се изправи и закрачи бавно около масата, чудеше се какво да отговори. Усещаше, че се заплита в плитки лъжи, но разчиташе на това, че Ермиар не е запознат с никоя от тайните му. Пък и нямаше друг избор. Медальонът му трябваше. Той отговори сопнато:

— Да, рисунката бе сред документите, които открихме с Рабаден.

— Но за какво служи? Ти изглежда много държиш да го имаш?

Безмер кимна:

— Утре ще тръгна рано, както винаги. Ако искаш, ела с мен и ще видиш сам защо ми трябва медальонът.

— Така да бъде — кимна Ермиар, — ще отложам с ден пътуването си и ще дойда с теб.

В това време откъм двора се чува конски тропот и гласове. Двамата мъже се обърнаха към прозореца. По пътя към тях идваха трима от спътниците на Ермиар. Това бяха „вълците“ Булик, Вананд и Крамик. Булик изпълняваше уговорката си с Ермиар и го издирваше из опустялото село. И тримата мъже бяха внушителни като осанка и доста страховити на вид. Особено се открояваше Крамик, най-младият от тримата, който водеше на дълга верига след себе си седемдесет килограмов светъл вълк. Животното бе с гъста, сиво-бяла козина, здрав врат, едро и много красиво. Самият Крамик също впечатляваше с русата си коса, която през топлите месеци на места ставаше платинено-руса — това го отличаваше от повечето билиари. Носеше косата си дълга и вързана на опашка, подобно на сангасите. Белег от нож пресичаше по диагонал лявата буза на красивото му и гладко лице.

А очите му бяха тъмно-сиви, изпъстрени с по-тъмни и по-светли петънца, с наситено черни зеници. Тези особени очи не оставяха никого безразличен, най-вече заради цвета си, който не се срещаше дори при северите. Тялото му бе по-едро и атлетично от това на останалите „вълци“, поради увлечението му по тежестите, с които се подготвяха „глиганите“. Крамик, който имаше не един приятел сред тях, използваше по-голяма част от свободното си време, за да участва в тренировките им. Въпреки че бе с приветлив характер и лесно печелеше приятели, Крамик предизвикваше усещането за нещо недоизказано, сякаш пази от другите някаква тайна, която само той знае и разбира. За това допринасяше и странната му поява преди шест години, за която не спираха приказките и до днес. Бе се появил в казармите на Исинея върху красив черен кон. Придружаваше го огромният светло-сив вълк, вързан за тънка метална верига. Животното бе снажно и страховито на вид. Крамик бе пожелал да постъпи във Войската на Сивия вълк и оттогава неговият вълк Дурум се бе превърнал в нещо като неин талисман. И въпреки че всички се отнасяха добре с Дурум и го обичаха, вълкът не се доверяваше на никого освен на господаря си. През онези далечни дни бяха отправени десетки въпроси към Крамик, но той не обичаше да говори за миналото си. За него успяха да разберат само това, че всичките му роднини са умрели, а отглеждането на вълци е стара семейна традиция. Оттогава Крамик не веднъж се бе доказвал като добър боец, изключително силен и пъргав, а сивият вълк Дурум неотлъчно го следваше навсякъде.

Като видяха коня на Ермиар в двора на къщата, тримата войници спряха и скочиха от конете си. Ермиар излезе да ги посрещне, докато Безмер гледаше с мрачно примирение след него. В сметките му не влизаха нито „вълците“, нито младият им господар, но нямаше друг избор, освен да ги търпи. Знаеше, че колкото по-бързо задоволи любопитството на Ермиар, толкова по-бързо ще го оставят на мира.

Булик се поклони на Ермиар:

— Вчера не се завърнахте.

— Да, Булик, ще се забавим поне още един ден, защото искам да свърша нещо.

Ермиар се усмихна:

— Защо не вземете пример от жителите на Кодили. Те се държат непринудено и открито с мен. Не се кланят и не украсяват словата си. Елате — обърна се и към тримата, — ще пренощуваме в къщата, а сутринта ще отидем до останките на един стар град.

Той разказа набързо на тримата „вълци“ за медальона и изчезналия град и се върна обратно при Безмер, с когото имаше да прави още уговорки за сутринта.

Тримата войници влязоха в къщата на Загарда и се настаниха в широката дневна на първия етаж. Разказът за Лимен Карон направи най-силно впечатление на Крамик, който едва прикри възбудата, обзела го при споменаването на медальона и изчезналия град. За разлика от него Вананд остана безразличен към приключенията на Ермиар, по-скоро се интересуваше от менюто за вечеря и подслона им за сън. Булик бе изслушал с внимание Ермиар и когато той ги остави, смръщи вежди и се обърна към Вананд:

— Струва ми се, че съм чувал името на този град. Лимен Карон. На теб говори ли ти нещо?

Вананд поклати отрицателно глава:

— За първи път го чувам, Булик. Що за град трябва да е?

Булик вдигна рамене:

— Не ми дава мира чувството, че някога съм слушал нещо за този град. Но ветровете да ме отнесат, не мога да си спомня.

Крамик, който чистеше обувките си, седнал върху един паянтов стол, разсеяно ги слушаше. Вълкът се бе свил на кълбо в краката му и спеше. Мъжът бавно вдигна глава, преди да заговори, а очите му искряха с особен блясък:

— В моя край вярват, че в изчезналия град Лимен Карон живеят лошите духове. Когато дойде тъмният месец, хората не пускат децата си навън, защото се смята, че тогава духовете напускат Лимен Карон и скитат по земята. И ако видят дете, го отвличат със себе си в изчезналия град — иронична усмивка изкриви чертите на лицето му. — Сигурно си чувал това, Булик, когато майка ти те е крила от лошите духове през тринадесетия месец.

Булик поклати замислено глава:

— Не помня да съм чувал тази история, но е интересна, Крамик. Ти от кой край си?

— Роден съм недалече оттук. Имението ни се намира до езерото Среброискрен пляг в околностите на град Сатрос. Заради тази легенда прекарвах тъмния месец доста самотно. На останалите деца бе забранено да играят навън.

— На останалите деца ли!? — попита Булик.

— Да — кимна Крамик, — моето семейство считаше тези приказки за глупави и не са ме спирали да излизам.

Вананд се надигна от мястото си:

— Хайде да потърсим легла из тая съборетина. Ако утре ни отвлекат лошите духове, поне да сме се наспали добре.

Булик и Крамик се захиха и с охота приеха предложението му.

* * *

Принцеса Деница кан Стювиги се изправи рязко с ужасяващ вик. Отново я измъчваха кошмарни видения. Цялото ѝ тяло беше в пот. Очите ѝ зашариха наоколо като полудели. Седеше върху ложе от кожи, гола, покрита с бяло памучно платно. Намираще се в пещера, а близо до нея гореше огън, чийто пламъци изписваха страховити сенки по каменните стени. Тя не знаеше нито къде се намира, нито защо е там. Един силует се отдели от сенките. Деница се уви плътно с платното и се вгледа уплашено натам. Към нея се приближи старица с побелели коси и тъмно, грозно, сбръчкано лице.

— Не се плашете, принцесо — гласът ѝ бе мек и топъл. — Няма да ви се случи нищо лошо.

— Къде съм? — тревожно попита Деница. — Какво правя тук и коя сте вие?

Жената се усмихна и Деница гнусливо потръпна. Зъбите ѝ бяха черни, проядени. Лиги се стекоха по брадата ѝ.

— Вие сте на сигурно място, не се тревожете.

Деница се ядоса:

— Коя сте вие?

Жената се наведе, сложи ръка на челото ѝ и с равен силен глас започна да изрича непознати думи. Ехото им някак зловещо отекваше в пещерата. Деница се опита да се дръпне, но не успя. Всичко около нея стана черно и тя отново потъна в мрачните бездни на кошмарите си.

Салистар се появи от сенките и се загледа в отпуснатото ѝ тяло. Наведе се и хвана ръката ѝ. Беше топла и той усети как кръвта пулсира във вените ѝ. Вдигна глава към старицата:

— Юдо, ще я спасиш ли? Скоро ще загуби разсъдъка си, само ти можеш да ѝ помогнеш.

— Ще я спася, но да знаеш, че никога вече няма да е същата. И ще поискам нещо в замяна.

Салистар се намръщи:

— Какво искаш да кажеш с това, че няма да е същата, юдо? На мен ми трябва силата ѝ.

Старата се изкикоти. Пещерата пое смеха ѝ и го понесе към дълбините на Черната планина.

— Мръсен човек си ти, познавам те.

Салистар ядно я погледна и почти изсъска:

— Това не е твоя работа, юдо. Не съм те търсил в пещерите на тази прокълнатата планина толкова време, за да ме съдиш. Не съм и лош от теб.

Изведнъж гласът на старата стана силен и могъщ, когато му отговори:

— Аз съм юда, простосмъртни. Законите, на които служа, за теб са опасен грях. Вземи момичето и се махай, докато е време. За нея ще е по-добре да умре.

— Кажки какво искаш в замяна на живота ѝ, юдо, и не ми губи времето — гневна гримаса изкриви лицето на Салистар.

Старата поклати глава и отговори:

— Ти си наясно какво ще стане, нали, изменнико. Тези, които се наричат жреци, са ти разказали за мен. Искаш да ѝ вдъхна силата, за да черпиш от нея. Защото, ако си сам, ще отслабнеш. Невежите ще изпият енергията ти — поклати тя глава. — От векове чаках края си, но сега ти се появяваш с това момиче... — простря кльошавата си ръка към тялото на Деница и се смълча.

— Ама и вие, хората, мирни не седите.

Тя каза последното изречение почти весело и зловеща усмивка изкриви още повече разкривеното ѝ лице. Салистар се извърна с отвращение. Старицата продължи да говори, а по брадата ѝ закапаха лиги:

— Ще го направя. Ще ѝ дам сила, но да знаеш, че за да я покориш, ще трябва да ѝ откраднеш булото. Другояче няма да успееш. Ако го откраднеш, тя ще ти се покори, но върне ли си го отново — загубил си. В замяна на нейния живот искам единадесет момичета, млади, те ще ѝ бъдат сестрите. До три дни ги искам, вързани в гората, през която мина, преди да стигнеш дотук. Където искаш ги оставяй, само гледай да са добре завързани, за да не бягат. Това е.

Салистар се замисли, но не след дълго отвърна:

— Ще ти ги дам, но имам едно условие.

Старата го гледаше с присвити очи, а той продължи:

— Когато ги получиш, ще се развилнееш с тях като в миналите векове, юдо, прав ли съм?

Жената кимна и продължи да го гледа:

— Така е, изменнико — отвърна му.

— Вилней колкото искаш, ходи където щеш, но искам отдалече да заобикаляте планината Карпонили — ти и другите единадесет. Само тая — той посочи Деница, която тихо спеше, изтегната върху кожата — да може да ходи там.

— Далече се целиш, изменнико. Карпонили не е ли твърде висок връх за теб?

— Това си е моя работа. От теб искам клетва, че там няма да стъпвате.

— Имаш я — старицата се усмихна и го погледна хитро с невероятно бистрите и живи за възрастта си очи.

— Не ме мисли за глупав, юдо, кървавата клетва искам от теб, че на думите ти вяра нямам.

Юда го погледна злобно и си замърмори под носа, но взе ножа, който Салистар ѝ подаваше, и срязва с него ръката си. Черна кръв шурна, потече и покапа по скалния под.

— Така както тече кръвта ми, да изтекат дните ми, ако наруша клетвата.

Юдата повтори три пъти тези думи и изведнъж земята се разтресе с мощен грохот, огъна се и пред тях зейна дълга пукнатина. Кръвта на юда спря и раната от ножа се затвори, сякаш никога не я е имало.

— Ето, човече, земята прие клетвата и ще я изпълни, ако аз я наруша. Върви си сега и ми доведи момичетата. Другото остави на

мен. След пет дни се върни тук — юдата се приближи няколко крачки към Салистар и посочи с ръка към спящата Деница — и тя ще те чака, но вече няма да е дете на хората.

Салистар мрачно кимна и се загледа в нежното лице на Деница, по което проблясваха пламъците на огъня. После се обърна и с широки крачки пое към изхода на пещерата.

Останала сама с принцесата, юдата се изкиска под носа си и замърмори:

— Мръсен човек си ти, изменнико, но глупав. Клетва за булото не дадох. Как ще ме хванеш сега?

* * *

Тобел — първият министър на Уголия, погледна назад. Още няколко часа оставаха до атаката. Заедно с Бакуриан и водача, който се бе появил незнайно откъде, Тобел яздеше в челото на колоната от войници, избрани да потеглят към Истрос. Останалите щяха да атакуват Артебос точно в полунощ. Те не знаеха, че предводителят им Бакуриан ги е изоставил, спяха спокойно в топлите шатри. Тобел въздъхна и се загледа напред. Пътят бе пътека — тясна и стръмна. Минаваше през гъста гора. Налагаше се да се придвижват в колона по един, най-много по двама.

Белите кълбета хвърляха върху тях призрачната си светлина, но под кичестите клони мракът се съгъстваше. Вейките на дървета и храсти се навираха в лицето му, задиряха дрехите, скубеха косите му и го изнервяха. Тобел намираше това начинание на Бакуриан за безумно, но нямаха избор — нито той, нито хората, които вървяха след тях. Водачът биярин, кльоцав и прегърбен човек с хитра усмивка и жив поглед, ги бе предупредил, че трябва да са максимално тихи и внимателни, за да успеят да се промъкнат незабелязано по пътищата на Бияра и да избегнат съгледвачите на противника. Затова мъжете се движеха мълчаливо и предпазливо.

Въпреки че бяха тръгнали преди часове, войниците не бяха изменили голямо разстояние поради неудобния път, тъмнината и големия си брой. Струваше им се, че е изтекъл цял век, откакто си проправят път сред дивия гъсталак.

И тогава, след дългото бродене в мрака, Тобел ги чу. Неочаквано, като по команда, колоната от конници зад него спря и всички наостриха слух. Другарите им, останали в лагера, нападаха Артебос. Виковеите им, макар и слабо, достигнаха до тях. Войната започна.

* * *

Юда усети момичето. Днес бе утрото на първия ден от уговорката със Салистар и той вече бе довел една от девойките. Макар и далече от гората, седнала в мрачната си пещера, черната юда почувства страха на жертвата. Блясък просветна в очите ѝ. Блясък, който отдавна се бе загубил заедно с миналото, в което кръстосваше навред земята, яхнала своя сура. Сега отново имаше шанс да се възроди, да поведе посестримите си из билиарските гори и планини. Но този път ще се пази от хората, няма отново да ги подцени.

Тя се изправи и се затътри към един камък до стената. Преди да го повдигне, се огледа. Деница спеше тихо до огъня. Наведе се, сумтейки, и измъкна изпод камъка остра кама. И щом я хвана с две ръце, юда се разпадна на черен прах, изви се в шеметна вихрушка и полетя към гората.

Момичето хлипаше тихо и се оглеждаше на всички страни. Беше на около петнайсет години, нисичко, с тъмни, дълги коси и кръгли лешникови очи. Лицето му беше мургаво, пълничко и луничаво от постоянното излагане на слънце. Работеше по цял ден на полето заедно с многобройните си братя и сестри, което едва ги спасяваше от пълна мизерия. Днес, докато отиваха на работа, девойката изостана назад, увлечена в своите си мисли и мечти. Така и не разбра откъде се появи конникът, който я вдигна с едно движение при себе си на седлото, заплаши я с нож, да не вика, и я довлече в гората. Не ѝ направи нищо, само я завърза с тежка верига за едно дърво и си отиде, без да каже дума. Известно време бе крещяла за помощ, но сега, вече уморена и обезсърчена, тихо хлипаше и преглъщаше горчивите си сълзи. Вгълбена в нещастията си, доста дълго не забеляза, че една старица, скрита в храстите, я наблюдава. Когато накрая я видя, надежда проблесна в зачервените ѝ очи. Обърна се с изтънял глас към възрастната жена:

— Моля ви, помогнете ми.

Черната юда се приближи до момичето:

— Как се казваш?

— Малена.

Юда се приближи още към нея, извади от пазвата си парче плат и го разгърна:

— На колко си години?

— На петнайсет.

Девоичето с интерес наблюдаваше старицата, в чийто ръце, разлюляно от вятъра, се появи тънко було от невероятно красива материя. Беше полупрозрачно, светло, но под определен ъгъл на слънчевата светлина по него пробягваше дъга с преобладаващи синьо-зелени отблясъци. Малена ахна удивено. За първи път виждаше подобна тъкан. Старата жена прошепна нежно в ухото ѝ:

— Не се плаши, Малена, от днес вече ще се наричаш Смиа и ще бъдеш господарка на горите.

Черната юда метна булото върху главата на момичето с едната си ръка, а с другата размаха камата и я заби право в сърцето ѝ. С едно рязко движение разпори гърдите на Малена, бръкна и извади туптящото още сърце. Изправи се, държейки го високо над себе си, и нададе силен, нечовешки крясък. Ехото го разнесе навред из леса, уплашени птици се разхвърчаха на всички посоки. След миг, в който сякаш гробна тишина падна над гората, юда дочу приближаващия се тропот на копита. Усмивка разтегна устните ѝ, когато прошепна:

— Сура.

Измежду дърветата се появи огромен благороден елен, близо тристакилограмово животно с масивни разклонени рога и гъста козина около врата, подобна на грива. Умните му тъмни очи гледаха юда право в лицето. Еленът се приближи до старицата и сведе надолу глава. Юда свали ръце и положи сърцето на момичето на земята, точно под муцуната на красивото животно. Еленът изяде сърцето, дъвчейки бавно непривичната храна. Когато свърши, сура облиза окървавената си муцуна и се приближи до тялото на Малена. Животното подвиг краката си и легна до бездиханния, но още топъл труп на момичето. Юда се наведе, вдигна с две ръце камата си, тялото ѝ се изви в черна прашна вихрушка и отлетя. Тук вече нямаше работа. Сура щеше да се погрижи за Смиа, новата ѝ посестрима.

Когато старицата изчезна, еленът се наведе над отворената рана в тялото на момичето и сълзи покапаха от очите му. Те падаха върху тялото една по една, после все повече и повече, докато накрая измиха кръвта, от която не остана следа. И бавно, след час и повече, когато слънцето си проправи път сред клоните и огря с лъчите си трупа, дълбоката рана беше заздравяла и изчезнала. Тялото се изпъна, някак наедря на ръст и гладки мускули изпъкнаха под кадифената кожа. Под топлите милувки на слънцето и сълзите на сура тъмните коси на момичето бяха станали светли, почти бели, по-дълги и невероятно гъсти, а от дясната им страна в дебела плитка се бе вплело булото, което старицата хвърли върху нея. То проблясваше на светлината и по плитката ѝ играеше дъгата, вплетена в нишките му. Лицето ѝ се източи, стана красиво, без следа от луничките и тъмния загар. Прасковена руменина покри страните и устните ѝ. Еленът стоеше до нея и спокойно наблюдаваше метаморфозата. Очите му бяха влажни, но от тях вече не капеха сълзи. Когато тялото на девойката изсъхна от сълзите, той се наведе и я близна по лицето. Юдата Смита отвори очи, зелени като горските поляни, и го погледна.

* * *

Асура се движеше само нощем. Криеше се от живата светлина на кълбетата в сенките на високи дървета и гъсти храсти и бавно, но сигурно напредваше. Денем се криеше под земята в корените на някое дърво. За нея не беше трудно преди всеки изгрев да копае нова дупка в твърдата земя. Силата ѝ беше голяма. Сивите я следваха отдалече, събираха еликсир от различни цветя и всяка вечер, преди Асура да потегли на път, го доставяха в леговището на майката. Така, без да чувства глад или жажда, чудовището все повече се приближаваше към времето и мястото, където го водеха инстинктът и съдбата му.

* * *

Четиримата мъже, яхнали конете си, следваха Безмер по древния път. Дурум тичаше далече напред, но не ги изпускаше от поглед.

Крамик с интерес се взираше в каменните плочи под тях.

— Не знам дали лошите духове живеят тук — обърна се Вананд към язdecия до него Булик, — но е видно, че такъв град наистина е съществувал.

Булик се огледа наоколо:

— Кой знае на какви съборетини можем да се натъкнем в тези околности — промърмори той и посочи с глава към язdecия напред Безмер. — Що за човек би се занимавал с това? Та това не е работа като работа. Мен, ако питаш, прилича ми на скитничество.

Вананд вдигна рамене:

— То и нашето не си е работа, Булик. Живот по казармите или на път. Не сме повече стока от него. Пък и той поне е свободен. Ходи, където си поиска. А ние — където ни пратят.

— Не е същото, Вандо, знаеш го — възрази му Булик със сериозно изражение.

— Знам — след известно мълчание отговори Вананд, — но понякога завиждам на такива като него.

— Защото си един завистлив пръдльо — със смях му отвърна Булик.

Вананд също се засмя гръмогласно.

Безмер се обърна. Двама от изтърсилите се вчера войници силно се кикотеха. Ядосано ги стрелна с очи, но бързо се овладя и продължи напред. Ако всичко върви както трябва, скоро ще се отърве от тях. Безмер бе наясно, че те имат задача и не могат да я отлагат вечно. Трябваше му само още малко търпение, докато се освободи от присъствието им.

Не след дълго стигнаха до скалата — там, където свършваше древният път. Безмер и Ермиар първи скочиха от конете си и ги завързаха. Тримата им спътници също се смъкнаха от седлата и ги последваха. Всички мълчаха, сякаш предстоеше нещо тържествено, което не бива да се прекъсва с приказки.

Мъжете се приближиха до скалата. Безмер, който бе най-отпред, я огледа внимателно. Явно търсеше нещо, известно само на него. Когато го намери, хвана с ръка няколко клонки от бръшляна, покриващ скалата, и ги отмести. Продължи да отстранява внимателно растението, а останалите с интерес забелязаха, че под избутания

бръшлян в скалата се разкрива отвесна цепнатина. Сякаш скалите бяха две, плътно прилепени една до друга.

— Ела насам — обърна се Безмер към Ермиар.

Ермиар се приближи и погледна към мястото, което му посочи мъжът. Там, изсечен в скалата, се открояваше образът на Живото Дърво, заобиколен от надписи на савхи. Ермиар и за миг не се запита откъде му е познато това изображение, а с едно движение свали от врата си медальона и го приближи до скалния му двойник. Единствената разлика между двата образа бе в това, че върху скалата изображението бе изпъкнало, докато на медальона бе вдлъбнато. Ермиар погледна въпросително Безмер, който му кимна. И двамата си мислеха едно и също. Ако медальонът бъде наложен върху скалния релеф, може би нещо ще се случи. Ермиар намести медальона върху изображението, да провери какво ще стане. Всички бяха заинтригувани от ставащото и никой не забеляза промяната в застаналия най-отзад Крамик. Лицето му бе придобило изключително сериозно и съсредоточено изражение и бе бяло като платно.

В момента, в който Ермиар намести медальона и отдръпна ръката си, проехтя тежък грохот над главите им. Небето потъмня, смрачи се и светлината от няколкото кълбета, които плуваха около тях, ярко се откри. Задуха вятър, студен и парещ едновременно, и плътен глас се разнесе наоколо, идващ от... никъде. Те не го разбираха, но знаеха, че говори на савхи. И тогава от пукнатината в скалата срещу тях лумна ярка светлина, която се разширяваше все повече и повече. След миг светлината изчезна, вятърът спря и небето отново просветля. Загадъчният глас замлъкна. А срещу тях в скалата зееше процеп, широк приблизително толкова, колкото през него да мине човек. В този момент вълкът седна на задните си крака, вирна муцуна към небето и нададе продължителен вой. Кръвта във вените на мъжете се смръзна и тръпки полазиха по кожата им.

— Волобарската магия — прошепна Крамик и пристъпи няколко крачки напред към процепа.

— Какво? — Булик, който бе най-близо до него, го изгледа въпросително. — Знаеш ли какво беше това?

Всички се обърнаха към Крамик, който вече се бе съвзел и спокойно отвърна:

— Волобарска магия трябва да е. Чувал съм за нея като дете. В два предмета се вражда заклинание и се разделят. Когато предметите се съберат отново, заклинанието бива изречено. Разбира се, мислех това за измишльотина, но се оказва вярно.

Ермиар го попита:

— Опасно ли е да влезем?

Крамик вдигна рамене:

— Не зная, господарю. Това е всичко, което съм чувал за волобарската магия.

Безмер изгледа подозрително Крамик, смръщи вежди и си помисли, че този „вълк“ май е нещо повече от обикновен войник, щом знае за волобарската магия.

Веднъж, както си вървеше по пътя, до него спря голяма, богато украсена колесница. Вътре седеше много красива жена. Той никога не бе виждал такава красота, дори не си бе представял, че може да съществува. И въпреки че от нея лъхаше студенина, той ѝ се възхити. Тя забеляза това и го попита:

— Харесва ли ти колесницата ми?

— Да — отговори той, — как може да не ми харесва? Тя е голяма и просторна, конете са великолепни.

— Искаш ли да се качиш при мен? Ще те повозя.

Той се зарадва на предложението ѝ, краката му бяха изранени от дългия път, раменете му бяха увиснали, цялото тяло го болеше.

— Искам — отговори с надежда.

— Имам само едно условие — усмихна се красивата жена.

— Какво е то? — посърна той.

— Ще взема най-ценното, което носиш.

— Но аз нямам нищо — погледът му помръкна заедно с надеждата, да се повози в красивата колесница.

— Съгласен ли си да взема най-ценното ти? — попита отново тя.

— Да, разбира се — отговори той, защото нямаше нищо ценно и му беше все едно какво ще реши да вземе красивата жена от него. Носеше само дрехите върху себе си.

— Качвай се тогава — усмихна се приветливо красавицата.

Той се качи и седна. В същия миг се случи чудо. Раните му заздравяха, тялото спря да го боли и раменете му се изправиха. Видя се облечен с красиви и скъпи дрехи, подобни на тези, които носеше жената. Колесницата препусна, бърза като вятъра.

— Накъде си тръгнал? Имаш ли цел? — обърна се към него хубавицата.

Той се замисли, но нищо не му хрумваше. Имаше усещането, че преди да се качи в колесницата, е знаел накъде отива и е имал цел. Но кой знае защо сега чувстваше, че това вече няма значение. Колкото и да се напругаше, за нищо не можеше да се сети.

— Не знам — отговори той.

Лукава усмивка премина по лицето на жената:

— Тогава искаш ли да дойдеш с мен? — попита тя.

— Ти къде отиваш? — поиска да узнае той.

— И аз като теб нямам цел. Нося се по течението натам, накъдето духа вятърът. При мен всичко е лесно и приятно. Няма да полагаш усилия. Ще живеем добре и в разкош.

„Че кой не иска да живее така?“, помисли си той.

— Искам да дойда с теб — каза усмихнат и очите му светнаха от удоволствие.

ХІІІ ГЛАВА

СЪЗВЕЗДИЯ

В тъмната пещера под Черната планина се изви пясъчна вихрушка и юда се появи, стиснала в ръка камата си. Огледа се и видя, че Деница лежи спокойно. Огънят бе почти изгаснал, а юда не обичаше вечната светлина. Тя направи фуния с ръка пред устата си и духна към мъждукащите пламъци. Те се разгоряха силно и светлината им преобрази пещерата. Беше втората вечер от тридневния срок, който постави на Салистар. Оттогава девет млади юди бяха яхнали своите сури. Оставаха още две, но черната не се съмняваше, че съвсем скоро и те ще поемат по пътя на господарките на горите. Сега деветте пътуваха в различни посоки, за да изработят оръжието си и изплетат одеждите си, но скоро щяха да се съберат и да останат завинаги заедно.

Старата взе една от кожените постелки, натрупани за легло на Деница, и се затътри с нея към камъка, който ѝ служеше за скривалище. Постла до него кожата и го отмести. Измъкна дълга бяла дреха. Погали я с ръка, сгъна я и я постави върху кожата. От същото място извади красив колан, меки сандали с дълги върви и малка торбичка — всичките изработени от кожа, и ги нареди внимателно до дрехата. Когато привърши, юда се изправи и се приближи към спящата Деница.

— Време е с теб да поделим едно тяло, принцесо. — Старицата се наведе над нея и прошепна в ухото ѝ: — От днес името ти ще е Ирника и ще бъдеш господарка на горите.

Черната юда извади камата с едната си ръка, а с другата хвана дебелата си побеляла плитка, по която проблесна дъга, и с едно движение я срязва. Когато плитката се отдели от главата ѝ, юда изохка и се строполи на каменния под. С треперещи ръце разплете булото си и едвам се довлече до Деница. Метна го върху главата на принцесата. С малкото останали ѝ сили старицата се хвърли върху гърдите на младата жена и натисна камата с помощта на цялото си тяло. Трудно се справи юда. Старото ѝ тяло едвам се движеше без булото, но скоро

стоеше изправена, с туптящото сърце на Деница в ръце, призоваваща с немощен глас елена.

И той отвърна на призива ѝ. Появи се, сякаш изникна от нищото, и бавно задъвка кървавото сърце, което юда постави пред муцуната му. Когато изяде всичко, еленът вдигна глава. Преградила пътя му към Деница, изправена срещу него, стоеше старицата. Очите им се срещнаха и тя проговори тихо на древния език:

— Асме юрум, сура.

Еленът я разбра, наведе глава напред и силно я мушна с гигантските си рога право в корема. Тялото ѝ се преметна, увисна във въздуха, където се разпиля на черен прах и се посипа върху окървавеното тяло на Деница. Еленът подви краката си, легна до топлия труп на момичето и едри сълзи закапаха от очите му.

След един дълъг час, през който огънят бе почти загаснал, Ирника отвори очи, зелени като горските поляни. До нея лежеше еленът и я гледаше с влажния си поглед.

— Хо кадам, сура — каза властно Ирника и животното се изправи на крака.

Тя също се надигна. Разпали с дъха си огъня и светлината прогони мрака. Руси, гъсти и дълги коси обрамчваха още по-красивото лице на някогашната Деница. Платното, с което бе покрита, се изхлузи и на светлината от огнените пламъци се откриха гладки, релефни мускули, сякаш извайвани с години. Тя прокара ръце по плитката си, по косите и тялото си. Доволен смях звънна в пещерата — Ирника отново бе силна, млада и красива. Черната юда получи ново тяло.

Тя се приближи към постелката, където бе приготвила одеждите си, и плавно нахлузи бялата рокля. Препаса колана и върза сандалите си. Накрая затъкна острата кама в колана и закачи на него кожената торбичка. Приближи се до сура, хвана го за козината на врата и с един скок го яхна. С мощен и плътен глас Ирника заговори на древния език от гърба на силното животно:

— Иш меленис зеяни. Суб вига меленис гита.

Когато звукът от думите ѝ заглъхна, от всички посоки към нея изпъзяха дълги и тънки зелени змии. Пропъзяха нагоре по краката на елена, който спокойно стоеше, вплетоха се една в друга и изплетоха върху тялото му юзда. Ирника я хвана здраво и викна с плътния си глас:

— Хо ириш, сура! — и се понесе на гърба на красивия елен, да си вземе лъка и колчана със стрелите, които бе изоставила отдавна.

* * *

Петимата мъже продължаваха да стоят пред отворилия се в скалата процеп. Всеки от тях, с обърканите си впечатления от волобарската магия, се опитваше да осъзнае и приеме случилото се. Жреците владееха магии. Това го знаеше всеки, но никога не бяха виждали магия, която се задейства от предмет без прякото участие на човек.

Двама от тях, Безмер и Крамик, знаеха много повече, отколкото показваха, но и двамата криеха това от спътниците си и мълчаха. Пръв наруши настъпилата тишина Ермиар:

— Мисля, че трябва да влезем — той плъзна поглед нагоре по скалите, устремени към синьото небе, — но ще трябва да уловим вечна светлина. Тази омагьосана дупка май ще ни заведе на тъмно място.

— Аз ще вляза, да проверя. Може и да не се наложи. Виждал съм много пещери в подобни места. Някои от тях са достатъчно светли, поради процепите, образувани в скалите над тях. Но ако продължава твърде много навътре, тогава ще се наложи да хванем някой от тези светулковци — отговори Безмер и затърси с поглед кълбетата вечна светлина.

— Защо да не влезем заедно? — не се съгласи Ермиар и смръщи вежди. — Ти влез пръв, а ние ще те последваме. Ако се наложи, някой от нас ще се върне за светлина.

Булик, Вананд и Крамик слушаха разговора им отстрани, но при последните думи на Ермиар, Булик се приближи с няколко стъпки до господаря си и се намеси:

— Простете, но скитникът е прав за едно... — думите му жегнаха Безмер. Той стрелна с очи грубия войник, който обаче никак не се притесни, а продължи: — ... че не знаем каква е тази волобарска магия и какво може да ни причини, влезем ли там. Ако питате мен, най-разумно е да се разделим. Едните ще влязат първи, а другите едва след като се уверят, че е безопасно. Не си струва да се затрием всички накуп. Това се отнася особено за вас.

— Булик е прав — не се стърпя Крамик и излезе напред. — Аз ще вляза заедно с този човек вътре, а вие тримата останете. Хванете вечна светлина, за да сте подготвени, и когато ви повикам, ще дойдете при нас. Знаем, че Вандо добре се справя с кълбетата. Мисля, че не след дълго ще е хванал поне три.

Ермиар нямаше как да не признае, че това е правилното решение. Въпреки любопитството и нетърпението си да види какво крият скалите на Лимен Карон, кимна в знак на съгласие към Крамик:

— Не се бавете.

Безмер не показа с нищо какво е отношението му към решението на Ермиар. Обърна се с гръб към четиримата мъже и потъна в процепа на скалата, без да каже дума. Крамик отведе настрани Дурум, погали го по врата и закачи веригата му за клона на едно дърво. Прошепна му няколко думи в ухото и се запъти след Безмер. Вълкът остана да гледа тревожно след него. Крамик погледна към другарите си, усмихна се широко и махна небрежно с ръка... Но точно преди да потъне в пещерата, погледът му бе привлечен от нещо блестящо в скалата. Слънцето се бе отразило в медальона, който все още стоеше върху белия камък.

— Може ли да го взема? — обърна се Крамик към Ермиар и посочи с ръка медальона.

— Вземи го — след кратък размисъл отвърна Ермиар, — може да ви потрябва. Но го пази.

Крамик издърпа медальона от камъка и го окачи на врата си. След това бързо хлътна в черната пролука. Когато се намери сред прохладните стени на скалата, той застана на място за минута, оставяйки очите си да привикнат с тъмнината, и едва след това продължи напред. Крамик, който беше волобар — един от последните, останали на Гелда Валуния, можеше да настрои така зрението си, че да вижда в тъмното все едно е ден. Ала избягваше да го прави, защото след това получаваше главоболие, и използваше дарбата си само в най-критични случаи. Чуваше стъпките на Безмер пред себе си, но силуетът му бе трудно различим в мрака, който ставаше все по-плътен. Крамик се хвана с една ръка за стената, за да си помага и да не се препъва, а с другата измъкна възможно най-тихо кръстатата си сабя. Промъкваше се, отначало бавно и внимателно, но тъй като не срещаше никакви препятствия, увеличи скоростта. С изненада установи, че вече

не вижда и не чува пред себе си Безмер, въпреки че зрението му бе привикнало към тъмнината достатъчно, за да го различи, ако е на няколко крачки пред него. Съвсем скоро разбра, че за това си има причина. Тунелът, в който се намираше, правеше рязък завой и продължаваше само още няколко метра напред. Той ясно видя всичко това след като отмина завоя, защото срещу него се процеждаше, макар и много слабо, светлина. Не бяха изминали и пет минути, откакто се вмъкна в процепа, и вече бе стигнал края му. Крамик не се изненада особено. Още от момента, когато видя каменния път и високите скали, предположи, че се намират сред останките на древната волобарска академия Лимен Карон. Дядо му винаги бе твърдял, че съдбата на Крамик сама ще го върне към корените му. Вече бе загубил вяра в думите на дядо си. Но изминаха шест години и ето че предсказанието му се сбъдваше. Според разказите на стареца академията представлява галерия от огромни каменни пещери. Очакваше процепът в скалата да отвежда до някоя от тези пещери и не се излъга. Озова се в овална зала с високи каменни колони. Това успя да различи на слабата светлина, която се процеждаше от различни процеци в скалите над главата му. Веднага забеляза Безмер, който стоеше на няколко крачки от него и внимателно оглеждаше мястото, а когато усети чуждото присъствие зад себе си, се обърна. Двамата мъже се спогледаха и в този момент Крамик вдигна и насочи сабята си към него:

— Кой си ти? — гласът му прокълтя заплашително.

Безмер измъкна светкавично своя меч и се приготви да посрещне неочакваното нападение на Крамик.

— И не ми разправяй приказките, които си разказал на господаря Ермиар.

Изричайки това, Крамик атакува. Безмер отби удара и отскочи настрани, но Крамик, освен силен, бе и достатъчно пъргав, за да го следва без проблем. Започна изтощителна борба за едрия, но слабо подвижен Безмер, в която Крамик дори не се задъха. Безмер не се даваше лесно, а и силата му не бе за пренебрегване. Въпреки това, след пет минути Крамик опря острие в гърлото на мъжа и го принуди да хвърли оръжието си.

— Отново те питам кой си и какво търсиш тук? — ядосано повиши тон Крамик и натисна със сабята си врата на мъжа.

— Боломит съм — отговори задъханият Безмер. — Търся Зелената книга на волобарите.

— За какво ти е? — попита Крамик и продължи да натиска с оръжието си.

— Салистар я иска.

Крамик сведе сабята си от гърлото на мъжа и я прибра. Изражението му бе сериозно и съсредоточено. След няколко минути обмисляне той се обърна към Безмер:

— Ако ти е скъп животът, сега ще излезеш навън и ще кажеш на останалите, че вътре не е опасно, но е тъмно. Нека хванат вечна светлина и тогава да влязат. А ти не се връщай с тях, измисли нещо и се махни колкото е възможно по-бързо от селото и местността.

Безмер разбра, че Крамик има лична причина да не го предаде на Ермиар. Но не бе в положение да се интересува и да пита каква е тя, въпреки че много му се искаше да разбере. Ако Крамик беше обикновен войник във Войската на Сивия вълк, щеше да го изобличи веднага пред Ермиар. Не беше и агент на жреците, защото щеше да направи всичко възможно да премахне Безмер или поне да разбере чрез него нещо за Салистар и останалите боломити. Но той не направи нищо такова. Не попита какво представлява Зелената книга на волобарите — значи бе посветен в тайни, до които малцина имаха достъп. Може би е агент на Салистар? Но тогава защо да не се разкрие пред Безмер, щом работят за една кауза!? Колкото и да си блъскаше главата, не разбираше кой и какъв е този човек. Затова реши да направи най-доброто за себе си — да се възползва от ситуацията и да се измъкне невредим. Най-добре е да тръгне още днес към мястото на срещата със Салистар. Безмер прецени, че този Крамик, колкото и да знаеше за книгата, нямаше да има време да я намери в каменния лабиринт на Лимен Карон, щом на другия ден „вълците“ заминават за Карпонили. А за самия него стана опасно да продължава начинанието сам. Щеше да поиска още мъже от Салистар, с които да се върне, за да продължи издирването на Зелената книга. Затова, без да задава въпроси, Безмер се отправи към прохода в скалата, който щеше да го отведе навън.

Когато се убеди, че наистина е останал сам, Крамик се огледа. Трябваше да действа бързо, преди да дойдат другарите му. Замисли се за миг за боломитите. Каза си, че ще се наложи да разбере повече неща

за тях. Но тъй като нямаше време за губене, насочи вниманието си към каменната галерия.

Извади от пазвата си медальона, вдигна го и го насочи към един лъч светлина, проникнал от пролуките в скалите над него. Срещнал металната повърхност, слънчевият лъч се пречупи нагоре към тавана на пещерата. Крамик изрече с висок глас едно от заклинанията на савхи, които още от дете бе научил наизуст:

— Гранета идиум асме телерис.

Думите проехтяха из цялата пещера, а в мига, в който заглъхнаха, над Крамик изгря нощно небе. Сякаш скалите изчезнаха и настъпи нощ. Но навън си бе ден, а скалите не бяха помръднали. Древна волобарска магия създаде неповторимата илюзия за небе, изпъстрено от различни съзвездия. На светлината им мъжът видя реалните мащаби на волобарската зала, чиито каменни колони се губеха сред магическия космос. Тя бе огромно кръгло помещение с двайсетина изхода във всички посоки. Изходите с форма на арки не се различаваха с нищо един от друг, поне на пръв поглед, и бе лесно човек да се заблуди. Крамик сложи един камък пред най-близката арка — през нея бе влязъл и тя щеше да го изведе навън. И отново се захласна по небето над себе си.

Много бе слушал за тази магия, знаеше какво ще се случи, но нищо не можеше да се сравни с гледката, която му се разкри след като изрече заклинанието.

Но Крамик нямаше време за съзерцаване. Скоро Ермиар и „вълците“ щяха да го намерят. Затова бързо и съсредоточено затърси с поглед съзвездието Юда. Беше научен да го открива безотказно сред многото звезди и мъглявини — както него, така и останалите съзвездия, които са използвали волобарите. Скоро очите му откриха изрисувана от звездите фигура на жена, яхнала елен. Тялото ѝ бе извърнато назад, а в ръцете си държеше опънат лък. Стрелата в лъка сочеше безпогрешно една от арките. Крамик се втурна натам, но преди да напусне залата, изрече на висок глас думите:

— Акмеле те гата.

Небето, изпъстрено със звезди, изчезна така, както се бе появило, и сумракът отново се възцари в пещерата. Крамик изчезна под арката, посочена му от стрелата на юдата.

* * *

Кан-император Издулор смръщи вежди и яростно удари по масата. Висок близо два метра, едър и широкоплещест, владетелят бе внушителна личност въпреки петдесетте си години и побелелите вече коси. Докато войската му лагеруваше в град Брусар на път за Артебос, вестоносци на Умар от Чаладара му донесоха за нападенията на северните племена. Деница, дъщеря на кан-предводителя Иртхитюин и жена на кан-принца Вихтун, втори наследник на Умар, бе отвлечена. Никога до сега севера не си бяха позволявали да предизвикат гнева на Биляра чрез отвличане на високопоставена личност от двореца. Бойците на цяла Чаладара бяха мобилизирани за отбрана от северите, които някой бе обединил и въоръжил добре. На Издулор не му беше много трудно да се досети кой е този някой. Явно Бакуриан добре се бе подготвил за войната с Биляра, а Иртхитюин опасно го бе подценил, не вярвайки, че ще нападне. Чува се и слухове за домогвания на негули от югозапад и въпреки че още не бяха потвърдени, Издулор не се съмняваше във верността им.

Той се изправи и закрачи из стаята. Съветниците му стояха смълчани и унили.

— Не вярвах, че Бакуриан наистина ще тръгне на тази война. А той дори е обединил северите, без да разберем? — гръмко се обърна Издулор към тях и започна да мести поглед от едно лице на друго.

— Защо не знам нищо за обединението на северите? — владетелят продължи ядно да говори, повишавайки тон.

Министър Кордил, отговорен за Войската на Змията, се размърда притеснено на мястото си.

— Кордил — повика го Издулор.

Министърът вдигна очи и погледна владетеля.

— Не си ми докладвал за северите, а за негулите ще кажеш ли нещо?

Кордил пребледня. По лицето му изби студена пот. Не знаеше какво да отговори на Издулор. Тези от шпионите, с които имаше връзка, не съобщаваха нищо обезпокоително. Но слуховете сред народа и войниците говореха за обратното. Той наведе глава за момент, ала все пак намери сили да вдигне очи и да отговори:

— Носят се слухове за негулите, но никой от шпионите ни не ги е потвърдил.

Издолур го изглежда умислено. От вниманието му не убегна смущението на Кордил. Първоначалният гняв на владетеля вече се бе уталожил и той тихо попита:

— А ти какво смяташ?

Кордил открито погледна кан-императора на Биляра в очите и каза:

— Аз мисля, че Уголия има споразумение с негулите. Те ще нападнат от югозапад в момента, в който ние стигнем Артебос. Бакуриан всячески ще се опита да разпилее силите ни в различни посоки. Явно това е тактиката, на която залага в тази война.

Издолур кимна с глава и каза:

— Ако никой не спре негулите, те лесно ще достигнат Карпонили и манастира. Мислиш ли, че Бакуриан цели да ги изправи срещу сангасите?

— Това би бил умен ход от негова страна — отвърна Кордил.

В това време Заберган, представителят на жреците сред съветниците на Издолур, се размърда и с интерес насочи вниманието си към разговора.

— По този начин негулите ще му свършат черната работа — продължи разсъжденията си Кордил.

— Заберган — обърна се към жреца Издолур, — какво мислиш за това?

Заберган, нисък, с много набръчкано лице, гола глава и черни живи очи, бе ексцентричен и особен човек. Говореше странно, с писклив глас и множество възклицания, а това не се харесваше особено на събеседниците му. Той не се вписваше много сред членовете на кастата си и не бе добре приет сред жреците, особено сред двадесет и двамата избрани в манастира. От години те поддържаха с него студени служебни отношения и ползваха Заберган единствено за официалните контакти между императора и върховния жрец. Той бе от тези хора, които за всяко нещо имат собствено виждане и не се поддават на влияние и внушения. Между него и императора съществуваше силно приятелство и затова многобройните опити на върховния жрец Алобоготур да отзове Заберган от службата му в двореца Истрос и до днес не бяха успешни.

Заберган се поглади по брадата и отговори по типичния си начин:

— Хе, хе, какво мисля? Няма какво толкова да му се мисли. Така е, както казвате.

Издулор се смълча за момент, обмисляйки думите му, и каза:

— Посъветвай се с Алобоготур. Кажу ми, че очаквам нападение от негули срещу манастира. Искам да знам неговото мнение. Ще се справят ли сангасите?

Заберган само кимна с глава в знак на съгласие и веднага изгуби интерес към разговора, защото от широкия му ръкав се подаде едно мустакато носле и подуши въздуха. Това беше любимата мишка на Заберган, наречена Гаго. Тя бе постоянен обитател на дрехите му, когато жрецьт се намираще вън от дома си. Все още имаше хора сред обкръжението му, които не можеха да свикнат с тази ексцентричност на жреца. Но той открито демонстрираше обичта си към мишока и не се интересуваше от хапливите подмятания и подигравки. Още повече, че самият Издулор проявяваше благосклонност. Той дори често се интересуваше за здравето на косматия приятел на Заберган.

Жрецьт погали с пръст мишока по главата и му зашепна:

— Хе, Гаго, прибирай се, нямаш работа тук, любопитко.

В първия момент Гаго не повярва на Заберган, а се подаде почти изцяло навън. Наостри уши и огледа внимателно обстановката. Но тъй като нищо не задържа интереса му, бързо се въртна и се скри обратно в дрехата на жреца. Заберган отново насочи вниманието си към останалите. Осени го внезапна мисъл и той прекъсна министър Звиницис в момента, в който разясняваше обстановката в град Артебос, до момента без проблеми удържащ обсадата на уголците.

— Владетелю — обърна се Заберган към Издулор, — мисля си за таболците. Те също ни имат зъб заради територията, от която бяха прогонени от вашия баща, могъщия Тарасий. Биха могли да се възползват от войната с Уголия, за да си я възвърнат.

В този момент Гаго подаде муцуна от пазвата на жреца, но за разлика от друг път Заберган не му се зарадва, а небрежно го побутна обратно в гънките на широките си одежди. Възмутеният Гаго заприпка бързо с пъргавите си крачета и проправяйки си път под дрехата, се прехвърли през рамото на мъжа и потърси нови територии за обхождане откъм гърба му.

Издулор не отговори, а погледна към Кордил, който се прокашля и каза:

— Помислили сме и за това. Изпратил съм хора, поддържам някои връзки, но и оттам нямам новини — дълбока бръчка проряза челото на Кордил. Личеше си, че е страшно притеснен от липсата на всякаква информация относно враговете на Биляра, която да представи на съвета.

Този отговор на министъра направи силно впечатление на Заберган. Той реши да се разрови в темата въпреки неудобството за Кордил. Затова попита:

— Хе, Кордиле, шпионите ти ли не съобщават за нищо нередно, или нямаш връзка с тях?

— С някои нямам връзка, Заберган, на такива места са, че е опасно за тях да изпращат вест — малко троснато му отговори Кордил. — А тези, от които имам новини, не съобщават за нещо подозрително.

Заберган замълча, но в изражението му пролича притеснение.

— Императоре — прозвуча глас отляво на Заберган, и всички обърнаха главите си към министър Рез, който отговаряше за търговията. Неясно бе защо Рез последва императора в похода му срещу Бакуриан, тъй като военните дела бяха далече от обичайните интереси и дейности на Рез. Ала явно Издулор държеше на присъствието му и не започваше нито един съвет без неговото участие.

— Слушам те, Рез.

— Виждам, че чакалите са започнали да ръфат Биляра от всички страни. Не е ли време да изпратим вест за помощ? Раха е най-близо от тези, които биха ни помогнали.

— Може би е време, Рез, може би е време — замислено отговори Издулор. — Не бих искал да ги викам за нещо, с което мога да се справя и сам, но все пак... По-добре е да пратим вест до Язник, нека тръгне към северната граница в помощ на Иртхитюин и Умар. Вярвам, че притежаваме достатъчно сили, за да смажем главата на Бакуриан без помощ от Раха.

Когато съветът на министрите свърши, жрецът Заберган изостана от другите и направи знак на Издулор, че иска да говорят. Кан-императорът се приближи достатъчно до жреца, за да не бъде чул разговорът им. Заберган наклони глава към Издулор и тихо каза:

— Владетелю, не искам да поставям под съмнение лоялността и способностите на министър Кордил, но има нещо нередно в това, което се случва с него. Самият Кордил го разбира и се чувства притеснен. Искам да ви помоля за разрешение да се поразровя из тази гнила работа, може пък да я оправя. Страхувам се, че Кордил е изправен пред нещо, с което няма да може да се справи сам.

— Какво може да е то? — попита с внимание Издулор.

Заберган вдигна рамене:

— Ветровете да ме отнесат, ако знам, но работата не е чиста.

Владетелят се замисли за минута и отговори:

— Направи каквото сметнеш за добре, Заберган, но да си остане между нас.

— Хе, господарю, дори Гаго не чу какво си казахме.

14. СМЪРТ

Той продължи да пътува с красивата жена в голямата ѝ колесница. Носеше хубави дрехи, хранеше се добре и се забавляваше, защото я канеха на много и различни места, кое от кое по-интересни. Грижеше се за конете, поддържаше колесницата, придружаваше я навсякъде и ѝ правеше компания. Чувстваше се горд и щастлив от това, че ги гледаха с възхищение и завист. Имаше каквото си поиска. Ласкаеше го мисълта, че мнозина биха дали мило и драго, за да са на негово място.

С всеки изминал ден той все повече забравяше откъде е тръгнал и какъв е бил, преди да срещне красивата жена. Мислите му се въртяха единствено около красавицата и желанията ѝ, защото близостта им му даваше чувство за превъзходство над останалите. Той започна да живее чрез нея и забрави себе си.

Красивата жена го обсеби и взе от него най-ценното, което притежаваше, когато тръгна по пътя: целта да намери душата си.

XIV ГЛАВА

ЗЕЛЕНАТА КНИГА

Еленът с Ирника на гърба си се катереше ловко по стръмните пътеки на Черната планина, в чийто пещери преди известно време Салистар намери престарялата юда и всъщност я върна към живота. Той изпълни уговорката. За три дни единадесет млади момичета умряха и единадесет млади юди, господарки на горите, се родиха. Вече щяха да я следват и да ѝ бъдат верни посестрими. Преди това Ирника трябваше да вземе оръжието си и да се отплати на Салистар, но по начин, който той не очакваше.

Черната планина издигаше могъщите си върхове в най-северния край на област Ябрус. Хората я избягваха, защото бе коварна и опасна. Особено през студените месеци. Снежни вихрушки и тежки лавини брулеха склоновете ѝ. Но за юдите планината бе дом. Тези същества, без сърца и с черна кръв, не усещаха нито студ, нито жегата. Препускаха волно из дебрите и нищо не ги плашеше.

Красивата Ирника грациозно яздеше сура, взела в ръце юздите от живи змии, с разветви руси коси и бяла дреха, праметната над мускулестите бедра. Имаше един ден път до волобарския олтар, за да прибере лъка си и още толкова — за обратния път. Щеше да се върне точно навреме за срещата със Салистар.

Пътуването мина неусетно. Хилядите проблясъци на вечната светлина изгряваха на притъмнялото вече небе, когато тя се озова на Юдина поляна. Бяха минали векове, откакто Ирника не я бе зървала, но си беше все така красива, тиха и приказна, каквато винаги е била.

— Хо тален, сура — прошепна юдата.

Еленът спря на място. Юда ловко скочи от гърба му и се огледа. Поляната бе скътана сред вековни дървета и дребни храсти. Покриваше я светлозелена трева, мека като килим, а в северния ѝ край с тих ромон бълбукаше бистър поток. Над високите дървета като гигантски кули се чернееха величествените върхове на планината. В средата на поляната се издигаше волобарският олтар — купчина бели

камъни, висока около два метра. Вечната светлина на кълбетата се отразяваше по такъв начин от белите камъни, че сияеше като ореол около олтара. Ирника тръгна бавно към него. Бе му поверила лъка, стрелите и колчана си, когато преди векове страшната мъка разяде душата ѝ. Сестрите ѝ — волните юди, господарките на гората, бяха избити до една от проклятието на кървавата клетва. На нея се падна по-тежката участ — да старее и умира стотици години в самота, оплаквайки ги. И тъкмо когато бе убедена, че краят ѝ скоро ще дойде, се появи Салистар, понесъл в ръцете си младото тяло на Деница. Сега черната юда отново ще кръстосва горите заедно с посестримите си и верните сури.

Щом Ирника стигна до основата на олтара, вдигна високо ръцете си и с неземеен шепот, който прошумоля в клоните на дърветата, погали стръковете трева и отекна сред дъбравата, изрече на древния език:

— Ремени нетала идиум лана.

Когато думите ѝ заглъхнаха, от олтара на волобарите проблесна слаба светлина. Белите камъни се разместиха с пукот и се завъртяха като торнадо над поляната. Освободени от камъните, във въздуха се издигнаха три предмета, завъртяха се около оста си и се спуснаха един по един в краката на юдата. Тя взе единия, огледа го добре и го вдигна над главата си. Устните ѝ зашепнаха древно заклинание, предметът се издигна и изчезна сред каменното торнадо. Него Ирника върна обратно в олтара, там, където бе на сигурно място. Плавно и безшумно камъните се скупчиха на поляната в обичайния си вид. Другите два предмета останаха да лежат пред нея. Това бяха дървен лък и кожен колчан, пълен със стрели. Лъкът бе сравнително малък, но много красив. От тъмно дърво, украсен с дърворезба, той бе най-ценният предмет за Ирника. Тя клекна и прокара пръсти по дървото, сякаш го милваше от радост, че го вижда отново.

Русата юда извърна глава към мястото, където бе оставила елена. Той стоеше изправен с вперени в нея черни очи. Тя знаеше, че сура ще я чака там, където го остави, докрай и че само смъртта би му попречила да се притече на зова ѝ. Настана време за почивка, затова Ирника се изтегна на меката трева, затвори очи и се унесе в лекия сън на юдите.

Когато слънцето докосна лицето ѝ, тя се събуди. Изправи се, праметна колчана през рамо, взе лъка и се спря за миг, заглеждана в

белите камъни на олтара. Приблужи се и се наведе да избере по-дребен камък. Намери един подходящ, заоблен и гладък, побиращ се в шепата ѝ, и го сложи в торбичката, закачена за колана.

— Хо, сура — гласът ѝ проехтя всред поляната и още преди да заглъхне, еленът беше до нея. Тя го хвана за козината на врата, метна се отгоре му, взе живите юзди в ръце и препусна към пещерата.

Ирника не се обърна да погледне за сбогом Юдина поляна. Нещо ѝ подсказваше, че скоро ще я види пак.

* * *

Крамик вървеше опипом сред черния мрак в прохода. Времето му бе ограничено и той се стараеше да бърза толкова, колкото му позволяваха липсата на светлина и неравният път. Всеки момент Ермиар, Булик и Вананд щяха да проникнат в академията, а той трябваше да се върне в централната зала, преди това да се случи. Не след дълго срещу него проблесна слаб лъч. Той ускори крачките си и бързо навлезе в новата зала, в която го изведе проходът. Дочу ясно шум от течаща вода. Явно, река Релсма минаваше до самата галерия. Тя не беше голяма колкото първата, а малка и с нисък свод. Беше доста поосветена, едната ѝ стена беше осеяна с процепи, през които нахлуваха слънчевите лъчи. В нея нямаше нищо особено, приличаше на най-обикновена пещера. Ала волобарът не се заблуди. Много време бе прекарал, още от невръстно дете, в изучаване на заклинанията, с които да се придвижва из великата волобарска академия. И въпреки че отдавна бе изгубил вяра, че ще му се удаде случай да ги употреби, съдбата го изненада и той трябваше да се възползва максимално от момента.

Мъжът застана в центъра на помещението и със силен и ясен глас изрече:

— Турама иделиус кавадара, турама иделиус дваман.

Докато изричаше тези думи, в една от каменните стени, неогрята от лъчите, проникващи в пещерата, проблесна кръг от синя светлина, който угасна в мига, в който Крамик замлъкна. Но мъжът бързо се втурна натам и след известно взирание в камъка успя да различи орнамента от медальона, изобразяващ Живото Дърво. Волобарът

знаеше, че надписите на савхи около Дървото са от клетвата на великия Каршашаранал, основателя на академията.

Бързо извади медальона и го намести върху скалното изображение. В първия момент не се случи нищо. Но след миг земята под него се разтrese като при земетресение, в помещението притъмня и плътен глас се разнесе от нищото. Крамик усети върху лицето си странния вятър, съпровождащ заклинанието, едновременно парещ и студен. В скалата срещу него грейна ярък пламък и когато всичко утихна, на мястото на пламъка зееше отвор. Провря се през него и изумен се спря на място. Попадна в идеално кръгло помещение, чийто гладки стени сами излъчваха мека светлина. В средата на помещението стоеше красива каменна маса на един крак, покрита с мек плат. Отгоре ѝ лежеше Зелената книга на Живото Дърво. Въпреки че нямаше време да я разгледа добре, той бе сигурен, че е тя. Сърцето на Крамик щеше да изскочи от гърдите. Рядко се вълнуваше, но това, което му се случи през днешния ден, бе толкова невероятно, че дори изправен на метър от Зелената книга, не можеше да повярва на очите си.

Бързо свали и развърза кожената мешка, която носеше на гръб. Пъхна вътре книгата. Тя беше доста тежка, поради металния обков, обрамчващ тъмно-зелените ѝ корици. Метна на гръб торбата и бързо излезе през процепа, защото, когато отдели книгата от каменната маса, светлината, която излъчваха стените, постепенно изчезна и в помещението се възцари мрак. Озовал се в предната галерия, Крамик измъкна медальона от скалата, окачи го на врата си и бързо хукна към голямата зала на академията, където трябваше да се появят другарите му.

Успокои се, като видя, че залата е все още тъмна и пуста. Тръгна покрай стената, взирайки се внимателно във всеки изход и търсейки камъка, който остави като знак, че арката ще го изведе навън. Потомъкът на волобарите можеше да се ориентира и по съзвездията, но се боеше, че „вълците“ и господарят Ермиар могат да се появят всеки момент. Докато търсеше, чу шум от гласове и дрънчене на оръжие. После през една от арките, хванал с две ръце кълбо вечна светлина, нахлу Булик и започна да се оглежда. След него в залата влезе Ермиар и накрая — Вананд, понесъл още едно светецо кълбо.

— Крамик — гласът на Булик прокътя сред каменните колони на огромната зала.

— Тук съм — отвърна волобарът и се запъти към тримата мъже.

— Какво е това място, ветровете да го отнесат? — смаяно се огледа Булик и пушна кълбото вечна светлина да се рее свободно сред каменните стени на огромната пещера.

— Знам ли — вдигна рамене Крамик. — Странно е, нали?

— Хм — невъзмутимо отбеляза Вананд, докато пускаше във въздуха и другото кълбо вечна светлина:

— Това ли е мястото, където живеят лошите духове?

— Невероятно е — Ермиар бе най-впечатлен от тримата. Волобарската академия му направи изключително впечатление. Той тръгна с бавни крачки да обхожда галерията.

— Накъде ли отвеждат тези проходи? — запита се той на глас.

— Господарю — обърна се към него Булик, на когото това приключение не се харесваше още от момента, в който скалата се разцепи пред тях благодарение на волобарската магия.

— Има нещо гнило в това място, а и тези арки си приличат като две капки вода. Ако тръгнем да обикаляме, може никога да не се озовем отново навън.

— Така е — Крамик потвърди думите на Булик, — докато ви чаках пообиколих наоколо. Всеки изход прилича на останалите. Трудно бихме се ориентирали без помощ. Моят съвет е, ако искате да разгледате мястото, да се върнете с достатъчно хора, факли, въжета и инструменти. Ако тръгнем сега, рискуваме да се загубим.

— Това не би ме спряло, баби такива — отвърна им Ермиар със смях. — Но имаме задача и трябва да тръгнем възможно най-бързо за Карпонили. Жалко че за да разгледаме това място, ще са нужни дни. Някой ден ще се върна тук, но сега Биляра има нужда от нас. Във война сме.

По лицето на Булик се изписа облекчение и той дори се усмихна. Но Вананд се бе замислил за нещо, прокашля се и се обърна към Крамик:

— Не ми стана ясно какво се случи с онзи скитник, който ни доведе тук? Ти знаеш ли нещо? Какво му стана?

Крамик свъси вежди:

— Не — отвърна лаконично. — Мислех, че ще се върне с вас. Какво се е случило?

Ермиар се намеси:

— Беше много странен наистина. Един такъв раздърпан, пребледнял и потен. Каза, че му се налага да се върне до къщата, и хукна като гламав натам.

— Ха-ха-ха — изсмя се гръмко Крамик, — може да е ял нещо развалено на закуска.

— А може и да се е препънал в някой камък и да се е натъкнал на сабята ти? — хитро го изгледа наблюдателният Булик и се закикоти. — Май нещо сте се посдърпали двамата?

Крамик се усмихна леко и понеже не обичаше да лъже, особено приятелите си, с облекчение отвърна:

— Може да се е спънал, ако не е внимавал.

И четиримата се закикотиха. Спечкването между двама мъже си беше лично тяхна работа и ако Безмер беше имал неблагоприятното да се заяде с Крамик, значи заслужено си бе отнесъл боя. С такова впечатление останаха другарите на волобарския потомък.

— Да тръгваме — каза със съжаление Ермиар и хвърли последен поглед на каменната зала.

Тръгнаха един след друг през прохода. Когато излязоха навън, слънцето се беше издигнало високо в небето. Мъжете примижаха, за да привикнат очите им към дневната светлина. Само Крамик се запъти веднага към мястото, където вълкът го очакваше вече толкова време. Развърза Дурум и се присъедини към останалите. Ермиар се обърна към него:

— Върни ми медальона. Щом войната свърши, ще се върна тук, за да разгледам останките на Лимен Карон. — Той изгледа тримата „вълци“ един по един. — Надявам се да ме придружите и вие.

— Ще ме прощавате, господарю — изпъшка Булик, — но тези двамата младежи са по-подходящи от мен. Ако оживея, бих се върнал в Исинея при вечно бременната си жена.

Ермиар се усмихна и кимна с разбиране. Всеки знаеше, че Булик има шест деца, и то само от една жена, а седмото беше на път. Оставаха му още две години във Войската на Сивия вълк. Той се бе отказал от по-висока длъжност и предпочете да се задоволи с пенсията си на обикновен войник. Не беше лека службата на „сивите вълци“, но поне ги освобождаваха млади и с добра пенсия, така че да изживеят прилично остатъка от живота си.

Крамик измъкна медальона от пазвата си и понечи да го върне на Ермиар. Но една мисъл го възпря.

— Изчакайте, господарю — рече и бързо се върна до входа на академията. Сложи медальона на мястото му в скалата и прошепна, за да не го чуят останалите:

— Варда Лимен Карон.

Небето над тях отново помръкна и вятърът затанцува сред дърветата. От процепа в скалата блесна светлина и входът на академия Лимен Карон с грохот се затвори. Тогава Крамик извади медальона от скалата и го занесе на Ермиар.

— Реших, че ще е по-добре, ако това място остане затворено.

— Добре си се сетил — отговори Ермиар и окачи верижката на врата си.

А Крамик се раздели с медальона, без да съжاليا особено, защото бе получил това, което искаше — Зелената книга на Живото Дърво.

* * *

В гората беше тихо и спокойно. Само песните на птиците нарушаваха тишината. Лек ветрец галеше лицето на Салистар. Бе избрал да пътува сам. Не искаше да споделя с никого плановете си за Деница. Дори момичетата, които даде в жертва на черната юда, бе отвлякъл сам, без чужда помощ.

Не повече от час път му оставаше до пещерата на юдата. Той приглади косата си с ръка и потупа отривисто черния кон по задницата. Животното ускори ход, а Салистар се приведе леко към него. Както препускаше, дочу встрани от себе си тропот на копита, но когато се обърна, не видя нищо друго освен храсти и дървета. Продължи да язди, като реши, че му се е сторило, но не след дълго до слуха му ясно достигнаха женски говор и смях. Той подръпна леко юздите на коня си и отново тръгна бавно, като се оглеждаше на всички страни. Но накъдето и да се обърнеше, виждаше само дървета и птици и нито следа от човек.

Така продължи пътят му почти докато стигна пещерата. Усещаше нечие присъствие, долавяше постоянно движение около себе си и

чуваше тропот от препускащи копита, но през целия път не видя никого. Салистар не се уплаши, но любопитството го човъркаше отвътре. Ако срещата с черната юда не беше толкова важна за него, щеше да се втурне да търси тези, които го следваха, без да се показват. И въпреки че му мина мисълта, че това може да са юдите, когато срещу него изникна руса хубавица, яхнала елен, той с изненада спря на място и стъписано я заоглежда.

Косите ѝ падаха, гъсти и светли, по широките рамене. Дълга, бяла дреха покриваше здравето и едро тяло на юдата. Очите ѝ, огромни и зелени, го гледаха втренчено и дори надменно, а в ръката си, отпусната отстрани, държеше лък.

— Кой си ти? — гласът и прозвуча с необикновена сила.

— Казвам се Салистар — отговори спокойно мъжът.

— Мини тогава — отвърна юдата и се скри сред дърветата, правейки му път.

Салистар бе поразен от вида ѝ. Огромният елен с гъста грива и клонести рога, змиите, увити като юзди, и необикновената мощ и красота на жената го впечатлиха силно. Той знаеше, че тя е една от тези, които бе принесъл в жертва на черната юда, но му бе трудно да го повярва. Момичетата, които бе отвлякъл, бяха невзрачни и слаби същества и според него — никому ненужни. А тази, която видя преди малко пред себе си, бе невероятно красиво и много силно създание. Това го накара да се замисли за съдбата на Деница. Дали принцесата на Юртия бе станала също толкова хубава и силна жена. Съвсем скоро му предстоеше да разбере, защото входът на пещерата вече се намираще само на няколко крачки от него. Салистар скочи от коня си и го завърза за едно близко дърво.

Смесени чувства бушуваха в гърдите му, докато вървеше към входа на пещерата. Той имаше нужда от Деница. Беше усетил енергията ѝ. Знаеше, че с малко помощ ще се задейства силата, която притежава. Жреците не обучаваха на изкуството да владеят силата нито жени, нито стети-сантропи, но Салистар бе сигурен, че не един от тях е усетил заложибите ѝ. Той се нуждаеше от нея. И не само за да не загуби уменията си. Обичаше я. Обичаше я от времето, когато бяха деца. Деница дори не подозираше, че той я познава отдавна, а още повече, че изпитва чувства към нея. Със саркастичното си и надменно държание той много добре ги прикриваше.

Салистар, или Гостед, каквото бе истинското му име, произхождаше от ури-сантропи, кастата на простолюдието. Баща му бе коняр. И тъй като беше много добър в занаята си, а успя да направи и някои влиятелни познанства, постепенно се издигна до царски коняр и заедно със семейството си отиде да живее в двора на двореца Исиней. Като дете Гостед, който бе с няколко години по-голям от принцесата, бе имал възможността постоянно да я наблюдава. Още от онези дни се възхищаваше на силния ѝ дух; на любовта ѝ към конете, които обичаше и той. Постепенно, когато Деница израсна като първа красавица в двореца, Гостед осъзна, че ще я обича винаги, макар да знаеше, че любовта му е безнадеждна, защото тя е стети-сантропи.

Тъй като бе от простолюдието, единственият му шанс да стане нещо повече от коняр бяха или жреците, или военните. И шансът му се усмихна, когато жрецьт Батбал откри у него умението да отваря канала на съзнанието си. Стана съвсем случайно, но оттогава животът на Гостед се промени коренно. Единственото, което остана от стария му живот в двореца, бе любовта му към принцесата. И всяка година, когато се прибираше за десетте дни почивка, на които имаше право като ученик на жреците, се убеждаваше отново и отново, че любовта му към Деница е завинаги.

В пещерата на юдата цареше мрак, но в дъното светлееха пламъците на огъня, който черната палеше винаги, когато се намираще вътре. Салистар с бавни крачки се отправи към светлината.

Ирника го очакваше сама, изтегната спокойно до огъня. Юдите не усещаха студ, нито топлина, но близостта на огъня им беше приятна. Тя усети Салистар, преди да е влязъл в пещерата и преди да чуе стъпките му. Надигна се леко и устреми зеления си поглед в мрака. Очите на юдите виждаха и в най-черната нощ така ясно, както през деня. Но докато Ирника знаеше кого да очаква, то Салистар беше силно изненадан, когато видя, че вместо старата юда го очаква млада и красива жена като онази, която го пресрещна пред пещерата.

В първия момент поради голямата промяна Салистар не позна принцесата. Той се приближи и се поклони учтиво:

— Името ми е Салистар. Черната юда ме очаква.

Лека усмивка премина по лицето на Ирника, когато отговори:

— Ние всички, аз и моите сестри, сме черни юди — черна кръв тече във вените ни. Но аз съм тази, която те очаква днес.

Салистар позна гласа на Деница и внимателно се взря в лицето ѝ:
— Деница!?

— Името ми вече е Ирника, изменнико. Деница умря.

— Ти ли си, юдо? — ужасен възкликна Салистар. — Ти си взела тялото ѝ?!

Смехът на Ирника прокълтня в пещерата:

— Изменнико, не помниш ли, че ти ми предложи принцесата?

Гняв се надигна в Салистар и тъмна сянка премина по лицето му:

— Аз исках да ѝ вдъхнеш от силата си, за да не умре. В замяна ти дадох единайсет момичета, както пожела. Защо ме измами? Защо не взе някоя от тях?

— Успокой се — властно нареди юдата. — Не мога да ѝ дам от силата на юда, без да ѝ дам душа на юда. На този свят има тринайсет юдини души, изменнико, и никой не може да има от силата им, без да носи душа и име на юда и без да е бил принесен в жертва. Ти ми я принесе в жертва, аз ѝ дадох име и душа.

Салистар наведе глава. Но не от мъка или съжаление, а от ярост и гняв. Черната юда го бе измамила.

— Ти имаше своя шанс, изменнико — продължи юдата. — Но прибърза и не обърна внимание на думите ми. Ала все пак ми помогна и аз ще ти се отплатя. Душата на тая, която се наричаше Деница, не е съвсем погубена. Ще ти позволя да говориш с нея и нека тя да реши каква да е моята отплата.

Когато изрече тези думи, Ирника вдигна високо ръката си. От тъмнината изникнаха две руси красавици в бели дрехи и застанаха на равно разстояние от двете ѝ страни. Вдигнаха лъковете си и ги насочиха към Салистар.

— Те ще ме пазят, изменнико. Не смей да ме доближиш, защото при първата ти крачка стрелите им ще те поразят — заплаши го Ирника.

Салистар забрави за момент яда си и с изненада погледна към двете жени, насочили оръжията си към него. Той не бе направил нито едно движение, което да се изтълкува като заплаха за Ирника. И въпреки това тя се почувства застрашена. „Защо ли?“ запита се Салистар. Докато се чудеше с какво е провокирал поведението на юдите, той забеляза, че Ирника е наклонила глава и разплита плитката, заплетена в разкошните ѝ коси. Когато я разплете, в ръката ѝ остана

парче ефирен плат, по което за миг проблесна дъга. Тя го сгъна и го прибра в кожената торбичка, висяща на колана ѝ. След това вдигна очи и погледна Салистар. И той разбра, че пред него вече стои Деница. В този момент си спомни думите на старата юда, изречени преди пет дена, когато се съгласи да спаси живота на принцесата. Тогава тя му каза:

„Ще го направя. Ще ѝ дам сила, но да знаеш, че за да я покориш, ще трябва да откраднеш булото ѝ. Другояче няма да успееш. Ако го откраднеш, тя ще ти се покори, но върне ли си го отново — загубил си.“

Ето защо се почувства заплашена черната юда — за да върне Деница в тялото си, бе свалила булото. В очите на Салистар просветна надежда, но той се постара да прикрие чувствата си и спокойно отвърна на погледа ѝ.

— Какво искаш от мен, Салистар? — тъжно го попита тя. — Защото аз не искам нищо от теб. Черен за мен е бил денят, в който те срещнах.

— Опитах се да те спася. Погледът на сивата щеше да те подлуди, знаеш го. Не смятах, че юдата ще вземе тялото ти. Не исках да стане така.

— Трябваше да ме оставиш да умра, проклетнико. Сега си ме обрекъл на многовековен, черен и нечовешки живот — тя го изгледа люто и очите ѝ замятах яростни искри.

Салистар изправи глава и я погледна смело. Бе решил, че е настъпил моментът да бъде откровен с нея:

— Как да те оставя да умреш, като те обичам?! — болката в гласа му беше толкова искрена, че Деница се сепна. Но тъгата отново се върна на лицето ѝ, когато отговори:

— Това вече е без значение, Салистар. Иди си.

— Ти можеш да дойдеш с мен. Нуждая се от силата ти и те обичам. Дай ми булото, с което юдата те държи, и ще бъдеш свободна, Деница.

В момента, когато изричаше тези думи, двете красавици опънаха тетивите на лъковете си. Той забеляза как мускулите им се напругат, а очите присвиват, но не им обърна внимание. С копнеж се обърна към жената, която винаги бе обичал.

За един кратък миг видя, че в зениците ѝ просветна надежда, но секунда след това тя наведе глава, а той си помисли, че е станала невероятно красива с русите коси и зелените очи, които ѝ бе дарила юдата.

— Аз видях бъдещето, предводителю на боломитите — прошепна Деница, — мрачни дни ще надвиснат над нас. Няма да избягам, най-малкото с теб. Аз познавам вече сърцето ти — то ламти за власт. Юдите ти дължат отплата и ще я получиш, Салистар, но никога повече не се връщай тук. Не си добре дошъл.

Деница се развълнува, гласът ѝ проехтя в пещерата. Двете юди го гледаха втренчено, опънали лъковете си, без да помръдват, сякаш бяха статуи.

Той понечи да отговори, но тя го прекъсна:

— Не казвай нищо повече.

Извади от торбичката си белия камък, който бе взела от волобарския олтар, и го търкулна в краката на Салистар.

— Носи този камък винаги със себе си и силата ти няма да се изчерпи. А сега си върви и никога не идвай отново.

Салистар се наведе и вдигна камъка от земята. Когато се изправи видя, че Деница вплита булото в косата си. Той се извърна и напусна пещерата с мрачно и изкривено от злоба лице.

15. УМЕРЕНОСТ

Дните му отминаваха неусетно всред блясък и лукс. Ала постепенно в сърцето му започнаха да се прокрадват необясними тъга и празнота. Той се мъчеше да ги прогони, но не намираше лек.

И тъй като това го притесняваше, реши да го сподели с красивата си спътница:

— Напоследък понякога се чувствам тъжен — каза ѝ той един ден.

— Че защо? — учуди се тя. — Какво ти липсва?

— Нищо, но въпреки това съм тъжен.

— Ха-ха-ха — засмя се звучно красавицата, — ще ти мине.

Хвана го за ръката:

— Ела да видиш, ушила съм си нова рокля, ще ти покажа как ми стои. В нея ще бъда изключителна. И за теб има нови дрехи. О, колко елегантни ще бъдем.

— Но аз не искам нови дрехи — намръщи се той, — искам да разбера защо се чувствам тъжен и празен.

— Тъжен си, защото не си ги видял. Те са прекрасни и ще ти стоят невероятно — весело изчурулика тя и продължи да го дърпа за ръката.

Той освободи внимателно ръката си и с обида в гласа отговори:

— Всеки ден сменяме дрехите си с нови, придобиваме нови неща и зарязваме старите. Но откакто се познаваме, аз не зная нищо съществено за теб и ти не знаеш нищо съществено за мен. А днес, когато има мъка и празнота в сърцето ми, ти се опитваш да ги лекуваш отново с лъскави вещи. Но ако те са толкова важни, защо тогава ги захвърляме с лекота и ги заменяме с нови?

От този ден между двамата се настани отчуждението. Съмнение загложди мислите му: „Нима няма нищо по-ценно и по-важно от скъпите дрехи и разкошната

колесница?“ Той смътно се догаждаше за нещо, което преди му се е струвало важно, но тежка забрава забулваше спомените му.

XV ГЛАВА

ОРЕНДА

Салистар не обърна внимание на красивите юди, които стояха около входа на пещерата, когато я напусна. Яхна коня си и препусна възможно най-бързо към Лексинта Варнас. Бе изгубил ценно време в грижи за Деница, която го унижи и отхвърли любовта му. Но пък камъкът от волобарския олтар беше изключителна придобивка. Вече няма да се притеснява да не изгуби уменията си. Салистар бе чувал за този олтар и чудните свойства на камъните му, но никой не знаеше къде се намира и как се стига дотам.

Въпреки ценността на камъка, отровна злоба разяждаше мислите му. Черната юда щеше да му плати, Деница също — за потъпканата гордост. Но сега го чакаха по-важни дела там, където бушуваше войната.

Докато препускаше, мислите му го отнесоха далече назад, в деня, в който жрецът Батбал го повика за придружител в разходката му до Малка Търкулница.

Батбал обичаше да скита из горите, а най-голяма слабост имаше към събирането на разни твари и треви. Можеше да седи с часове и да наблюдава някой бръмбар или мравка. Прекарваше цели дни в бране на никому ненужни бурени. А когато се прибереше, понякога след няколкодневна разходка, дълго описваше видяното в дебелиите си тетрадки. Събираше хербарии, рисуваше всякакви гадини и буболечки и се ровеше в купища дебели книги и ръкописи.

Обикновено компания в разходките му правеше неговият личен придружител. Веднъж придружителят беше болен и възложиха тази задача на Гостед, който нямаше работа и се мотаеше из градините на двореца. Жрецът Батбал забеляза десетгодишния хлапак и го повика:

— Младежо, ела насам.

Гостед се приближи към жреца, без да го гледа в очите. Притесняваше се, а и показваше по този начин уважението си към него.

— Къде е баща ти?

— В конюшните е, жрецо Батбал. Подковават кобилата Канти — любимката на кан-царица Ситара.

— А ти с какво си губиш времето?

Гостед се изчерви. В играта си сред парка на двореца Исинеи той се виждаше като велик кан-император начело на голяма войска от хиляди войници. Поразяваше всеки враг, изпречил се на пътя му, а негова любима жена бе Деница. Това съвсем не му изглеждаше като губене на време, но предпочиташе да умре, отколкото да признае на някого мечтите си.

— Играя — отговори уклончиво и наведе още по-ниско глава.

— Тичай да кажеш на баща си, че днес ще ме придружиш до Малка Търкулница, и си облечи нещо по-дебело. Има много трънци, ще се издереш с тия разголени дрехи. Връщаме се след три дни. Чакам те на източната порта след половин час.

Гостед се затича към конюшните с противоречиви чувства. От една страна, му беше неприятно, че прекъсваха военния му поход така безцеремонно, но от друга, разходката с жреца из Малка Търкулница можеше да предложи на момчето нови и интересни приключения. Баща му нямаше нищо против, а и да имаше, не би посмял да откаже на жреца, така че след по-малко от половин час Гостед се бе изтъпанчил пред източната порта на вътрешния град и подритваше разни камъчета, докато чакаше жреца.

Батбал не закъснѣя. Метна една обемиста, но не особено тежка торба върху гърба на Гостед и двамата се запътиха към външния град. Чакаше ги дълъг път. Малка Търкулница беше красива гориста местност на изток от град Исинеи. Двамата вървяха мълчаливо. Времето беше слънчево и топло. Хората, които срещаха по улиците, навеждаха глави, отдавайки почит на жреца. Гостед, подтичващ до него, въртеше любопитните си очи на всички посоки. Рядко му се удаваше да излезе извън стените на вътрешния град. Майка му го вземаше понякога, когато излизаше на пазар, но много рядко. Сега хлапакът с жив интерес разглеждаше всичко наоколо. Ала когато стигнаха външната стена и напуснаха града, интересът му се изпари и на негово място се настаниха досада и скука. Вървяха по пращен път, чийто край не се виждаше. Ако с него беше майка му или баща му,

Гостед би се оплакал, но жрецът му вдъхваше респект и той се въздържа.

Докато вървяха, се случи нещо странно. Постепенно, въпреки негативните си чувства, Гостед започна да се успокоява. Усети някаква топлина, нямаща нищо общо със слънцето, което грееше над тях. Тя сякаш го сгря отвътре с един особен гъдел и... той бе разтърсен от някаква неведома сила, която се разбушува из тялото му. Почувства импулс да се затича. Присъствието на Батбал едва го възпря да не хукне. В този момент жрецът го погледна внимателно, сякаш разбра, че с хлапето се случва нещо особено. Гостед извърна глава и зарея поглед в далечината, смутен от очите на жреца, които го гледаха втренчено:

— Как си, младежо? — попита Батбал.

— Добре съм, жрецо Батбал — смънка момчето.

— Бил ли си друг път в Малка Търкулница?

— Не, никога — поклати глава Гостед.

— Е, сега ще имаш възможност да я видиш. Очарователна местност е.

Гостед не можа да измисли какво да отговори, затова замълча. Дватама продължиха да вървят. Но енергията, която изпълни дребното тяло на момчето, продължи да бушува и сякаш го изгаряше отвътре. От усилието да прикрие ставащото, ситни капчици пот избиха по челото му, а устата му пресъхна от жажда. Жрецът периодично му мятеше съсредоточени погледи, изпълнени с интерес, докато стигнаха една отбивка, която беше много тясна, но пък значително съкращаваше пътя. Наложил се Гостед да мине отзад, а жрецът да води. Пейзажът около тях се промени. Вместо сред голо поле, вече вървяха из гориста местност, изпълнена с прохлада и със свежия мирис на боровете, извисили клони над тях.

— Жаден съм — Гостед не издържа сухотата в устата си.

Жрецът спря, свали торбата от рамото си и извади малка бутилка. Отвори запушалката и я подаде на момчето, което я сграбчи с две ръце и я приближи към устата си. Но преди да отпие, жрецът го спря:

— Чакай, младежо.

Гостед замръзна.

— Изпий само една глътка, не повече. Ще те утоли.

Момчето преодоля импулса да излее цялата бутилка в гърлото си и отпи една глътка от шишето. Никога не бе опитвал подобна течност. Сладникава, с леко кисел привкус. Гостед не беше сигурен, че му е харесала, но му се искаше да отпие още заради свежестта ѝ. Жрецът обаче издърпа бутилката от ръката му, запуши я и я върна в торбата си.

— Е, как е, напи ли се? — попита той момчето.

— Да — измънка Гостед, учуден, че една малка глътка утоли жаждата му. — Каква е тази напитка?

— Билкова отвара — отвърна разсеяно жрецът и зарея поглед в далечината. — Да тръгваме, остана ни още малко път.

Жрецът метна торбата си на рамо и двамата продължиха да навлизат навътре в гората. Въпреки че бяха вървели с часове, Гостед не усещаше глад. Енергията продължаваше да го изгаря отвътре. Червенина заля лицето му и капчиците пот ставаха все повече и повече. Но сухотата в устата му бе изчезнала напълно благодарение на напитката, която му даде жрецът.

Не след дълго сред дърветата се показва малка дървена къща, живописно разположена до висока скала.

— Пристигнахме — обяви жрецът и свали торбата от рамото си.

Гостед с интерес заоглежда къщата.

— Някой живее ли тук? — попита, въпреки че мътните, прашасали прозорци му подсказваха отговора.

— Не — отговори жрецът, — построих тази къща, за да има къде да преспивам, когато идвам насам. Не е нищо особено, но ще ни предпази от вятъра, който нощем духа по тия места.

— Хубава е — с възхищение каза Гостед. Той смяташе, че е велико да имаш къща в гората, в която да ходиш, когато си поискаш.

— Е, младежо, влизай, щом ти харесва. Трябва да запалим огън в камината. Въпреки хубавото време вечер става студено. Ще хапнем и ще стане време за сън. Утре тръгваме по тъмно.

— Къде ще ходим? — не се стърпя момчето, а жрецът, който в това време отваряше вратата на къщата, му отвърна с весели нотки в гласа:

— Ще търсим „куцо коренче“. Казват, че придава неповторим вкус на гъбената супа, ако се настърже вътре, докато е още гореща. Досега не съм го намирал. Дано да си ми на късмет.

— А защо се казва „куцо коренче“?

Жрецът се поусмихна:

— „Куцото коренче“ е грудка, която има формата на човек, който си има глава, ръце и тяло, но често се случва да е с един по-дълъг и един по-къс крак. Раханяните го наричат мандрагора и по техните земи се среща често, а не като у нас. От години го издирвам, пусто да остане. Утре ще ми помогнеш да намерим този корен и ще видиш колко е особен.

Момчето замълча. Надяваше се утрешният ден да е по-интересен от днешния. В къщата Гостед усети особена миризма — на дърво и някаква плесен, усещаше се влага. Явно наскоро в Малка Търкулница се бяха изсипали дъждове, проливни като в Исиней. Жрецът запали огън в огнището, който освети и стопли дървената стаичка, обзаведена скромно — само с две легла и маса. Докато двамата се хранеха с хляб и мазно сирене, слънцето се скри и сред черния мрак изгряха светлините на кълбетата. Батбал извади отнякъде две дебели одеяла и подаде едното на Гостед.

— Хайде, момче, завивай се и заспивай, че утре ни чака дълъг ден.

Гостед взе одеялото и се изтегна на твърдото легло. Продължаваше да се чувства странно, топлината го изгаряше отвътре и го затресе треска като тая, която миналата зима го повали на легло за цели десет дни. Но постепенно сънят го унесе и той заспа. И тогава се случи това, което промени живота му завинаги.

Присъни му се същият път, по който стигнаха до Малка Търкулница. Гостед отново вървеше редом с жреца. Крачеха бавно и мълчаливо, а слънцето грееше, ярко и жарко, над тях. Той почувства странната енергия да го изпълва, както се случи найаве през деня. Тръпки разтърсиха тялото му и топлината започна да го изгаря отвътре. Но в съня си не замълча и не прикри това, което става, а се обърна към жреца:

— Жрецо Батбал — повика го момчето.

Възрастният мъж се обърна към него и погледите им се срещнаха. Тогава момчето тихо каза:

— Помогнете ми.

Веднага след това нещо силно го разтърси и Гостед отвори очи. Батбал го бе хванал за раменете и го будеше.

— Ставай, младежо, и ми кажи какво става?

Гостед се разбуди и объркан се огледа. В огнището още гореше огън и осветяваше смръщеното лице на жреца. Момчето се уплаши.

— Криеш нещо от мен през целия ден — продължи с висок глас жрецът. — Казвай какво ти е?

— Не знам — сълзи избиха в очите на момчето, стреснато от съня и от надвесения над него Батбал. Треската продължаваше да го изгаря отвътре — по-силна отпреди.

— Ти отвори канала на съзнанието си и се свърза с мен. Казвай, момче, какво ти е?

— Имам треска, жрецо Батбал, май се разболявам — проплака Гостед, — нещо ме гори отвътре.

Жрецът се успокои, приседна до леглото на момчето и се усмихна:

— Защо не каза по-рано, момче? Нищо ти няма, не го мисли.

Батбал се протегна, вдигна от земята торбата си и извади висока бутилка.

— Ето, пийни си. Това е царски квесел.

Гостед избърса с ръкави сълзите си и надигна с облекчение бутилката. Напи се хубаво и я върна на жреца.

— Усети треската, когато напуснахме града, нали? — Батбал се наведе към момчето и погледна в очите му.

Гостед кимна с глава:

— Да, жрецо Батбал.

— Сега ще ти кажа какво се е случило. Когато излязохме през портите и останахме само двамата, ти си усетил енергията ми, защото аз не си сложих бариера. Когато сме сред хора, ние слагаме бариера пред енергийния си поток, или иначе казано — пред орендата си. Правим го, защото тези, които нямат силна енергия, несъзнателно я изсмукват от такива като нас, чиято оренда е голяма. Но теб те подцених и виж какво се случи — засмя се Батбал. — Моята оренда е предизвикала треската ти, защото се е сблъскала с твоята. Ти не си научен да управляваш силата, която имаш, и затова тялото ти реагира така. А ти имаш изключителна сила. Не всеки успява като теб да отвори канала на съзнанието си още при първия сблъсък с енергията. Аз например не успях дори на десетия път, въпреки че се сблъсках с духа на самия Алобоготур.

Гостед гледаше жреца с широко отворени очи и попиваше всяка негова дума.

— Вярно, че и сокът помогна, но все пак си изключение — продължи жрецът. — Нужно е да тренираш тази сила, младежо. Трябва да се научиш да слагаш бариера пред енергията си и да я управляваш и направляваш правилно. Иначе с годините хората ще я изпият от теб, а не си струва така да я попилееш. Ще те изпратя в Карпонили, където ще те насочат към школата, подходяща за теб.

— В Карпонили — ахна момчето, повтаряйки думите на Батбал, — наистина ли?

Жрецът го погледна строго:

— Не бързай да се радваш. Няма да ти е лесно там, момче.

Но Гостед бе прекалено възбуден от думите на жреца и с чисто детска надежда попита:

— А ще стана ли сангас?

Жрецът се засмя от сърце и се премести на другото легло, където се уви добре с одеялото.

— Сега заспивай, а какъв ще станеш, зависи единствено от теб.

Това бе първият досег на Гостед с енергията. И ако тогава мечтата му бе да стане сангас, то сега, препускайки на бързия си кон, той гонеше друга мечта — да придобие магията на древните волобари и да се добере до техните тайни.

* * *

Тъй като не бързаха, Ермиар и тримата му спътници Вананд, Булик и Крамик се завърнаха при останалите „вълци“, когато слънцето вече залязваше. Щяха да пренощуват в пещерите и да се възползват още една вечер от гостоприемството на кодилците. Апетитна миризма погъделичка обонянието на четиримата мъже след като се промъкнаха през тесния вход на една от пещерите. Вътре ги посрещнаха весела глъчка, топли огънове и казани, пълни с гореща чорба. Щом се появиха на входа, Загарда се отдели от групата жени, с които водеше разговор, и се втурна към Ермиар.

— Здравей, Загарда, как си?

— Добре — отговори Загарда и се огледа. Видя, че Ермиар е придружен от тримата „вълци“, но явно погледът ѝ търсеше още някого, защото не успя да прикрие разочарованието си.

— Безмер не е ли с вас? — попита момичето, видимо притеснено.

Ермиар поклати глава:

— Не, изчезна нанякъде — отвърна ѝ разсеяно и добави: — Гладни сме. Ще организираш ли нещо, та да хапнем?

Загарда кимна и тръгна с бързи крачки обратно към групата жени, с които говореше преди малко. Наведе се, каза им няколко думи и две от тях се изправиха. Със сръчни движения жените постлаха шарено платно до един от огньовете, край който сладко спяха три малки дечица. Отрупаха платното с хляб, сирене, месо и топла супа. Когато трапезата за Ермиар и спътниците му бе сложена, жените гушнаха децата и ги отнесоха със себе си. Четиримата се настаниха около огъня и лакомо се нахвърлиха върху храната. Дурум също получи месо и когато се нахрани, се запъти към изхода. Вълкът обичаше да скита нощем из тъмните дебри, а Крамик не го спираше. На сутринта Дурум винаги се завръщаше.

След четвърт час върху платното бяха останали само трохи и празни съдове. Ермиар, доволен от обилното ядене, се изтегна до огъня и очите му зашариха из препълнената с кодилци пещера. Глъчката от разговорите бе утихнала, тъй като повечето заспиваха, увити в дебели кожи и одеяла. Тримата му спътници също вече спяха, а гърленото хъркане на Булик се сливаше с подобните шумове наоколо. Погледът на Ермиар се спря на крехката фигура на Загарда, легнала наблизко. Равномерното ѝ дишане показваше, че вече спи. Лицето ѝ бе полуосветено от гаснещия огън и една неизсъхнала още сълза му подсказа, че е заспала, плачейки. Той се досещаше защо е плакала. Момичето бе влюбено в Безмер. А той, освен че не отговаряше на чувствата ѝ, бе изчезнал, без някой да разбере къде, как и защо.

Ермиар я погледа още известно време и се обърна към стената. Преди да заспи, си каза, че като свърши войната, ще се върне и ще я вземе за жена. И друг път, макар и рядко, се е случвало мъж от стети-сантропи да си вземе за жена момиче от ури-сантропи. Той знаеше, че за него е определена Бендидора от Ябрус и за да спази традициите, щеше да вземе нея за първа жена. Но сърцето му искаше Загарда,

макар и да знаеше, че в момента девойката обича другиго. Втората му сватба щеше да е със Загарда. Ермаиар не се съмняваше в това.

Дежурният войник го събуди рано на другия ден. Слънцето още не беше изгряло и кодилците спяха дълбоко. Другарите от отряда му се облякоха набързо, измъкнаха се тихомълком от пещерите и оседлаха конете. Всички се събраха на поляната и тъкмо когато Ермаиар се наклани да яхне коня и да нададе бойния вик на „вълците“, чу зад себе си шум от тичащи стъпки. Загарда бързаше задъхано към него, а косите и полите ѝ се вееха от силния вятър. *Момичето не продума и думичка, само се повдигна на пръсти и го целуна по бузата.* После рязко се обърна и тичешком изчезна обратно в пещерата. Той остана безмълвен и неподвижен *и когато тя се изгуби от погледа му, се качи на коня.* Извика:

— Карн веган! — и се понесе устремно напред сред възклицанията на другарите си.

Един ден той бе излязъл на разходка. Срещу него се зададе ездач.

Колко странно, помисли си той, защото бе свикнал да вижда единствено колесници. Не му бе хрумвала мисълта, че конете могат и да се яздят.

Когато ездачът спря до него, учудването му се смени с изумление, примесено със страх. Никога досега не беше срещал такъв мъж и подобен кон.

Конят бе необикновено едър, с черен, лъскав косъм и силно изразени мускули. Гривата и опашката му бяха гъсти и дълги, а очите му, дълбоки и тъмни като нощ, излъчваха проникателност и интелект, сякаш бяха човешки. Ездачът също беше едър и висок, целият в черни дрехи. Дълга, тъмна и лъскава коса падаше върху раменете му. А лицето му бе невероятно. Когато го погледна, първо забеляза как се сменя цветът на очите му. Те ставаха ту пъстри, ту светло- или наситено-сини, ту сиви, ту зелени или тъмни, почти черни. После осъзна, че освен тях не може да различи нищо друго. Чертите на лицето му бяха някак размити, без точни линии и контури. Колкото и да се опитваше да види формата на устата или на носа му — не успяваше, сякаш бяха забулени с невидим воал. Единственото място, в което можеше да съсредоточи погледа си, бяха очите на странния ездач.

Тръпки полазиха по гърба му, прииска му се да побегне, но в този момент черният конник го заговори:

— Търся вода. Има ли някъде наблизо?

— Има — и показа с ръка, — зад онзи хълм, там тече река. Не е далече.

Ездачът благодари с жест и се нареди да отmine. Въпреки първичния си ужас, той почувства непреодолимо желание да поговори с този конник:

— Никога не съм виждал човек да язди кон. Как го научихте?

Черният ездач го погледна и отговори:

— Аз не съм човек, а това не е кон. Това е душата ми, приела формата на кон.

— Щом не си човек, какво си тогава? — попита той и отново усети тръпките на страха.

— Аз съм демон — отговори ездачът, изсмя се сардонически и подкара коня, за да отмине. Той се затича след него и извика:

— Щом си демон, сигурно знаеш защо живеем ние хората. Кажи ми!

Демонът се обърна през рамо и отвърна:

— Не, не знам. Само Великият съдия знае отговора, питай него.

И продължи по пътя си.

Тогава той усети убийствена мъка. Не разбра за какво му говори демонът; не знаеше кой е този Велик съдия. Не му се искаше да се връща при колесницата и красавицата, където се чувстваше все по-самотен. Не помнеше миналото си, не знаеше за какво живее. Пое дълбоко въздух и се провикна след демона:

— Демоне, вземи ми душата, вече не ми се живее!

Демонът го чу, обърна се и ироничният му смях прозвуча отново, преди да отговори:

— Как да взема от тебе нещо, което не притежаваш? Намери душата си и може би някой ден ще се срещнем отново.

Демонът препусна като вихрушка и се изгуби зад високия хълм.

XVI ГЛАВА

ВЪЛЦИ

Няколко часа оставаха до съмване. Долу, пред стените на град Артебос, все още свистяха стрелите на уголците. Управителят на Артебос, Трацимир и петима от главнокомандващите се бяха събрали в една от закритите кули в крепостта на външния град. Вътре бяха наредени няколко дървени стола и една паянтова маса, а от тавана висяха десетина гнезда на нощни харлии, чиито обитатели тревожно прехвъркваха насам-натам, обезпокоени от шума на битката, която се водеше навън. Пет-шест кълбета на вечната светлина осигуряваха осветлението. От покрива на кулата долитаха виковете на войниците, които отбраняваха крепостта.

— Кан-императорът ще се появи всеки момент, а уголците не се отказват — Трацимир се изправи и се приближи към бойницата, откъдето се загледа в битката. — Проклети самоубийци — добави той и се върна на масата при останалите.

— Може да е капан — предположи Гаран, командващият на „ястребите“.

— Капан, но какъв? — почуди се Трацимир. — Съгледвачите ни са навлезли с километри в уголска територия, но не са видели подкрепления. Това тук са банда безумци, водени от ненормалник. Нямам друго обяснение.

— Така е — намеси се с боботещ глас Брегун, въздър и обилно окосмен мъж, водачът на „дивите котки“. — Сумати жертви дадох проклетниците и какво постигат?! Срутиха на две места стената, но това е нищо. Луди са — и за да демонстрира колко са луди, вдигна топчестия си показалец, заби го в твърдата си четина, несресвана от дни, и го завъртя усърдно.

— Нещо не е както трябва. Винаги нападат нощем, що за мания? А и откакто се бием, не се хвърлят в битката с цялата си сила. Струва ми се, че ни напада една трета от войската им. Ако излезем навън, ще

ги сразим без проблеми, не е нужно да чакаме кан-императора — поклати глава Гаран.

— Може би искат да мислим точно така и ни примамват да излезем — повдигна вежди Трацимир.

— Едва ли — намеси се Сувар от войската на „сивите вълци“, — мисля, че пазят силите си. Знаят, че кан-императорът ще ни се притече на помощ, за да ги отблъсне, докато са още на границата, и чакат да се появи.

— Не се връзва — смръщи вежди Гаран. — Бакуриан знае, че Артебос е малък град. Силите ни не са големи. Трябваше да ни атакува бързо и с пълните си възможности. Всеки ден забавяне от негова страна е ден преднина за кан-императора. А и енергията на хората му се похабява.

— Бакуриан е глупак — избоботи Брегун.

Гаран го изгледа изпод вежди, но не каза нищо.

— Както и да е — каза Трацимир, — ние изпълнихме задачата си и удържахме Бакуриан на границата до идването на императора. Скоро тези безумци отвън ще бъдат довършени до един — той се изправи. — Какво ще кажете, да се присъединим към войниците отвън, а?

Пръв след него се надигна Брегун и с доволна усмивка отвърна:

— Не бих пропуснал възможността да пратя в отвъдното още от тези уголки гадове.

Мъжете се изправиха и последваха Трацимир извън кулата. Всеки от тях се запъти към различни части на крепостта, там, където се биеха войниците му. Самият Трацимир тръгна след Гаран по витата стълба към покрива на кулата. Хоризонтът вече светлееше. Залегнали зад бойниците, петима стрелци от „ястребите“ обстрелваха уголците. Изкачили стъпалата, двамата военначалници се снишиха зад бойниците, за да не ги улучи някоя вражеска стрела, и внимателно погледнаха навън. Въпреки тъмнината с просто око се виждаше, че уголците изнемогват. Биеха се вече шест ноци. И както бе казал Гаран, ставаха все по-малко. Това се дължеше на жертвите, които даваха всяка нощ. Бакуриан бе изоставил част от войската си пред стените на Артебос с обещанието, че ще се върне. Той, разбира се, нямаше такова намерение, но уголците се бореха храбро и самоотвержено, с надеждата, че помощ ще дойде.

Небето съвсем просветля и кълбетата вечна светлина се стопиха невидими из въздуха. Тъмнината се отдръпна от бойното поле, а с нея и уголците. Те се скриха в шатрите си сред дърветата, изпълнявайки последната заповед на Бакуриан — да нападат винаги нощем под прикритието на тъмнината.

Трацимир не разпусна бойците за почивка, защото очакваше всеки момент да се появи кан-императорът. Нареди на Сувар да строи конницата пред портата, за да може да излезе веднага по даден от него сигнал. Пешаците също се строиха в очакване на кан-императора, а стрелците останаха на местата си по бойниците и по стените на града. Въпреки безсънната нощ Трацимир остана на поста си, без да чувства умора. Надяваше се всичко да приключи днес; това го крепеше свеж и бодър. И ето че четвърт час след прекратяването на уголската атака, оправдавайки очакванията на артебосци, императорът се зададе начело на четирихилядна конница и двадесет хиляди пешаци. Войската му се разположи отвъд гората, в която се криеше противникът, и се разгърна така, че да обкръжи уголците и да не им остави възможност за отстъпление.

Войниците от артебоската крепост видяха сънародниците си и тук-там се разнесоха въодушевени възгласи. Пътят за бягство на уголците бе отрязан. Сега вече можеха да излязат от външния град и да нападнат оградения отвсякъде Бакуриан. Трацимир даде знак с жест и Сувар, който само това чакаше, извика с пълен глас:

— Карн веган!

„Сивите вълци“ като мощно ехо повториха бойния си вик няколко пъти, докато портите на Артебос се отворят. Конницата се втурна навън, следвана от пешаците и се нареди по протежение на гората. „Вълците“ извадиха оръжия и зачакаха търпеливо, а „котките“, размахващи брадвички и кинжали, се втурнаха с диви крясъци сред дърветата. Но когато се озоваха сред лагера на Бакуриан, устремът им спря и виковете заглъхнаха. Уголците ги очакваха скупчени в центъра, с вдигнати ръце и захвърлени оръжия. Обградени от всички страни, те бяха разбрали, че съпротивата е излишна. Вече не можеха да заблуждават нито за броя си, нито за военната си сила, която беше изчерпана докрай.

Близо час след това лагерът на уголците беше разтурен. Ненужните вещи, изподраните шатри и труповете бяха завлечени на

полето, струпани на клади и запалени. Лумналите огньовете разнесоха тежка миризма и черен пушек из околностите на Артебос.

Кан-императорът сбърчи нос и се огледа. Застанал на една от кулите на външния град, придружен от Заберган, от управителя Трацимир и от двама „глигани“ от личната му охрана, гледаше как войниците издигат лагера си около стените на Артебос, защото градът не би поел в пределите си всички тези хора. Окованите уголци се движеха в дълга редица към портите на външния град. Нещастниците вървяха с наведени глави и прегърбени рамене. Бяха малко на брой. Твърде малко, съмнително малко. Всичко се бе развило прекалено бързо и прекалено лесно, за да е нормално. Издулор беше изпратил министър Звиницис да търси Бакуриан сред пленените, но нещо му подсказваше, че днес не е денят, в който ще се срещне очи в очи с предводителя на Уголия.

По стълбите на кулата се чува стъпки и скоро при тях се появи един млад войник от Войската на ястреба и министър Звиницис. Той, макар и задъхан, не изчака да си поеме въздух, а на пресекулки почти извика:

— Бакуриан си е заминал още преди уголците да нападнат, преди шест дена. Оставил е част от войската си тук, а с другата е навлязъл в Биляра.

Издулор не каза нищо, но веждите му се склочиха в грозна гримаса. Заберган се почеса замислено по брадата:

— Хе, този Бакуриан се оказа по-дързък, отколкото очаквахме. Тръгнал е към Истрос.

Издулор се извърна към Трацимир и го погледна с ярост:

— Ти си виновен за това.

Трацимир наведе глава.

— Предай на заместника си управлението и се пригответи. Утре сутринта тръгвай с войската ми към Истрос като пешак. Това ще бъде наказанието ти.

Трацимир продължаваше да стои с наведена глава.

— Какво чакаш, тръгвай — ядно извика Издулор.

Управителят на Артебос се сепна, обърна се и бързо изчезна надолу по стълбите.

— Глупак — процеди след него Звиницис.

Кан-императорът погледна изпод вежди Звиницис и му каза с леден глас:

— Разгласи сред главнокомандващите, че утре сутрин тръгваме обратно към столицата.

Министърът се поклони и с преbledняло лице се отправи да изпълни нареждането на императора.

Издулор поклати глава след него и замислено каза:

— Твърде дълго живяхме в мир. Загубили сме способностите да воюваме. Трябваше да предвидя това.

— Вината не е ваша — каза Заберган. — Трацимир не е прозрял, че има нещо гнило в тази обсада. Самодоволството и гордостта от това, че успява да задържи Бакуриан, са го заслепили и не е разбрал, че е измамен.

— Да, но правя грешка след грешка от самото начало на всичко това. Още щом разбрах, че Бакуриан се готви за война, трябваше да потегля насам. Дадох му прекалено много време и ето какво се случи.

— Станалото станало. Никой не вярваше, че война наистина ще има. Не го мислете повече. Сега най-важното е да успеем да се притечем на помощ навреме — отговори Заберган, видимо притеснен. — Столицата остана слабо защитена, а уголците имат сериозна преднина. Не мога да не призная, че Бакуриан добре е планирал ходовете си.

— Така е, ветровете да го отнесат, ще му откъсна неблагодарната глава, щом го докопам — ядно каза Издулор. — Да вървим.

Мъжете тръгнаха надолу по стълбите към стаите, подготвени за почивката им. Пръв кан-императорът достигна до отредените му помещения в кулата на външния град. Той повика с кимване Заберган да го последва вътре. Двата „глигани“ застанаха прави от двете страни на вратата, а войникът „ястреб“ продължи по мрачния коридор, да търси сваятна храна, каквато не беше хапвал, откакто напуснаха град Брусар.

Заберган и кан-императорът се настаниха удобно от двете страни на отрупана с ястия маса и мълчаливо започнаха да се хранят. Усетил какво се случва, Гаго, постоянният спътник на Заберган, се подаде от пазвата му и жадно задуши въздуха.

— А, Гаго — усмихна се Заберган, — ето ти, момче, хапни си.

Мъжът отчупи малко парче сирене и го подаде на мишока, който ловко го взе с лапички и озъртайки си плашливо с черните си мънистени очички, започна да го гризе сладко, сладко.

Издулор само погледна мишока, но не му обърна повече внимание. Избърса устата си с кърпа, облегна се назад и пое чашата с квесел, поднесена му от обслужващия ги кан-придружител. Отпи голяма глътка и се обърна към все още ядящия Заберган:

— Е, Заберган, какво мисли Алобоготур за негулите и таболците? Ще успее ли да удържи манастира?

Заберган преглътна набързо и с усмивка каза:

— Хе, хе, императоре, не мислете за това. И група ученици биха удържали манастира. Сградата е построена така, че искам да видя коя войска, била тя и многобройна, ще успее да я превземе.

Издулор кимна с глава и замислено се загледа в чашата с квесел.

— Не сме ли прекалено самоуверени? Досега тази самоувереност ни струва много.

— Що се отнася за манастира — не! — отвърна този път със сериозно изражение Заберган. — Разположението му е непревземаемо, и при това го пазят сангасите. На ваше място бих се притеснявал повече за столицата. Алобоготур ви изпраща послание — да не се тревожите за манастира, негулите не го плашат.

Кан-императорът отпи още една глътка от чашата:

— А какво е положението с шпионите ни? Откри ли нещо?

— Мисля, че вече се досещам какво се случва с Кордил и защо не получава новини от агентите си — очите на Заберган просветнаха с особен блясък, — но ви моля да изчакате още малко, за да мога да съм напълно сигурен в предположението си.

— Така да бъде — каза уморено Издулор и отново надигна чашата. Допи я на един дъх и се изправи:

— Нахрани се добре, Заберган, бъди мой гост. Аз обаче ще отида да спя.

Заберган се изправи и се поклони почтително, докато Издулор напускаше помещението. Останал сам, той продължи да опитва от вкусната храна, като не забрави, разбира се, малкия мишок със завидния апетит.

* * *

Нощта бе тъмна в гъстата гора, където почти не проникваше светлината от кълбетата. Крамик се огледа. Вече бе изминал час от дежурството му, а Дагобин все още беше буден. Всички останали дишаха равномерно, увити в топли кожи, а огънят тлееше слабо, всеки миг щеше да угасне. Волобарът се размърда и забеляза, как Дагобин отвори очи и го погледна. Крамик опипа с ръка мешката си. Усети ръбовете на Зелената книга. Вече три дни изминаха, откакто напуснаха село Кодили, а все още не му се бе удавала възможност да разгледа книгата. Надяваше се, че тази вечер, когато му се падаше дежурство, най-после ще успее да разлистни страниците ѝ, но един от войниците — Дагобин, продължаваше да се върти и да не заспива. Крамик се облегна отново назад и зачака с вперени в мрака очи.

Толкова години бе очаквал този момент, че още няколко минути няма да са от значение. Вече можеше да се отпрати към Кабур Далет, родината, която толкова искаше да види. Мисията му бе изпълнена, Зелената книга отново бе в ръцете на волобарите. Но първо трябваше да се освободи от клетвата към „сивите вълци“ и да намери възможно най-подходящия момент за това.

Ето че не изминаха и двадесет минути, а Дагобин вече спеше дълбоко. Тогава Крамик бавно извади книгата, оглеждайки се. Положи я върху разстланата на земята кожа и внимателно започна да я разглежда. Волобарският потомък настрои очите си да виждат в тъмното. Книгата бе голяма и тежка, с твърди, тъмно-зелени корици. Беше обкована със сребрист метал, който се виеше в сложни фигури около кориците. Точно в средата Крамик различи изображението на Живото Дърво, вписано в правилен кръг, заобиколен от надписи на савхи. Това го накара да смръщи вежди и да вдигне бързо книгата. Опита се да я отвори, но тя не поддаде. Обърна я със страниците нагоре и видя, че металният обков ги е заключил от горе до долу. Потърси мехнизъм, с който да си послужи, но го направи само така — про форма. В момента, в който видя надписа с клетвата на великия магьосник Каршашаранал, родоначалника на волобарите, разбра, че за да отвори книгата, му е нужен медальонът. Крамик се ядоса на себе си. В бързината, когато я намери, не помисли и не допусна, че книгата на

волобарите, събрала древни знания и тайнства, няма да се отваря толкова лесно — с едно просто разгръщане. А медальонът тогава бе в ръцете му. Крамик поклати глава със съжаление и понечи да прибере книгата. Но преди да я пусне в торбата, един надпис на задната корица привлече вниманието му. Беше на савхи, леко протъркан и замазан на места, но ясен за разчитане:

*Ти, който надписа четеш
и тази книга искаш да отвориш,
едно ще трябва да научиш най-напред,
преди с листата ѝ да заговориш:*

*Три книги са, що силата владеят,
три книги власт ще донесат
на този, дето притежава
за всяка от кориците ключа.*

*Но истината тук ще кажа
и клетва дай да помниш ти,
на зло душата си недей отдава,
завета ми в сърцето си пази.
Че няма на света душа,
която притежава мощ такава —
от трите книги знанието придобито
да я остави цяла.*

*Затуй разкъсах я на три
таз сила, власт невиджана що дава.
Недей събира я за миг дори,
за да не дойде злото сред безкрая.*

Крамик препрочете няколко пъти написаното и върна книгата в мешката. Оказва се, че има още две книги — помисли си той — книги, които не бива да се притежават заедно. Това бе напълно ново за него, но не променяше нищо. Крамик нямаше намерение да придобива власт

и да търси другите две книги. Стигаше му да знае, че е изпълнил дълга си към волобарите и обещанието, което даде на дядо си.

На няколко крачки от него лежеше Ермиар. Верижката с медальона се показваше от врата му. Беше сравнително лесно да отиде и да я свали незабелязано. Но Крамик се бе клел да служи на Ермиар, докато е войник във Войската на сивия вълк. А кражбата бе посегателство, не служба. Налагаше се да изчака, за да се ориентира какво да прави от тук нататък. Безполезна е книгата без медальона, затова трябваше да намери начин да върне в Кабур Далет и двата предмета. Крамик се намести удобно и зачака търпеливо да свърши дежурството му. Вятърът духаше слабо и сред високите дървета цареше тишина. Бяха навлезли вече в пределите на Карпонили и пътят им беше станал по-стръмен и труден. Дурум бе тръгнал на редовната си разходка из горите. Крамик предположи, че ще се върне няколко часа преди зазоряване и ще се сгуши при него в кожата. Но не стана така. Миг след като помисли за вълка, той се появи сред дърветата и се втурна към него.

— Дурум — прошепна Крамик, — рано се връщаш тази нощ.

Вълкът седна на задните си крака и го погледна в очите, сякаш искаше да проговори. Крамик смръщи вежди. Конете изведнъж също станаха неспокойни, пръхтяха, въртяха се и тъпчеха на място. Разбра, че има нещо нередно, и се опита да проникне в мислите на Дурум. Но въпреки че волобарският потомък носеше в себе си много от способностите на предците си, изолацията бе обрекла планинците от Кабур Далет да загубят част от уменията си. След няколко неуспешни опита самият вълк се отказа от общуването и шумно изпръхтя. Изправи се на крака и нададе зловец вой към небето.

Всички мъже от малкия отряд на Ермиар се събудиха, скочиха и извадиха оръжията си.

— Какво, ветровете да го отнесат, става? — извика Булик и се обърна към Крамик и виещия вълк.

Но още преди Крамик да каже каквото и да било, от всички страни към тях се втурнаха вълци. Те не бяха толкова едри, колкото Дурум, но приличаха на него по широката глава и дългата изострена муцуна. Цветът на козината им беше червеникав, не сив, а задницата им, както на всички вълци, бе по-ниска и опашките им висяха до земята. Вълците се наредиха, обърнали муцуни към дърветата, без да

обръщат внимание на хората, а Дурум спря да вие. Войниците гледаха объркано; някои от тях изглежда мислеха, че сънуват. И тогава Крамик разбра. Втурна се към огъня и моментално го изгаси с вода.

— Ще ни нападнат — каза той уверено.

Ермиар се огледа, не видя нищо обезпокоително в тихата тъмнина, но нареди с висок глас:

— В кръг.

Мъжете се наредиха в кръг и зачакаха. Черната нощ ги обгръщаше и те присвиваха очи с надеждата нещо да съзрат. Крамик настрои погледа си, мракът се отдръпна и ги видя. Негулите се криеха сред дърветата. Той прибра кръстата си сабя и извади лекия арбалет, закачен на гърба му. Зареди ловко и стреля. Сред дърветата проехтя вик и мъжът, по който се целеше, се строполи на земята. Крамик не се забави, а продължи да стреля с най-голямата бързина, на която бе способен. Още две тела се изтърколиха на земята, преди негулите да разберат какво става. С яростни възгласи те се втурнаха към кръга от мъже. Бяха поне тройно повече от „вълците“. Докато ги обстрелваше с арбалета си, Крамик си помисли, че това е негулски пътуващ отряд. Поне се молеше да е така и да не са се обединили заради войната. Негулите винаги пътуваха на малки групи, за да бъдат трудно забележими, и се събираха заедно само когато готвеха нападение. Всеки отряд имаше име и главатар, но всички отряди бяха подчинени на един човек, който не принадлежеше към никоя група, а пътуваше ту с една, ту с друга. Така беше по-трудно уязвим; никой не знаеше в кой момент в кой от отрядите се намира баш главатарят на негулите.

Щом негулите нахлуха на няколко метра от кръга, Крамик хвърли арбалета, измъкна ръката си от ръкава на ризата, който увисна на шнуровете на рамото му, и хвана сабята. Тази риза, наречена чипаг, бе специално шита за битки. Ръкавът се смъкваше, за да е свободна и по-подвижна ръката. Заедно с кръстата сабя беше подарък от дядо му. Необичайно за войската оръжие, за разлика от тежкия меч, сабята бе гъвкава и лека, с изключително здраво кръстовище, което му помагаше да отблъсне меча на противника, ако двете оръжия се кръстосат. Тежкия меч се приплъзваше по сабята и попадаше в кръстовището, откъдето Крамик лесно го изтласкваше. Лекотата на оръжието му помагаше да е подвижен и бърз, можеше да нанася два удара в един такт с един въртелив замах.

Щом освободи ръката си и хвана сабята, видя как от всички страни към негулите се втурнаха вълците. Животните се целеха в гърлата на мъжете, и ако успеяха да докопат шията, без да бъдат посечени, с човека бе свършено. Негулите нададоха не един вик на ужас и болка. Безстрашни воители иначе, те за първи път се сблъскаха в битка... с вълци. Ала първоначалната изненада бързо премина и негулите се съвзеха. Схватката стана ожесточена, и ако вълците, повикани от Дурум, не се бяха притекли на помощ, за да забавят устрема на негулите, от билярите едва ли щеше да остане жив човек.

Крамик се биеше уверено с двама от негулите. Бързината и ясният поглед в тъмното му даваха предимство и те не успяваха да го засегнат, но около него другарите му изнемогваха. Очите му спряха за миг на Ермиар, който храбро се биеше също с двама негули, но Булик, пазещ гърба му, беше ранен, от ръката му капеше кръв. Едва удържаше нападналия го негул, нуждаеше се от помощ. Крамик се съсредоточи максимално и издебна единия си противник в момента, когато с две ръце замахваше с тежкия си меч. Извъртя се, сниши се бързо и със светкавичен замах промуши негула още докато се засилваше, за да нанесе удар. След това се извъртя изненадващо и посече крака на другия си противник. Негулът падна на една страна и Крамик използва момента, за да го промуши в гърлото. Кръвта бликна и го опръска по лицето и дрехите. За момент през съзнанието му премина мисълта, че не е трябвало да го допуска, но след това миризмата на кръв проникна в мозъка му и го завладя. Очите и косите на Крамик станаха черни, тъмни сенки ги покриха. Подобно на вихър той развъртя сабята си и негулите започнаха да падат един след друг, сякаш бяха парцалени кукли. Нечовешките сили, втели се в кръвта му, го изправяха пред трима-четирима негули наведнъж. Те падаха след секунди, неуспели да замахнат дори веднъж с мечовете си. Билярите гледаха онемели как Крамик поваля всички около себе си с лекота. Изведнъж пред него изскочи Дурум. Вълкът втренчи очите си в Крамик и между зъбите му прозвуча тихо ръмжене. Постепенно черният цвят се отдръпна от косите и очите на волобара и погледът му се проясни. Той се огледа, вече спокоен. Само неколцина негули бяха успели да се измъкнат от сабята на Крамик и да избягат в гората. Всички останали лежаха съсечени. Ермиар се приближи до Крамик, гледайки го с недоумение, и попита:

— Какво беше това, човече?

Крамик наведе глава. Нямаше какво да каже, волобарската му природа се бе проявила. Но някак си трябваше да се прикрие. Докато обмисляше какво да отговори, отвсякъде се чува възторжени възгласи. Войниците се приближиха към него сред трупове на негулите, хванаха го и го метнаха два-три пъти във въздуха. Някои от тях го прегръщаха, други го потупваха по раменете.

— Понякога в тежки моменти човек отключва в себе си неподозирани способности — каза Булик и го потупа по ръката. — Голям дявол си бил.

Крамик се засмя малко пресилено, но облекчен, че всичко се размина без обяснения. Благодарение на нощта никой не видя, как сенките покриха очите и косите му, докато се биеше с негулите.

— Вижте — извика Вананд и насочи вниманието на войниците към глутницата вълци, която им се бе притекла на помощ.

Животните се хранеха настървено с трупове на негулите. Кръв се стичаше по озъбените им муцуни. Лицата на Ермиар и неколцина други се сгърчиха в гримаси.

— Трябва ли да позволяваме това? — попита някой с отвращение.

— Оставете ги — намеси се Крамик, — те се биха за нас.

— Но защо? — недоумение се четеше в погледа на Ермиар — Как ги накара?

— Дурум ги извика — отговори Крамик и потърси с поглед сивия вълк. Сребрилата му козина се белееше в мрака. И той като останалите вълци се възползваше от трупове на негулите и късаше едри парчета плът, които сдъвкваше с наслада.

— Ти и твоят вълк ни спасихте, Крамик. Когато се върнем в Исиней, ще се погрижа да получиш достойна отплата — сериозно каза Ермиар, докато гледаше с преbledняло лице как Дурум се храни.

— Правя каквото трябва — отговори тихо Крамик.

Когато демонът изчезна от погледа му, той тръгна след него. Бе решил да не се връща обратно в удобната колесница.

— Искам да намеря себе си — каза си той, — искам да разбера какво е важно за мен и искам да яздя като демона, дори ако трябва сам да стана демон.

Минаваха дни, той продължаваше да върви, без да знае накъде отива, но с надеждата, че ще открие това, което търси.

Веднъж, вървейки по една широка пътека, видя срещу себе си висока каменна кула. Тя се издигаше нагоре в небето, самотна и обрасла в бурени. Той стигна до нея и тръгна да я обхожда, с намерението да открие врата и прозорци. Чудеше се дали има обитатели и какво е предназначението ѝ на това място, където не се среща жива душа. Едва направил няколко крачки, забеляза голяма метална врата. Беше масивна и тежка, проядена от ръжда. Вратата се отвори лесно. Вътре, на светлината, проникнала отвън, се откри широко каменно стълбище с метални перила. Той се поколеба, но реши да се изкачи до върха на кулата.

Стъпало по стъпало вървеше нагоре, хванал парапета за ориентир поради тъмнината, която го обгръщаше. След известно време, през което според възприятията му трябваше да е стигнал върха на кулата, той спря. Беше се изморил, но тъй като считаше, че е стигнал върха и всеки момент ще се озове на края на стълбището, почина за кратко и продължи да се изкачва.

Времето минаваше, той се качваше, но стълбите нямаха край. Все по-често се спираше да почине и си казваше — още малко, краят е близо — но стъпалата следваха едно след друго, едно след друго и започна да го обзема тих ужас. Въпреки че бе отделил много от времето

си, да се изкачва, реши да се върне обратно, защото имаше нещо зловещо в тази кула, чийто връх не можеше да бъде достигнат. Но когато се обърна и се опита да стъпи върху долното стъпало, се натъкна единствено на въздух и нищо друго. Студена пот изби по челото му, а ръката, хванала металното перило, се разтрепери неудържимо и той едва се задържа на краката си. Единственото, което му оставаше от тук нататък, бе да се катери нагоре. Проклинайки се, че не отмина кулата, когато я видя на пътя си, той продължи да се изкачва по мистериозното стълбище, което имаше само една посока — нагоре.

XVII ГЛАВА

ЧЕРТОЗИТЕ НА ДЕМОНА

Ермиар и войниците оставиха осяаната с трупове поляна на вълците и тръгнаха да търсят друго място за ноцуване. Наблизо можеше да има още негулски отряди, затова не бяха в безопасност. Бавно и тихо вървяха сред дърветата, тъмнината им пречеше. Дурум бе останал с глутницата вълци, но Крамик знаеше, че още преди зазоряване ще намери следите им и ще се движат заедно през деня.

След близо час ходене се спряха на закътана от две скали и борова гора поляна. Кълбетата вечна светлина над тях хвърляха достатъчно светлина, за да успеят да превържат ранените. Скоро всички бяха налягали по земята, но малцина успяха да заспят, превъзбудени от нападението на негулите. Крамик, чието дежурство бе свършило, заспа веднага. Болките в главата от това, че използва уменията си да вижда в тъмното, бяха започнали и единственият начин да се спаси от тях, бе да заспи дълбок и ободряващ сън. На около два метра от него лежаха Ермиар и Булик, но те будуваха. Болката в крака пречеше на Булик, а Ермиар обмисляше случката и колкото повече мислеше, толкова повече се тревожеше.

— Булик — прошепна Ермиар, за да не събуди спящите.

— Да — изпъшка Булик и се обърна към него.

— Какво търсят проклетите негули в Карпонили?

— И аз се питам същото, господарю — отговори Булик.

— Сигурно се възползват от войната с Уголия — каза Ермиар повече на себе си, отколкото на Булик — и плячкосват наоколо.

— Хм, простете, но ми се вижда малко вероятно — възрази Булик. — В планината няма какво толкова да се плячкосва. Струва ми се, че друга е целта им.

— Манастирът?!

— Може би, господарю, може да са се съюзили с Бакуриан.

— Но ако е така, трябва да изпратим възможно най-бързо вест до Алобоготур, за да е подготвен.

— Трудно ще е, нямаме пощенски гуги, господарю — отговори Булик. — А сега с ранените ще се придвижваме още по-бавно.

Ермиар въздъхна и зарея поглед в небето, където плавно се рееха кълбетата вечна светлина.

— Изпратете Крамик — обади се отново Булик, — той има най-голям шанс да стигне до Карпонили жив, дори ако негулите са напълнили тези гори. Дурум ще го пази, пък и конят му е най-бързото животно, което съм виждал, а съм виждал много, повярвайте ми. Дори вашият Цилок не би могъл да се мери с него. А той бе великолепен жребец.

Споменаването на Цилок натъжи Ермиар. Булик разбра това и съжали, че заговори за коня, който се изгуби във водите на Релсма.

— Може да го изпратя — реши Ермиар. — Алобоготур трябва да научи, че негулите са плъзнали из Карпонили.

Мъжете се смълчаха и всеки потъна в мислите си. Започна да се развиделява, когато сънят успя да ги победи, а кълбетата вечна светлина изсветляха и се стопиха. Дурум, сивият вълк, се подаде иззад едно дърво и започна напрегнато да наблюдава войниците. След известно време се промъкна с тихи и бавни крачки до господаря си и се намести до него в топлата кожа. Крамик се размърда за момент, усетил присъствието му, но отново се отпусна, спокоен в съня си.

* * *

Уголската войска, предвождана от Бакуриан, напредваше бързо към столицата на Биляра. Още ден и половина път ги делеше от Истрос. От 2–3 дни вече не се криеха в горите, а необезпокоявани вървяха по големите пътища. Спокойно плякосваха села, повечето безлюдни, напуснати от жителите си заради войната. Уголците нямаха от какво да се боят. Имаха дни преднина пред войските на кан-императора. Столицата Истрос оставаше открита и самотна, без помощ отникъде.

Цялата северна граница на Биляра бе нападната от обединените северни племена. Военните сили и на двете области, Онгалада и Чаладара, бяха принудени да защитават земите си от нашествениците. Негулите бяха плъзнали из Карпонили, за да отвличат вниманието на

сангасите. А Язник, кан-предводителят на област Ябрус, за да успее да се притече на помощ за толкова кратко време би трябвало да премине с войската си през пустинята Лахира. През Лахира не се минаваше току-така и никой, колкото и смел да е, не би повел хората си през нея. На пръстите на ръцете се брояха пребродилите я от край до край и останали живи.

— Оказа се, че прехваленият Издулор е глупак, а Тобел? — обърна се към министъра си Бакуриан, доволен от новините, които му донесоха агентите на Салистар. Двамата вървяха по широк път, хванали конете си за поводите, защото животните, а и хората имаха нужда да почиват от ездата. На стотина метра пред тях вървеше водачът им, а зад тях се точеше върволица от коне и воители. Закачки, викове, смях, дрънчене на оръжия, чаткане на копита и пръхтене се сливаха в постоянен монотонен шум. На Тобел му стана неприятно от самодоволството на Бакуриан, но овладя изражението си и внимателно възрази:

— Издулор просто не вярваше, че наистина ще го нападнете.

Тобел помисли със съжаление за столицата на Уголия — Тарес, която бе негов дом. Искеше да си е вкъщи, да се разхожда в централния градски парк и да се пазари отново с търговците на кашерови ядки, които опъваха шарените си сергии наред с парка. Кашеровите ядки, препечени на слаб огън и посипани с билковата смес, приготвена от готвачката, бяха любим деликатес за Тобел и семейството му. Внасяха ги от Биляра, защото кашеровите храсти растяха в областта Ябрус — на границата, където свършваше пустинята Лахира. Сега всякаква търговия с Биляра бе преустановена. Министърът въздъхна с носталгия.

— Ха-ха-ха — изсмя се гръмко Бакуриан и прекъсна мечтанията на Тобел, — не е вярвал, защото е надут глупак — продължаваше да се перчи Бакуриан, раздразнен от дългия път и скуката.

— Може би сте прав — отвърна Тобел, само за да се отърве от размислите на господаря си.

Продължиха да вървят в мълчание. Слънцето се издигна високо в небето. Времето бе тихо и спокойно. Вдясно от пътя растяха високите дървета на Губилес — дива и тъмна гора, простираща се на хиляди декара площ. Състоеше се предимно от широколистни високи дървета

с огромни корони и възлести стволоче; с клони, които им придаваха чудати, дори страховити форми.

Тобел продължи да мисли за дома си; за децата си, челядта му бе многобройна; за жените си и спокойните вечери на голямата тераса, където отпиваше първокачествен квесел и четеше любимите си книги. Къщата му бе в близост до двореца на Бакуриан, изградена от красив червен камък и разположена сред живописна градина.

От унеса го изтръгна особено чувство. По врата му премина тръпка и всеки косъм от тялото му настръхна. Някаква странна енергия лъхна от дебрите на Губилес и Тобел я усети с цялото си същество — нещо тъмно и зло се спотайваше сред вековните дървета.

— Какво ти е? — попита го Бакуриан. — Изглеждаш така, сякаш си видял смъртта пред себе си.

— Не знам — отговори обърканият Тобел, когато подобни усещания не бяха спохождали. — Тази гора е доста зловеща.

Бакуриан огледа високите дървета с пренебрежение.

— Гора като гора, не се вдетинявай — отвърна уголският предводител, метна се на коня и препусна напред. Като по даден сигнал войниците го последваха и се втурнаха след него, а с тях и Тобел, опитващ се да отхвърли обзелия го страх.

Асура ги наблюдаваше с диви очи, скрита сред зеленината на Губилес. Обонянието ѝ, изострено до крайност, усети миризмата на войниците и техните коне, още преди да се покажат на пътя. Бе призовала сивите, да ѝ донесат еликсир. Очакваше ги, скрита в студеното си леговище, когато усети, че хора вървят към нея. Промъкна се внимателно към повърхността на земята, подаде се сред корените на дървото и с напрежение зачака да се появят човеците. Понякога те ловяха сивите ѝ, а Асура не искаше да ги изгуби. Не и сега, когато пътува и се нуждае от всичките си сили, за да тича нощем през горите. Вълни от животински страх и омраза излъчваха жълтите ѝ очи. Всяка сутрин майката копаеше леговище за през деня, което също отнемаше от енергията ѝ. Ако човеците заловят сивите, ще остане без еликсир, а за да роди ново стадо, се нуждае освен от сили и от време. Ала майката нямаше време. Трябваше да бърза, защото Дървото скоро щеше да цъфне. Но сигурно тези хора не се интересуваха от стадото ѝ. Бяха много и бързаха. Асура остана още известно време на

повърхността, наблюдавайки ги, и отново се върна в леговището, да чака сивите.

* * *

Крамик препускаше бързо. Бе отвързал Дурум от веригата, за да тича далече пред него и да разузнава за негули или други врагове. Пътят ставаше все по-стръмен, колкото по-нагоре се изкачваше, а въздухът захладня. Потомъкът на волобарите щеше да види за първи път манастира Карпонили. Някога, когато волобарите построили сградата, присвоена днес от жреците, я наричали Чертозите на демона. Но за Чертозите на демона, за разлика от академия Лимен Карон, той не знаеше почти нищо. Щеше да му е интересно да научи повече за това място — свещено, както за предците му, така и за хората.

Волобарът носеше съобщение от Ермиар за жреца Алобоготур. Това пътуване му даде възможност да остане сам с мислите си — нещо, от което имаше нужда, за да успее да планира внимателно бъдещите си действия. Той си спомни за дядо си. През годините, когато остана без него, често мислеше за времето, което прекараха заедно. Бяха щастливи години. Крамик не помнеше баба си, с която на времето дядо му се заселил в каменното имение. Дватамата напуснали Кабур Далет, най-високата и стръмна планина на Гелда Валуния, част от планинската верига Сарандила, където живеели последните волобари планинци. Взели със себе си Крамик и се заселили в равнините заради едно съновидение. Планинците, както преди векове, така и до ден днешен не се интересуваха много от живота в равнините. Това, че бяха изолирани, ги бе спасило от геноцида на хората срещу волобарите. Дълги години планинците дори не разбрали, че са останали единствените от своята раса. Но когато научили тази новина, тя не променила с нищо живота им, освен че предприели мерки да останат още по-скрити и изолирани от останалата част на света. Планинците били добри ловци, смели и храбри мъже и жени, но не владеели добре магията. Естествено, в сравнение с хората, магията им била могъща, но и на половина не се доближавала до уменията на волобарите от градовете.

Дядото на Крамик — Салавик, израснал с почит към великия магьосник Каршашаранал родоначалника. Гордеел се с принадлежността си към волобарския народ, държавата Дебриагадам и трите свещени места — академия Лимен Карон, Чертозите на демона и Юдина поляна. Животът му протекъл като на всеки планинец. Когато навършил тридесет години, го харесала волобарката Кадаша, бабата на Крамик, и си го избрала за мъж, както повелявал обичаят на планинците. Инициативата по любовните въпроси винаги поемали волобарките. Двамата се сдобили с дъщеря Иршине, която на тридесет и пет години харесала и избрала за мъж четиридесет и две годишния ловец Одик. Десет години след това, когато вече не вярвали, че ще имат дете, Иршине забременяла и родила Крамик. Но за нещастие само пет дни след раждането на сина му, Одик загинал. Паднал от една скала, ловувайки диви кози, които били основно препитание за волобарите планинци. Иршине не могла да преживее загубата на мъжа си и няколко дни след трагедията последвала Одик и се хвърлила от същата скала. Така Крамик останал сирак и грижите за него поели баба му Кадаша и дядо му Салавик.

Може би животът на Крамик щеше да протече така, както на останалите планинци. Да стане добър ловец, да си намери жена и да изживее живота си сред високите планински върхове. Но една нощ, скоро след смъртта на дъщеря си Иршине, Салавик сънувал сън видение. Призовал го самият Каршашаранал, родоначалникът на волобарите и пазител на академията Лимен Карон. Казал му, че волобарите трябва да намерят Зелената книга и да я преместят в Кабур Далет, последното волобарско убежище, където хората не могат да проникнат. По думите на Салавик родоначалникът за една нощ му предал знания от академията, до които волобарите планинци никога не са имали достъп. Заклел го в името на волобарския род да заведе и отгледа Крамик в равнината, сред хората, там, където някога се намирала Дебриагадам, защото Каршашаранал избрал Крамик за пазител на Зелената книга. Той трябвало да е волобарът, който ще намери книгата и ще я занесе в Кабур Далет. Салавик не се поколебал и още на следващия ден заедно с жена си Кадаша започнали да се готвят за предстоящия дълъг път. Той знаел, че съновидението не бива да се пренебрегва. Взел със себе си само най-необходимите вещи и много злато, за което знаел, че е извънредно ценено от хората. Не

минали и десет дни от нощта на съновидението, когато тримата волобари тръгнаха към Биляра заедно с вълка на Кадаша и вълчицата на Салавик, бъдещите родители на Дурум. Крамик още бил бебе и по това време нямал свой вълк. Когато достигнали благополучно пределите на Биляра, решили да се представят за жители на Раха, тъй като раханяните били народ, за който много малко се знаело. В началото им било трудно, защото не познавали нито езика, нито нравите на билярите. Харесали си местността край езерото Среброискрен пляг и благодарение на златото, което притежавали, построили каменното имение. В деня, когато Крамик навършил три години, Кадаша издъхнала, стъпкана от кон, докато се опитвала да го обзиди. Волобарите планинци не отглеждали коне. Единствените животни, с които живеели в хармония, били сивите планински вълци от Кабур Далет. Това били най-едри и силни представители на този животински вид. Изключително умни и верни, свързани с волобарите от дълбока древност и обвързани с неразрушима магия. Но както Кадаша, така и Салавик били силно впечатлени от красивите коне и начина, по който ги яздели хората. Решили да изучат ездата и закупили три прекрасни коня. Ала поради неопитността си избрали наистина красиви, но много буйни, своенравни и доста диви животни. И въпреки че няколко години след този случай Салавик добре овладял ездата и нрава на конете, жертвата била дадена и бабата на Крамик загинала. Салавик и невръстният Крамик останали сами. Тогава Салавик се сдобил с придружители от пленените севери, за да се грижат за домакинството и поддръжката на имението, а той изцяло се посветил на отглеждането и възпитанието на Крамик.

Научи го на древния волобарски език савхи, който днес използват жреците; на нововъзникналия билярски и на родния кашали — наречие, което говорят волобарите планинци. Крамик овладя безпроблемно и говора и писмеността им. Салавик му предаде всички магии, които умее, а в стаята си Крамик имаше нарисувани на стената съзвездията, по които се ориентират волобарите. Дядо му твърдеше, че е научил тази карта от великия Каршашаранал в нощта, когато му се явил в съня видение. А каквото не можеше да научи от дядо си, Крамик научи от учителите по различни предмети, на които Салавик плащаше добре, за да го посещават всекидневно в имението.

Салавик особено държеше Крамик да овладее боя със сабя, тъй като самият той бе майстор на това оръжие. Не минаваше ден, без двамата да се упражняват поне час.

Други умения, които Крамик придоби още от невръстен, бяха язденето и стрелбата с лък и с арбалет. Обучението му не отстъпваше по нищо на това, което получаваха членовете на стети-сантропи, дори го надвишаваше, защото Крамик се ползваше с две предимства — индивидуалното обучение и това, че е волобар.

През тези години често излизаха на лов из дивите околности на езерото след като Крамик се сдоби с вълка Дурум. А ловът за Крамик бе голямо и с нетърпение чакано удоволствие.

Но в известна степен младостта му премина в изолация, тъй като Салавик се стараеше да не се сближават много с хората, към тях изпитваше недоверие и неприязън, които не можеше да скрива. За всички петдесетина жители из околността на езерото Среброискрен пляг двамата господари на каменното имение — старият и младият — си оставаха странни чужденци, обгърнати в тайнственост.

Салавик се постара Крамик да научи всичко за волобарите, за обичаите и вярванията им. Още през детските му години му внушаваше идеята, че трябва да издири Зелената книга и да я върне на волобарския народ според повелята на Каршашаранал. Често му припомняше историята с унищожаването на волобарите в градовете, за да не се доверява никога на хората, и още по-малко — на жреците.

Преди близо триста години човеците отровили водите в селищата на волобарите с коварна отрова. Тя действала бавно, моряла като болест и отнемала силата им. Първо измрели невръстните деца. Много майки и бащи сложили сами край на живота си след сполетялата ги трагедия. Накрая волобарите разбрали, че водите им са отровени, но вече било късно. Погинали в мъки и болки, а малкото, които имали шанс да оцелеят, били избити от хората. Така били затрити волобарската раса и държавата Дебриагадам.

Крамик помнеше тази история, но колкото повече опознаваше човеците, толкова повече харесваше някои от тях. Тези хора, с които общуваше, дори и представа си нямаха, че е имало волобарска раса, въпреки че в древните предания се говореше за епидемия, която погубила много човеци — нещо, което подозрително напомняше случилото се с волобарите. Ала явно някой се бе постарал да преиначи

историята, за да се забрави волобарската раса и избиването ѝ да се представя като епидемия, покосила хора, а не волобарите.

Преди да умре, дядо му го бе накарал да се запише в билиарската войска, за да узнае повече за живота на хората и за това, откъде да започне с издирването на Книгата. През годините, прекарани сред билиарските войници, Крамик си бе създал добри и верни приятелства. На моменти дори пренебрегваше волобарския си произход и се чувстваше като един от тях, като човек. Ала волобарската му кръв винаги се обаждаше и напомняше за себе си. Той беше волобар планинец и нямаше как да бъде друг.

Крамик не знаеше защо е толкова важно да намери Книгата, но за нищо на света нямаше да се откаже, защото съновидението никога не бива да се пренебрегва и защото дядо му бе пожелал да стане така. Бе научил достатъчно за хората и техните предания и когато ги съпоставяше с волобарската история, придобиваше по-ясна картина за миналото. Вече се чувстваше подготвен да остане сам, за да следва съдбата си.

Пътуването му минаваше леко. Не срещна по пътя си нито негули, нито друг жив човек. Три дни изминаха, откакто Ермиар го изпрати напред с вест за манастира. Оставаха около четири часа до свечеряване. Мислите му отново се върнаха на събитията от последните дни. Реши да изпълни заръката на Ермиар и да предаде съобщението на Алобоготур, но след това щеше да напусне Войската на Сивия вълк. Така ръцете му се развързваха от клетвата и Крамик щеше да е свободен да предяви права над медальона, който така прибързано върна на Ермиар. Крамик взе своето решение, а то беше да напусне хората и да продължи сам.

Пътят пред него правеше остър завой и се губеше зад гъста борова гора. Според обясненията на Ермиар и скоростта, с която се движеше, той очакваше вече да е стигнал до манастира. Обзе го нетърпение и отривисто смуши коня си. Направи само няколко крачки и очакванията му се оправдаха, защото след завоя се изправи пред изумителна гледка. Стотина метра го делиха от огромна пропаст, широка близо два километра и дълга, докъдето поглед стига и в двете посоки. Но пътят продължаваше и минаваше над пропастта — широк около стотина метра, покрит с каменни плочи и ограден от две редици високи, бели колони. Колоните свършваха пред седеметажна сграда,

изваяна в масивната скала, която извисяваше зъбери в небето зад нея. На места белият камък бе покрит с мъх, който придаваше синкав оттенък на зданието, а в центъра тъмнееше огромен дървен портал. Манастирът притежаваше три кули, извисили величествено конусовидните си върхове, и няколко просторни тераси. Отвсякъде сградата бе заобиколена от стръмни ридове и дълбоки бездни, които отвеждаха в огромната зейнала паст на пропастта, чието дъно не се виждаше, забулено в черни сенки. От двете страни на дълбокия каньон се издигаха заснежените върхове на Карпонили, чезнещи в пухкави облаци сред ясно и синьо небе.

Крамик с възхищение огледа сградата, наречена от прадедите му Чертозите на демона. Волобарите имаха по-различно отношение към демона от хората, които се страхуваха от силата му. Крамик не знаеше откъде се е появил демонът в хорските предания. Само предполагаше, че се дължи на общото им минало с волобарите, за които той бе свещена сила. Но какво бе накарало хората да се боят от него? Навярно слабата им същност.

Унесен в тези мисли и в съзерцание на демонските чертози, Крамик долови, че Дурум се е присъединил към него. Извърна се назад и го видя. Вълкът стоеше изпънат като струна с щръкнали уши и напрегнат поглед.

— Хайде, вълчо — викна му с усмивка волобарът, — да вървим на гости при демона.

18. ЗВЕЗДАТА

Той продължаваше да се изкачва. Бе загубил представа от колко време се намира в кулата. Вървеше стъпало по стъпало, спираше да почине и отново поемаше нагоре. Опитваше се с всички сили да не се поддава на заплахата, която сякаш излъчваха обгръщащият го мрак и пропастта под него.

Отчаянието се промъкваше в съзнанието му с всяка нова крачка и само надеждата го спасяваше от паниката, която заплашваше да го обсеби.

И ето че в мрака над себе си той съзря светлина. Ярка точка всред тъмнината — звезда! Той събра сили и се затича нагоре. Дори не мислеше как ще се върне на земята след като стълбата под него бе изчезнала. Единственото му желание в този момент бе да усети отново вятъра и да зърне небето и звездите. Ръката му се вкопчваше здраво в парапета и краката му прескачаха по две стъпала наведнъж. В момента, когато хладният вятър прониза запотеното му тяло и звездите заблестяха върху индиговото небе, той се свлече на колене върху каменна площадка и вик на облекчение се изтръгна от устата му. Бе стигнал върха на кулата.

XVIII ГЛАВА

ЦВЯТ НА ЖИВОТО ДЪРВО

Малкият отряд на Ермиар се придвижваше внимателно по тясната пътека. Отвсякъде ги заобикаляха високи дървета, през които трудно проникваше слънчевата светлина. Мълчаха и единствените звуци, които ги съпровождаха, идваха от чаткането на подковите на конете и дрънкането на метал. За Ермиар всичко наоколо бе добре познато. Много пъти бе яздил по този път, прибирайки се към дома или отивайки в школата. Спомени се заредиха в съзнанието му и той с удоволствие се потопи в миналото, когато прекосяваше необятните гори на Карпонили.

Времето беше спокойно и тихо. Напредваха бавно. Един от войниците бе пострадал тежко, раната му се влоши и се наложи да го носят на носилка. Вървяха в колона по един. Оставаха им още дни път до подслона, който можеше да им осигури манастирът. Ермиар се надяваше Крамик да е успял да стигне невредим при Алобоготур. Безпокоеше се, че отново могат да се натъкнат на негули, преди сангасите да им се притекат на помощ. А това би било фатално, защото имаха ранени и мъжете бяха доста изтощени от пътуването.

Пътеката правеше няколко плавни завоя сред дърветата и излизаше на широка поляна. Ермиар бе решил да починат там и да хапнат, преди да продължат нагоре към манастира. Поляната бе покрита с висока зелена трева и диви храсти, обсипани с някакви топчести черни плодове. Слънцето грееше ярко, а на юг се издигаха два високи бели върха и мамеха погледа с величието си. Мъжете постепенно се изнизаха от гората. Светлината и просторът сякаш ги освежиха, те изправиха глави, вгледани в магията на Карпонили.

Но едва усетиха топлината на слънчевите лъчи и около тях екнаха ужасяващи крясъци, от всички страни полетяха стрели. Ермиар се метна светкавично зад един храст наблизко. Трима от мъжете лежаха покосени от обстрела на неприятелите, но Булик и Вананд успяха да се върнат назад сред дърветата, за да потърсят укритие от стрелите.

Ермиар се сниши зад трънливите клони на храста и измъкна с едно движение меча си. Постави го на земята и извади лъка. Знаеше, че ще го заловят — дъждът от стрели показва, че нападателите ги превъзхождат няколкократно — но преди това щеше да убие колкото е възможно повече от тях. Постара се да не мисли за смъртта и зареди стрела в лъка. Опъна го и с присвити очи зачака да се появят негулите. Те се изсипаха тичешком на поляната и хукнаха след успешните да се върнат назад Булик и Вананд. Ермиар се прицели в един едър негул, тичащ с все сила, и стреля. Мъжът се сепна от удара, краката му се преплетоха и масивното му тяло се стовари на земята, препречвайки пътя на тичащите зад него. Ермиар бързо зареди нова стрела и я изпрати в гърдите на друг от враговете си. Надяваше се по този начин да спечели преднина за Булик и Вананд, за себе си вече бе загубил надежда. Видя, че срещу него се насочиха лъковете на негулите, сниши се и стисна очи. В следващия момент усети как в тялото му се забиват с всички сила две стрели. Обзе го паника и в главата му се блъсна един въпрос: *Защо се случва на мен, аз не съм завършил пътя си?* Болката прониза плътта му. Ермиар зачака смъртта си със затворени очи, прилоша му и съзнанието го напусна.

Събуди се в просторна стая, осветена от ярки слънчеви лъчи, проникващи през висок и тесен прозорец. Този прозорец му се стори смътно познат, но стаята виждаше за първи път. Опита се да се изправи, ала тялото не го послуша — беше прекалено изтощено. Усещаше устата си пресъхнала, беше жаден, а болките, причинени от стрелите на негулите, го пронизваха до кости. В главата му се прокрадваха някакви смътни спомени и картини, как някакви хора му дават да пие вода, как го превързват или мият. Силуети изникваха в разстроеното му от болка съзнание. Но колкото и да се опитваше, не можеше да си спомни нищо конкретно и ясно след прострелването си. Огледа се и отбеляза, че раните му са превързани старателно. В този момент през масивната врата срещу него влезе мъж, облечен в дълга, сива дреха.

— Учителю?! — възкликна Ермиар, когато позна в лицето на влезлия в стаята мъж жреца Килиянтан, учителя му по природни закони от манастира. Започна да се досеща защо прозорецът в стаята му се струва познат. По някакъв начин го бяха спасили от ръцете на негулите и сега се намираше в манастира Карпонили.

— Как се чувстваш, Ермиар? — попита го спокойно жрецът, придърпа един стол до леглото и седна.

— Жаден съм — отвърна мъжът и не се стърпя да зададе въпроса, който човъркаше мислите му: — От колко време съм тук?

Жрецът се изправи и донесе от масата до прозореца висока бутилка. Отпуши тапата и я поднесе към лежащия Ермиар. Той направи усилие и успя да си повдигне главата, а Килиянтан допря гърлото на бутилката до устата му. Водата приятно разхлади болния младеж. Пресъхналото му гърло с усилие преглъщаше животворната течност. Жадуваше за още, но жрецът отдръпна бутилката и запуши гърлото ѝ.

— Стига толкова — каза с благ глас Килиянтан, — не е хубаво отведнъж да се напиеш с много. След малко ще ти дам пак.

Жрецът седна отново на стола и продължи да говори:

— Лежиш от близо двадесет дена. Гореше в силна треска и сигурно не помниш нищо. Раните те болят, но не са опасни и не са засегнали важни органи. Болките са от отровата, с която негулите са намазали стрелите си, тя е отровила кръвта ти. Трудно се преборихме за живота ти, ала вече си въвн от опасност.

— Благодаря — изрече с признателност Ермиар. Почти месец от живота му бе отминал, без да остави следи в спомените му. Въпросите започнаха да тревожат съзнанието му и той ги изстреля на един дъх:

— Спасиха ли се и други от нападението на негулите? Булик и Вананд живи ли са? Крамик успя ли да ви предупреди за негулите, как е той?

— И тримата, за които питаш, са в отлично здраве. Крамик заедно с неколцина сангаси те спаси от негулите. Но от останалите „вълци“ няма оцелели, съжалявам.

— Този мъж ме спасява вече за втори път — каза Ермиар, надигна се с усилие и се подпря с една ръка, въпреки болките. — А войната?

По лицето на Килиянтан премина тревожна сянка:

— Не е хубаво да се безпокоиш за това..., но нещата не се развиха благоприятно за нас. Истрос е разрушен и опожарен от уголците. Бакуриан ни е обсадил. Изсякъл е дърветата в горите срещу манастира и е разположил войските си. Събрал е таболци и негули да му служат. Кан-император Издулор се опитва да ни се притече на

помощ, но пътят към манастира е отрязан за голямата войска, която е повел. Бакуриан е срутил скали при Кападската клисура и охранява образувалия се тесен проход с шепа войници. Въпреки малкия си брой са достатъчни, за да задържат войската ни и да не ѝ позволят да премине. В момента билиарски войници търсят други пътища към манастира.

— Ветровете да ме отнесат — възкликна Ермиар, — не съм допускар, че е възможно Бакуриан да обсади манастира.

— Е, не е толкова страшно — поклати глава жрецът. — Бакуриан наистина стигна до тук, но това не е лъжица за неговата уста — нито сградата е лесна за превземане, нито ще се дадем просто така, въпреки численото им надмощие. Виж, на столицата ни нанесе големи щети, но не е далече денят, в който ще се разкайва за това. Не се тревожи.

— Има ли новини от Онгалада и другите области? — попита Ермиар.

Килиянтан кимна с глава.

— Там е по-спокойно, но са заети да охраняват границите от обединените северни племена. Близките ти са добре.

Килиянтан предпочете все още да не съобщава на Ермиар за изчезването на сестра му от двореца Юртия. Не искаше да го тревожи допълнително. По-важно беше принцът да се възстанови и оздравее възможно най-бързо.

В стаята настъпи мълчание. Ермиар се опитваше да осмисли новините, които му донесе жрецът. Спомни си за Загарда и се запита как ли е. Килиянтан се изправи и каза:

— Ще те оставя да почиваш. Сега от това имаш най-голяма нужда. Утре, като привърши сутрешният ти тоалет, ще изпратя при теб другарите ти.

Ермиар посочи с поглед бутилката вода и жрецът отново я поднесе до устата му. Когато се напи, тихо каза:

— Благодаря ви, учителю, благодаря за всичко.

Жрецът се обърна и бавно напусна стаята, а Ермиар се замисли, как през всичкото това време са го мили и хранили. Дори му стана малко неприятно. Но не се отдаде дълго на тези мисли. Заспа, победен от отровата в кръвта си.

Когато Килиянтан напусна стаята на болния Ермиар, движенията му станаха забързани. Спокойствието, което демонстрираше досега,

сякаш бе маска, която жрецьт мигом свали. Бързо премина през каменните коридори, спусна се по широко стълбище и хлътна в една врата. Вътре, край дълга маса се бяха наредили останалите жреци, избрани да пазят тайната на Живото Дърво. Те очакваха Килиянтан, записани в тихи разговори помежду си, но когато влезе, се смълчаха и впериха погледи в Алобоготур, върховния жрец. Вече всички двадесет и двама пазители бяха на местата си, Алобоготур се изправи и заговори тържествено и високопарно:

— Приветствам ви, избрани. Тази сутрин се случи това, което очаквахме през всичките години. Дървото на живота цъфна.

Мъжете знаеха новината. Тя не предизвика учудване у никого, нали заради това се бяха събрали. Продължаваха да го гледат в очакване на следващите му слова.

— Това се случва веднъж на триста години и на нас се пада отговорната задача да затворим цикъла, без да загубим Живото Дърво и с цената на колкото може по-малко невинни човешки жертви. Предците ни са решили да вземат живота си в свои ръце, без да зависят от странните и нечовешки създания, населявали тези земи. Въпреки слабата си човешка природа, те са показали силния си дух и са се справили с могъщи врагове, за да можем ние днес с вас да управляваме и ръководим тази земя, която ни дава подслон, храна и вода.

Дойде времето да се покажем достойни за мисията си.

Алобоготур замълча за момент и отново продължи:

— Щом Дървото в градината ни е цъфнало, значи и това в Лисичи урвар също е цъфнало или тези дни ще цъфне. Що се отнася до Асура, тя е стигнала до Лисичи урвар още преди три дни и се е настанила в леговището под Живото Дърво. Дотук всичко върви добре, но се опасявам, че плановете ни може да се объркат. Билярски войници обикалят околностите на манастира, за да намерят път за кан-императора. Уголците не остават по-назад и също обикалят, за да намерят начин да проникнат в сградата. Ако попаднат на Асура, може да я раздразнят и да я предизвикат да ги нападне. А така рискуваме, както анонимността ѝ за хората, така и живота ѝ. Трябва да я изолираме по някакъв начин, докато роди децата си.

— Да изпратим сангаси — включи се Азвигортула.

— Изпратил съм — кимна Алобоготур, — обкръжили са цялата местност Лисичи урвар и я охраняват. Но въпреки това не съм много спокоен. Щом наближи да ражда, планирам да изпратя сангаси в директен бой с уголската войска, за да сведем до минимум възможността за случайна среща с нея и да ѝ осигурим спокойствие. Има ли възражения? — запита върховният и обходи с поглед лицата на присъстващите. Мълчанието изпълни стаята с напрежение.

— Добре — продължи Алобоготур, — няма несъгласни. А сега да поговорим за действията ни след раждането на асурите.

Килиянтан се прокашля и мъжете насочиха погледите си към него.

— Ермиар се събуди — каза мъжът, — вече е въвн от опасност.

— Това е добре — отвърна Алобоготур. — Разглезените синове на кан-императора не стават за нищо. Издулор бе добър кан-император на Биляра, но младостта му си отиде, време е да се оттегли. Не бих допуснал обаче да го смени някой от синовете му. Харесвам Ермиар още от времето, когато учеше тук. Надявам се да споделяте мнението ми.

— Добро момче е — закима с глава един от жреците.

— Така е — подкрепи го друг, — упорит и простодушен е. Не се големее.

— Значи одобрявате избирането му за бъдещ кан-император. Има ли възражения?

Никой не се възпротиви на идеята Ермиар да бъде бъдещият владетел на Биляра. От всички първородни синове в кастата стети-сантропи той отговаряше в най-пълна степен на изискванията им за бъдещ кан-император. Не го считаха за прекалено умен, следователно се поддаваше на влияние, и умееше да предизвиква симпатия у хората. От друга страна, притежаваше морал, достойнство и уважаваше учителите си. Всеки от жреците считаше, че изборът му за кан-император е правилен.

— Ще го свалим в подземията веднага щом Асура роди, за да опазим живота му от децата ѝ — продължи Алобоготур.

— А какво ще правим след войната на асурите? На последната сбирка ти каза, че имаш план, но не разкри подробности. В древността предците ни лесно са потопили в забрава приказките и спомените за тези създания, но сега е друго. Хората вече са грамотни, могат да четат

и пишат и не са толкова страхливи и простовати, както древните. Как ще обясним убийствата и ще запазим тайната си? — попита жрецът Татра, който измъчваше ума си с тези въпроси през последните месеци.

— Да, имам план — отвърна Алобоготур — и въпреки че в началото се стараехме да предотвратим тази война, впоследствие разбрах, че ще се окаже полезна за делото ни. Затова саботирах войската на Издулор с погрешни съвети. Оплетох в мрежите на забравата Кордил — министъра на „змиите“ шпиони. Подсказах на Бакуриан как войската му да стигне, без сблъсък с Издулор, до Истрос и след това дотук. Аз му дадох идеята да препречи пътя на билярската войска при Кападската клисура. В момента Бакуриан е на върха на самонадеяността си, защото мисли, че самият върховен жрец е готов да предаде манастира в ръцете му. Не ни напада само защото аз съм му казал да изчака.

Това вече беше новина за повечето избрани в стаята и предизвика развълнуваните им възклицания. Алобоготур ги изгледа и тънка усмивка се появи на устните му, когато продължи:

— Именно затова не предприемам действия срещу Бакуриан. Ако имаме късмет, асурите ще се ограничат с хората, които са се струпали тук в планината. Ще имат цели две огромни войски на разположение — билярската и уголската ведно с таболците и негулите — за да заситят апетита си. Това ме кара да се надявам, че ще се ограничат да ловуват и воюват само в пределите на Карпонили и няма да има жертви сред останалото население, което така или иначе се крие в горите и пещерите заради войната. Ако съм прав, след това ще бъде лесно. Жертвите ще бъдат приписани на войната; Ермиар ще коронясаме за кан-император и никой няма да разбере ролята ни в тази история. Тайната ще бъде опазена.

Възцари се мълчание. Избраните обмисляха плана на върховния жрец. Ала той не ги остави дълго да умуват.

— Жрецо Килиянтан — обърна се Алобоготур към учителя по природни закони, — как е Бендидора? Продължава ли да те тревожи с въпросите си?

— Не случайно област Ябрус се слави с дивите си нрави. Това момиче е ненормална дивачка — отвърна с неприязън Килиянтан.

— Ха-ха-ха — засмя се чистосърдечно Алобоготур, — знам, че не я харесваш, Килиянтан, но тя трябва да стане жена на Ермиар, както е обещано. Затова призовах и двамата тук, за да опазя живота им в тези преломни дни. Така ще запазим контакт с най-отдалечената и слабо контролирана област в Биляра. Не забравяй, че влиянието ни там е разклатено, най-вече от пропагандата на Салистар.

Килиянтан изсумтя възмутено и махна с ръка, за да покаже, че темата не му се нрави. Тогава един от избраните се намеси:

— А тримата от „вълците“, които придружаваха Ермиар? Тях какво ще ги правим?

— Ще ги изпратя заедно със сангасите срещу уголците, когато Асура започне да ражда. Ако тогава оцелеят, то после асурите ще ги довършат. В подземията няма място за всекиго, още повече за някакви си войници.

След настъпилото за кратко мълчание, се обади старият Азвигортула. Словата бавно и провлечено излизаха от устата му:

— Този твой план е добър, Алобоготур, но ако не проработи и асурите се разхвърчат навсякъде из Биляра, как ще се справим с вълната от смърт, която ще ни залее?

Алобоготур въздъхна и дълбока гънка проряза челото му.

— Вярвам, че съдбата на този народ ви е скъпа. И моите нощи се изпълват с кошмари, като знам, че обричам на смърт дори тези отвън, които сами са я избрали, щом са тръгнали по пътя на войната. Ала ние сме поели тази отговорност, отдали сме живота си на нея и не можем да се върнем назад. Когато са населили Гелда Валуния, хората са били диви, примитивни и неуки. Живеели са зле, слугували са на волобарския народ и са ставали жертва на съществата, населяващи тези земи. Благодарение на силите, давани ни от науката, която откраднахме от волобарите, народът ни се е избавил от тежката си участ. Винаги сме плащали с кръв за свободата си, сега е време отново да платим за този дар.

В стаята настъпи тишина. Алобоготур изгледа всеки един от избраните в очите и продължи:

— Нека се върнем към ежедневните си задачи. Щом получа новини от Лисичи урвар, ще се съберем отново.

Мъжете се надигнаха от местата си и един по един, следвайки Алобоготур, напуснаха помещението. Когато вратата хлопна зад гърба

на последния избран, се чу странно шумолене. От гредите на тавана се повеси тяло и тупна ловко на земята. Крамик отиде бързо до вратата и опря ухото си на нея. Когато реши, че жреците са се отдалечили достатъчно, за да не го видят, се измъкна навън и тръгна към стаята, която му бяха предоставили. Тя се намираше сред помещенията в другия край на сградата, които обикновено се използваша за спални на учениците. Сега те бяха безлюдни. Жреците се бяха погрижили да преместят младежите на сигурно място, далече от опасностите на войната. В момента само Крамик, Вананд и Булик бяха настанени в това крило на манастира.

Крамик успя да се прибере в стаята, без някой да го види. Там го очакваше свитият на кълбо Дурум, който се размърда, щом господарят му се завърна, изправи се и застана до вратата.

— Наспал си се значи — Крамик клекна до животното и го почеса зад щръкналите уши. — Хайде изчезвай, отивай да се нахраниш — надигна се и му отвори вратата.

Вълкът се шмугна пъргаво навън и уверено затича по коридора. Беше научил пътя към изхода, а сангасите, които пазеха вратата, го пускаха с удоволствие, както да излиза, така и да влиза, особено когато се прибираше, понесъл в уста поредната си плячка. Това ги забавляваше. Радваха му се и се опитваха да го погалят, но вълкът, както винаги, беше недоверчив и студен към хората.

Останал сам, волобарът се приближи към прозореца и се загледа навън. Слънцето грееше ярко, тишина и спокойствие обгръщаха манастира. Нищо не подсказваше, че гората отвъд пропастта е пълна с войници, готови всеки момент да нападнат достолепната сграда. Вече цял месец волобарът изучаваше тайно манастира. Откакто спаси Ермиар от негулите и го върна жив в манастира, изчакваше принцът да се свести, за да може да се освободи от клетвата си. През този период се опитваше да проникне навсякъде, да научи тайните на демонските чертози. Това приключение и намирането на академията го караха да се чувства истински волобар. Странно усещане го съпровождаше, докато обхождаше волобарските свещени места. Но успя да разбере много повече за хората, отколкото за волобарите. И като че ли за първи път истински осъзна личната си връзка с предците. Крамик вярваше, че не е имало и няма да има на света волобар, който съзнателно да обрече собствения си вид и род на смърт. Обзе го носталгия по Кабур

Далет, мястото, където живееха последните волобари. Въпреки че не помнеше нищо от времето, преди Салавик да го отведе в равнината, Крамик усещаше, че Кабур Далет е домът му и единствено на това място би могъл да бъде щастлив. Но сега нямаше време да мисли и премисля. Ермиар беше дошъл на себе си. И моментът да се освободи от службата си и да се върне у дома беше настанал. Волобарът научи много за машинациите на жреците от разговорите, които успя да подслуша, но реши да не им обръща внимание. Неговата мисия е да се завърне в Кабур Далет заедно със священата книга и медальона. Той се излегна на твърдото легло и впери поглед в тавана. Щеше да изчака нощта и да се срещне с Ермиар.

* * *

Денят постепенно се топеше, изместван от нощната мъгла, носеща влага и хлад. Над Лисичи урвар изгряха няколко кълбета вечна светлина, но тук, високо в планината, те бяха малобройни, а светлината им по-слаба. Червените лисици излизаха на лов и сред дърветата и тревите се чуваха от време на време краткотрайните звуци, подобни на лай, кикот и скимтене, чрез които тези пъргави животни си общуваха. Местността беше стръмна и камениста, обрасла с буйна растителност. Там, сред треволяк и храсталак, във вечерния сумрак блеснаха две очи, но не бяха на лисица. Асура изпълзя от леговището, вкопано в корените на гигантското Живо Дърво и подуши въздуха. Миризмата беше все още слаба, но обонянието на майката я долови. Тя никога през всичките си триста години живот не бе подушвала цвят на Живото Дърво, но инстинктът не я лъжеше. Тази нощ цветовете щяха да се разтворят, бели и красиви, и щяха да окичат короната на могъщото растение. Асура пропълзя обратно в леговището си и се сви на кълбо. Животът ѝ щеше да свърши тук, където бе започнал, но дотогава оставаха още няколко дни.

Когато умората му премина, той се изправи на крака и се огледа. Намираше се върху кръгла площадка, покрита с каменни плочи. Нощното небе светеше вълшебно над него. Звездите бяха толкова близо и блестяха така ярко, че му се зави свят. А луната — огромна, пълна и жълта, сякаш го хипнотизираше и той дълго не можа да откъсне очи от нея. Когато потърси отвора към стълбището, по което се бе изкачил, не намери нищо. Имаше само една площадка от камък — високо, високо в небето, просната под жълтата кръгла луна. Наведе се през каменния парапет, за да види земята, но дали от височината, дали от тъмнината, не успя да я зърне. Под кулата зееше пропаст без дъно. Той се отпусна отново върху каменния под и сълзи на страх и отчаяние избиха в очите му. Вперил помръкналия си поглед в луната, се питаше, как е възможно стълбата под него да изчезне.

И тогава прозвуча глас:

— Пътят, по който сме дошли, винаги изчезва. Защо се страхуваш? Никога не можем да се върнем назад. Защо се страхуваш? Бе ти дадено всичко, което поиска. Защо се страхуваш?

Той се огледа, но не видя никого. Осъзна, че чува този глас в главата си и никой не е нарушил тишината.

— Кой е? — попита той и се хвана с две ръце за главата.

— Аз съм душата ти — прозвуча отново същият глас.

— Полудявам ли?

— Ти поиска да станеш демон — отговори гласът, — защо се страхуваш?

— Какво се случва с мен? — извика той.

— Ти поиска това, защо се страхуваш? — отговори гласът в главата му.

— Какво ще стане с мен? — тихо прошепна той.

— Ще станеш демон. Изправи се и върви, защо се
страхуваш?!

ХІХ ГЛАВА

КРАЖБА

Ермиар отвори очи. В стаята проникваха бледите лъчи на луната. Бе спал през целия ден, след разговора с Килиянтан. Размърда се, не му се спеше повече. Болка и треска мъчеха тялото му, но жаждата бе по-силна и той с усилие се надигна от леглото. Главата му се замая и светли петна закръжиха пред очите му, но след миг това премина и погледът му, прояснен, обходи стаята. Съзря бутилката с вода. Тя стоеше на масата до прозореца, там, където я бе оставил жрецьт. Ермиар събра сили и стана. Подпря се с ръка на рамката на леглото и направи две крачки. Краката му се разтрепериха и той бързо седна на леглото. След няколко минути отново се надигна и направи усилие да продължи напред. Този път сполучи и след няколко неуверени крачки вече държеше шишето с вода в ръцете си. Свали тапата и се напи хубаво, сега го нямаше Килиянтан, да го спре. Все пак той се съобрази със съвета му и пи по-малко, отколкото му се искаше. След това се извърна колебливо назад, но не се върна обратно. Няколкото крачки, които направи, сякаш го върнаха към живота и той обърна гръб на леглото. Приблужи се до прозореца. *Нощното небе светеше вълшебно над него. Звездите бяха толкова близо и блестяха така ярко, че му се зави свят. А луната — огромна, пълна и жълта, сякаш го хипнотизираше и той дълго не може да откъсне очи от нея.* В този момент вратата проскърца и се отвори. Снажен мъжки силует влезе и затвори след себе си. Ермиар се обърна — изненадан и напрегнат. Колкото и сигурен да се чувстваше в манастира Карпонили, тази тайнствена поява го стресна.

— Аз съм Крамик — прошепна силуетът и Ермиар се успокои, но изненадата му от появата на мъжа не намалю.

— Здравей, Крамик — отвърна му бъдещият кан-император, — странна поява.

— Искях да говоря с теб насаме — обясни Крамик и се приближи към изправения до прозореца мъж.

— Слушам те, но преди това искам да ти благодаря за това, че отново спаси живота ми — отговори Ермиар с усилие. Вече трудно се държеше на краката си, затова се отправи към леглото.

Крамик го наблюдаваше с интерес. През последните дни волобарът научи толкова много за хората и едва сега се зарадва истински, че не се е родил човек. Значи хората така сменяха владетелите си. С интриги, тайни и убийства. Пропиляваха щедро дадения им живот. Той се замисли за множеството бездетни волобари и колко ценен е за тях животът. Но самият Ермиар нямаше представа нито какво го очаква, нито какво се върши зад гърба му. Това караше Крамик да изпитва към него симпатия и съчувствие. Не всички хора си приличаха, между тях имаше и такива, които бе чест да познаваш. В мислите му изплуваха Вананд и Булик. Радваше се, че съдбата го е срещнала с тях. И точно в този момент в главата му отново се занизаха въпросите, които отпъждаше през целия ден. Може ли да седи безучастен и да не направи нищо, когато тези, с които бе прекарал последните шест години, ги заплашва сигурна смърт? Може ли да не се интересува от съдбата на човеците след като сред тях бе изживял целия си досегашен живот? Не става ли по-лош и от жрец, ако им обърне гръб именно сега? За да заглуши тези мисли, той заговори бързо:

— Не ми благодари. Дошъл съм, за да се отрека от клетвата си към „сивите вълци“.

Ермиар достигна до леглото и бавно седна, подпирайки се на рамката. Замълча за момент, виеше му се свят и треската се усили. Събра сили и каза:

— Това е твое право. Животът на войник не е лесен. Ти изпълни дълга си, освобождавам те от клетвата.

След това легна на леглото и с усилие се обърна отново към Крамик:

— А сега е добре да си вървиш. Свободен си, вече не си войник, но ще се радвам утре да ме посетиш като приятел заедно с Вананд и Булик.

Крамик не каза нищо. Обърна се и излезе, а мисълта, че постъпва лошо, не го напускаше. Върна се тихо обратно в стаята си. Манастирът бе пуст и смълчан, само дежурещите сангаси ходеха нагоре-надолу, но той успя да се промъкне незабелязано покрай тях. Дурум все още

скиташе някъде навън в нощта. Волобарът запали три от петнадесетте свещи, наредени във високи метални свещници край стената, и седна на леглото. Измъкна от пазвата си медальона на Каршашаранал и вторачи поглед в инкрустираното в средата му Живо Дърво. Бе отнел медальона от Ермиар в деня, когато го спаси от негулите. Не би допуснал той да попадне в ръцете на жреците и без угризения го свали от врата на ранения Ермиар. А сега, вече освободен от клетвата си към „сивите вълци“, спокойно можеше да го използва, за да отвори Зелената книга на Живото Дърво. Затова се изправи и повдигна матрака на леглото. Държеше книгата там, откакто се намираше в манастира, защото се чувстваше по-спокоен. В мешката, която често разнасяше със себе си, ръбестият предмет лесно се забелязваше и можеше да събуди подозрения. Но когато под матрака, там, където лежеше книгата, видя само празно място, гняв се надигна в гърдите му. Някой бе измъкнал изпод носа му Зелената книга на Живото Дърво. И вината за това си беше изцяло негова, защото заради глупавите си скрупули не пое с книгата и медальона към Кабур Далет веднага щом ги намери. Той свали за всеки случай матрака от леглото, огледа добре, но от нея нямаше и следа.

— Кой, ветровете да го отнесат, е откраднал книгата? — запита се Крамик и се просна на леглото.

След това внимателно окачи медальона на врата си — единствената му останала връзка със Зелената книга на Живото Дърво.

* * *

На другия ден утрото изгря светло и чисто, окъпа със светлината си карпонилските върхове и проникна сред мрачните гори. Над Лисичи урвар се носеше лека бяла омара. Двама конници се появиха, внимателно се спуснаха по стръмнината, в чиято основа растеше Живото Дърво, и се спряха на петдесетина метра от него. Ясно се виждаха огромните бели цветове, изпъстрили короната на красивото дърво. До обонянието им достигна сладникавият им, опияняващ мирис. Нямаше място за съмнение, ден след като дървото в градината цъфна, го последва и дървото в Лисичи урвар. Сангасите обърнаха конете и се заизкачваха обратно по склона. Три часа път ги делиха от

манастира и от Алобоготур, който ги очакваше. Те изкачиха стръмната урва и продължиха по път, известен само на обитателите на манастира. Отвъд гората, към която препуснаха, се издигаше задната част на огромния скален масив, в който бе вграден манастирът. В подножието му се кръстосваха галерии и пещери, някои от които отвеждаха в подземното на сградата. Но само който познаваше пътя към нея, дръзваше да навлезе в лабиринта под могъщата скала.

А в короната на величественото вековно дърво кипеше живот. Сивите, хвърчейки сред обсипаните с цвят клони, пиеха жадно от опияняващия с миризмата си нектар. Майката се нуждаеше от еликсир, а този несъмнено щеше да е великолепен.

Асура, скрита в леговището си, усети сангасите. Тръпки на страх изправиха космите на козината ѝ. Нямаше мира от тези двукраки същества, които ловяха сивите ѝ. Тя очакваше еликсира си, имаше нужда от него, за да роди асурите. Грозният звяр инстинктивно се спусна по-надълбоко в земята по коридорите, изкопани от предишната майка. През времето, когато живееше в равнините, за леговището се грижеха къртиземлявиците, около метър дълги, слепи и рошави животни, живеещи единствено под земята. Те поддържаха тунелите и проходите на леговището, но щом майката се завърнеше, изчезваха като дим, уплашени от страховитото хриптене, зловонието и размерите ѝ.

Очите на Асура виждаха и в тъмното. Огромните корени на дървото се виеха в сложни плетеници. Докато се спускаше все по-надолу и навътре, кракът ѝ се закачи в нещо и болка прониза тялото ѝ. От муцуната ѝ се разнесе хрип и туловището се извърна, за да се измъкне от примката. Нещо издрънча, когато Асура дръпна крака си. Тя с интерес приближи муцуната си към предмета и го подуши. Но освен правоъгълната форма и металния мирис майката не регистрира друго. Беше се натъкнала на предмет — безопасен и ненужен. Тя го побутна настрана, заклеци го в корените на дървото, за да не пречи, и продължи по пътя си. Съвсем скоро тунелът, по който се движеше, започна да се стеснява. Оттук започваше царството на дребните къртиземлявици и Асура не можеше да продължи, проходите ставаха твърде тесни. Затова се сви на кълбо и зачака. Очакваше, ако двукраките не попречат, сивите да се завърнат с еликсира. Лиги покапаха от муцуната ѝ, тя ги облиза и примлясна.

Отвъд пропастта, ограждаща манастира, сред високите борови гори уголците отегчено посрещаха утрото. От дни не предприемаха нищо, а в планината скуката ги мореше по-силно и от болест. Особено след дългия поход и опожаряването на Истрос, събития, които им поднесоха плячка, възбуда и силни емоции. Войската на Бакуриан бе нахъсана за победа, а разгромът на билиарската столица караше войниците да желаят още и още. Но вместо да продължат с набези из градовете на Билияра, Бакуриан ги качи в тази дива планина, където, ако продължаваха да стоят, щяха да измрат, ако не от скука, то от глад със сигурност.

Чергилото на една от шатрите се отметна и на входа се появи висок, слаб мъж с дълга, черна коса. Той навлезе с широки крачки сред дърветата. Излезе от гората и се спря в началото на пътя, минаващ над пропастта. Загледа се в манастира, склучил вежди над черните си огнени очи. Нечии стъпки зад гърба му го накараха да се обърне.

— А, Безмер — каза с отнесено изражение Салистар, когато разпозна приближаващия, — какво те води насам?

— Видях, че излезе от шатрата си, и те последвах, предводителю — отговори Безмер и застана до високия мъж.

— Какво има? — попита Салистар.

— Ветровете да ги отнесат проклетите уголци. Досега се съмнявах, но от вчера вече съм сигурен, че Бакуриан иска да ни ликвидира. Нещо в отношението на тези кучета ме тревожеше още от самото начало, а през нощта подслушах разговора на Тобел с трима войници. Обеща им злато и почести, ако убият теб и мен до утре сутринта. Заповедта идвала от Бакуриан. Цяла нощ не съм мигнал, за да ги следя, да не тръгнат да изпълняват поръчката веднага.

Салистар остана загледан в манастира, сякаш думите не се отнасяха за него. Безмер, който очакваше отговор, го погледна с учудване, отвори уста, да каже още нещо, но не намери думи и замълча. След един дълъг миг Салистар сякаш се съвзе и каза с вече променен глас:

— Бакуриан изпълнява желанието на Алобоготур, с когото си мисли, че е в съюз. Но предателството му ще бъде жестоко наказано.

Прекалено жестоко.

— А какво ще правим ние, трябва да изчезваме?! — припряно отговори Безмер, който не се интересуваше кой е поръчителят на смъртта му, стигаше му просто да остане жив.

— Още днес ще напуснем това място, Безмер, защото тук ще се случат ужасни неща. Колко боломити ни очакват в равнините?

— Близо петстотин човека са. Чакат заповедите ти.

— Добре — отвърна Салистар. — Ела с мен. Преди да напуснем, трябва да ти покажа нещо и да поговорим.

Двамата тръгнаха обратно към лагера на уголците, където пребиваваха през последните дни. Когато се срещнаха преди по-малко от месец и Салистар разбра, че Безмер е намерил Лимен Карон, едва повярва, защото знаеше колко усилия са били вложени от поколения жреци да открият академията, но безуспешно.

От всичко, което с много труд бе издирил и научил за волобарите, си вадеше заключение, че книгата им може да е скрита на едно от трите места: манастира, Черната планина на юдите или Лимен Карон. Откриването на академията го приближаваше много до намирането на ценния ръкопис. Но когато чу останалата част от историята, радостта му намаля значително. Медальонът ключ за академията бе притежание на Ермиар, а единият от „вълците“ на име Крамик бе разкрил Безмер и несъмнено се държеше много странно. Тези новини накараха Салистар да тръгне незабавно по следите на Ермиар и придружителите му. Разчитайки на съюза с Бакуриан, той се настани в лагера на уголците. Оттогава изминаха пет дни, но Салистар вече бе получил това, за което копнееше през по-голямата част от живота си.

Двамата мъже стигнаха бързо до шатрата на боломитския предводител. Войниците не им обръщаха много внимание, занимаваха се с различни дейности, за да убият скуката. В шатрата бе сумрачно за разлика от светлия ден навън.

— Седни — покани го Салистар.

Безмер седна и зачака с интерес, какво има да му казва предводителят. Салистар се наведе в един от ъглите на шатрата, разрови се в някакви кожи и измъкна оттам голяма и тежка книга. Подаде я на Безмер с думите:

— Виж това.

Безмер я разгледа добре и ахна:

— Зелената книга, тя ли е?

— Да — кимна Салистар, — това е Зелената книга на волобарите.

— Но как? — недоумяващо го погледна Безмер. — Как я взе и откъде?

— От манастира — отвърна Салистар.

— Та той има хиляди защиты за засичане на нарушители, как успя да ги преминеш? — Безмер все още недоумяваше.

— Това е интересна тема и безспорно мой голям успех, но сега нямаме време, ще ти разкажа друг път. Искам да погледнеш обкова на книгата.

— Изображението в средата прилича ли на медальона, който е отворил академията?

Безмер хвърли само бегъл поглед и отговори:

— Същото е.

— Погледни отзад. Има надпис.

Безмер погледна надписа, но поклати глава:

— Предводителю, аз не мога да чета на савхи.

— Пише, че за да се отвори, е нужен ключ за корицата. Мислиш ли, че медальонът е този ключ?

Безмер отново впери поглед в книгата, този път с повече внимание. След миг вдигна глава и убедено кимна с глава:

— Мисля, че да.

Салистар направи няколко крачки из шатрата и заговори:

— Този медальон се намира във войника, ветровете да го отнесат.

— Във войника?! — повтори Безмер с недоумение.

— Да, в този с вълка.

— Дявол е той — каза ядно Безмер.

— Дявол или не, книгата е в ръцете ми. Всеки ковач ще ми я отвори и без разните му ключове — заяви Салистар и измъкна книгата от ръцете на Безмер. — Нямам време и за този медальон. Отивай да оседлаеш конете, тръгваме.

— Ще ни видят — каза с изненада Безмер, — може да ни спрат.

— Не ме интересува, че ще ни видят. Никой не може да ме спре, още по-малко този предател Бакуриан.

Останал сам, Салистар се взря в написаното на задната корица:

*Ти, който надписа четеш
и тази книга искаш да отвориш,
едно ще трябва да научиш най-напред,
преди с листата ѝ да заговориш:*

*Три книги са, що силата владеят,
три книги власт ще донесат
на този, дето притежава
за всяка от кориците ключа.*

*Но истината тук ще кажа
и клетва дай да помниш ти,
на зло душата си недей отдава,
завета ми в сърцето си пази.
Че няма на света душа,
която притежава мощ такава —
от трите книги знанието придобито
да я остави цяла.*

*Затуй разкъсах я на три
таз сила, власт невиджана що дава.
Недей събира я за миг дори,
за да не дойде злото сред безкрая.*

— Значи книгите са три, а не една, както винаги съм мислел. Трябва да ги намеря — прошепна на себе си мъжът, а очите му, черни и налудничави, проблеснаха с опасен пламък в сумрака на шатрата.

20. СЛЪНЦЕТО

— Ще станеш демон. Изправи се и върви, защо се страхуваш?

Тези думи отекваха в съзнанието му, докато небето просветляваше и звездите бавно гаснеха. Гласът вече не се чуваше. Той си спомни срещата с този, който се бе нарекъл демон. Нима това, което му се случваше, бе свързано с него!?

Светли лъчи обagriха ясно-синьото небе в огнени краски. Слънцето изгряваше. Той се изправи и доближи каменния парапет. Около себе си видя само пухкави бели облаци, в чиито прегръдки потъваше кулата.

„Изправи се и върви, защо се страхуваш?“

Но накъде ли можеше да върви? Бе затворник в кула без изход.

В този момент слънцето се показва иззад облаци, лъчите му блеснаха ярко и озариха каменните плочи. Топлина обгърна тялото му, премръзнало от хладната нощ. И тогава проехтя зловецът тътен. Подът под него се разтресе силно, залюля се и той с ужас видя, как широка пукнатина го разделя на две. С пукот и трясък кулата се разцепи и камъните се сгромолясаха в бездната.

„Умирам“ бе последната му мисъл, преди да полети към земята сред падащите камъни и тухли.

XX ГЛАВА

ДУХ

Изминаха четири ноци, откакто Зелената книга изчезна и Живото Дърво се покри с цвят, но нищо край манастира Карпонили не се промени. Бакуриан, оплетен в магии от Алобоготур, и убеден, че има подкрепата му, бездействаше и чакаше знак от върховния жрец. Не се интересуваше от недоволството на войниците, чиито провизии съвсем се изчерпаха през последните дни.

През това време кан-император Издулор продължаваше да е заклещен при Кападската клисура. Дивите негули обстрелваха тесния проход и го пазеха така, че да не може живо пиле да прехвъркне. Алобоготур постоянно му изпращаше противоречиви съобщения и го молеше за помощ, за да го задържа в планината. Единствен противник на върховния жрец се оказа Заберган, който не знаеше нищо за плановете му, тъй като отдавна бе изпаднал в немилост пред двадесет и двамата избрани. Но той постоянно съветваше Издулор да се върне обратно в столицата, защото билирците, подобно на уголците, изнемогваха от пътя и нямаха достатъчно продукти за храна и други нужди. Говореше му да поиска помощ от Раха и да не рискува живота на войниците си за шепата старци в манастира. Успя да измъкне министър Кордил от мрежите на забравата и всекидневно се опитваше да вразуми императора, но сили, по-могъщи от неговата, управляваха и обричаха хиляди хора на смърт.

Двадесет и двамата избрани се подготвяха за нашествието на асурите. Подземята на манастира предлагаха убежище, сигурно и непревземаемо. Те планираха да се затворят вътре, заедно с неколцина от сангасите, Ермиар, Бендидора, няколко младежи, които подготвяха за бъдещи пазители на дървото, и десетина служители, които се грижеха за домакинството на манастира. Всички останали щяха да останат за храна на асурите.

В деня след разговора си с Ермиар, Крамик изпълни желанието му и го посети заедно с Булик и Вананд. Четиримата дълго разговаряха

за загиналите си другари, за обсадата на Бакуриан и за завръщането си в Исиней. През цялото време Ермиар не обели и дума за среднощната си среща с Крамик. Държеше се както обикновено — приятелски и непринудено. Бе отслабнал доста, говореше бавно и с усилие, но се стараше да се държи.

След този разговор Крамик събра багажа си, върза веригата на Дурум и без да се обади на някого, напусна манастира. Нямаше кой да му обърне внимание, защото така или иначе жреците считаха за обречен всеки, който се намираще на територията на Карпонили, най-малкото заради обсадата на уголците. Къде можеше да отиде Крамик, освен право в ръцете им? Ала Крамик, потомъкът на планинските волобари, тръгна по съвсем друг път. Път, който човек не би избрал. Той пое към върха на скалата, която се издигаше над кулите на манастира. Заизкачва канарата, в чийто недра се криеха подземията на демонския чертог и от чийто камък той бе изграден. Двамата с вълка постепенно се изгубиха сред високите зъбери и никой вече не ги видя. Но те бяха там, горе, сред опасните и диви чукари.

Изминаха четири ноци, откакто Зелената книга изчезна и Живото Дърво се покри с цвят, а Крамик се бе изкатерил по стръмните чуки до едно затулено между скалите място и чакаше. На стотици метри под него се издигаха кулите на манастира, а по-нататък зееше черната бездна на пропастта. Дурум ту изчезваше, ту се появяваше и като типичен вълк от Кабур Далет успяваше да намери храна дори и сред голия и стръмен камънак. Но господарят му не ядеше. Нито пиеше, нито слагаше нещо в устата си волобарският потомък. Беше се отдал на вглъбяване и съзерцаване. Крамик помнеше много от приказките на дядо си за волобарите. Знаеше, че понякога, когато не са знаели как да постъпят, са ги спхождали видения. И ето че от момента, в който се изкачи над манастира, Крамик се подготвяше, призоваваше своето видение и чакаше. Настъпващата нощ обещаваше да е бурна. Черни облаци покриха небето, а в планината се понесе ехото на далечен тътен. Крамик стоеше невъзмутим и непоколебим, с вперени в далечината очи. Скоро кълбетата заблестяха тук-там в черната нощ, а тътенът от приближаващата буря се засилваше. Хоризонтът се озаряваше за миг от светлините на светкавиците, угасваше и планината потъваше във всепоглъщащ мрак. Нито звездите, нито луната изгряха на небето, буреносните облаци ги криеха.

За миг ярък лъч, сякаш изригнал от планината, освети всичко наоколо като ден и се разпиля на хиляди искри. Невъобразим тътен прозвуча и сякаш разлюля света. И сред настъпилата тишина се извиси нечий вик. Пълен с болка и мъка, ярост и гняв, писъкът се разнесе из горите, блъсна се в скалите, отекна като ехо и замлъкна.

Около Крамик закапаха едри дъждовни капки. Тръпка премина по цялото му тяло. Какъв беше този писък, откъде дойде, що за същество го изтръгна от гърлото си? Дъждът ставаше все по-силен и донесе със себе си студ, но волобарът бе защитен под една издадена скала и остана сух. Дурум, свит до него, гледаше тревожно. И неговото съзнание беше възбудено от смразяващия вой. Рязък порив на вятъра развя косите на Крамик, опръска го с капки дъжд, а когато стихна също така рязко, той с изненада видя пред себе си силует. Силуетът бе тъмен, сякаш направен от някаква черна материя. Волобарът не се уплаши, може би това бе неговото видение. В главата му прозвуча глас:

— Книгата е отворена насилствено. Защо го позволи?

— Каршашаранал? — прошепна Крамик.

— Призован съм от сенките с принуда. Сега съм в този свят и духът ми скита, но скоро ще ме погълне този, който насили клетвата ми и отвори книгата с огън. Той ще потопи този свят в разруха, а мене ще използва, да намери другите две книги. Трябва да го спреш.

— Но как? — попита Крамик, обзет от силно чувство за вина, че е позволил да бъде отворена книгата. Едва сега наистина осъзнаваше, че тя е носител на нещо опасно и страшно.

— Чете, този човек чете и ме обсебва. Когато прочете книгата, ще се изправи като велик магьосник, а насилието над книгата ще ограби и малкото добро от душата му. Намери юдата от Черната планина, тя...

Силуетът на Каршашаранал се стопи под дъждовните капки и Крамик остана сам. Вълкът вирна муцуна към небето и нададе жален вой. Волобарът смръщи вежди и яростни искри запламтяха в очите му. Той не познаваше волобарите от Кабур Далет, единственият му роднина бе загинал, но този свят бе неговият свят. И ако нещо лошо го сполети, то вината щеше да е негова, защото не съумя да опази книгата. А това Крамик не би могъл никога да си прости.

— Проклет да е — просъска гласът му, — проклет да е този, който отвори книгата — и с ловки движения се запуска към

манастира. Нито мракът, нито дъждът успяваха да му попречат.

Дурум го следваше. И двамата, мокри и диви, се спускаха по стръмните камъни, а погледът на Крамик излъчваше мрачна решителност.

* * *

В малката селска ковачница цареше смут. Две дребни дечица се гушеха в полите на майка си, която гледаше с широко отворени очи, в които проблясваха сълзи. Посред нощ в къщата им нахлуха десетина въоръжени мъже, облечени в дълги черни плащове, и измъкнаха мъжа ѝ от леглото. Не обърнаха внимание нито на писъците ѝ, нито на молбите ѝ и бързо я принудиха да замълчи. Оказа се, че искат да счупят обкова на някаква книга и сега чакаха с извадени мечове и смълчани лица. Мъжът ѝ не се притесни особено. Такъв си беше той, спокоен и бавен, трудно се впечатляваше и страх лесно не го ловеше. Захвана се за работа и за не повече от половин час успя да отвори проклетата книга. И тогава се случи нещо невероятно, от което кръвта ѝ се смрази. Навън блесна ослепителна светлина, земята се разлюля от страшен гръм и в главата ѝ се заби ужасен писък. Сякаш книгата оживя и се възпротиви, че са я отворили. Една висока фигура се отдели от останалите мъже, смъкна плаща си и взе книгата в ръце. В момента, в който я разлисти, някаква черна сянка излезе от страниците ѝ, изви се из помещението и сякаш се стопи. Тогава мъжът сложи книгата на масата, седна и започна да чете. Шепнеше на савхи думите, изписани в книгата, и дори за миг не повдигна глава.

— Хей — избоботи ковачът с дебелия си глас, — направих каквото поискахте, сега си вървете.

Чак тогава Салистар вдигна очи и го изгледа с мътен поглед.

— Убийте го.

— Не-е-е — писъкът на жената раздра тишината в малката ковачница и се разнесе навън в нощта, където близо петстотин боломити очакваха предводителя си.

Те не знаеха, че преди да го видят отново, ще минат цели три денонощия. Откакто Салистар влезе с десетина мъже в ковачницата през нощта на бурята, не бяха получавали никаква вест за това, което

се случва вътре. Беше им наредено да чакат и те изпълняваха нареждането на предводителя. И ето че на третия ден той се появи на вратата на схлупената къщурка. И нямаше човек, който да не изтръпне от гледката. Черната му коса сега беше снежно-бяла, а очите... и те бяха бели. Само зеницата и линията, очертаваща ириса, бяха останали черни. Под тези зловещи очи тъмнееха огромни сенки и сякаш подчертаваха още повече белотата им. Нещо гротескно изкривено и грозно лъхаше от личността му и плашеше.

— Чуйте ме — гласът му проехтя, силен и мощен, и който го чу, потръпна от ужас. — От днес аз съм кан на Биляра и моя столица е Истрос. Който от вас иска да живее, ще ме последва, защото напад ще налегне тая земя и само аз, вашият император, мога да ви защитя. Ще ви направя недосегаеми и могъщи и няма да има на този свят създание, което да ви се опълчи.

Внезапно един млад боломит се метна на коня си, обърна гръб на предводителя и препусна, уплашен от словата и вида му. Тогава Салистар присви белите си очи; черните зеници се разшириха и оцветиха в тъмно ириса; вдигна ръка по посока на язdecия беглец и прошепна нещо. Момчето се свлече и падна тежко на земята, сякаш покосено от стрела. Само конят продължи да тича, докато не се изгуби в далечината.

— И запомнете — продължи Салистар, все едно че нищо не се е случило, — не можете да избягате от вашия император.

Салистар се отправи към коня си, яхна го с едно движение, а зад него от къщата се изнизаха останалите боломити, повели жената на ковача и двете й деца. Лицата и на тримата бяха зачервени и изтерзани, съсипани от мъка. Никой друг не направи опит да избяга от новия кан-император. Последваха го мълчаливо по пътя му за Истрос. Когато минаха покрай падналия боломит, видяха само тънка струйка кръв, стекла се от устата към брадичката на сякаш заспалото му лице.

* * *

Асура се промъкна към повърхността на леговицето си. Там, около изхода, сивите бяха струпали плодове от Живото Дърво. Усецаше как зародишите нарастват и натежават в корема й. Скоро

щеше да ги роди. Болки пронизваха тялото ѝ, а силите му угасваха. Светлината на деня се отрази в очите ѝ, тя достигна изхода и се отпусна до купчината плодове. Хапна малко от сладкия плод и се унесе в неспокойна дрямка, прекъсвана от силните болки. Накрая се събуди още по-изтощена. Болеше я непоносимо, от муцуната и се разнесоха хрипливи стонове. И тогава усети първия зародиш между краката си, протегна се с усилие и го издърпа. Останалите продължиха да излизат, а майката ги избутваше настрани и продължаваше да се напъва. Големината им бе колкото на гъше яйце, покривката — тъмна и слузеста, а центърът им излъчваше много слаба жълта светлина. Асура, изтощена от раждането, отново заспа. Събуди се на другия ден, когато слънцето изгря. Болките бяха отшумели, около нея се въргаляха мъждукащите зародиши. Тя се зае, както винаги след раждане, да издълбае гнезда в земята, където да ги намести. Едно по едно яйцата бяха положени в дупките. Майката усещаше края си, беше много уморена от раждането, от дългия път и стотиците години живот. Накрая щеше да си почине, отивайки в небитието. Но преди това зародишите трябваше да бъдат скрити на сигурно място. Чудовището влачеше безформеното си тяло по тъмните влажни коридори и заравяше с внимание бъдещото си поколение. Когато и последното яйце бе положено в земята, Асура се придвижи с последни сили навътре в леговището. Полегна където започваха тунелите на къртиземлявиците, за да ги прогонва и когато вече ще е труп. Сви се на кълбо. Животът ѝ започна бавно да гасне.

Майката не видя как леговището постепенно се изпълни със светлина. Сиянието, излъчвано от зародишите, се усили и дори през пръстта, с която бяха засипани, проникваха ярки лъчи и разкъсваха подземния мрак. Самото леговище сякаш оживя и се размърда, светлината започна да пулсира, а земята около всяко заровено яйце започна да се движи. Подаваха се дълги израстъци, подобни на коренища, и пълзейки по земята, се проточваха в една и съща посока и растяха. Достигаха до големия корен на Живото Дърво, вливаха се в него, пробиваха твърдата кора и пиеха от сока му. Светлината на зародишите стана невъобразимо ярка и силна, бликна от земята като фонтан и освети Дървото с приказно зарево.

Щом видяха засиялото Дърво, сангасите препуснаха обратно към манастира. Дежурството им край Лисичи урвар изтече.

А вътре, в леговището на майката зародишите продължаваха да пият от сока на Живото Дърво. Пулсираха като сърца под студената пръст и нарастваха с всеки изминал час. Няколко не успяха да се доберат до корените на дървото и угаснаха. Но тези, които жадно пиеха, туптяха и растяха.

* * *

Десетина бiliarски войници от Войската на Змията непрекъснато пришпорваха конете си да бързат. Бяха изпратени от кан-императора да търсят обиколен път към манастира. Току-що бяха намерили проход, който заобикаляше Кападската клисура и отвеждаше право до мястото, от което негулите охраняваха клисурата и им пречеха да преминат.

Вече приближаваха бiliarския лагер и подканващите им викове станаха по-нетърпеливи. Когато „змиите“ достигнаха лагера и запитаха за кан-императора, ги насочиха към една поляна встрани от шатрите, където Издулор упражняваше боя с меч заедно с няколко войници. Мъжете, разпределени по двойки и съсредоточени в боя, не обърнаха внимание на приближаващите ездачи. Но Издулор, щом ги забеляза, даде знак на партньора си и прекъсна тренировката.

Войниците „змии“ скочиха от конете и се поклониха ниско пред императора, който нетърпеливо попита:

— Е, намерихте ли нещо?

— Господарю, открихме проход, който отвежда право в тила на негулите, които преграждат пътя ни.

— Чудесно! — в очите на императора блеснаха искри на задоволство. — Колко души са?

— Мисля, че около сто — сто и петдесет.

— Добре, последвайте ме.

Издулор се метна на коня и с бърз ход се насочи към императорската шатра. Когато пристигна, повика с жест очакващия го отвън придружител и нареди:

— Доведи личния ми отряд от „глигани“ и сто души от „ястребите“ в пълно бойно снаряжение. — Обърна се към „змиите“: — А вие сменете конете си и ме чакайте тук.

Придружителят и войниците се поклониха и хукнаха да изпълняват нарежданията на императора. Той скочи от коня и влезе в шатрата, където му помогнаха да се измие и приготви за бой. Когато излезе навън, пред шатрата го очакваха строените войници, едри и внушителни като канари. Слънцето играеше по металните им ризници. Личният отряд на императора бе специално подбран от най-едрите и силни мъже сред Войската на Дивата свиня. Зад тях чакаха по-дребните и слаби „ястреби“, окачили големи арбалети на рамо, а встрани — неколцината „змии“, подменили уморените си коне с отпочинали.

Войниците поздравиха с вик императора и се наведоха в поклон, докато той се качваше на коня си. Издулор ги огледа одобрително и със силен глас оповести:

— Билярци, открихме проход, който води право в гърба на негулите, които са отрязали пътя ни към манастира. Не знам за вас, но мен ме сърбят ръцете да пролея кръвта на тези негодници, които ме държат заклещен в тази клисура от толкова време насам. Да вървим.

Въодушевени възгласи посрещнаха думите на Издулор. Мъжете последваха императора си, строени в дълга редица, а около тях се тълпяха войници и се чудеха какво става. Слухът за открития път все още не се бе разпространил навсякъде из лагера. Императорският отряд спря пред шатрата на министър Кордил, който побърза да излезе и да се поклони, когато разбра, че самият Издулор го очаква отвън.

— Кордиле, „змиите“ са открили път до негулите. Вече не издържам да си губя времето и лично ще отида да се разправа с тях. Ти се погрижи да свикаш съвет. Вдигнете до ден лагера и тръгвайте към прохода. Щом стигнете, чакайте сигнал от мен. Дам ли го, значи пътят е свободен. Ще тръгнете към манастира, а аз ще ви настигна по пътя.

— Но, господарю, разумно ли е да отидете вие?

— Тръгвам, ти направи каквото ти казах — рязко отвърна императорът и препусна с коня, а войниците го последваха.

* * *

— Булик — прошепна Крамик иззад скалата.

Но нито Булик, нито Вананд го чуха. Вървяха в строй след сангасите. Днес, когато Алобоготур разбра, че Асура е родила, изпрати войската си срещу обсадилата ги уголска армия. Вананд и Булик крачеха, вперили поглед пред себе си, без да се оглеждат.

— Ветровете да ги отнесат — изруга волобарът.

Мъжете напредваха и скоро щяха да стигнат пътя над пропастта. Тогава щеше да е късно да ги отклони. Огледа се, намери един дребен объл камък и замери Булик. Ала вместо него улучи крачещия малко по-назад Вананд, който потърка удареното място и се огледа със смръщени вежди. Щом видя Крамик обаче, изражението му се смени с изумление. Избърза напред и сръга Булик с лакът. Дватамата се извърнаха и се втренчиха в него, сякаш виждаха призрак. Крамик ги повика с ръка, като в същото време направи знак да мълчат, за да не издадат присъствието му. Те се спогледаха, погледнаха и напред, но явно любопитството ги зачовърка, защото, без много-много да умуват, се постараха да изоставят строя на сангасите. Съвсем небрежно и непринудено двамата постепенно намалиха ход, и когато изостанаха достатъчно, за да не бъдат чути, с бяг стигнаха до Крамик и залегнаха до него зад скалата. Никой не им обърна внимание.

— Къде, ветровете да те отнесат, беше досега? — попита го Булик.

— Горел... и долу — отговори Крамик, а Вананд го загледа, все едно е полудял.

— Ти какво — попита той, — да не си се побъркал?

— Ще ви обясня, последвайте ме — каза им със сериозен тон Крамик и тръгна между скалите.

— Чакай — спря го Вананд, — не трябва ли да помогнем на сангасите? Не ми е присъщо да бягам от битка, която се води за Биляра. Това, че ти се отрече от клетвата, не значи, че и ние сме същите страхливци.

— Стига — прекъсна го Булик.

— Елате с мен, имам да ви казвам нещо. След това, ако искаш, Вандо, върви и се бий — отговори Крамик със смръщено лице. Булик тупна с ръка Вананд по рамото:

— Хайде, Крамик не е страхливец. Да чуем какво има да ни казва.

Вананд се загледа в отдалечаващите се сангаси, но накрая кимна с глава:

— Добре, само не ни губи времето напразно.

Крамик не му отговори, обърна се и тръгна между скалите. Мъжете го последваха. Докато се придвижваха по стръмния път, Булик прошепна:

— Ермиар ни каза, че си напуснал войската? Защо?

— Скоро ще научите всичко — отвърна му Крамик и продължи да ги води напред.

Намираха се в подножието на голямата скала. Манастирът се издигаше от едната им страна, а от другата зееше дълбоката пропаст. Крамик ги водеше навътре в скалите, като от време на време се катереше доста ловко, което затрудняваше другарите му, особено попълния Булик. Неусетно тримата се озоваха в нещо като тунел, в който не проникваше и лъч от светлината на деня.

— Къде сме? — попита Булик и спря.

— В подземията на манастира — отговори Крамик, — изчакайте, сега ще донеса светлина.

Той избърза напред и след няколко минути се върна с факла в ръка.

— Още малко остава — каза волобарът и продължи навътре.

Булик и Вананд го следваха. След около четвърт час се озоваха в нещо като галерия, където пътят се разделяше в три посоки. Крамик закрепил факлата в скална пукнатина и седна на един камък.

— Тук можем да говорим спокойно — заяви той.

— Ти май съвсем си откачил — каза Вананд, като се оглеждаше. — Как го намери това място?

В този момент от единия коридор срещу тях връхлетя нещо голямо и космато. Вананд се отдръпна стреснато назад, но тутакси позна Дурум, който се втурна към господаря си и зарови муцуна в ръцете му. Крамик го погали по главата, потупа го и нареди:

— Долу, Дурум.

Вълкът вирна уши, погледна умно и послушно се сви на кълбо в краката му. Булик също си хареса един камък и седна на него. Само Вананд остана прав и с недоверие загледа Крамик.

— Ветровете да ме отнесат, не е хубава тая работа — промърмори Вананд. Погледна многозначително към Булик, но той

очевидно имаше по-голямо доверие в Крамик и съвсем спокойно седеше и чакаше да разбере за какво ще си говорят.

А Крамик мълчеше и подбираше думите, с които да започне. Щеше да е труден и дълъг разговор, защото бе избрал да се довери на другарите си и да им разкаже всичко, което до този момент бе крил. Те заслужаваха това.

21. СТРАШНИЯТ СЪД

Докато падаше от сгромолясващата се кула, в съзнанието му изникнаха образи. Той видя едно дете, да го хваща за ръката. То се усмихна и каза: „Не се страхувай, скоро ще бъдем заедно.“ А когато детето пусна ръката му и изчезна, той усети, че вместо да лети главоломно надолу, се носи из въздуха леко и плавно. Около него се рееха облаци, огрявани от слънцето. Изведнъж всичко избухна в някаква светлинна феерия и сред нея той видя и позна Великия съдия.

Великият се изправи сред огнени езици и златни облаци.

— Защо съм тук? — попита го той.

— Ти пожела да станеш демон — каза Великият.

Попита го:

— Какво значи да бъда демон?

— Когато се срещнем отново, ти ще ми кажеш — усмихна се Великият.

Попита го:

— Защо живеем?

— За да се върнете при мен — каза Великият.

Попита го:

— Защо си ни изоставил?

— Оставихте ме вие — отговори.

Попита:

— Защо те изоставихме?

— Не ми повярвахте — каза Великият.

Попита го:

— Защо не ти повярвахме?

— Защото при мен не страдахте — каза Великият.

Попита:

— Къде да те намерим? В страданието ли?

— Защото ви обичам, съм ви дал независимост и свобода. Можете да ме намерите навсякъде, защото аз съм

навсякъде. Може и да не ме намерите — отговори Великият съдия.

Попита го:

— А какво ще стане, ако не те намерим, Велики?

— Ще питате защо живеете — отговори Великият съдия, вдигна ръка и я постави върху главата му:

— Бъди демон.

XXI ГЛАВА

ЛЮБОВНИЯТ ТАНЦ НА АСУРИТЕ

— Не мога да повярвам — избоботи Булик, когато Крамик спря да говори.

Факлата вече догаряше, а Вананд несъзнателно бе зяпнал и облещил очи срещу волобара.

— И ти мислиш, че отварянето на тази книга ще донесе нещо лошо? — попита Булик след кратко мълчание.

— Каршашаранал е бил много могъщ магьосник — отговори Крамик. — Ако някой успее да обсеби силите му, ще се сдобие с нечувани умения. И ако му липсва морал, може да използва тези сили, за да твори зло.

— И ти си волобар, а не човек? — попита посъвъзелият се Вананд.

— Да — отговори Крамик, — аз трябваше да занеса Зелената книга в Кабур Далет, където щеше да бъде неприкосновена собственост на моя народ. Но се провалих. Някой я открадна от мен и дори е успял да я отвори. Сега трябва да разбере кой е и да му попреча да намери другите две книги.

— Що за история — поклати глава Вананд — и какво, ветровете да го отнесат, значи волобар? Като те гледам, си най-обикновен несретник от Войската на Сивия вълк, същият си като Булик и мен.

— Не, не е — отговори замисленият Булик. Вананд се извърна към него:

— Какво искаш да кажеш?

— Не е същият като теб и мен.

— Вярваш ли на всички тези истории? — озадачен израз се появи на лицето на Вананд.

— Не знам — отговори Булик, — но не съм виждал досега човек, който да призовава вълци в бой и да се справя с цял отряд негули, все едно са десетгодишни хлапета.

Вананд млъкна и погледна кардешком към Крамик и свития в краката му вълк.

— Добре де — намусено отвърна той, — но ако това е истина, то какво ще правим ние?

— Трябва да предупредим императора — каза Булик, — но ти, Крамик, сигурен ли си, че тези същества — асурите, са толкова опасни?

Крамик вдигна рамене:

— Не знам, но щом върховният жрец се крие в подземията от тях и твърди, че са способни да унищожат войските на Бакуриан и Издулор, значи трябва да са опасни. Но как ще предупредите Издулор? И дали той би ви повярвал?

— На нас не, но ако съобщението идва от Ермиар...

— Да, нека намерим Ермиар — намеси се Вананд. — Той трябва да научи тези неща и да изпрати вест до императора.

— Щом желаете да намерите Ермиар, елате с мен — кимна Крамик. — Където е Алобоготур, там ще е и Ермиар. Аз искам да се срещна с върховния жрец, за да разбера кой ми открадна книгата.

— Да, разбира се — начумерено каза Вананд, — и Алобоготур с блага усмивка ще ти съобщи, като го попиташ.

Изведнъж Крамик избухна в смях и попита:

— Вандо, откога стана толкова язвителен?

— Откакто се отрече от клетвата си — с каменно лице отвърна Вананд. Винаги бе считал Крамик за добър приятел и още не можеше да му прости, че ги изостави, без да каже и дума.

— Да не губим време — каза Булик и се обърна към Крамик, — води ни.

Крамик се наведе към свития в краката му вълк и разроши нежно козината му. Дурум се изправи и впери очи в господаря си.

— Хайде, Дурум — почти нежно му прошепна Крамик, — заведи ни при Ермиар.

Вълкът се обърна и бързо пое по един от коридорите. Крамик понечи да тръгне след него, но Вананд го спря:

— Ти не знаеш ли пътя? Този вълк ли ще ни води?

На Крамик започнаха да му омръзват постоянните забележки и недоволства на Вананд. Той смръщи вежди и с яден тон му отвърна:

— Този вълк спаси веднъж живота ти, не го забравяй.

И последван от Булик, се запъти след Дурум. Вананд въздъхна и бавно закрачи след тях, мърморейки под носа си.

Галериите се виеха, пресичаха, сливаха, водеха до малки или големи пещери и отново се разделяха... Бяха в неизбродим подземен лабиринт, но Дурум вървеше уверено и знаеше накъде ги води. На места проходът ставаше толкова тесен, че едвам успяваха да се проврат. По някой камък тук-там се отронваше и шумно се изтъркулваше, а стъпките им отекваха навътре в дълбините на огромната скала. Крамик бе сменил, незнайно откъде, старата факла с нова, светеща по-ярко. Но въпреки това мракът ги потискаше, а застоялият въздух замайваше съзнанието. Вече бяха загубили представа от колко време вървят. Умората ги обзе постепенно, а поедрият Булик започна да усеща остра болка в крака си. Той стоически се опита да не ѝ обръща внимание, но след още час не издържа и изпъшка:

— Крамик...

Волобарът спря и се обърна.

— Какво има? — попита той, а пламъците от факлата играеха по лицето му.

— Да починем малко, а? — слепоочията на мъжа бяха плувнали в пот.

Булик съвсем скоро се бе възстановил от раната, нанесена от негулите. Силите не му достигаха, да продължи без почивка.

— Добре, нека отдъхнем — съгласи се Крамик и със силен глас се провикна: — Дурум!

Вълкът се появи от тъмнината и застана до господаря си. Волобарът и двамата мъже седнаха на каменния под и облегнаха гърбове в грапавата стена. Дори студът на камъка не успя да помрачи удоволствието на Булик от почивката.

* * *

Сангасите вървяха по пътя, ограден с бели колони. Сивкавите им широки одежди се веяха на вятъра, но почти никакъв звук не се чуваше. Сякаш призраци бродеха по земята. Пропастта зееше от двете им страни, черна и дълбока, върховете на Карпонили светеха, снежни

и безоблачни, а тишината наоколо бе смазваща. Сякаш дълбоката бездна под тях всмукваше всеки звук, всяка песен на птица или плясък на крила.

Изведнъж, когато приближиха боровата гора, сангасите се затичаха. Започнаха бавно, в лек тръст и постепенно набрали скорост, мъжете полетяха с широки крачки и развети коси. Лицата им, мрачни и устремени, гледаха уверено напред. И точно преди да навлязат в гората, като по команда извадиха широките си мечове и се понесоха между дърветата право към лагера на уголците.

А Бакуриан току-що бе научил, че Издулор е успял да премине Кападската клисура и е само на няколко километра от манастира. Канеше се да прати вест на Алобоготур, когото смяташе за съюзник. Щеше да поиска час по-скоро да го пуснат в манастира, където да се укрепи и да победи кан-императора с помощта на жреците.

Когато обаче уголски войници се спуснаха в лагера и с викове предизвестиха нападението на сангасите, Бакуриан се стъписа. Оплетен в магиите на върховния жрец, той не знаеше нито как да реагира, нито на какво да вярва. Бяха притъпили бдителността и здравия му разум и бе попаднал в капан.

Пред очите му премина хала — сангасите. Връхлетяха със страшна скорост, врязаха се в лагера, като стрела в плът, и започнаха да посичат наред уголските войници. Бакуриан гледаше как мъжете му погиват, изненадани от устрема на сангасите. Тичешком до него се приближи Тобел, първият министър, и задъхан извика:

— Билярската войска е наблизко, обградени сме.

Лудост просветна в очите на Бакуриан:

— Бийте се, бийте се! — извика той. — Сангасите са наши съюзници, Алобоготур ще ни посрещне в манастира. Бийте се!

Тобел го разтърси за раменете и с ужас в гласа си му кресна:

— Какви съюзници, избиват ни като пилци?!

— Бийте се, бийте се! — викна Бакуриан, отскубна се от Тобел и с изваден меч хукна срещу налитащите сангаси.

Уголските войници тръгнаха след него, въодушевени от страстта, с която предводителят им се хвърли срещу врага. Те все още не бяха научили, че билярците са преминали Кападската клисура и настъпват откъм гърба им. Но Тобел, който знаеше, че ги очаква гибел, изпусна меча си, хвана се за косите и едри сълзи закапаха от очите му. Никога

първият министър не бе искал да бъде войник, никога не се бе домогвал до това.

А Бакуриан продължаваше да тича с обезумял поглед и викове:

— Бийте се, бийте се!

Един сангас го пресрещна, кръстоса меч с него и двамата се вплетоха в смъртоносна битка. Уголскят предводител бе умел боец, а обзелата го лудост сякаш двойно увеличи силата му. Той успя да отблъсне атаката на сангаса, метна се отгоре му и хладнокръвно заби меча си право в гърдите на мъжа. Когато се изправи, Бакуриан бе целият изпръскан с кръв. Огледа се наоколо и завика с хрипкав глас:

— Напред към манастира, бийте се!

Обезумелият мъж хукна сред дърветата на боровата гора и се изгуби от очите на Тобел, който бършеше сълзите си и със страх гледаше как сангасите помитат уголската войска.

В това време откъм другия край на лагера връхлетя първата линия на биярската войска. „Сивите вълци“ бясно препускаха върху бързите си коне и с диви крясъци се пръснаха сред уголските шатри. Стрелите, изпратени срещу тях, не успяха да ги спрат. Извадили тежките си оръжия, „вълците“ посичаха всичко живо по пътя си. Кан-императорът бе заповядал да нямат милост към тези, които опожариха столицата му.

А Бакуриан продължаваше да тича сред дърветата, битката остана зад гърба му. Слаби викове едва достигаха до слуха му, но той продължаваше да крещи:

— Бийте се!

Погледът му стана още по-налудничав, когато видя пред себе си кулите на манастира. С удвоени сили се затича Бакуриан, прескочи един голям камък и за последен път извика:

— Бийте се, бийте се, уголци!

И полетя с неистов крясък в черната пропаст пред манастира.

Кан-императорът Издулор изпълни заканата си. Преди да падне нощта над Карпонили, от уголската войска бяха останали само около петстотин пленници. Към останалите не бе проявена милост. Трупове покриваха земята и вятърът разнасяше миризмата на кръв.

Императорът победоносно пое към манастира, придружен от личния си отряд и сангасите, за да се срещне с върховния жрец. Войската му остана отвъд пропастта. Биярците с нетърпение очакваха

новия ден, когато най-после ще напуснат негостоприемната планина, за да се завърнат по домовете си.

* * *

Нощ се спусна над Лисичи урвар и сякаш погълна планината. В дупката под Живото Дърво все още мъждукаше жълтата светлина, но постепенно зародишите угасваха. Бяха се изтърколили от гнездата, изкопани от Асура, тъй като многократно увеличиха размера си, докато пиеха от сока на Дървото, и сега лежаха струпани едно върху друго, задръстили многобройните коридори на леговището. Пипалата, с които пиеха, вече ги нямаше. Изтънели и съсухрени, те бяха потънали сред черната пръст. Постепенно светлината съвсем угасна и всичко потъна в мрак. И тогава започна движението. Във всяко яйце нещо се размърда. Сърцето във вътрешността се събуди и затуптя. Обвивките се заогъваха под напора на живота, пулсиращ отвътре. И ето че една обвивка се разкъса, и още една след нея, и още една... Известно време шумът беше невъобразим, после постепенно замря. Опияняващата миризма на ядките, останали на купчинки под изгнилите плодове, ги привлече към изхода на леговището. Те запълзяха натам и с наслада изсмукваха вътрешността на разпукалите се ядки, които бяха пълни със семената на Живото Дърво, обвити в гъст като желе сладък, ароматен сироп. В телата им се вля поредната порция живителна сила, а нощният хлад ги призова към външните простори. Постепенно силуетите на съществата се измъкваха от дълбините на земята, разперваха огромните си криле и политаха към бялата луна. Това беше нощта, в която децата на Майката затанцуваха своя танц на любовта. Всяка женска асура трябваше да намери своята мъжка половинка, за да могат заедно да се впуснат и да оцелеят в предстоящата война на асурите.

* * *

Ермиар бе объркан. Нещо странно се случва, мислеше той, нещо, за което учителите не му казват. Вървяха в дълга колона по подземен

коридор. Отпред и отзад в колоната вървяха сангаси, а в средата ѝ се намираха той, жреците, неколцина техни ученици, няколко служители и Бендидора, която крачеше точно пред него. За миг той отклони мислите си към нея. Какво, ветровете да го отнесат, прави тя тук и защо никой не му каза, че се намира в манастира?!

Косата ѝ бе с цвета на зряло жито, а лицето — помургавяло от слънцето. Стори му се още по-слаба отпреди. А с тези панталони за езда, които бе облякла, и с прибраната коса приличаше повече на момче. Както винаги гледаше начумерено, с някакъв див поглед, който Ермиар никак не харесваше.

Обясниха му, че уголците нападат манастира и затова слизат в подземията, но Ермиар усещаше, че това не е цялата истина. Ала все още се чувстваше много изтощен от отровата в кръвта си и затова не се противопостави на жреците. Те имаха право, като твърдяха, че е прекалено слаб, за да участва в битки. Най-странно от всичко му се стори присъствието на Бендидора от Ябрус в манастира, но не му се искаше да води разговор с нея. Тя беше прекалено дръпната и особена. Надяваше се по-късно да получи обяснение от жреците.

Унесен в мисли, той се стресна и замалко да се блъсне в Бендидора, когато колоната пред него спря. Надигна се да види какво става, но освен гърбове, друго не видя. Отпред зазвучаха някакви гласове, но каменните тунели изкривяваха звука и Ермиар не успя да разбере нищо. Сангасите, които вървяха след него, изведнъж го избутаха и един след друг започнаха да се придвижват напред.

— Какво става? — попита ги Ермиар, но само един сангас му обърна внимание, и то не за да му отговори, а с леден глас да нареди на него и Бендидора:

— Стойте тук и не мърдайте — и избърза напред.

— Куче — изсъска изведнъж Бендидора след изчезващия в тъмното сангас.

— Какво? — слисан запита Ермиар.

Тя го погледна с пренебрежение и замълча. След това се озърна. Наблизо гореше факла, затъкната между камъните от сангасите, които се бяха погрижили да им оставят светлина. Бендидора измъкна факлата и огледа внимателно каменния коридор. След това, без много да му мисли, се втурна в едно разклонение и изчезна, а заедно с нея изчезна и светлината.

— Хей — Ермиар забързано тръгна след нея. Сви в тунела, където изчезна момичето, и я повикна:

— Бендидора, какво правиш? Върни се.

Тя се движеше бързо, но спря и се обърна:

— Махай се — викна му и се затича напред.

— Ще се изгубиш — силно се развика Ермиар, — полудя ли?

Този път обаче Бендидора не се обърна и не каза нищо.

— Ветровете да те отнесат, ябруска вещице — изруга Ермиар и тръгна след нея.

Един-два пъти погледна назад, но продължи да следва факлата на Бендидора.

Никой не видя, как двамата изчезнаха, защото се бе случило нещо невероятно, което жреците най-малко очакваха. Както си вървяха сред потъналите в тъмнина коридори, съзряха пред себе си светлина. Някой вървеше срещу тях. Това бе толкова изненадващо, че сангасите, крачещи най-отпред, спряха и веднага повикаха Алобоготур. Върховният жрец се загледа с присвити очи в приближаващата се светлина. Който и да бе проникнал в подземията, щеше да обърка плановете му. Без да се замисли, Алобоготур нареди на сангасите:

— Убийте ги.

Мъжете се втурнаха напред с извадени мечове.

Крамик видя приближаващите се сангаси. Дурум настръхна, озъби се и гърлено ръмжене се разнесе в галерията.

— Тихо, Дурум — нареди Крамик, — стой на място.

Сангасите бяха много. Волобарът прецени, че тримата няма да успеят да се справят с добре обучените воители на жреците. Нуждаеше се от сенките, само така щеше да се справи със сангасите. Той се обърна към Булик:

— Бързо, трябва ми кръв.

— Какво? — мъжът реши, че не е чул добре.

— Опръскай ме с кръв — почти извика Крамик.

— Откъде да взема кръв, ветровете да го отнесат? — Булик не разбираше какво се иска от него.

В този момент Вананд, който слушаше разговора на приятелите си, извади меча, нави нагоре ръкава и с едно движение поряза лявата си ръка. Кръвта бликна по бялата му кожа. Той се протегна и завря раната си в лицето на Крамик.

— Това искаш, нали?

Волобарът усети миризмата на кръв, отпи от нея и извади сабята. Черните сенки покриха косите и очите му. Той завъртя оръжието си и посрещна първия удар на атакуващия сангас, с второто движение го посече.

Булик и Вананд гледаха с широко отворени очи как Крамик поваля като хала един след друг прииждащите сангаси.

— Какво беше това с кръвта, Вандо? — попита стъписаният Булик.

— Не знам, но го видях и тогава, на поляната, когато се бихме с негулите. Като помирише и опита кръв, нещо му става. Някакви черни сили се вливат в него — отвърна Вананд.

— Ти си го видял?! — недоумяваше Булик.

Та нали Вананд твърдеше, че Крамик не е волобар, а обикновен човек като тях.

— Защо тогава...

Но още преди да завърши въпроса, Вананд го прекъсна:

— Защото ни заряза. Не ме интересува що за чудовище е, но ние бяхме приятели, ветровете да го отнесат.

Булик кимна с разбиране и двамата продължиха да гледат как Крамик убива поредния сангас. И тогава в каменния коридор прозвуча мощен глас:

— Стига!

Алобоготур вървеше право срещу Крамик. Стъпките му бяха широки и смели, а погледът му излъчваше ярост. Той вдигна двете си ръце, насочи ги към Крамик и силно извика:

— Апара тамас!

Крамик се разсмя.

Жрецът смръщи вежди, очите му мятаха искри, а заклинанието за смърт отново проехтя, пълно със злост:

— Апара тамас!

Волобарът отново се разсмя и отговори:

— Ти си само един човек.

Щом чу това, Алобоготур замръзна на място. На лицето му се изписа ужас.

— Кой си ти? — прошепна той.

— Къде е книгата на Каршашаранал? — попита волобарът, а сенките продължаваха да тъмнеят в очите му.

И тогава златните пламъци и облаци изчезнаха. Той се изпълни със странно и необяснимо усещане. Почувства се част от целия свят, почувства целия свят като част от себе си. Нещо огромно и малко, светло и тъмно пулсираше, живееше и той усети собствения си пулс и пулса на вселената да бият в един ритъм. Сякаш някой в миг отне цялата му личност, но заедно с това му донесе и усещане за огромна пълнота и разбиране. И тогава детето се протегна, хвана го за ръка и въпреки че изглеждаше много малко, за да ходи, се изправи и го поведе след себе си, гукайки весело:

— Аз съм душата ти — каза детето, — пожелай ми форма.

И той разбра, че е демон.

XXII ГЛАВА

ДЕМОН

Ермиар следваше светлината. Извика един-два пъти след Бендидора, но тя или не го чу, или не искаше да чуе. Беше много ядосан, представяше си как жреците се лутат и ги търсят из мрачните коридори. Никога не бе харесвал Бендидора, а сега направо имаше чувството, че я мрази. И въпреки това не можеше да я изостави сама в каменния лабиринт. На всичкото отгоре тя не вървеше направо, че да имат шанс да се върнат или да ги намерят, а свиваше в различни коридори. Ермиар се стараяше да не изостава, но тъй като не беше напълно здрав, вървеше бавно, докато пъргавата Бендидора бързо увеличаваше разстоянието между двамата.

Изведнъж светлината от факлата угасна, изчезна. Обгърна го черен и страховит мрак. Паника се надигна в душата му. Ами сега, как ще се върнат назад, как ще намерят път? Той спря, подпря се на студения камък и се провикна с цялата си сила:

— Бендидора-а-а.

Но никой не му отговори. Ермиар се запрепъва напред всред непрогледния мрак възможно най-бързо. Опитваше се да потисне паниката, но с всяка измината крачка му ставаше все по-трудно да запази самообладание. Хиляди пъти предпочиташе да се бие с негули, уголци или всякакви други врагове пред това, да се изгуби в тъмните катакомби на манастира и да умре от жажда, глад и студ. *Отчаянието се промъкваше в съзнанието му с всяка нова крачка и само надеждата го спасяваше от паниката, която заплашваше да го обсеби. И ето че внезапно всред мрака над себе си той видя светлина.* На слабите ѝ лъчи успя да забележи, че пътят пред него опира до стълба с метален парапет. А когато повдигна глава, разбра, че Бендидора се изкачва по стъпалата, изсечени в камъка. Ермиар я последва незабавно. *Стъпало по стъпало той вървеше нагоре, хванал парапета за ориентир поради тъмнината, която го обгръщаше.* Светлината от факлата едва достигаше до него, но поне намери отново момичето, знаеше, че не е

сам. Продължи да се изкачва, като се чудеше къде ли ще го изведат стълбите.

Умора и болка измъчваха тялото му, но Ермиар стискаше зъби и продължаваше. Движението нагоре му даваше надежда, че ще се измъкне от подземията на манастира. Докато изкачваше стъпалата, постепенно разбра, че се приближава до светлината от факлата на Бендидора. Скоро успя да различи и силуета ѝ. Момичето го чакаше, облегнато на каменната стена. Беше затъкнала факлата в процеп между камъните, явно ръцете ѝ се бяха уморили. Косите ѝ падаха свободно по раменете, а лицето ѝ беше изнурено и потно. Той се изкачи мълчаливо до нея и спря. Седна на едно стъпало и без да я поглежда, попита:

— Защо го направи?

— Не съм те карала да вървиш след мен — тросна се Бендидора.

— Глупачка — отговори ѝ Ермиар, — скоро факлата ще угасне, а на това стълбище още не му се вижда краят. Какво си мислеше, като побягна от жреците?

— Тези хора имат черни души — отговори тихо Бендидора.

— Ха, що за ябруски суеверия? — Ермиар я изгледа изпод вежди: — Винаги съм мислел, че на тези боломитски глупости вярват само ури-сантропи.

— Ти си сляп — отвърна му Бендидора със същия тих глас, — но някой ден ще прогледнеш.

Ермиар замълча. Бендидора е напълно луда, каза си, и тревожна гънка прорязва челото му, като си спомни, че е отредена за негова жена.

— Няма да прогледна, ако не намерим изход от тази тъмница — смени темата той и се изправи. — Трябва да продължим, докато факлата все още гори.

Момичето измъкна факлата от процепа в скалите и тръгна нагоре, а той я последва. Скоро двамата стигнаха до края на стълбите. Ала за тяхна изненада, и то неприятна — изход нямаше. Намираха се на тясна правоъгълна площадка, толкова ниска, че стояха приведени. В средата ѝ се издигаше статуя на птица с разперени крила.

— Ветровете да ме отнесат, — ядно процеди през зъби Ермиар — в капан сме. А факлата едва гори. Няма да свети още дълго.

— Тази статуя не се намира тук случайно — отвърна със спокоен глас Бендидора и се наведе към птицата. — Защо някой ще си играе да

изсече стъпала, да изгради площадка с парапет и да сложи в средата каменна птица?

Ермиар се загледа в девойката. Може и да е права, реши той и се приближи към птицата. Бендидора прокара ръце по статуята:

— Красива е — каза тя и се усмихна.

Ермиар изсумтя, въобще не го интересуваше дали статуята е красива.

— Крилата, крилата трябва да са ключът — продължи да говори на себе си момичето и да изучава с ръце статуята. И ето че нещо изщрака, превъртя се и стената срещу тях се задвижи. Отвори се процеп и пропусна слаба светлина.

— Ти успя — зарадва се Ермиар и се втурна към процепа. Промъкна се ловко и спря, изненадан и озадачен. Отначало реши, че е попаднал навън, но не къде да е, а в приказно красива градина. Над него сияеше нощното небе, напръскано с милиарди ярки звезди. Подухваше лек ветрец, а из въздуха плуваха няколко светещи кълбета вечна светлина. На светлината им той успя да различи пейки и искрящи фонтани, пръснати сред дървета, храсти и цветя. След повнимателен оглед Ермиар различи тавана и големите капандури, както и стената от бял камък, ограждаща градината. Стана му ясно, че се намира в огромна зала със зимна градина. Подобна, но по-малка, имаше и в исинейския дворец, но за вътрешна градина в манастира той не бе чувал. До него Бендидора мълчаливо огледа чудната градина и спокойно попита:

— Какво ще правим сега? — гласът ѝ проехтя в тишината.

— По-тихо — прошепна Ермиар. — Манастирът може да е превзет от уголците. Трябва да разузнаем как стоят нещата, преди да се покажем навън.

Той се заоглежда на всички посоки:

— Ела, нека видим дали сме сами в градината.

— Че кой ще се разхожда тук по това време? — прошепна Бендидора и повдигна рамене в недоумение, но тръгна след Ермиар.

Двамата се отправиха към центъра на залата, натам, където се извисяваше Живото Дърво. Изгасиха факлата и вече разчитаха само на светлината от нощното небе и кълбетата вечна светлина.

Докато пристъпваха внимателно сред растенията, от покрива се спусна сянка и закри светлината. Нещо огромно, с широко разперени

криле връхлетя върху Бендидора и я повали на земята. В този момент Ермиар се намираше сред дърветата и съществото не го забеляза. Сърцето му се разтуптя като лудо, когато видя светлеещия силует, надвесен над момичето, но се съвзе и извади меча си. Втурна се с най-голямата скорост, на която бе способен, и с един замах отсече главата на звяра. Тялото се свлече върху Бендидора, която бе изгубила съзнание. Ермиар се наведе над нея, но в този момент срещу него кацна още едно крилато същество. Луната и кълбетата го осветяваха така ясно, че Ермиар ахна. *Той никога не бе виждал такава красота, дори не си бе представял, че може да съществува.* Създанието приличаше на жена и сива едновременно. Но за разлика от сивите, които бяха с по-тъмен цвят, това същество искреше бяло и чисто, сякаш създадено от светлина. Чертите ѝ бяха невероятно нежни, очите — големи и светли, а косите, както у сивите, имаха тъмен цвят и се движеха самостоятелно в различни посоки като морски талози. Ермиар забеляза на ръката ѝ, изписани от рамото до китката, някакви непознати черни йероглифи, а петте пръста завършваха с остри извити нокти. Тя бе разперила настрани белите си криле и стоеше гола, приклепнала като дебнещо плякката си диво животно, с крака и ръце на земята. Когато видя, че Ермиар е обезглавил другото създание, вдигна нагоре глава и нададе силен писък. Той проникна в мозъка на Ермиар с невероятна болка. Усещаше, че главата му се пръска на хиляди парченца, че нож разкъсва плътта му или някой изтръгва сърцето му... И загуби съзнание.

Събуди се, а студът проникваше до костите му. Лежеше на голата земя, а нощното небе над него блестеше все така ярко и необятно, обсипано със звезди. Намираше се някъде извън манастира всред Карпонилските гори. Създанието стоеше до него и го наблюдаваше с широко отворени очи. Размърда се, надигна се и седна на земята с лице към нея. Нямахте как да не се възхити отново на невероятната ѝ красота и сиянието, което тялото ѝ излъчваше.

И в този момент, въпреки първичния си ужас, той почувства непреодолимо желание да поговори с това неземно същество:

— Какво си ти?

В създанието му прозвуча глас, нежен и топъл:

— Ти уби моя мъж — създанието не бе помръднало устните си, само продължаваше да го гледа втренчено. Гласът ѝ проникваше

единствено в неговата глава, тя не бе издала и звук, а разговаряха.

— Сега ти ще бъдеш мой мъж — продължи да звучи гласът ѝ в главата му.

Ермиар се запита дали не сънува. Всичко това бе толкова невероятно, че разумът му отказваше да повярва. Тогава тя се приближи на сантиметри от него и той усети как го заливат топли вълни, някакъв необясним, но много приятен гъдел пропълзя по цялото му тяло.

— Ти ще бъдеш мой мъж — отново прозвуча в главата му. После тя се отдръпна.

— Но как? — попита той, уплашен и объркан. — Как ще бъда твой мъж, какво си ти?

— Аз съм асура. Трябва да оцелея и да остана единствена.

— Не мога да бъда твой мъж — отговори Ермиар, — аз съм човек.

Като чу тези думи, тя отново се озова съвсем близо до него. Вече не беше толкова красива, гневни искри летяха от очите ѝ, а устните ѝ се разтегнаха и откриха бели и остри зъби като на хищник.

— Ти ще бъдеш мой мъж — прозвуча гласът ѝ в главата му. — Аз няма да умра, не толкова скоро.

Тогава асура се вкопчи в него с неочаквана сила, разпери криле, вдигна се нагоре с мощен плясък и го понесе със себе си из небесата. Когато осъзна, че лети във въздуха, Ермиар се впи с всичка сила в тялото на създанието и затвори очи. Усещаше как вятърът брули косите му и прониква във всяка гънка на дрехите. За негов късмет асура съвсем скоро отново стъпи на земята и отпусна силната си прегръдка. Ермиар разбра, че вече не се намира във въздуха, и отвори очи. Все още стискаше с ръцете си тялото на създанието и по кожата му отново пропълзя топлината. Сякаш асура излъчваше някакви вълни, нещо, което неудържимо го привличаше към нея и замайваше съзнанието му. Тя се изплъзна от прегръдката му и той почти почувства болка. Тогава създанието хвана ръката му и го поведе към едно гигантско дърво. Скрита в огромното му коренище, зееше черна дупка. Двамата потънаха навътре в леговището на Майката.

— Какво е това място? — попита Ермиар и се огледа. Навсякъде из леговището се въргаляха изпокъсаните зародишни обвивки. Той

виждаше благодарение на сиянието, което излъчваше асура. Отговорът прозвуча в съзнанието му:

— Това е убежището в корените на Живото Дърво, което пази паметта на пазителката. Тук е моето начало и моят край.

— Обясни ми — попита отново обърканият Ермиар, — що за създание си ти? Имаш ли име?

Необикновена песен прозвуча в отговор на питането му. Беше я чувал веднъж, в Кодили, но сега звукът бе несравнимо по-вълшебен:

*Чудна, страшна и красива, разперила крила,
неописуема, зловеца, по-черна от смъртта.
Отровна, злобна, но и мила, по-нежна от роса,
могъща, силна, дива като вековната земя.
И зла е, но и жива е, по-жива от дъха,
по-свежа е от въздуха, по-мокра от вода.
След стъпките ѝ кървави, разкъсали плътта,
ще тръгне пътят към орендата, ела след мен, ела.*

*След вековете в тъмни доби,
след времена на мрачен студ,
от древната памет, от древната гръд
ще се изправи велика, по-силна от смърт
и тайна ще пази за вълшебния път.*

*По пътя да тръгнеш, е лунна мечта
и скрита, загадъчна, необичайна съдба.
Маг я раздели, обви я в мъгла
и тайната скри в черната земя.*

Песента спря и той се почувства зле, сякаш някой му отне радостта. Но асура не млъкна и магнетичният ѝ глас продължи да звучи в съзнанието му:

— Древна магия ме е сътворила, а Дървото е носител на паметта ми. Аз съм пазителка на могъща сила и голяма тайна. Нямам нужда от име, защото накрая ще остана само аз. Родих се тази нощ заедно с

други асури и трябва със сила да заслужи правото да живее. Няма да оцелея без мъж, а ти го уби. Сега ти ще бъдеш мой мъж.

Светлото създание се доближи до него и той отново почувства омайващата топлина на тялото му:

— Трябва да заслужи дългия живот на Майката, въпреки че ще изгубя паметта си. Това е съдбата, която ще изпълня.

— Каква е тайната, която пазиш? — попита Ермиар.

— Не е за теб тази съдба — отговори му асура и се приближи още повече. — Трябва да бързаме, скоро тук може да се завърнат и други.

Необикновеното създание бе на дъх от него и протегна ръце. Прегръдката ѝ го изпълни с топлина и копнеж, Ермиар надникна в светлите ѝ очи и сетивата му се изпълниха с нежно блаженство. Той отново усети електричеството на тялото ѝ, главата му се омая от нейната топлина и времето изгуби значение.

Ермиар почувства хладина и отвори очи. Асура бе легнала до него, дъхът ѝ бе равномерен, а очите затворени. Едното ѝ крило лежеше върху него и го спасяваше с топлината си от студа. В този момент нещо прошумоля около входа на леговището. Асура скочи и се присви като дебнещ хищник, устните ѝ оголиха белите зъби, а в очите ѝ просветнаха кръвожадни искри.

— Идват да пият — прозвуча гласът ѝ в съзнанието му, — трябва да ги убия.

— За кого говориш? — попита я той.

— За асурите, идват да пият от Живото Дърво. Ние чувстваме жажда за сока му, живеем чрез него. Чрез този сок получаваме паметта си, която дървото съхранява, защото Майката забравя коя е. Тя помни само пътя дотук — чрез инстинкта за продължение на рода, но всичко останало вековете заличават от съзнанието ѝ.

Създанието се отправи към изхода с дебнещи, тихи стъпки, а Ермиар остана да гледа след него, объркан и уплашен. Намираше се в огромна дупка под земята сред непознати същества, избиващи се едно друго. Заедно с асура се отдалечи и светлината. Около Ермиар настана мрак. Той облече набързо дрехите си и опипом тръгна след съществото. Каквото ще да става, реши Ермиар, бе му омръзнало да стои под земята в дълбоката тъмнина. Едва бе успял да намери изход от подземията на манастира, а сега асура отново го бе завлякла в

мрака. Дори да го убият и разкъсат на парчета, поне да зърне за последен път слънцето.

Светлото създание съвсем се скри от погледа му и го остави сляп в черната дупка. Той се движеше на колене, защото тук височината на леговището не му позволяваше да се изправи, въпреки че бе доста широко. По ръцете му се наслоиха пръст, гнили листа и какво ли не. Сърцето му туптеше бързо и силно, гризеше го страхът от създанията, населяващи това място, но се мъчеше да го превъзмогне и продължаваше напред. Усети, че се оплита в някакво коренище, опита се да се върне назад, но ръкавът му се закачи за нещо. Той се дръпна рязко, за да се откачи, и чу, как нещото издрънча като метал. Това събуди любопитството му и той опипом намери загадъчния предмет. На опипване беше като правоъгълна релефна кутия, но без светлина нямаше как да разбере какво точно представлява. Доста тежка за големината си, кутията щеше да го затрудни по пътя му към изхода, но той реши да я вземе със себе си.

Ермиар продължи да се придвижва пипнешком. Заплиташе се в мощните корени на Живото Дърво, натъкваше се на твърди буци пръст, докато накрая отпред се появи светлина. Той бързо запълзя към нея. Лъчите на слънцето проникнаха в леговището и в гърдите му в ритъм със сърцето затуптя надеждата, че ще се измъкне невредим от убежището на асурите. Изкачи се нагоре по полегатия наклон към изхода и подаде глава навън. Беше късно утро, слънцето грееше високо над Лисичи урвар и вече топлеше. Ермиар не видя нищо обезпокоително и се измъкна напълно от дупката. Нощта бе тежка и изтощителна и видът му ясно го показваше — изпокъсани и кални дрехи, бледо лице, хлътнали, стреснати очи.

Погледна кутията, която носеше в калните си ръце. Ала предметът, който намери сред коренищата на Живото Дърво не беше кутия, а книга. Изтупа я от пръстта, доколкото можа, и видя, че е обкована цялата в метал, и то така, че самата книга оставаше изцяло вътре, като затворена в кутия. Ермиар не виждаше за първи път такъв предмет. Имаше подобни и в библиотеката на манастира, и в исинейската библиотека. Тези книги или се отключваха с ключе, или си имаха разни хитри механизми за отваряне. Ермиар огледа книгата отвсякъде, но не забеляза нищо, което да наподобява ключалка, резе, пружинка или друга отключваща машинка. Отпред и отзад бяха

гравирани образи и надписи на савхи, които той не разбираше. На лицевата страна имаше една странна пластина, в чийто десен край се виждаше дребен йероглиф. Този йероглиф беше единственото познато му нещо от всички надписи по метала, защото удивително приличаше на черните йероглифи по ръката на асура.

Въпреки че книгата грабна интереса му, той спря да ѝ обръща внимание и се огледа наоколо. Трябваше да излезне, колкото е възможно по-бързо, от това място. Затича се към група дървета, които съзря наблизко, но още преди да ги достигне, се спря. Видя три тела да лежат на земята и любопитството го накара да се приближи. Това бяха асури. Едното същество беше мъжко и също толкова красиво като женските. Бяха мъртви, в телата им зееха жестоки рани, кървящи с тъмно-жълта кръв. Приживе кожата им излъчваше светлина, която сега бе угаснала, а ранената плът сивееше грозно. Двете женски си приличаха като две капки вода и Ермиар не разбра коя от тях го бе отвлякла за свой мъж. Стана му тъжно за погубената им красота, но определено предпочиташе да са мъртви. Те бяха колкото прелестни и магични, толкова злоещи и страшни едновременно. Изведнъж едното създание отвори очи и се втренчи в него. Страх пропълзя по кожата на Ермиар и той замръзна на място. Асура видя книгата в ръцете му и очите ѝ се разшириха, огромни и тревожни.

— Върни я — прозвуча гласът ѝ в съзнанието му, — върни книгата.

Той погледна предмета в ръцете си и се изуми. Близостта на книгата със съществата я бяха преобразили. Металният обков беше като току-що излъскан и по повърхността му проблясваха искри. Но най-променена беше пластината с малкия йероглиф в десния си край. Беше побеляла и фосфоресциреше, сякаш е от кожа на асура, а йероглифът чернееше още по-контрастно. Погледът му се отклони към ръката на създанието и видя в очите му, че е на прав път. Асурата се опита да скрие ръката си под крилото, но силите не ѝ достигнаха. Умираще. Без да се замисля, Ермиар направи първото нещо, което му хрумна. Клекна, хвана ръката ѝ и започна да пише с нея по пластината. Твърдият и остър нокът на съществото потъваше в светлата пластина и оставяше черни следи.

— Не, не го прави, върни книгата — гласът на асура бе съвсем изнемощял.

Ермиар не я послуша. Той внимателно преписа всяка черта и завъртулка от ръката ѝ. Когато и последният знак бе изписан, обковът изщрака с ясен звук и се отвори. Той грабна книгата и хукна навътре в гората, където можеше да намери скривалище. Строполи се изнемощял под едно кичесто дърво и сложи книгата на коленете си. Не знаеше нито къде се намира, нито как ще се измъкне от планината. Не искаше да мисли за това, защото знаеше, че най-вероятно няма да оцелее.

Ермиар отгърна корицата на книгата. Тя беше написана на савхи, език, който той не знаеше и не разбираше. Очите му зашариха по красиво изписаните знаци и изведнъж осъзна, че чете. Погледът поглъщаше завъртулките, те се превръщаха в думи, които изграждаха в главата му образи... Гората около него избледня и постепенно изчезна. Той остана сам наред нищото, заобиколен от виденията на собственото си съзнание и въображение, видения, които кой знае защо му се струваха познати и сякаш вече сънувани. Детето, магьосникът, жрицата, императорът и императрицата... всички те... красавицата и колесницата... и отшелникът, и демонът... го поведоха по пътя на орендата.

И тогава златните пламъци и облаци изчезнаха. Ермиар се изпълни със странно и необяснимо усещане. Почувства се част от целия свят, почувства целия свят като част от себе си. Нещо огромно и малко, светло и тъмно пулсираше, живееше и той усети собствения си пулс и пулса на вселената да бият в един ритъм. Сякаш някой в миг отне цялата му личност, но заедно с това му донесе усещане за огромна пълнота и разбиране. И тогава детето се протегна, хвана го за ръка и въпреки че изглеждаше много малко, за да ходи, се изправи и го поведе след себе си, гукайки весело:

— Аз съм душата ти — каза детето, — пожелай ми форма.

И той разбра, че е демон.

Ермиар се изправи, а от това, което представляваше, не беше останала и следа. Когато се появи в гората с книгата в ръце, той беше объркан и уплашен младеж, търсец себе си и жадуващ да разбере смисъла на своя живот.

А се изправи демон, могъщ и силен, творец на душата си. Овладейл докрай орендата — свръхестествената сила, живееща у всяко живо същество, той си пожела форма на кон и препусна с него из зелените поляни на Карпонили.

И остана неоткрита третата книга, но се родиха демон, юда и магьосник.

А над Гелда Валуня надвиснаха злокобни сили, мрачни прокоби и черно безвремие... и вече нищо нямаше да е същото.

Издание:

Читанка.

Редактор: Петранка Евтимова

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.